

ΣΥΝΟΨΙΣ
ΤΗΣ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ.

Μεταφρασθεῖσα μὲν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ εἰς
χρῆσιν τοῦ Φιλολογικοῦ τῆς Σμύρνης
Γυμνασίου

ὑπὸ

Κ. Μ. ΚΟΥΜΑ.

Ἐκδοθεῖσα δὲ ἐξ ἐπιχορηγίας τοῦ

Π. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

Σμυρναίου.

EN BIENNEH ΤΗΣ ΑΓΣΤΡΙΑΣ,
ἐκ τῆς Τυπογραφίας Ἰωάννου Σνεϊρέρου.
ΑΩΙΘ'.

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Ἡ ἀνάγνωσις τῶν παλαιῶν συγγραφέων χωρὶς κάποιαν γνώσιν τῆς παλαιᾶς Γεωγραφίας δὲν δύναται νὰ ἀναπαύσῃ ἀναγνώσας, οἵτινες ζητοῦν εἰς τὰ συγγράμματα τὴν ἐκ τῶν πραγμάτων ὠφέλειαν, καὶ ὄχι φιλήν τὴν τῶν λεξιδίδων συνάθροισιν· ἐὰν μάλιστα εἶναι ἱστορικὰ τὰ συγγράμματα, ἡ χρεία τῆς Γεωγραφίας εἶναι τόσου μεγαλητέρα, ὥστε γίνεται ἀνάγκη. Ὅμηρος, Ἡρόδοτος, Θουκυδίδης, Ξενοφῶν, καὶ ἄλλοι πολλοὶ συγγραφεῖς καὶ παλαιοὶ καὶ τῆς μέσης ἡλικίας μένουσιν πραγματικῶς ἀκατάληπτοι χωρὶς τὰς προηγηματικὰς γνώσεις τῆς παλαιᾶς Γεωγραφίας.

Τὰ σχολεῖα μας ἄρχισαν σὺν Θεῷ νὰ μεταρρυθμίζωνται· καὶ οἱ παλαιοὶ συγγραφεῖς διδάσκονται εἰς αὐτὰ μὲ μέθοδον καλητέραν παρὰ πρότερον· ἀλλ' ὅμως ἀκόμη δὲν ἀπέκτησαν βιβλιάρχιον, ἐκθέτου μὲ συντομίαν ὅλην τὴν παλαιὰν Γεωγραφίαν, χρήσιμον εἰς τὴν διδασκομένην τοῖς παλαιοῖς συγγραφεῖς νεολογίαν, ἐλεύθερον ἀπὸ τὰ μὴ πολὺ ἀναγκαῖα, πλουτισμένον μὲ τὰ ἀπαραίτητα· καὶ δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ ὡς εἰσαγωγή εἰς τοὺς θέλοντας νὰ ἐκδοθῶσιν εἰς βαθυτέραν μελέτην τῶν παλαιῶν Γεωγράφων.

Προθυμούμενος νὰ ἀναπληρώσω ὀπωσοῦν τὴν χρεῖαν ταύτην ἐξέδωκα τὸ παρὸν βιβλιάριον προηγουμένως μὲν εἰς χρῆσιν τῶν τῆς Σμύρνης μαθητῶν, τοὺς ὁποίους ἀφορῶσιν ὄλοι μου οἱ μικροὶ ἀγῶνες· ἔπειτα δὲ καὶ διὰ τοὺς ἄλλους ὁμογενεῖς, ὅσοι θελήσωσι νὰ τὸ μεταχειρισθῶσι.

Πατὴρ τοῦ βιβλιαρίου τούτου ὑπῆρξεν ὁ Γερμανὸς Νιτίσιχος (Nitsch), ὅς τις εἰς ὀλίγου καιροῦ διάστημα τὸ ἐξέδωκε δις· μετὰ τὸν θάνατον τούτου, τὸ ἐξέδωκεν ἕως τὴν σήμερον τετράκις διωρθωμένον εἰς πολλὰ μέρη Μάννερτος ὁ περίφημος συγγραφεὺς τοῦ πολυτόμου καὶ πολυτίμου συγγράμματος τῆς Γεωγραφίας τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων. Τὸ υἱοθέτησεν ἡ Ἀκαδημία τῆς Βιέννης, καὶ τὸ εἰσήγαγεν εἰς ὅλα τὰ δευτερεύοντα σχολεῖα τῆς Αὐστριακῆς μοναρχίας μὲ κ᾿ποιας μεταβολίας· διότι ὁ μὲν Νιτίσιχος ἀρχίζει ἀπὸ τὴν Εὐρώπην· τὸ δὲ βιβλιάριον τῆς Βιέννης κἀρκεῖ ἀρχὴν ἀπὸ τὴν Ἀσίαν συμφώνως μὲ τὴν παλαιὰν ἱστορίαν, εἰς τὴν ὁποίαν περιγράφονται πρῶτα τὰ ἀρχαῖα Ἀσιατὰ ἔθνη, Βαβυλώνιοι, Ἀσσύριοι, Μῆδοι, Πέρσαι κτλ.

Ἡ μετάφρασίς μου ἔργειεν ἀπὸ τὸ βιβλίον τῆς Βιέννης, κρίνας τοῦτο ἀρμοδιώτερον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν νεολαίαν, ἐὰν συνεχρόνως διδάσκηται καὶ τὰ σοιχεῖα τῆς παλαιᾶς Ἱστορίας. Τοιοῦτου μικροῦ βιβλίου μετάφρασις, ἐὰν καὶ φαίνεται εὐκόλος, εἶναι κοπιασικωτάτη εἰς τὸν ὅστις θέλει νὰ γράψῃ ὀρθῶς τὰ παλαιὰ τῶν πόλεων καὶ ἔθνων ὀνόματα· εἰς ἐμὲ ἤθελεν εἶσθαι ἀπ' ὅ,τι εἶναι πολὺ πλέον κοπιασικωτέρα, ἐὰν δὲν εἶχα πρόχειρον τὸν Στράβωνα ἐκδοσόμενον ἀπὸ τὸν ἀξιολύβασον Κοραῆν· ἡ πολυτίμος αὕτη ἐκδοσις μοῦ ἠλάφρυνε τοὺς πόνους, ὅσους ἤθελα δοκιμάσειν ἀνεπίπτων ἄλλην ἀπὸ τὰς πρὸ αὐτῆς, καὶ μοῦ ἀναπαύει τὴν συνείδησιν, ὅτι ἔγραψα ὀρθῶς

ἢ καὶ ὡς ἔγγιστα τοῦ ὀρθοῦ τὰ παλαιὰ ὀνόματα· ὅσα δὲν ἀπαυτῶνται εἰς τὸν Στραβίωνα, τινὰ μὲν τούτων ἀντέγραφα ἀπὸ τῆς συλλογῆς τῶν πάλαι κατ' ἐπιτομὴν γεωγραφησάντων, ἔκδοσις τῆς Βιέννης, 1807. ἄλλα δὲ ὀλίγα, ὅσα οὐδ' εἰς αὐτοὺς ἠδυνήθησαν εὖρω, τὰ ἀντέγραφα ἑλληνιστὶ κατὰ γράμμα, καθὼς εὐρίσκονται εἰς τὸ βιβλιάριον.

Καὶ εἰς τοῦ Νιτσιόχου καὶ εἰς τὸ βιβλιάριον τῆς Βιέννης πλησίον τῶν παλαιῶν ὀνομάτων εὐρίσκονται παρεντεθειμένα καὶ τὰ νεώτερα. Γενικῶς εἰς κατάληψιν τῶν ἀφανῶν ὠφελῆ μεγάλως ἢ αὐτῶν πρὸς τὰ φανερά σύγκρισις· καὶ εἰς γνῶσιν τῆς παλαιᾶς Γεωγραφίας, ὅπου καὶ ἔθνη καὶ πόλεις καὶ ἐπαρχίαι ἔγιναν εἰς ἡμᾶς τῶρα ἀφαντα, εἶναι μέγα ὄφελος εἰς τὸν ἀναγνώστην ἂν ἐξεύρη καὶ τὰ σημερινὰ ὀνόματα, μὲ τὰ ὅποια σημαίνονται ἢ αὐταὶ αἱ παλαιαὶ πόλεις καὶ χῶραι, ἢ αἱ πλησίον τῶν ὀπίων ἔκειντο αἱ παλαιαί. Διὰ τοῦτο ἐφύλαξα μὲ παρενθέσεις καὶ ἐγὼ ὅλα τὰ νεώτερα ὀνόματα ἀπαρραλλάκτως, καθὼς τὰ περιέχει τὸ βιβλιάριον ἢ μὲ ὀλίγην παραλλαγὴν, παρεκτὸς μόνων ἐκείνων τῆς Ἑλλάδος τῶν ὀνομάτων, τὰ ὅποια ἀλλάχθησαν μὲν ἀπὸ τὸ κρατοῦν ἔθνος, ἐφυλάχθησαν δὲ ἀπὸ ἡμᾶς. Ἄλλ' ἔγραψα ἄραγε ὀρθῶς μὲ τὸν τρόπον τούτον τὰ νεώτερα ὀνόματα; Θέλουν τὰ γνωρίσεν οἱ ἐκείνων τῶν μερῶν Ἕλληνας, αἵτινες ἐξεύρουσιν τὴν ἀληθινὴν νεωτέραν ὀνομασίαν, ἢ θέλουσιν τὴν εὐρεῖν παραμορφωμένην, ἢ καὶ παντελῶς διεφθαρμένην καὶ ψευδονόμασον; ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον φορβῶμαι πλείον τὸ δεύτερον πᾶρ ὅσον ἐλπίζω τὸ πρῶτον. Τὰ νεώτερα τῆς Ἑλλάδος ὀνόματα δυσκόλως δύναμεθα νὰ μάθωμεν ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους, τὸ μὲν, ὅτι δὲν ἐμποροῦν οὗτοι νὰ τὰ ἐκφράσωσιν ἀκριβῆς καὶ νὰ τὰ γράψωσιν ἀπαρραλλάκτως, καθὼς προφέρονται ἢ ἀπὸ μᾶς ἢ ἀπὸ τοὺς κρα-

τούντας· τὸ δὲ, ὅτι πρῆλαβαν πολλὰ ἐπταισμένως ἀπὸ τοὺς πρὸ αὐτῶν περιηγητὰς καὶ συγγραφεῖς, καὶ τὰ μεταδίδουσι οὕτως εἰς τοὺς διαδόχους των.

Τὸ μόνον καλόν, φίλτατοί μου ὁμογενεῖς, εἶναι νὰ περιγράψῃ καθεὶς ἀπὸ τοὺς ἐλλογίμους μας τὸ γεωγραφικὸν μέρος τῆς πατρίδος του μὲ τὰ πέριξ αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ἐπεκτείνονται αἱ ἀληθιναὶ γνώσεις του, καὶ νὰ τὸ κοινοποιήσῃ διὰ τοῦ Λογίου Ἑρμοῦ. Τὴν συμβουλήν ταύτην μάς τὴν ἔκαμαν πολλοὶ πολλάκις ὁμογενεῖς μας, ἀλλ' ὀλίγοι τὴν ἐπράξαμεν, διότι ὀλίγων αἱ περιστάσεις συγχωροῦσι τοιαύτην περιγραφὴν· οἱ ὑπὲρ πάντα δυνάμενοι νὰ ἐκτελέσωσι τὸ καλόν τοῦτο εἶναι οἱ σεβάσμιοί μας Ἀρχιερεῖς, ἀπὸ τῶν ὁποίων, ἐὰν καθεὶς περιγράψῃ τὴν ἐπαρχίαν του μὲ ὅσπην δύναται ἀκρίβειαν, ἀπηλαύσαμεν εὐθὺς ὅλην τῆς Ἑλλάδος τὴν Γεωγραφίαν. Γνωρίζω τινὰς ἐκ τῶν ἱερῶν τούτων ἀνδρῶν, οἵτινες ἐκοπίασαν εἰς τὸ ἀξιεπαινεῖν τοῦτο ἔργον· ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐνομάζω, ἀφίνων νὰ ὀνομασθῶσιν ἐπαινετότερα μὲ τὴν δημοσίευσιν τῶν ἔργων των.

Εἰς τὴν Γεωγραφίαν εἶναι ἀναγκασιότατοι οἱ γεωγραφικοὶ πίνακες, ἢ χάρται· χωρὶς τούτων δὲν ἐμπορεῖ νὰ εὕρῃ σήριγμα ὁ νοῦς, ἐπάνω τοῦ ὁποῖου πατῶν νὰ ἐποπτεῖται τὰς τοπικὰς σχέσεις πόλεως ἢ χώρας. Διὰ τοῦτο ἀπὸ τοὺς εἴκοσι τρεῖς γεωγραφικοὺς πίνακας τοῦ παλαιοῦ κόσμου, τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται εἰς τὰ τακτικὰ σχολεῖα τῆς μοναρχίας ταύτης, μετετύπωσα μὲ ἑλληνικὰ γράμματα τῶν καθολικῶν τῶν τριῶν μερῶν τοῦ παλαιοῦ κόσμου, Ἀσίας, καὶ Ἀφρικής καὶ Εὐρώπης· καὶ δύο μερικοὺς, τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῆς ἰδίως Ἀσίας. Ἔως οὗ νὰ ἀποκτήσωμεν τέλειον τοιοῦτον Ἀτλαντα, ὠφέλιμον ἔργον κάμνουσιν, ὅσοι εἰς σοικειώσῃ Ἑλληνικῶν μαθημάτων βιβλιάρια προσθέτουσι τοὺς χρησίμους πίνακας, καθὼς

ἔκαμεν ὁ ἀξιόπαινος Θεόκλητος Φαρμακίδης εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθέντα Στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης.

Μεταχειρίσθητε, Νέοι τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο βιβλιάκιον πρὸς ὠφέλειαν καὶ ἰδικήσας καὶ τῆς πατρίδος· λάβετε ἀφορμὴν ἐκ τούτου νὰ μελετήσητε τὴν Θαυμασὴν Γεωγραφίαν τοῦ Στράβωνος· παραβάλλετε τὰ παλαιὰ μὲ τὰ νεώτερα ὀνόματα τῆς πατρίδος σας· καὶ διορθῶντε τὰ ὑπ' ἐμοῦ ἐσφαλμένως ἴσως γραφέντα· εἴτε ὄφελος ἐκ τῆς βίβλου, ἀπόδοτε τὰς χάριτας πρὸς τὸν ὑπὲρ τῆς ἐκδόσεως ταύτης δαπανήσαντα· καὶ χαίrete τρέχοντες προθύμως τὸ σάδιον τῆς παιδείας, εἰς τὸ τέρμα τοῦ ὁποίου σὰς προσμένει ἡ Δύξα διὰ νὰ σελίσῃ τὰς κεφαλὰς σας μὲ ἀμαραντίνους σεφάνους!

Ἐν Βιέννῃ, τὴν ΚΕ' Νοεμβρίου, 1821Η.

Κ. Μ. Κούμας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Η ἐπιφάνεια τῆς γῆς μετέβαλε πολλάκις τὴν παρούσαν μορφήν της· καὶ ὁ μεταξὺ δὲ τῶν ἐθνῶν καὶ λαῶν μερισμὸς της εἶναι διάφορος τώρα παρ' ὅ,τι ἦτο τοὺς παλαιούς χρόνους. Πολλοὶ λαοὶ ἠφανίσθησαν ἐξ ὀλοκλήρου, ἢ περιπλανῶνται μεταξὺ ἄλλων.

Οἱ ἄνθρωποι ἐπροχώρησαν κατὰ μικρὸν εἰς τὸ νὰ γνωρίσωσι τὰς διαφόρους τῆς γῆς χώρας. Οἱ προπάτορές μας, ἐξορισθέντες ἀπὸ τὸν Παράδεισον, ἔμαθον μόνον τοὺς τόπους εἰς ὧσους διέτριβαν ὁμοῦ μετὰ τὰ κτήνη των· ἀλλ' ὁ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νομαδικὸς βίος τῶν ἀπογόνων των τοὺς ἠνάγκαζε νὰ γνωρίζωσι νέους πάντοτε τόπους. Ὁ πληθυσμὸς τῶν ἀνθρώπων ἐπέφερεν ἐξ ἀνάγκης τὸν ἀποχωρισμὸν καὶ διασκορπισμὸν των εἰς διάφορα τῆς γῆς μέρη· ὅταν δὲ ἐφεξῆς ἐφύτρωσαν μεταξὺ τῶν γειτόνων λογομαχίαι καὶ πόλεμοι· καὶ εἰς πολλοὺς ἐνέσκηψε τὸ πλεονεκτικὸν καὶ καταδουλωτικὸν ἦθος· μετὰ τῆς μεγάλης ἀδικίας, ἣτις ἐγεννήατο ἐντεῦθεν, ἐπροξενεῖτο καὶ τὸ μέγα ὄφελος, ὅτι ἐξηπλύνετο τῶν τῆς γῆς μερῶν ἡ γνώσις. Ἄλλ' ὑπὲρ πᾶν ἄλλο συνεισέφερεν εἰς τοῦτο ἀναμφιβόλως τὰ μέγιστα ἢ εἰσέφευρεσις τῆς θαλασσοπολείας, διὰ τῆς ὁποίας εὐκολύνετο ἡ ἐμπορία· ὅσον πλέον ἐτελειοποιεῖτο ἐκείνη, καὶ εὐκολύνετο αὕτη, τόσον πλέον ἐγνωρίζοντο καὶ αἱ χῆραι καὶ τὰ ἔθνη. Ἄλλ' ἔμως

ἔμειναν εἰς τοὺς παλαιούς ἄγνωστα καὶ χῶραιτινες καὶ ἔθνη, τὰ ὅποια εἰς ἡμᾶς εἶναι τῶρα γνωστά· καθὼς καὶ εἰς τοὺς προγενεσέρους μας ἦσαν πρὸ 300 περίπου ἐτῶν ἄγνωστοὶ ἀκόμη τῆς Ἀμερικῆς αἱ χῶραι, καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς πρὸ ἐνιαυτῶν τινῶν αἱ πλείότεραι Αὐστραλιακαὶ νῆσοι.

Καθολικῶς δὲ ἐσυνήθιζαν οἱ παλαιοὶ τὴν μὲν πατρίδα των καὶ θέτουν εἰς τῆς γῆς τὸ μέσον, τὰ δὲ ἄλλα γνωστάτων ἔθνη ἐκατοίκιζαν περὶ ἑαυτούς· τὰ δὲ ὀλιγώτερον γνωστά ἢ παντάπασι ἄγνωστα ἔβηταν εἰς τὰ ἐξώτατα τοῦ κόσμου ὅρια· Οὕτως ὠνόμαζαν τὰ μὲν δυτικὰ ἔθνη, τὰ ὅποια τοὺς ἦσαν ἄγνωστα, Κελτούς· τὰ δὲ βόρεια, Σκυθὰς· τὰ δὲ ὑπὲρ τούτους, Ὑπερβορείους, τοὺς ὁποίους ἀπέπεμπαν πάντοτε τόσον πλέον εἰς τὰ βαρειότερα, ὅσον πλέον ἐξηγεῖτο τῶν χωρῶν των ἡ γνώσις. Καὶ τὰ μὲν ἀνατολικὰ χωρία ἦσαν κατὰ τὴν γνώμην των κατοικημένα ἀπὸ Ἰνδοῦς· τὰ δὲ νότια ἀπὸ Αἰθίοπας· Ὅτι ἀπ' ὅλα ταῦτα περιέτρεπε τὸν δίσκου τῆς γῆς ὁ Ὀκεανός.

Μεταύτας τὰς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ὀρθὰς ιδέας, τὰς ὁποίας εἶχαν περὶ μερικῶν χωρῶν οἱ παλαιοὶ, ἐσχημάτιζαν καὶ τὴν τῆς ὅλης γῆς ἔννοιαν. Οἱ μὲν ἐφαντάσθησαν τὴν γῆν ὡς ἐπιφάνειαν σφαιροῦ, ἐπὶ τῆς ὁποίας κατεῖ δακτυλιοειδῶς ὁ οὐρανὸς ὡς καμάρα, καθὼς μᾶς φαίνεται ὅταν τὸν βλέπωμεν ἐλευθέρως εἰς μεγάλην τινα πεδιάδα· οἱ δὲ, ὡς δίσκου, ἢ ὡς αὐγὸν, τὸ ὅποιον κολυμβᾷ εἰς τὸν Ὀκεανόν· ἄλλοι δὲ πάλιν τῆς ἔδωκεν σχῆμα κύβου ἢ ἐπιμήκους ὀρθογωνίου. Τινὲς δὲ ἐπίστευσαν, ὅτι ἡ γῆ ἔχει πρὸς τὸ μέσον μεγάλα κοιλώματα, διὰ τὰ κυκλοφοροῦσι δι' αὐτῶν αἱ λίμναι καὶ αἱ θάλασσαι. Τελευταίον ὑπῆρξαν καὶ τινες, οἵτινες ἐγνώρισαν τὸ σφαιροῦ σχῆμα τῆς· ἡ δὲ γνώμη αὕτη ἐπεκράτησε μετὰ τὴν Ε' Α. Χ. ἑκατονταετηρίδα.

Καθὼς δὲ περὶ τοῦ σχήματος τῆς γῆς ἰκανὸν χρόνον εἶχαν ἐσφαλμένας ἐννοίας οἱ παλαιοὶ, οὕτω καὶ ἡ διαίρεσις τῆς δὲν ἦτο κατὰ πάντα ὀρθὴ καὶ ἀκριβής· οἱ μὲν ἐμέριζαν ὅλην τὴν γῆν εἰς Βόρειον μέρος καὶ Μεσημβρινόν, ἐνομίζοντες τοῦτο μὲν Ἀσίαν, ἐκεῖνο δὲ Εὐρώπην· ἀλλ' ἦσαν ἀσύμφωνοι εἰς Ποῖον ἐκ τῶν δύο τούτων μερῶν ἔπρεπε νὰ θέσωσι τὴν Ἀφρικὴν. Μ' ὅλα ταῦτα ἢ εἰς τρία μέρη, Εὐρώπην, Ἀσίαν, Ἀφρικὴν διαίρεσις τῆς γῆς ἐγνωρίσθη πολλὰ γρηγόρα, καὶ ἠξιώθη γενικῆς ἀποδοχῆς· ἔμειναν ὅμως πολὺν χρόνον ἀσύμφωνοι περὶ τῶν ὀρίων τῶν χωρῶν τούτων. Ἐγνώριζαν δὲ πηλὰ ὀλίγα ἀπὸ τὰ βόρεια μέρη τῶν δύο πρώτων, καὶ ἀπὸ τὰ νότια τῆς Ἀφρικῆς, καὶ δὲν εἶχαν καμμίαν εἶδησιν τῶν εἰς τοὺς ἐφεξῆς νεωτέρους χρόνους ἀνακαλυφθεισῶν Ἀμερικῆς καὶ Αὐστραλίας. Εἰς τὴν παλαιὰν λοιπὸν Γεωγραφίαν ὁ λόγος γίνεται μόνον περὶ Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς καὶ Εὐρώπης.

Ἐπειδὴ ἐπίστευαν οἱ Παλαιοὶ, ὅτι ὅλη ἡ ἤπειρος εἶναι περικυκλωμένη ἀπὸ θάλασσαν, καὶ τινες ἐβεβαίοναν, ὅτι κολυμβῶ εἰς αὐτὴν· διὰ τοῦτο ἐδιαίρουσιν τὴν ὅλην θάλασσαν εἰς Ἐντὸς καὶ Ἐκτὸς θάλασσαν. Τὴν ἐκτὸς ἐπωνόμαζαν ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν τοῦ κόσμου· Ὠκεανὸν ἀνατολικὸν καὶ Ἐῶν καὶ Σηρικὸν καὶ Ἰνδικόν. Ὠκεανὸν μεσημβρινόν, τὸν ὁποῖον ὑπεδιαίρουσιν εἰς Αἰθιοπικὴν θάλασσαν, καὶ ἐρυθρὰν θάλασσαν· Ὠκεανὸν δυτικὸν καὶ ἐσπέριον καὶ ἀπλαντικόν· Ὠκεανὸν βόρειον ἢ θάλασσαν πεπηγυῖαν. Τὴν δὲ ἐντὸς ὠνόμασαν μεσόγειον ἐκ τῆς μεταξύ Εὐρώπης καὶ Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς θέσεώς της· καὶ εἶναι αὐτὴ ἐκεῖνη ἡ θάλασσα, τὴν ὁποίαν ἐγνώρισαν ἀκριβέστατα κατὰ πρῶτον τὰ περιφημέστατα θαλάσσια ἔθνη τῆς ἀρχαιότητος, λέγω δὲ Αἰγύπτιοι καὶ Φοίνικες.

καὶ Παρχηδόνιοι καὶ Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι. Μετὰ δὲ ταύτην ἀπέκλιθαι ἐξαίρετους γνώστεις καὶ τοῦ δυτικοῦ ἢ ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ.

Ἰππάρχου εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἄνδρες τινές, οἵτινες ἔκανον ἀριθμὴν περιγραφὴν τῆς τότε γνωσκομένης γῆς. Ὁ πρῶτος καὶ κατὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐξαίρετος ἀνὴρ ἑνομάζεται Ἐρατοσθένης· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ συγγράμματά του ἐχάθησαν, μᾶς μένει παλαιὰ Γεωγραφία μόνη ἡ τοῦ Στράβωνος, ἧς τις τὸ πλεῖστα ἐδανείσθη ἀπ' ἐκείνου, καὶ ἐδιαίρεσε τὸ σύγγραμμά του εἰς δεκαεπτὰ βιβλία. Ἐγεννήθη οὗτος εἰς τὴν Λυκάσειαν τῆς Καππαδοκίας, καὶ ἔζη εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Καίσαρος Λυγούρου. Ἐπειδὴ δὲ ἐφεξῆς ἐγνώσθη καλῆτερα ἡ γῆ· ἄλλος Ἕλλην Κλαύδιος Πτολεμαῖος Ἀλεξανδρεὺς ἔγραψε περὶ τὸ 160 ἔτος Α. Χ. Γεωγραφίαν νέαν, ἣτις περιγράφει μόνον τὰ ὅρια τῶν χωρῶν, ὀνόματα καὶ ἀριθμούς, διὸν οὖν προσδιορίζονται ἐπὶ πίνακος οἱ τόποι· πλειοτέραν δὲ ἐξήγησιν ἄλλην δὲν ἔκαμε.

Ὀλιγώτερον ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας ἐκοπίασαν οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τελειοποίησιν τῆς Γεωγραφίας. Πλίνιος ὁ πρεσβύτερος ἐκθέτει εἰς τὸ μέγα του σύγγραμμα βραχείαν περιγραφὴν τῶν γνωρίμων χωρῶν κατὰ συγγραφεῖς προγενεστέρους, καὶ ἀκόμη συντομώτερα τὰς περιγράφει Πομπόνιος Μέλας, Ἴσπανός τὴν πατρίδα· ἀλλ' ἀξιόλογον ὠφέλειαν μᾶς προξενοῦν εἰς διορισμὸν τῶν παλαιῶν τόπων τὰ λεγόμενα *Itineraria*, ἢ κατάλογοι τῶν κυριωτέρων τόπων, οἵτινες ἔκειντο κατὰ μῆκος τῶν κοινῶν ὁδῶν εἰς ὅλην τὴν Ῥωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν, μὲ τὰ μέτρα τῶν ἀποσημάτων των. Κατὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου ἐκατασκεύαζαν καὶ πίνακας, οἵτινες μόνον τοὺς δρόμους καὶ τοὺς ἐπ' αὐτῶν κειμένους τόπους ἐδείκνυαν· εἷς ἐκ τούτων οἰσώθη καὶ εἰς ἡμᾶς,

γραφείς κατά τὴν ἀρχὴν τῆς τρίτης ἑκατονταετηρίδος. Μοναχίς τις κατὰ τὴν ἐγ' ἑκατονταετηρίδα τὸν ἀντέγραψεν εἰς δώδεκα μεμβράνας· τὸν ἀπέκτησεν ἔπειτα γραμματισμένος τις ἀνὴρ εἰς Λυγούσαν Ουῖνδελικίῳ ὀνομαζόμενος Πευτιγγερος, καὶ ἐξ αὐτοῦ ὀνομάζεται τῆν σήμερον Πευτιγγερικὸς πίναξ. Ἄλλοι πίνακες τῶν παλαιῶν χρόνων δὲν διεσώθησαν.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε εἰρημένων γίνεται φανερόν, ὅτι εἰς τοὺς παλαιούς ἢ γυνῆς τῆς γῆς κατὰ διαφόρους χρόνους καὶ διάφορα ἔθνη ἦτο πολλά διάφορος. Ἴππερε λαίπρον, εἰάν ἠθέλαμεν τὴν ἀκρίβειαν, νὰ ἔχωμεν διὰ πᾶσαν περίσθον τῆς παλαιᾶς Ἰσορίας, διὰ πᾶν ἔθνος, διὰ πάντα συγγραφέα, ἰδιαιτέραν τινα Γεωγραφίαν· διότι ἄλλως, φέρ εἰπεῖν, παρέστητε τὴν γῆν ὁ Ὅμηρος, ἄλλως ὁ Ἡρόδοτος, καὶ ἄλλως ὁ Θουκυδίδης· ὄλλ' ὅμως πρὸς κατὰλήψιν τῶν κλασικῶν συγγραφέων, διὰ τοὺς ὁποίους μόνον εἶναι ἀναγκαία ἡ μελέτη τῆς παλαιᾶς Γεωγραφίας, ἰκανὸν θέλει εἶσθαι, εἰάν μάθωμεν τὰς ἐννοίας, τὰς ὁποίας εἶχαν ἐγγένει περὶ γῆς καὶ τόπων καὶ ἔθνῶν τὰ τοῦ παλαιῦ κόσμου πολιτισμένα ἔθνη οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ῥωμαῖοι.

Ἡ παλαιὰ λοιπὸν Γεωγραφία μᾶς διδάσκει νὰ γνωρίσωμεν τὸ σχῆμα τῆς γῆς καὶ τὰς ιδιότητας τῶν κατοίκων τῆς, καθὼς τὰ ἤξευραν εἴτε ὀρθῶς εἴτε ἐπιφαλῶς οἱ Παλαιοὶ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων ἔως τῆς Ε'. Α. Χ. ἑκατονταετηρίδος. Ἄλλ' ὅμως θέλωμεν παραστήσειν ἐξαιρέτως ἐνταῦθα τὰς ἐννοίας, τὰς ὁποίας εἶχαν περὶ γῆς οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ὀλίγους χρόνους II. X. ἢ Α. X.

Ἄλλὰ διὰ νὰ καταλαμβάνη ἐντελῶς ὁ ἀναγνώστης τὰ λεγόμενα, πρέπει ἀναγκαίως νὰ γνωρίζη καὶ τὰ παλαιὰ Γεωγραφικὰ μέτρα. Τὸ συνειθημένον μέτρον, μετὰ τὸ ὁποῖον ἐδιώριζαν οἱ Ἕλληνες τὰ ἀποσέματα, ἦτο τὸ στάδιον, τὸ ὅποιον

ἐπάρθη ἀπὸ τὸ μῆκος τοῦ σταδίου τῶν Ὀλυμπίων· ἐν σταδίῳ περιεῖχε 125 βήματα, ἢ 600 ἑλληνικοὺς πόδας. Ὁ ἑλληνικὸς πούς ἦτο μεγαλύτερος μὲν παρὰ τὸν Ῥωμαϊκόν, μικρότερος δὲ παρὰ τὸν Γερμανικόν. Τεσσαράκοντα καὶ $\frac{2}{5}$ στάδια ἀποτελοῦν ἐν γεωγραφικὸν ἢ Γερμανικὸν μίλλιον. Καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐμεταχειρίζοντο συχνάκις τοῦτο τὸ μέτρον· συνηθέστερα ὅμως ἐλογαρίζον μετὰ τὸ χιλίων βημάτων περιεκτικὸν μελιάριον, τὸ ὅποιον ἦτο πεμπτημόριον τοῦ Γερμανικοῦ μιλλίου. Τὸ Ῥωμαϊκὸν βῆμα περιεῖχε 5 Ῥωμαϊκοὺς πόδας· ὁ δὲ Ῥωμαϊκὸς πούς ἦτο παρὰ τὸν Γερμανικὸν μικρότερος, ὡς εἶπαμεν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Γεωγραφία καὶ ἡ Ἱστορία εἶναι σφικτότατα συνδεδεμένα μετ' ἀλλήλων· διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι τὴν περιγραφὴν τῆς χώρας ἢ τῆς πολιτείας, τῆς ὁποίας τὴν Ἱστορίαν ἀγαπᾷ τις νὰ μάθῃ, νὰ προλαμβάνῃ διὰ τῆς Γεωγραφίας. Διὰ τὴν σκοπὸν τοῦτον ἀκολουθοῦσιν εἰς τὴν βίβλιν ταύτην αἱ χῶραι τὴν αὐτὴν, ὅσον ἐνδέχεται, τάξιν, μετὰ τὴν ὁποίαν εἶναι γεγραμμένα εἰς τὸ ἐγχειρίδιον τῆς παλαιᾶς Ἱστορίας (α). Ἀναγκαῖον εἶναι προσέτι, ὅταν τις διδάσκεται τὴν Ἱστορίαν, νὰ ἔχῃ πάντοτε ἔμπροσθέν του τοὺς πίνακας, καὶ νὰ ζητῇ εἰς αὐτοὺς πᾶσαν χώραν, καὶ πάντα τόπον, τοὺς ὁποίους ἀπαντᾷ εἰς τὴν Ἱστορίαν.

Εἶναι προσέτι ἀναγκαιοτάτη ἡ τῆς παλαιᾶς μετὰ τὴν νεωτέραν Γεωγραφίαν σύγκρισις. Καὶ εἰς τοῦτο μὲν τὸ βιβλιόδιον δεῖχεται μόνον ἡ νεωτέρα διὰ προσθέσεως τῶν νεωτέρων ἠνομάτων, πρέπει ὅμως νὰ ἐξηγητῆται περισσύτερον διὰ τῆς ἀπὸ ζώματος διδασκαλίας, καὶ διὰ τῆς συγκρίσεως τῶν παλαιῶν μετὰ τοὺς νεωτέρους πίνακας.

(α) Ἐννοεῖται ἐδῶ τὸ βιβλίον τῆς παλαιᾶς Ἱστορίας, τὸ ὅποιον διδάσκεται συγχρόνως μετὰ τὴν παλαιάν Γεωγραφίαν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Αυστρίας.

Λ Σ Ι Α.

Ορια. Ὁ ποταμὸς Τάναϊς, καὶ ἡ Μαιώτις λίμνη ἀποχωρίζουσι τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην· ὁ δὲ Νεῖλος, ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν. Καὶ πρὸς ἀνατολὰς μὲν τὴν περιορίζει ἡ Ἐρυθρὰ Θάλασσα, κατὰ δὲ Βορρᾶν ἡ Σκυθικὴ, κατὰ δὲ Νότον ἡ Ἰνδικὴ καὶ ἡ Ἐρυθρὰ.

Θάλασσαί. Πρὸς Βορρᾶν εἶναι ὁ βόρειος Ὀκεανὸς, ὀνομαζόμενος καὶ Σκυθικὸς, ὅστις εἰς τοὺς παλαιούς ἦτο παντάπασιν ἄγνωστος· πρὸς ἀνατολὰς δὲ, ὁ ἀνατολικὸς Ὀκεανὸς, ὁ καὶ Ἑὼς καὶ Ἰνδικὸς καὶ Σηρικὸς. Ἐξετείνετο δὲ κατὰ τὰ περὶ αὐτοῦ ἰχθυογραφούμενα ἀπὸ τὸν κόλπον τῆς Βεγγάλης περὶ τὴν Κίναν ἕως τὸν Σκυθικὸν Ὀκεανόν· ἀλλ' εἰς τοὺς παλαιούς πολὺ λείπει νὰ ἦτο τόσον πολλὰ ἐγνωσμένος. Πρὸς δὲ νότον ἐρυθρὰ Θάλασσα ὠνομάζετο τὸ τοῦ Αὐστραλιακοῦ Ὀκεανοῦ μέρος, τὸ ὁποῖον σχηματίζει τὸν Ἀραβικὸν καὶ Περσικὸν κόλπον, καὶ φθάνει ἕως εἰς τὸ Κεϋλάν. Κατὰ δὲ δυτμὰς, ἡ μεσόγειος Θάλασσα, τὸ Αἰγαίου πέλαγος, ἡ Προποντις (Μαρμαρᾶς), ὁ εὐξεινος Πόντος (μαύρη Θάλασσα), καὶ ἡ Μαιώτις λίμνη (ἡ Ἀζωφικὴ Θάλασσα). Εἰς τὸ μέσον τῆς ξηρᾶς εἶναι ἡ εἰς τοὺς παλαιούς ὄχι ἰκανῶς ἐγνωσμένη Κασπία Θάλασσα.

Χῶραι. α'. τῶν κυριωτέρων καὶ ἐπικρα-
τες ἔρων ἔθνῶν. Βαβυλωνία, Ἀσσυρία, Μηδία, Περσία,
καὶ κατὰ τι ἢ Παλαιστίνη καὶ ἢ Φοινίκη.

β'. Τῶν γειτονευούτων καὶ ὑποτελῶν λαῶν.
Συρία, Μεσοποταμία, Ἀρμενία, Ἀσία ἰδίως, Ἰβηρία, Κολ-
χίς, Ἀλβανία, Ἀραβία, Ἰνδία, Σκυθία, Σηρικὴ, Σαρματία
Λαϊανή.

Σημείωσις. Ἡ Ἀσία τῶν παλαιῶν εἶναι πολλὰ
ἀπροσδιόριστον ὄνομα. Ἀσίαν ἔλεγαν τὴν ἐντὸς τοῦ Ταύρου,
Ἀσίαν καὶ τὴν ἐκτὸς αὐτοῦ χώραν· εἴς τι τὸ ὄρος τοῦτο ἐπὶ
εκτείνεται ἀδιακόπως ἀπὸ τῆς Ἰνδίας εἰς τῆς ἱερᾶς ἄκρας καὶ
τοῦ Χελιδονίου νήσου, ὅπου εἶναι τὰ ὄρια τῆς Λυκίας, καὶ
διαχωρίζει τὴν Ἀσίαν εἰς δύο μέρη εἰς βόρειον καὶ νότιον, ἢ
τὴν ἐντὸς, καὶ τὴν ἐκτὸς τοῦ Ταύρου Ἀσίαν· ὠνόμαζαν Ἀσί-
αν καὶ τὴν μεγάλην ἐκείνην Χερσόνησον, ἣτις περιρριζοῦται ἀπὸ
τὴν μαύρην θάλασσαν, ἀπὸ τὸ Αἰγαίου πέλαγος, καὶ ἀπὸ τὴν
μεσόγειον. Ἡ Χερσόνησος αὕτη εἰς μὲν τοὺς παλαιούς χρό-
νους ὠνομάζετο ἰδίως Ἀσία, εἰς δὲ τοὺς μέσους Ἀσία ἐλάτ-
την· ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς, Ἀνατολή· ἀπὸ δὲ τοὺς Τούρκους
λέγεται Νατῶλ.

Β Α Β Υ Λ Ω Ν Ι Α.

(Ἑραϊκὴ Ἀραβία, ἢ Ἑραϊκὴ Βαβελί.)

Ὅρια. Πρὸς ἀνατολὰς, Σουσιανή· πρὸς νότον, ὁ Περσι-
κὸς κόλπος· πρὸς δυσμὸς, αἱ Ἀραβικαὶ ἐρημίαι· πρὸς ὄρκτον,
Μεσοποταμία καὶ Ἀσσυρία.

Ποταμοί. Ὁ Ἐυφράτης ἀναδύει εἰς τὴν Ἀρμενίαν ἀπὸ δύο πηγῶν, ῥέει πρῶτον εἰς δυσμὰς κατὰ τὴν μικρὰν Ἀρμενίαν, ἔπειτα ὑπάγει πρὸς μεσημβρίαν, καὶ διαχωρίζει ὅλον τὸν Ταυρον μεταξύ Ἀρμενίας καὶ Καππαδοκίας καὶ Κομμαγηνῆς, ἀφορίζει τὴν Μεσοποταμίαν ἀπὸ τὴν Συρίαν καὶ Ἀρασίαν, καὶ ἐντευθεν ἐμβαίνει εἰς τὴν Βαβυλωνίαν. Ὑπερώϊω τῆς Βαβυλώως ἀποχωρίζεται πρὸς ἀνατολὰς ὀχρὸς τις ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου, καὶ ἐνύεται μὲ τὸν Τίγριν σιμὰ τῆς Σελευκείας. Ὁ δυτικὸς βραχίον χρησιμένει εἰς τὸ νὰ πλύνη τὰ ἐντὸς τῆς Βαβυλώως, καὶ χύνεται εἰς τόπους ἐλώδεις. Τὸ κυριώτερον ρεῖστρον ἐνύεται ὑποκάτω τῆς Σούρας δι' ὀχετῶν μὲ τὸν Τίγριν, καὶ σμίγεται ὀλοτελής μὲ αὐτὸν σιμὰ τῆς Ἀπαμείας, καὶ τελευταῖον ὀνομαζόμενος Πασίτιγρις χύνεται μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν θάλατταν. Τίγρις εἶναι ὁ δευτέρος ποταμὸς τῆς Βαβυλωνίας. Ἀναδύει καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῆς Ἀρμενίας τὰ ὄρη, τρέχει ἔπειτα διὰ τῶν λεμνίων Ἀρεθούσης καὶ Θωσπιτιδῶς, χωρίζει τὴν Μεσοποταμίαν καὶ μέρος τῆς Βαβυλωνίας ἀπὸ τὴν Ἀσσυρίαν, καὶ ἐκβάλλει μετὰ τοῦ Εὐφράτου εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον. Αἱ πλημμύραι του χρησιμέουσιν εἰς τὴν καρποφορίαν τῆς χώρας ἀντὶ τοῦ σπαιίου ὕετου· διὰ τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖαι αἱ πολλὰὶ διώρυγαι.

Διαίρεσις. Πρὸς ἀνατολὰς μὲν τοῦ Εὐφράτου ὀνομάζεται ὁ τόπος Χαλδαία· πρὸς βορρῶν δὲ, Βαβυλωνία. Τώρα δὲ ὀνομάζεται Ἰράκ Ἀραβί.

Πόλεις. Βαβυλῶν, μία τῶν μεγίστων καὶ καλλίστων πόλεων τῆς Ἀνατολῆς. Ἦτο εὐτελῶς τετράγωνος, καὶ εἶχε δώδεκα Γερμανικῶν μιλλίων περίμετρον. Διὰ μέσου τῆς πόλεως διέδραμεν ὁ Εὐφράτης, καὶ ἐπ' αὐτὸν γέφυρα, εἰς τῆς ὁποίας τὸ δυτικὸν ἄκρον ἦτο κτισμένος ἐπὶ πύργου ὑψηλοτάτου ὁ τάφος

τοῦ Βήλου, εἰς δὲ τὸ ἄλλο ἦσαν τὰ βασιλεία. Ἡ πόλις δὲν ἦτο εὐτελῶς γεμάτη ἀπὸ οἰκοδομᾶς, καὶ εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Ἀυγούστου ἦτο ἤδη ἔρημος. Αὐτοῦ ἦτο ὁ κρεμασὸς κήπος, ἐν ἀπὸ τὰ ἑπτὰ θεάματα. Περισσὰ θόρας (Λυβάρ). Οἱ αὐτοκράτωρ Ἰουλιανὸς τὴν ἐπόρθησε μὲ πολλοὺς κόπους. Μασιαὶ (Μασιεσκάν), ὅπου μερίζεται ὁ Εὐφράτης. Βολογητῆς (Μεπιεὺ Χοσαῖν) ὑπὸ τὴν Παρθικὴν διοίκησιν ἀκμαία καὶ ἀξιόλογος πόλις. Ἴρχ, πρότερον Ἀλεξάνδρεια, βασιλείου τῶν Μυθάρων, ἔθνος, τὸ ὅποιον ἐβοήθησε πισῶς τοὺς Πάρθους κατὰ τῶν Ῥωμαίων. Τὰ Βόρσιππα, Βόρσιτα, ἢ Βυρσία (Σεμανάτ) ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, ὅπου ὁ Ἀλέξανδρος ὠμίλησε τὸν Ἀνάξαρχον, ἔκαμνεν ὠραῖον λιβάριον. Σούρα (Σόρα), ἡ τρίτη τῶν Ἰουδαίων ἀκαδημία εἰς τὴν Βαβυλωνίαν. Εἰς τὸν Τίγριν ἐκειτο ἡ Σελεύκεια, πόλις μεγίστη εἰς τὰς καρποφορωτάτας χώρας τῆς Ἀνατολῆς· ἡ ὕψωσις τῆς ἐταπείωσε τὴν Βαβυλῶνα. Εἰς τὰς ἀνατολικὰς ἔχθας τοῦ Τίγριος Κτησιφῶν, χειμᾶδιον τῶν Παρθυαίων βασιλέων, πολὺ ἀκμάσασα. Εἰς τὴν Χαλδαίαν ἦτο ἡ Ἀπάμεια, ὅπου ἠνόηοντο οἱ δύο ποταμοί. Μεσηνη (Βάσρα Μαισάν), νῆσος εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Τίγριος· παρὰ τὴν θάλασσαν ἐκειτο ἡ πόλις καὶ λιμὴν Τερηδῶν, ἡ Δηρίδοτις.

Σημείωσις. Ἡ Βαβυλωνία ἦτο καθ' ὑπερβολὴν καρποφόρος. Ἐκ τῶν ἐξαιρέτων προϊόντων τῆς εἶναι οἱ φοίνικες, ἡ ὀρυκτὴ ῥητίνη, καὶ ἡ νάφθα. Μὲ ταῦτα ἀνεπλήρουεν ἡ φύσις τῶν ἐλαίων καὶ συκῶν τὴν ἔλλειψιν, ὡσαύτως τῶν ξύλων καὶ τῶν λίθων. Τὰ περίφημα τῆς Βαβυλῶνος κεραμίδια ἦσαν ἀπὸ ξηρῶν πηλῶν σερρότατα, συμπαγνόμενα μὲ καλάμια καὶ ὀρυκτὴν ῥητίνην. Ἡ γαληνότης τῆς ἀτμοσφαιρας εἰδίδεν αἰτίαν ἐφευρέσεων εἰς τὴν Ἀστρονομίαν. Τὸ πολὺ λιβάριον ἐγέννησε καὶ πε-

ρίφημα λινουργεία εἰς τοὺς παλαιούς χρόνους· πολλὰ ὑφάσμα-
τα τῶν Βαβυλωνίων ἦσαν περιπόθητα.

Α Σ Σ Υ Ρ Ι Α.

Ο^αρια. Πρὸς Βορρᾶν, Ἀρμενία, καὶ τὸ ὄρος Νιφάτης, μέ-
ρος τοῦ Ταύρου· πρὸς ἀνατολὰς, Μεσοποταμία. Ἄλλ' ἐξη-
πλόνετο τῶν Ἀσσυρίων ἡ βασιλεία ἕως Συρίας καὶ Πόντου καὶ
Ἰνδῶν.

Ποταμοί. Ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς ἦτο ὁ Τίγρις, μετὰ τὸν
ὁποῖον ἠνόηοντο εἰς τὰ Ἄρβηλα ὁ Λύκος καὶ ὁ Κιάπρος·
εἰς τὸν πρῶτον χύνεται ὁ Βουμαδὸς (Ἀξίρ). Ὁ Δέ-
λας ἢ Σίλλας ἐκίονετο μετὰ τὸν Τίγριν ὑποκάτω ἀπὸ τὸ
Βαγδάτ.

Ἐπαρχίαι Ἀτουρία πρὸς Βορρᾶν. Ἀδιαθηή ἡ
μεταξὺ Λύκου καὶ Κιάπρου χώρα· εἰς τὰ ὄρη τῶν Γαραμαίων
Ἀπολλωνιάτις, Χαλωνῆτις εἰς τὰ ὄρια τῆς Μηδίας,
Σετακηνη εἰς τὰ μεσημβρινώτατα.

Πόλεις. Νίνος ἢ Νινευί, εἰς τὰς ἀνατολικὰς ὄχ-
θας τοῦ Τίγριος, πόλις τεράστιος, μεγαλητέρα παρὰ τὴν Βα-
βυλῶνα· πρὸς ἀνατολὰς αὐτῆς ἦτο ἡ κώμη Γαυγάμηλα,
καὶ ἡ πόλις Ἄρβηλα, ὅπου κατετρόπωσαν ὁ Ἀλέξανδρος τὸν
Δαρείου. Πρὸς μεσημβρίαν, Μέσπιλα, Λάρισσα καὶ Παρυ-
σάτιδος κώμαι ἐκείνο μία μετὰ τὴν ἄλλην παρὰ τὸν Τίγριν.
Σιάζυρος (Χερζούρ) ἐφημίσθη ἀπὸ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ
Ἡρακλείου. Ἀπολλωνία (Σερεβάν), πρὸς τὰ μεσημ-
βρινὰ μέρη τῶν εἰρημέων· πλησίον αὐτῆς ἐκείτο ἡ Γάλος

(Γάλλουλα). Παρά τὸν Τίγριν ἦτο ἡ Δούρα, καὶ ἡ Κάρχα (Κάρκ).

Σημείωσις. Ὅλη ἡ Ἀσσυρία περιλείεται τῶρα εἰς τὸ Κουρδιστᾶν καὶ Ἰράκ Ἀραβί. Ἦτο ἐπίσης καρποφόρος καθὼς ἡ Βαβυλωνία· ἀλλ' ὑπῆρχαν καὶ τόποι, ὅπου οἱ ἄνθρωποι δὲν ἐπεριποιούντο τὴν γῆν, ἀλλ' ἐζῶν ἀπὸ σφάγια.

Μ Η Δ Ι Α.

Ορια. Πρὸς Βορρᾶν, Κασπία Θάλασσα· πρὸς ἀνατολὰς Ἰρκανία καὶ Παρθυαία· πρὸς μεσημβρίαν, Περσία καὶ Σουσιανή· πρὸς δυσμὰς, Ἀρμενία καὶ Ἀσσυρία.

Διαίρεσις. Ἐδαιρειτο ἡ Μηδία εἰς μεγάλην Μηδίαν τὴν μεσημβρινήν, καὶ Ἀτροπάτιον τὴν βόρειον· ἡ δευτέρα ἔλαβε τὸνομα ἀπὸ Ἀτροπάτου ἡγεμόνα, ὅστις τὴν ἐφύλαξεν ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Λαοί. Εἰς τὴν Ἀτροπάτιον Μηδίαν, Κύρτιοι καὶ Μάρδοι καὶ Τάπυροι· εἰς τὴν μεγάλην, Μήδοι, Καδούσιοι, Ἐλυμαῖοι, Κοσσαῖοι, Οὐξιοι, Παραϊτακηνοί.

Πόλεις. Εἰς τὴν Ἀτροπάτιον, Γάζα, Σερινή καθέδρα τῶν βασιλέων. Οὐέρα, τὴν ἀποίαν ἐκυρίευσεν ὁ Ἀντώνιος, ὅταν δυσυχῆς εἰσέβαλεν εἰς τοὺς Παρθυαίους· εἰς δὲ τὴν μεγάλην Μηδίαν, Ἐκβάτανα (Χαμαδάν), ἡ μητρόπολις ὅλης τῆς χώρας· οἱ Μήδων καὶ Πάρθων βασιλεῖς διέτριβαν ἐδῶ τῶν χειμῶνα. Ράγα ἡ Ἀρσακία, πόλις παλαιά, γνωστὴ εἰς τὴν βίβλον τοῦ Ἰωβίου. Κάσπιοι πύλαι, γενῶν

μιλίου μῆκος ἔχον, διὰ τοῦ ὁποίου γίνεται διάβασις εἰς τὴν Παρθυσίαν.

Σημείωσις. Ἡ μεγάλη Μηθία εἶχεν εὐκρατον αἶρα, καὶ ἦτο καρποφόρος. Ἐτρέφε καλοὺς ἵππους, τοὺς ὁποίους ἐμεταχειρίζοντο οἱ Πάρθοι καὶ οἱ Πέρσαι· ὠνομάζοντο δὲ Νησαῖαι Ἴπποι· οἱ μεγάλοι τῆς Θησαυροὶ ἐγεννῶντο ἀπὸ τὰ μεταλλεῖα. Γῶρα δὲ ὠνομάζεται Ἰράκ Ἀγθαμί. Ἡ δὲ Ἀτροπάτις, ἦτο ἐξ ἐναντίας σκληρὰ, βουνώδης, ἀλλ' ὄχι ἄκαρπος.

Π Ε Ρ Σ Ι Α.

Η εἰς τοὺς παλαιούς χρόνους περίφημος τῶν Περσῶν βασιλεία ἐσύγκειτο ἀπὸ πλήθος ἐπαρχιῶν. Παρεκτός τῆς Ἀσσυρίας, Ἀρμενίας, Μηθίας, Συρίας, ἰδίως Ἀσίας, ἐπεριλάμβανε πρὸς ἐπιπέρι Περσίδα, Σουσιανὴν, Παρθυσίαν, Ἰρκανίαν, Ἀρίαν, Ἀραχωσίαν, Δραγγιανὴν, Καρμανίαν, Γεδρωσίαν, Βακτριαν, Σογδιανὴν.

α'. Περσίς (Φάρς) εἰς τὸν Περσικὸν κοιλὸν μεταξὺ Σουσιανῆς καὶ Καρμανίας. Περσέπολις, ἡ μεγαλοπρεπὴς καθέδρα τῶν τῆς Περσίας βασιλέων, ὅπου ὁ Ἀλέξανδρος ἐπρόσαξε νὰ καύσωσι τὰ ἀνάκτορα. Πασαργάρδαι, ἡ παλαιὰ τῆς χώρας μητρόπολις.

β'. Σουσιανὴ (Χουσιζάν) μεταξὺ Βαβυλωνίας καὶ Περσίδος, χώρα κερποφοριώτατη. Σούσα, Καθέδρα τῶν Περσῶν βασιλέων, ἀφ' οὗ ὑπέταξαν τὴν Ἀσσυρίαν.

γ'. Καρμανία (Κιρμάν).

δ'. Γεδρωσία (Μακεράν).

ε'. Άραχωσία (Κανθαχάρ).

ς'. Δραγγιανή (Σιγισάν), καὶ

ζ'. Άρία (Χορασάν) δὲ εἰχάντε ἀξιόλογον.

η'. Παρθυαία (Έράκ Άτσεμη), μεταξύ Άρίας καὶ Μησίας. Έκατόμυλος ἦτο ἡ μητρόπολις καὶ τὰ βασιλεία τῶν τῆς Παρθυαίας βασιλέων.

Σημείωσις. Ἡ χώρα ἦτο μικρὰ, σκληρὰ, περικλυμένη ἀπὸ βουνά. Τὸ ἔθνος ἀνδρείον καὶ πολεμικόν, μάλιςα εἰς τὴν Ἴππικὴν· διὰ τοῦτο μετὰ Ἀλέξανδρον τὸν μέγαν ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἀρσάκου ἐξουσίαζεν ἡ Παρθυαία ὅλας τὰς ἄλλας Περσικὰς χώρας.

θ'. Ἑρκανία, εἰς τὴν Κασπίαν Θάλασσαν ἕως εἰς τὸν ποταμὸν Ὡξον, ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τὴν πόλιν Ἑρκανίαν ἢ Συριγγίδα. Νησαία (Νῆσα), ὅπου ἐθάπτοντο οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς. Ἐδῶ πέριξ ἑκατοίκουν καὶ οἱ Δάαι, λαὸς νομαδικός.

ι'. Μαργιανή (Έσπαραχίδ), μεταξύ Ἑρκανίας καὶ Βακτριανῆς. Ἀντιόχεια Μαργιανή, πλησίον τοῦ Μάργου, κτισθεῖσα ὑπ' Ἀντιόχου τοῦ Σωτήρος εἰς τόπον χαρίζατον.

ια'. Βακτρία, ἐκ βορρῆ περιορίζεται ἀπὸ τὴν Μαργιανὴν, καὶ ἐκ νότου ἀπὸ τὸ ὄρος Παροπαμισόν. Ὁ ποταμὸς Ὡξος (Γιχών), εἰς ἀπὸ τοὺς μεγίστους ποταμοὺς τῆς Ἀσίας, τὴν περικλείει ἀπὸ τὰ βόρεια μέρη. Χάνεται εἰς ἐλώδεις τόπους, οἵτινες συνέχονται μὲ τὴν σημερινὴν λίμνην Ἀράλ. Ζαρεάσπα ἢ Βάκτρα (Βάλκ) εἰς τὸν Παροπαμισόν, πόλις μεγάλη.

Σημείωσις. Οἱ Βακτριανοὶ ἦσαν πρὸ τῆς Σεμράμιδος περίφημοι ὡς δυνατοὶ καὶ ἀνδρείοι.

ιβ'. Σογδιανὴ ἀπὸ τὸν Ὡξον καὶ Ἰαξάρτην, ὅστις

ἐκχύεται εἰς τὴν λίμνην Ἀράλ, περιοριζομένη· αἱ ἐπισημότεραι πόλεις εἶναι αἱ ἐφεξῆς Μαρὰκανθα, κρημισθεῖσα ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ κατασθεῖσα μητρόπολις ἀπὸ τὸν περίφημον Τιμούρ. Κύρα εἰς τὸν Ἰαζάρτην, καὶ Ἀλέξανδρα ἦσαν οὖν πόλεις, τὰς ὁποίας ἔκτισαν Κύρος καὶ Ἀλέξανδρος ὡς προπύργια τοῦ βασιλείου εἰς τὰ ἐξώτατα ὄρια τῆς Σογδιανῆς.

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ.

Ὅρια. Ἀπὸ τὴν πηγὴν τοῦ Ἰορδάνου Δάν ἕως τὴν ἐξωτάτω ἄκραν τῆς Ἀσφαλιτίδος, ἢ Βεαρσεβά. Πρὸς δυσμᾶς, ἢ μεσόγειος Θάλασσα. Πρὸς ἀνατολὰς δὲν περιγράφονται τὰ ὄρια, ἐπειδὴ ἐναφανίζονται εἰς τὰς ἐρήμους. Ἡ βασιλεία Δαυὶδ καὶ Σολομῶντος ἐξτείνεται ἕως τὸν Εὐφράτην.

Ποταμοί. Ἰορδάνης, ἀναδύων ὑπεράνω τῆς Καισαρείας ἀπὸ τὴν μικρὰν λίμνην Φιάλαν, τρέχει διὰ τῆς λίμνης Σαμαχωνίτιδος, καὶ ἐκβάλλει εἰς τὴν νεκρὰν Θάλασσαν. Εἰς τὴν Ἀσφαλιτίδα εἰσρέουσιν ἐκ μὲν δυσμῶν ὁ χεῖμαρρος Κιδρῶν· ἐκ δὲ ἀνατολῶν ὁ ποταμὸς Ἀρνών. Εἰς τὴν μεσόγειον Θάλασσαν χύνεται ὁ ποταμὸς Βήλος σιμὰ τῆς Πτολεμαϊδος. Ἡ ἄμμος τοῦ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς ἐφεύρεσιν τῆς ὑέλου.

Λίμναι. Ἡ Φιάλα κατὰ Βύρραν· ὑποκάτω αὐτῆς πρὸς Νότον, ἢ Σαμαχωνίτις. Ἡ Γενεσαρέτ ἢ Τιβεριάς ἢ Θάλασσα τῆς Γαλιλαίας ἔχει περίμετρον ὀκτῶ Γερμανικῶν μιλίων, καὶ εἶναι πολλὰ ἰχθυοφόρος. Ἡ Ἀσφαλιτίτις ἢ νεκρὰ Θάλασσα, ἔχει περίμετρον τριάκοντα Γερμανικῶν μιλίων. Ὀψάρια λέγουσι δὲν ζοῦν εἰς αὐτὴν· ἀπο-

πνέει δυσωδίαν, και εις τὰ πέριξ αὐτῆς εὐρίσκεται πολλὴ ἄσφαλτος, οὐδ' ἄλλα φυτὰ βλασάνουσιν εἰς τὸ ἔδαφος τοῦτο διὰ τὴν ἀλμυρίαν· οἱ πέριξ αὐτῆς ὅμως τόποι ἦσαν καρποφόρωτάτοι, και ἐγένεον ἐξαιρέτως τὰ βάλταμον.

Ὁ ρη. Ὁ Ἑρμῶν συνέχεται μὲ τὸν Λίβανον· ἡ χιὼν του δὲν ἀναλύει ποτέ· ὁ Κάρμηλος, τρία μίλια ἀπὸ τῆς Πτολεμαίδος πρὸς τὴν Θάλασσαν, ἔχει θειρίαν μεγαλοπρεπῆ. Τὸ Θαβάρ ὑψύεται ἀπὸ τὰς πεδιάδας τοῦ Ἑσθραϊλῶν. Ἑβάλ και Γαριζὴν εἶναι μέρη τοῦ ὄρους Ἑρροῦ. Τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν ἀπέχει ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ 1000 βήματα. Τὸ ὄρος Γιλεὰδ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, 21 μίλια ἀπὸ τὸν Εὐφράτην. Ἀβαρὴν ἢ Νεβὴ, ἀντικρὺ τῆς Ἱεριχὸ εἰς τὰς ἀνατολικὰς ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου. Ἐπάνω τοῦ ὄρους τούτου ἀπέθανεν ὁ Μωϋσῆς.

Διαίρεσις. Πρέπει νὰ διακρίνομεν τὴν παλαιὰν Παλαιστίνην ἀπὸ τὴν εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Πάλαι μὲν τῆς Παλαιστίνης τὸ μὲν πρὸς τὰ δυτικὰ τοῦ Ἰορδάνου κείμενον μέρος ὠνομάζετο γῆ Χαναάν, τὸ δὲ πρὸς τὰ ἀνατολικὰ, γῆ Γιλεὰδ. Καθὲν ἦτο διηρημένον εἰς τὰς διαφόρους Φυλὰς· Ἐφεξῆς δὲ ἐκεῖνο μὲν ὠνομάσθη Ἰουδαία, και ἐδιαιρέθη εἰς Γαλιλαίαν, Σαμάρειαν, Ἰουδαίαν μερικώτερον· ταῦτο δὲ ὠνομάσθη Περαιία, και περιελάμβανε πολλὰς χώρας.

Πόλεις και τόποι τῆς νέας Παλαιστίνης.

Α'. Εἰς τὰ δυτικὰ τοῦ Ἰορδάνου.

Εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἀπὸ Βορρᾶ πρὸς Νότον ἦτο ἡ πόλις Τιβεριὰς (Ταβαρία) πλησίον τῆς λίμνης Γενισαρέτ. Ὁ Ἀντίπας τὴν ἔκτισεν εἰς τιμὴν τοῦ αυτοκράτορος Τιβερίου. Εἰς τοὺς μετὰ ταῦτα χρόνους ἀποκατεστάθη καθέδρα Ἰουδαίων γραμ-

ματισμένων και κριτικῶν· πρὸς Βορρᾶν ἔκειτο ἡ Κανὰ, ἣτις ἐδοξάσθη μὲ τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ Χριστοῦ· πρὸς Νέτου σιμὰ τοῦ Θαβάρ, ἡ Ναζαρέτ.

Εἰς τὴν Σαμάρειαν, ἦτο Σαμάρεια, ὑπὸ Ἡρώδου λαμπρῶς ἀνακτισθεῖσα καὶ ἐχυρωθεῖσα, καὶ εἰς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος Αὐγουστοῦ ἐνομασθεῖσα Σεβαστή. Εἰς ταύτης τὰ Νοτιοανατολικά ἐσυναυτᾶτο ἡ παλαιὰ μὲν Συχάρ, ἔπειτα δὲ Νεάπολιξ (Ναπλῶσα). Ἐν νῶν σιμὰ τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἐδάπτειzen ὁ Πρόδρομος.

Εἰς τὴν Ἰουδαίαν. Καισάρεια, πρότερον Πύργος Στράτωνος. Ἡρώδης ὁ μέγας τὴν ἔκτισε, καὶ τὴν ὠνόμασεν οὕτως εἰς τιμὴν τοῦ Καίσαρος. Ἰόππη (Ἰάφφα), πόλις μελιμῆα ἀξιόλογον, κτισθεῖσα ἀπὸ Σίμωνα τὸν Μακκαβαίου· ἐδῶ ἀναφέρεται ὁ μῦθος τῆς Ἀνδρομέδας, καὶ τὸ θαῦμα τοῦ προφήτου Ἰουᾶ.

Ἰερουσαλήμ, ἔπειτα δὲ Αἰλία Καπιτωλία, μία τῶν μεγίστων καὶ καλλίστων πόλεων τῆς Ἀνατολῆς· ἔκειτο εἰς τέσσαρας λόφους, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ μὲν πρὸς μεσημβρίαν ἐκαλεῖτο Σιών καὶ πόλις Δαυὶδ καὶ Σολομῶντος, ὁ δὲ πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν μέρος, Ἄκρα, Μωρία δὲ ὁ πρὸς βορρᾶν, ὅπου ἦτο κτισμένος ὁ Ναὸς τοῦ Σολομῶντος, κατ' ἀνατολὰς δὲ, ὁ Βεζεθαῖς ἢ Καινόπολις· ὀπισθεν τοῦ Βεζεθαῖ καὶ Μωρία πρὸς ἀνατολὰς ἔρρεεν ὁ Κιδρὼν, ὑπεράνω δὲ αὐτοῦ εἶναι τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Πρὸς δυσμὰς τοῦ Βεζεθαῖ καὶ βορρᾶν τῆς Ἄκρας ἦτο ὁ Γολγοθαῖς.

Ἰεριχώ, Ἰεριχοῦς ἀπὸ τὸν Στράβωνα, εὐρίσκειτο εἰς καλλίστην τοποθεσίαν πρὸς τὰ βορειοανατολικά τῆς Ἰερουσαλήμ ὄχι μακρὰν ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην. Ἐδῶ ἦτο Φοινικῶν μέγας εἰς ἑκατὸν σταδίους ἐκτεινόμενος ἀρθύνης γεννῶν τὸν

φοίνικα, καὶ ὁ κήπος, ὅπου ἐγένετο τὸ πολύτεμον βάλσαμον. Πρὸς τὰ νοτιοανατολικά ἔκειτο ἡ Βηθλεέμ.

Β'. Εἰς τὰ ἀνατολικά τοῦ Ἰορδάνου.

Ἐκειντο ἐκ Βερρᾶν πρὸς Νότον αἱ ἐφεξῆς χῶραι. Πανειὰς εἰς τὰς πηγὰς τοῦ Ἰορδάνου· Τραχωνῆτις πρὸς τὸν Εὐφράτην. Γαυλωνῆτις, Βατάνεα, Αὐρανῆτις, Γαλεαδίτις, Περαία μετὰ τῆς πόλεως Πέλλης εἰς τὸ Ἰαβὼκ, ὅπου κατέφευγαν οἱ Χριστιανοί· Ἀμμωνῆτις, καὶ Μωαδίτις, ἡ παλαιὰ τῶν Ἀμμωνιτῶν καὶ Μωαβιτῶν χῆρα.

Σημειώσις. Ἡ Παλαιστίνη, κατὰ τὸ παρὸν μέρος τῆς Σορίας, ἡ Σοριζάν, εἶναι μία ἀπὸ τὰς καρποφορωτάτας χῶρας τοῦ παλαιοῦ κόσμου. Οἶνος, ἄλας, μέλι ἄγριον, βάλσαμον, ἔλαιον, φοίνικες, σύκα, ροιαὶ, πρόβατα καὶ βώδια, ἦσαν τὰ προϊόντα τῆς. Παραλλαγή βουνῶν καὶ πεδιάδων, ἀῆρ εὐκρατος, πολλὰ ποτάμια, βροχαὶ ἕαρος καὶ θέρους ἐπροξένουν τὴν εὐφορίαν τῆς. Ἡ Γαλιλαία ἦτο ἡ καρποφορωτέρα· τὰ περιξ τῆς Ἱερουσαλήμ ἦσαν ὀλιγώτερον εὐφορα, καὶ πολὺ ἀκόμη ὀλιγώτερον τὰ πέραν τοῦ Ἰορδάνου θερμὰ μέρη. Ἡ παρούσα τῆς ἀκαρπία προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀμέλειαν τῶν κατοίκων τῆς, οἵτινες ἢ εἶναι λησαί, ἢ ζῶσιν ἀπὸ τοὺς προσκυνητάς.

Φ Ο Ι Ν Ι Κ Η.

Ο^αρια. Πρὸς βορρᾶν ὁ ποταμὸς Ἐλεύθερος, πρὸς ἀνατολὰς τὰ ὄρη Λίβανος καὶ Ἀντιλίβανος, πρὸς δυσμὰς ἡ μεσάγειος θάλασσα, πρὸς νότον ὁ ποταμὸς Χαρσείος.

Ποταμοί. Ἐλεύθερος (Ναρὲλ Βέρδ), χίνεται σιμὰ τῆς Ἀράδου (Ρουὰδ, ἄλλοι δὲ Λαράκκα) εἰς τὴν Θάλασσαν. Ἄδωνις (Νὰρ Ἐβραχὰμ), σιμὰ τῆς Βύβλου (Τιβελέτι, ἄλλοι δὲ Γαβαίλ)· κοκκινίζεται ἐτησίως. Ἐκ τούτου ἴσως ἐγεννήθη ὁ μῦθος τοῦ πληγωμένου Ἀδώνιδος. Λέων, σιμὰ τῆς Τύρου.

Ὅρη. Λίβανος καὶ Ἀντιλίβανος εὖω παραλλήλως ἐκτενόμενα ὄρη ἀπὸ Σιδῶνος ἕως Σιμύρων.

Πόλεις. Τρίπολις (Ταραβὺλ), συνοικισθεῖσα ἐκ τριῶν πόλεων, Ἀράδου καὶ Τύρου καὶ Σιδῶνος· ἐκ τούτου ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα. Βύβλος, ἀπὸ τὴν λατρείαν τοῦ Ἀδώνιδος φημισθεῖσα πόλις μεταξὺ Βότρυος καὶ Βηρυτοῦ. Βηρητὸς (Βερούτ), ἀκμάσασα πάλαι ποτὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν. Οἱ Ρῶμαῖοι τὴν ἀνήγειραν. Εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους κατεσάθη καθέδρα πολιτικῶν μαθημάτων. Τελευταίου τὴν ἀναποδογύρισεν ὁ σεισμός. Σιδῶν, εἶχε εὖω καλοὺς λιμένας, καὶ περίφημα ὑελουργεῖα· ἦτο ὁμοδάθμιος μὲ τὴν Τύρον κατὰ τὴν δύναμιν καὶ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἐμπορίαν. Τύρος παρεχώρει τὰ πρωτεῖα τῆς ἀρχαιότητος εἰς τὴν Σιδῶνα (διότι Μωϋσῆς καὶ Ὅμηρος, οἵτινες ὁμιλοῦν περὶ ταύτης δὲν ἤξευραν τίποτε περὶ ἐκείνης), ὄχι ὅμιος τῆς δυνάμεως καὶ τοῦ πλούτου. Ἡ Τύρος ἐπραγματεύετο κυρίως μὲ τὴν πορφύραν, καὶ μὲ παντοδαπὰ εἶδη πραγματειῶν, καὶ οὕτως ἀπέκτησι παράδοξον πλοῦτον. Ἡ πόλις ἔκειτο ἐπάνω νήσου. Εἰς τὴν ἠπειρον ἐκείτη ἡ Παλαίτυρος. Πτολεμαῖς, ἀρχήτερον ὀνομαζόμενη Ἄκη (ὅθεν ἴσως ἔγινε τὸ σημερινὸν ὄνομά της Ἄκη), μεγάλη πόλις παρὰ τὴν Θάλασσαν, περίφημος εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους, καὶ μάλις κατὰ τοὺς Σταυρικοὺς πολέμους.

Σημείωσις. Ἡ Φοινίκη μόλις περιεῖχε 240 τετραγωνικά μίλια, καὶ οὐκ ἦτο καρποφόρος· καὶ ὅπως ἦν οὐκ εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, καὶ ἦτο πολυανθρωποτάτη. Ἐμεταχειρίζετο τὰς κέδρους καὶ ἄλλα θύορα τοῦ γειτονεύοντος ὄρους Λιβάνου εἰς ναυπήγησιν τῶν πολλῶν καραβίων της.

Κ Ο Ι Λ Η Σ Υ Ρ Ι Α

(Χ α λ ε π ί α).

Η^c Κοίλη Συρία, ἡ ἢ μεταξύ Λιβάνου καὶ Ἀντιλιβάνου χώρα, περιλαμβάνει τὰς ἐφεξῆς ἀξιολόγους πόλεις. Ἡλιοῦπολις (Βαλθέκκ) πόλις καλὴ, ἔχουσα μεγαλοπρεπῆ ναὸν τοῦ Ἡλίου. Δείχνει ἀκόμη καὶ σήμερον πολλὰ καλὰ εἰρήπια. Δαμασκὸς (Δάμας, καὶ Σιάμ ἢ Σικιάμ), ἡ παλαιὰ μητρόπολις τῆς Συρίας, εἰς πεδιάδα καρποφορωτάτην, ἣτις ποτίζεται ἀπὸ τοὺς παντοδαποὺς βραχίονας τοῦ Χρυσοῦ ὄρους. Ἦτο μεγαλοπρεπὴς, ἔχουσα πολὺ πλῆθος ναῶν, καὶ ἄλλα ὠρεῖα οἰκοδομήματα.

Σημείωσις. Οἱ κάτοικοι τῆς Κοίλης Συρίας ὠνομάζοντο Κοιλῶσμοι καὶ Συροφαίνιες.

Σ Υ Ρ Ι Α .

Ο^ρια. Πρὸς Βορρᾶν, Κιλικία καὶ τὸ ὄρος Ἀμανὸς (Ἀμῶν, ἢ Ἀλλοκῶν)· πρὸς ἀνατολὰς, ὁ Εὐφράτης· πρὸς μεσημβρίαν,

Κιλικία, Κοίλη Συρία, Αραβία· πρὸς δυτικὰς, ἡ μεσόγειος θάλασσα.

Ποταμός. Ὀρόντης (Ὀρόνδ' καὶ Ἐλ' Ἀσί· ἄλλοι δὲ Ταρφόρο, καὶ ἄλλοι Φαρφόρ), ποταμός ὀρμητικώτατος.

Ὅρη. Ὁ Ἄμανός εἰς τὰ σύνομα τῆς Κιλικίας καὶ Καππαδοκίας· ἡ Πιερία συνεχομένη μὲ τὸν Ἄμανόν, καὶ ἐκτεινομένη ἐκ Βορρᾶ πρὸς Νότον· τὸ Κάσιον, ὑψηλὸν ὄρος πλησίον τῆς Σελευκείας.

Διαίρεσις. Ἡ Συρία (εἰς τὴν παλαιὰν Γραφήν Ἀράμ) ἦτο διηρημένη εἰς πέντε ἑπαρχίας, Κομμαγηνήν, Σελευκίδα τὴν καὶ Τετράπολιν ὀνομαζομένην, Κυρρησικὴν, Χαλκιδικὴν, Παλμυρηνήν.

Κομμαγηνή. Κεῖται πρὸς τὰ βόρεια, καὶ εἶχε τὰς ἐφεξῆς πόλεις. Σαμόσατα (Σκεμψάτ) σιμὰ τοῦ Εὐφράτου, μεγάλη καὶ περίφημος, καὶ ὠχυρωμένη καὶ ἐκ φύσεως καὶ ἐκ τέχνης· πατρίς τοῦ Λουκιανοῦ. Ζεῦγμα (Ζεκμέ) σιμὰ τοῦ Εὐφράτου, μὲ περίφημον ἐπ' αὐτοῦ γέφυραν. Θάψφος (ἐλ Δέρ), ἔπειτα Ἀμφίπολις ὀνομασθεῖτα, μεγάλη, καὶ εὐδαίμων πόλις εἰς τὰς ἔχθρας τοῦ Εὐφράτου, ὅπου εἰς τοὺς παλαιούς χρόνους ἐγένετο ἡ συνήθης διάβασις εἰς τὰς ἀνατολικωτέρας χώρας· Ἔως ἐδῶ ἐξετείετο τοῦ Σολομῶντος ἡ ἐπικράτεια. Ὁ νεώτερος Κῦρος ἦλθεν ἐδῶ διὰ τοῦ ποταμοῦ.

Σελευκίς. Σιμὰ τῆς θαλάσσης, ἔχουσα τὰς ἐφεξῆς πόλεις. Ἀλεξάνδρεια ἡ πλησίον Ἰσσοῦ· Σελεύκεια εἰς τὴν Πιερίαν (Κεψέ), φρούριον σχεδὸν ἀκατανίκητον. Λαοδίκεια (Λαδικίχ, Λίχε), πόλις μὲ λαμπρὸν λιμένα, ἐκυριεύθη ἀπὸ τὸν φονέα τοῦ Καίσαρος Κάσιον. Ἄραδος (Ρουὰδ), πόλις εἰς πεδιάδα, περικυκλωμένην ὑπὸ θαλάσσης, ἤμαρ εἰς τὴν ἐμπορίαν· ἦτο ἀποικία τῶν Φοινίκων. Ἀντιόχεια

(Αυτακία), ἡ καλὴ μητρόπολις τῆς Συρίας, μᾶλλον δὲ, ὕλης τῆς Ἀσίας, πλησίον τοῦ Ὀρόντου. Συνέκειτο ἀπὸ τέσσαρα μέγῃ, ἐκ τῶν ὁποίων καθὲν ἦτο περικυκλωμένον μὲ τεῖχος. Εἶχε λαμπρὰ οἰκοδομήματα, καὶ ἦτο περίφημος τῶν ἐπισημῶν καθίδρα. Ἔμεσσα (Χέμς), πλησίον τοῦ Ὀρόντου, πόλις λαμπρὰ εἰς καρποφόρον καὶ ὑγιεινὴν πεδιάδα, μίᾳ ἀπὸ τὰς ἀξιολογωτάτας τῆς Συρίας. Ἐδῶ ἐγεννήθη ὁ Ἡλιογάβαλος.

Κυρρήσιχη. Μεταξὺ Σελευκίδος καὶ Κομμαγητῆς πρὸς Βεργάν· Βέρροια (Χαλέβ, Χαλέπ, Χαλυβῶν, Ἀλέπει), μίᾳ τῶν ἀρχαιοτάτων, καὶ ἰσχυρωτάτων πόλεων τῆς Συρίας.

Χαλκιδινή, ἡ εὐφορωτάτη ἐπαρχία τῆς Συρίας, ὅπου ἦτο ἡ Χαλκίς (Κινεστὶν) πρὸς τὰ νότια τῆς Βεργίας, πόλις περίφημος.

Παλμυρηνή. Εἰς τὰ ἐξώτατα μέρη πρὸς μεσημβρίαν, ὅπου ἦτο ἡ πόλις Παλμύρα (Ταδμόρα), κτισθεῖσα ἀπὸ τὸν Σολομῶντα εἰς χαριεσάτην πεδιάδα· εἰς τοὺς μέτους χρόνους περίφημος, ἐλευθέρη πόλις, ὅπου ποτὲ ἐβασίλευεν ἡ δυνατὴ ἀνάσσα Ζηροβία· Ὁ φιλόσοφος Λογγίνος ἦτο διδάσκαλός της, καὶ τελευταίου μουσικός της σύμβουλος. Τὰ ἕως τῆς σήμερον σωζόμενα λείψανά της εἶναι μάρτυρες τῆς παλαιᾶς της λαμπρότητος.

Σημεϊώσις. Ἡ Συρία ἦτο καρποφορωτάτη, εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς βουώδης, εἰς τὰ μέσα ἐπίπεδος. Τὰ περὶ τὸν Ὀρόντην ἦσαν πλέον καρποφόρα, καὶ τὰ περὶ τῆς Λαοδικείας ἔδιδαν καλὰ κρασία. Οἱ Σύροι ἦσαν μελαγχρινοὶ, καὶ ἐδιακρίνοντο ἀπὸ τοὺς λευκοὺς Σύρους τοὺς Καππαδόκας.

Μ Ε Σ Ο Π Ο Τ Α Μ Ι Α .

Όνομα. Ὀνομάσθη ἀπὸ τὴν μεταξὺ δύο ποταμῶν Τίγρις καὶ Εὐφράτου Σέσιν της· ὀνομάζεται τώρα Ἀλβισέρικα·

Όρια. Πρὸς Βορρᾶν ὁ Ταῦρος, ὅς τις τὴν χωρίζει ἀπὸ τὴν Ἀρμενίαν· πρὸς δυσμὰς ὁ Εὐφράτης, χωρίζου αὐτὴν ἀπὸ τὴν Συρίαν· πρὸς ἀνατολὰς ὁ Τίγρις, ἀπὸ τὴν Ἀσσυρίαν· πρὸς νότον Ἀραβία καὶ Βαβυλωνία, διακρινομένη ἀπ' αὐτὰς διὰ τῶν Μηδικῶν τειχῶν, τὰ ὅποια ἔκτισεν ἡ Σεμίραμις.

Ποταμοί. Τίγρις καὶ Εὐφράτης. Οὗτος ἐμβαίνει εἰς τὴν Μεσοποταμίαν κατὰ τὴν Ἑλεγίαν, ῥέει πρῶτον κατὰ δυσμὰς ἕως τοῦ ὄρους Ἄμμανοῦ, ἀπὸ δὲ Σαμοσάτων εἰς τὰ νότια. Δέχεται εἰς τὴν Μεσοποταμίαν τοὺς ποταμοὺς· Βασίλειον ἢ Βιλίκην (Βελέκ) καὶ Ἀβόρραν (εἰς τὴν ἀγίαν Γραφὴν Χεδάρ, τώρα δὲ Ἀλχαβαλί), εἰς τὸν ὅποιον χύεται πρῶτερον καὶ ὁ Σαοκόρας (Βάδι ἄλ Σεβαία).

Όρη. Ἡ Μεσοποταμία εἶναι ὄρεινὴ μόνον εἰς τὰ βόρεια καὶ ἀνατολικά μέρη, καὶ αὐτοῦ εἶναι καθ' ὑπερβολὴν εὐφορος· τὸ κατώτερον μέρος περιλαμβάνει μίαν ἐρημίαν, εἰς τὴν ὅποιαν αὐξάνουσι εὐώδεις βοτάναι, καὶ λέοντες.

Πόλεις. Εἰς τὸν Τίγριν. Ἀμιδα (Διαρβεκίρ), πόλις μεγάλη. Εἰς τὸν Εὐφράτην· Νικηφόριον (Ῥάφικα), τὴν ἔκτισεν ὁ Ἀλέξανδρος· Σέλευκος ὁ Καλλίνικος τὴν ὠνόμασε Κελλίνικον ἢ Λεοντόπολιν, πόλις καλὴ εἰς τὸν Βιλίκην. Κερκέσιον, (Καραμίτ ἢ Κερκεσί), πόλις ὄχυρά. Γαυζανῆτις ὑπὸ τὰ Κούναξα, ὅπου ὁ νεώτερος, Κύρος ἔχασε καὶ τὴν νίκην καὶ τὴν ζωὴν· Εἰς τὸ μέσον τῆς

χώρας, Ἐδέσσα ἢ Καλλιρόη ἢ Ἀντιόχεια (Ὀρρόα), πάλαι ποτὲ ἰσχυρὰ μητρόπολις ἐνδόξου βασιλείας. Κατώτερα ἀκόμη Κάρραι, ἢ ἡ παλαιὰ Χαρράν, ὅπου ἐκτυπήθη ὁ Κράσπος· μακρὰν πρὸς ἀνατολὰς, Νίσιβις (Νεσθιν), φρούριον τῶν Ῥωμαίων, τὸ ὅποιον ἀσοχάτως παρεχώρησεν ὁ Ἰσβιανὸς εἰς τοὺς Πέρσας. Μαρίθα (Μέρθα), ἰχυρὸς πύργος· μακρὰν πρὸς τὰ νότια μέρη ἦτο Σίννακα (Σινιά), καὶ ἀκόμη μακρότερα ἡ ἀρχαία Οὐρ, γνῶσις ἀπὸ τῆς ἰσορίας τοῦ Ἀβραάμ, καὶ μετ' αὐτὴν, ὁμίονυμον φρούριον τῶν Περσῶν.

Σημείωσις. Ἡ Μεσοποταμία ἦτο πάντοτε θέατρον πολέμου μεταξύ Ἀσσυρίων καὶ Μήδων, Ἑλλήνων καὶ Περσῶν, τῶν Σελευκιδῶν καὶ Πάρθων, Ῥωμαίων καὶ Πάρθων, καὶ ποτὲ δὲν ὑπερῆξεν αὐτεξούσιος. Τὸ περὶ τὸν Εὐφράτην ἀνώτερον μέρος ὀνομάζεται τῶρα Διαρμυδζάρ· τὸ δὲ περὶ τὸν Τίγριν ἀνώτερον μέρος, Διαρβεκίρ· τὸ δὲ κατώτερον, Ραβία.

Α Ρ Μ Ε Ν Ι Α .

Διαιρέσις καὶ ὄρια. Ἡ Ἀρμενία ἐδιαιρεῖτο ἀπὸ τοὺς παλαιούς εἰς μικρὰν καὶ μεγάλην. Ἡ μικρὰ Ἀρμενία ἦτο μερὶς τῆς Καππαδοκίας, ὅπου ἡ ἀπὸ τὸν Πομπήιον κτισθεῖσα πόλις Νικόπολις (Χιόρμη) ἦτο ἡ μόνη ἐπίσημος· ἡ δὲ μεγάλη εἶχε πρὸς μὲν τὴν μεσημβρίην τὸν Ταῦρον, τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ τὴν Ἀσσυρίαν· πρὸς δὲ βορρᾶν, τὰ ὄρη τῆς Καλιχίδος καὶ Ἰθελίας· πρὸς δὲ ἀνατολὰς, τὴν Μηδίαν καὶ Ἀλθανίαν· πρὸς δὲ δυσμᾶς, τὸν Εὐφράτην καὶ τὴν μικρὰν Ἀρμενίαν.

Ποταμοί. Εὐφράτης· Τίγρις· ὁ Κεντρίτης (Χαβούρ), ὅπου ὁ Σαλμανάσσαρ ἐμετοίνισε τὰς δάκρυα τῶν Ἰσραηλιτῶν Φυλάς, ἐκβάλλει εἰς τὸν Τίγριν. Ἀράξης (Αράς), ἀναβρῦει ἀπὸ τὸ ὄρος τὸν Ἄβου, ἐκχύνεται μετὰ τοῦ Κύρου εἰς τὴν Κασπίαν Θάλασσαν· καὶ οἱ δύο εἶναι ὀρηκτικοὶ ποταμοί· ὁ Φᾶσις ῥέει πρὸς τὴν Κολχίδα, καὶ ἐκεῖ χύνεται εἰς τὴν μαύρην Θάλασσαν. Ὁ Λύκος (ΝὰρΚέλῶ) ἐκλύεται μετὰ τὸν Τίγριν.

Ὅρη. Ὁ Νιφάτης εἰς τὸ μέσον τοῦ κάτω μέρους. Τὸ Γορδιαῖον, ἢ Κοιρδαϊκὸν ὄρος εἰς τὰς πηγὰς τοῦ Τίγριος. Ὁ Ἄβος (Αραράτ) πρὸς ἀνατολὰς· Ὁ Σκυδίας εἰς τὸν Πόντον πρὸς τὴν Κολχίδα.

Λίμναι. Ἀρσηνὴ, τὴν σήμερον ἡ λίμνη τοῦ Βάν, εἶναι ἡ μεγίστη. Ἀρέθουσα, Θωσπίτις· διὰ τῶν δύο τούτων διέρχεται ὁ Τίγρις.

Πόλεις. Τιγρανόκερτα (Σερῆδ), ἡ μεγίστη μητρόπολις τοῦ Τιγράνου εἰς τὴν κορυφὴν βουνοῦ τινος. Θεοδοσιούπολις (Ἐρσερούμ) καὶ Ἀρτάξατα, ἡ παλαιὰ τῆς χώρας μητρόπολις, τὴν ὁποίαν ἐκτίσεν ὁ βασιλεὺς Ἀρταξίας διὰ συμβουλῆς τοῦ Ἀντίθα.

Σημειώσεις. Ἡ Ἀρμενία ἦτο ὅλη βουνώδης, τὰ ὄρη τῆς πολλὰ ὑψηλά, καὶ ἡ διάβασίς των συχνάκις ἐπικίνδυνος. Αἱ καρποφορώταται πεδιάδες ἦσαν αἱ πλησίον τοῦ Ἀράξου· βουνὰ τινὰ μεσημβρινὰ περιεῖχαν καὶ ἔδιδαν χρυσόν· Οἱ Ἴπποι καὶ τὰ ἐντόπια δαμασκηναῖα ἦσαν ἐξαιρετὰ προϊόντα τῆς χώρας. Οἱ κάτοικοι εἶχαν καὶ τὴν γλώσσαν καὶ τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἔθη τῶν Σύρων. Ἡ θρησκεία των ἦτο ἡ Περσική.

Ι Δ Ι Ω Σ Α Σ Ι Α.

Ορια. Ἡ ἰδίως Ἀσία εἶναι μεγάλη χερσόνησος περιοριζομένη ἐκ μὲν Βορρᾶ ἀπὸ τὸν Εὐξείνου Πόντου, ἐκ δὲ δυσμῶν ἀπὸ τὴν Προποντιίδα καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, ἐκ δὲ Νότου ἀπὸ τὴν μεσόγειον θάλασσαν, ἐκ δὲ ἀνατολῶν ἀπὸ μέρος τῆς Συρίας καὶ Ἀρμενίας.

Θάλασσαι καὶ Κόλποι. Ὁ Εὐξείνος Πόντος· ἡ Προποντις συνέχεται μὲ τὸν πόντον μὲν διὰ τοῦ Θρακικοῦ Βοσπόρου, μὲ τὸ Αἰγαίου δὲ πέλαγος, διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου (Δαρδανέλλια). Τὸ Αἰγαῖον πέλαγος περὶ μὲν τὴν νῆσον Ἰκαρίαν ὀνομάζεται Ἰκάρειον· μεταξύ δὲ Ῥόδου καὶ Κρήτης, **Καρπάθειον.** Ἡ μεσόγειος θάλασσα.

Χῶραι καὶ κάττοιχοι. Κατὰ μῆκος τῶν δυτικῶν αἰγιαλῶν ἑκατοίκουσι οἱ Ἕλληες, οἵτινες διὰ τῆς μεγάλης ἐμπορίας ἔγιναν πλούσιοι καὶ δυνατοί, καὶ συνεισέφεραν τὰ μέγιστα εἰς αὐξήσιν τῶν τεχνῶν καὶ τῆς παιδείας. Τὰ μεσόγεια μέρη ἑκατοικούντο ἀπὸ ἐντοπίους λαοὺς διαφόρους καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ κατὰ τὴν γλῶσσαν, καὶ ἦσαν διηρημένα εἰς πολλὰς χώρας.

Α΄. Μυσία.

Διαίρεσις καὶ ὄρια. Οἱ παλαιοὶ ὀνομάζουσι εὐὼ Μυσίας· μικρὰν Μυσίαν παρὰ τὸν Ἑλλησπόντου, ἐκτεινομένην ἀπὸ τὸ σῆμα τοῦ Αἰσῆπου ἕως τὴν Βιθυνίαν, καὶ περιοριζομένην ἐκ βορρᾶ ἀπὸ τὴν Προποντιίδα, ἐξ ἀνατολῶν ἀπὸ τὴν Βιθυνίαν, ἐκ δυσμῶν καὶ νότου ἀπὸ τὴν Τρωάδα· καὶ μεγάλην Μυσίαν σιμὰ τοῦ ποταμοῦ Καϊκού, τῆς ὁποίας ὄρια

ἦσαν ἐκ δυσμῶν τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, ἐκ βορρᾶ ἡ Τρωάς, ἐκ νότου τὸ Πέργαμον, ἐξ ἀνατολῶν ἡ Φρυγία.

Ποταμοί. Εἰς τὴν μικρὰν Μυσίαν ὁ Γραυεικὸς (Σουσουγρλί), ὅπου ὁ Ἀλέξανδρος ἔκαμε τὴν πρώτην κατὰ τῶν Περσῶν μάχην καὶ ὁ Αἴσηπος· εἰς τὴν μεγάλην Μυσίαν, ὁ Καΐκος (Γαμίσει καὶ Κάζρι, ἄλλοι δὲ Χιαῖ), ὅστις χύνεται εἰς τὴν Σίλασσαν σιμὰ τοῦ Ἀδραμυτίου· ὁ Εὐήνος (Ριδάρ).

Ὅρη. Ὁ Ὀλυμπος (Κεσιδάρ) εἰς τὴν μικρὰν Μυσίαν, διατριβὴ καὶ καταγωγὴ τῶν κλεπτῶν.

Πόλεις. Εἰς τὴν μικρὰν Μυσίαν, Λάμφακος (Λάμφικο, Λεφέκ) εἰς τὴν Προποντίδα, ἐλυτρώθη ἀπὸ τὸν ἀραρισμῶν διὰ τῆς φρονίμου ἐπινοίας τοῦ φιλοσόφου Ἀναξιμένους· εἶχε καλοὺς ἀμπελώνας. Εἰς τὴν μεγάλην Μυσίαν, τὸ Πέργαμον μία ἀπὸ τὰς καλλίστας πόλεις τῆς Ἀσίας, καθέδρα ποτὲ τῶν περιηγῶν βασιλέων ἐκ τοῦ γένους τοῦ Ἀττάλου, καὶ ἐξία τῶν τεχνῶν καὶ τῶν Μουσῶν. Ἐκοίταν ἀπ' αὐτὴν πολλαὶ ὠφελίμαι ἐφευρέσεις, οἷον ὁ Περγαμηνὸς χάριτης, καὶ πολλοὶ μεγάλοι ἄνδρες, ἐκ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Γαληνός. **Κύζικος**, νῆσος, ἣτις ἐφημίσθη διὰ τῆς ἐπ' αὐτὴν κτισθείσης πόλεως Κυζίκου. Ἡ πόλις αὕτη ἦτο ποτὲ μία ἀπὸ τὰς καλλίστας τῆς Ἀσίας, ἔκαμνεν ἀξιόλογον ἐμπορίαν, καὶ εἶχε δύο καλοὺς λιμένας. Ἐμπροσθεν αὐτῆς κεῖται ἡ διὰ τὰ μάρμαρά της περίφημος νῆσος **Προκόννησος** (Μαρμαράς). Καὶ αἱ δύο αὗται νῆσοι εὐρίσκονται εἰς τὴν Προποντίδα.

Β'. Τρωάς.

Ὅρια. Ἡ Τρωϊκὴ ἐπικράτεια, ἡ γενικώτερον Τρωάς, ἐξηπλόνητο ἀπὸ τὸν Αἴσηπον ἕως τὸν Καΐκον. Ἀπ' αὐτῆς πρέ-

πει νὰ διακριθῆ ἡ μικρὰ Τρωάς, ἥτις ἀπὸ Ἀβύδου (Νάγαρα, κατ' ἄλλους Κουμκάλλα) ἐξηπλόνετο ἕως τοῦ ὄρους Λεκτοῦ, καὶ περιεκλείετο ἀπὸ τὰς δύο Μυσίας.

Ποταμοί. Σιμόεις, καὶ Σχάμανδρος ἢ Ξάνθος, δύο μικροὶ ποταμοί, οἵτινες χάνονται εἰς ἐλώδεις τόπους, ἀλλ' ἦσαν πάλαι ποτὲ τὸ θέατρον, ὅπου παρεστάθη τὸ μέγιστον μέρος τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου.

Ὅρος. Ἴδη (Ραουσδέν) ὠραῖον βουνόν.

Πόλεις. Ἀβυθός (ἐν ἀπὸ τὰ σημερινὰ Δαρδανέλλια) εἰς τὸ στόμιον τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, ὅπου ἐγεφύρωσε τὸν Ἑλλησπόντον ὁ Ξέρξης. Δάρδανος σημὰ τῆς Ἀβύδου· ἀπ' αὐτὴν προήλθε τὸ ὄνομα τῶν Δαρδανελλίων. Ἰλίου ὑποκάτω τῆς Δαρδάνου πρὸς τὴν θάλασσαν, ὅχι ὅμως ἡ παλαιὰ Τροία, ἥτις ἔκειτο ὅπισθεν αὐτῆς 30 σταδίου πρὸς τὴν ξηρὰν, καὶ τῆς ὁποίας ἡ θέσις ἦτο ἀβέβαιος εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Καίσαρος.

Γ'. Αἰολίς.

Ὅρια. Αἰολίς ἐκλαμβάνεται ἄλλοτε μὲν ἡ τοῦ Ὀμήρου Τρωάς, ἄλλοτε δὲ ἡ πρὸς νότον τῆς Τρωάδος χώρα.

Πόλεις. Ἐλαία, ὁ λιμὴν καὶ ὁ ναύσταθμος τοῦ Περγάμου. Γρύνιον εἶχε περίρημον ναὸν καὶ ἄλσος τοῦ Ἀπόλλωνος. Κύμη (Φῶια νόβα), ἡ μέγιστη καὶ λαμπροτάτη ἀπὸ τὰς Αἰολικὰς πόλεις· πλησίον τῆς ἦτο περίρημος κόλπος. Μυρίνα πόλις, καὶ λιμὴν.

Σημειώσις. Ὅλαι αὐταὶ αἱ χῆραι περιεκλείσθησαν ἐφεξῆς εἰς τὴν Μυσίαν. Ἡ Μυσία ἦτο γουμωτάτη σίτου καὶ οἴνου· ὁ οἶνος τῆς Λαμφάκου καὶ τοῦ Παρίου (Παρίφα) ἦτο ἀσύγκριτος.

Δ'. Β ι θ υ ν ί α.

Ὅρια. Πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἐπέκευνα τοῦ Παρθενίου (Παρτάνο, καὶ Δολάπ τὸ αὐτὸ) ἢ Παφλαγονία· πρὸς Βορρᾶν, μέρος τοῦ Εὐξείνου Πόντου· πρὸς δυσμὰς, ἢ Προποντις καὶ ἡ Μυσία· πρὸς μεσημβρίαν, ἢ Φρυγία καὶ ἡ Γαλατία.

Ποταμοί. Ὁ μέγιστος ποταμὸς ταύτης τῆς χώρας ἦτο ὁ Σαγγάριος (Λίλλα).

Πόλεις. Προῦσα, κτισθεῖσα ἀπὸ τὸν Ἀννίβαν, πόλις περίφημος. Νικομηθεῖα (Ἰσμίτ), ἡ παλαιὰ πολλὰ μεγαλοπρεπῆς μητρόπολις τῆς χώρας. Λίβισσα, εἰς τὰ πέραξ τῆς Νικομηθεΐας· ἐδῶ ἐτάφη ὁ Ἀννίβας. Χαλκηδῶν (Καδίκιοῖ) ἀντικρὺ τοῦ Βυζαντίου· περίφημος εἰς τοὺς μέσους χρόνους διὰ τὴν ἐν αὐτῇ συγκροτηθεῖσαν οἰκουμενικὴν σύνοδον. Νίκαια (Ἰσνίκ), πόλις καλὴ, εἰς τὴν ὑποίαν συνέκροτήθη ἡ πρώτη οἰκουμενικὴ σύνοδος.

Σημείωσις. Ἡ Βιθυνία εἶχε καλὰς ποιμένας· τὸ τυρίον τῆς Βιθυνίας ἦτο πολλὰ περίφημον εἰς τοὺς παλαιούς χρόνους.

Ε'. Π α φ λ α γ ο ν ί α.

Ὅρια. Μεταξὺ τῶν ποταμῶν Παρθενίου καὶ Ἄλνος (Λάλι, κατ' ἄλλους Κασιλθιμαλ, ἢ Κισιλ ἑρμάκ)· πρὸς Βορρᾶν, ὁ εὐξείνος Πόντος· πρὸς ἀνατολὰς, ὁ Πόντος· πρὸς Νότον, ἡ Γαλατία· πρὸς δυσμὰς, ἡ Βιθυνία.

Ποταμός. Ὁ περίφημος Ἄλος, ὅς τις ἦτο ποτὲ τὸ ὄριον τῆς Λυδικῆς βασιλείας πρὸς τὴν κυριότητα τῶν Μίδων.

Πόλεις. Ἀμασρίς εἰς τὸ ζόμα τοῦ Παρθενίου. Σειώ-

πη (Σινάβε), παλαιά, μεγαλοπρεπής, καὶ περίφημος παραθαλάσσιος πόλις· πατρίς τοῦ κυνικοῦ Διογένοϋς. **Γάγγραι** (Γινίπολι), μητρόπολις τῆς Παφλαγονίας εἰς τὰ σύνορα τῆς Γαλατίας. **Πομπηϊοῦ πόλις** (σιμὰ εἰς τὸ Τάσ Κουπροῦ), κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ μεγάλου Πομπηίου, ἔκειτο εἰς τὴν ὑπὸ ὕψους τοῦ Ὀλγιάσσου· εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Ἄλλους.

Σημείωσις. Ἡ Παφλαγονία εἶχεν ἀγαθὸν οἶνον καὶ καλὰ μαλλία, μὲ τὰ ὁποῖα ἔκαμνευ ἐμπορίαν μεγάλην.

ΣΤ'. Π Ο Ν Τ Ο Σ.

Ὅρια. Ὁ Πόντος ἐξηπλόνετο ἀπὸ τὸν Ἄλλου ἕως τὴν Τραπεζοῦντα. Πρὸς Βορρᾶν, ὁ εὐξείνος Πόντος· πρὸς ἀνατολὰς, ἡ Κολχίς καὶ ἡ Ἀρμενία· πρὸς μεσημβρίαν, ἡ Καππαδοκία· πρὸς δυσμὰς, ἡ Παφλαγονία καὶ ἡ Γαλατία.

Ποταμοί. Ὁ Ἄλλους, ὁ Θερμώδων (Παρμόν), σιμὰ τοῦ ὁποίου λέγουσιν ὅτι ἐκαταίκουν ποτὲ αἱ Ἀμαζόνες.

Πόλεις. Ἀμισός, πόλις εὐτυχῆς, παραθαλάσσιος. **Κόμανα Ποντικὰ** (Τοκαί). Ἀμάσεια εἰς τὴν συμβολῆν τοῦ Ἰριδος καὶ Λύκου, καθέδρα τοῦ Ποντικοῦ βασιλείου, καὶ πατρίς τοῦ Στράβωνος. **Κάθειρα**, καθέδρα τοῦ Μιθριδάτου, ὅς τις ἐνίκηθη ἐδῶ ἀπὸ τὸν στρατηγὸν τῶν Ῥωμαίων Λούκουλλον. Εἰς ταύτην τὴν πόλιν ἔγειναν αἱ πρῶτοι ὑδρόμυλλοι. Μετέπειτα ὠνομάσθη **Διόσπολις**, **Σεβαστή**, καὶ **Νεοκαισάρεια**. **Κερασοῦς** (Κερασοῦντα)· διὰ τὰς κερασίας, αἱ ὁποῖαι μετεφυτεύθησαν ἐκεῖθεν. **Τραπεζοῦς** (Τραβισόνδα), παλαιά, περίφημος, ἐμπορικὴ, παραθαλάσσιος πόλις.

Σημείωσις. Ὁ Πόντος ἦτο χώρα εὐφορωτάτη· αἱ

ἄμπελοι ἐφύτρωναν καὶ ἐκαρποφόρουσαν αὐτόματοι. Ἡ περὶ τὰ Ποντικὰ Κόμανα χώρα ἦτο κατ' ἐξοχήν καρποφόρος, καὶ εἶχε πολλοὺς ἀμπελώνους, καὶ ὀπωρῶν κήπους· καὶ τὰ κοιναὶ δένδρα ἠκμαζαν ἐκεῖ καθ' ὑπερβολήν· ὅσα δένδρα ὀπωροφόρα καλλιεργοῦμεν ἡμεῖς, ἐκεῖ τὰ πλεῖστα ἠύξαναν αὐτομάτως καὶ ἀπεριποιήτως· ἔτρεφε δὲ καὶ πρόβατα καὶ αἰγίδια πολλά.

Ζ'. Ἰωνία.

Ὅρια. Ἡ Ἰωνία ἐξηπλόνητο ρεπῶς ἀπὸ Φωκαίας (παλαιαὶ Φῶκαι) ἕως τῆς Μιλήτου. Πρὸς δυσμᾶς, τὸ Λιγαίου πέλαγος· πρὸς Βορρᾶν, ἡ Αἰολίς· πρὸς ἀνατολᾶς, ἡ Λυδία· πρὸς νότον, ἡ Καρία.

Ποταμοί. Ἐρμος (Σαραβάτ)· ὀχρυσορρύας Πακτωλὸς χύνεται εἰς αὐτόν. Μέλῃς, πλησίον τῆς Σμύρνης, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὀνομάσθη ὁ Ὀμηρος Μελησιγενῆς. Κάστρος (ὁ μικρὸς Μαϊάνδρος, ἀπὸ τοὺς Τούρκους Καραπουϊ, ὁ αὐτὸς καὶ Μινδρεκαρά), καὶ ὁ Μαϊάνδρος ἦσαν περίφημοι.

Ὅρη. Μίμας πλησίον τῶν Ἐρυθρῶν· αὐτοῦ ἦτο καὶ τὸ ἀκρωτήριον Ἀργεννον, καὶ τὸ ὄρος ὁ Κώρυκος, ὀλύγυρα τοῦ ὁποῖου ἦτο λησῆριον τῶν ὀνομαζομένων Κωρυκαίων πειρατῶν. Τοῦ Μίμαντος μέρος εἶναι ἡ Μέλαινα ἄκρα (Καραπουρνού), ὅπου ἦτο λατόμιον μύλων. Μυκάλῃ, πρὸς Βορρᾶν τῆς Πριήνης (Παλάτια)· ἀντικρὺ αὐτῆς εἶναι ἡ νήσος Σάμος, ὅπου ὁ Κίμων ἐνίκησε ναυμαχῶν. Εἰς αὐτὴν ἀνήκει καὶ τὸ ἀκρωτήριον Τρωγίλιος ἄκρα ὀνομαζόμενον.

Πόλεις. Φώκαια (παλαιαὶ Φῶκαι) εἰς τὰ σύνορα τῆς Αἰολίδος, παλαιὰ πόλις, ὀνομασθὲν ἐμπορεῖον, εἶχε δύο ἀσφαλεῖς λιμένας. Σμύρνη, καὶ εἰς τοὺς ἀρχαιότατους

χρόνους περικλεής, ισχυρά, και πολλά καλή πόλις. Διὰ πολλῶν ἐδείκνυεν, ὅτι ὑπῆρξε μήτηρ τοῦ μεγάλου Ὀμήρου, και προσέτι μετὰ τὸ Ὀμηρεῖόν της. Κλαζομεναί (Κισσελμάν). Ἐρυθραί (Κολίτα), με λιμένα Κισσόν. Τέως (Σεγέσι), ἡ πατρίς τοῦ Ἀνακρέοντος. Κολοφῶν (Βελθεδέρε ἀπὸ τοῦς Ἰταλοῦς, Σιγαττικ ἀπὸ τοῦς Τούρκους), ἦτο περίφημος διὰ τὴν θαλάσσιον δύναμίν της, και διὰ τοῦς ἵππικούς πολέμους της, οἷσε, ὅπου ὑπήγειναν ἐπίκουροι, δειλίαν εὐθύς τὸν πόλεμον· ἔγινεν ἐκ τούτου παροιμία «τὸν Κολοφῶνα ἐπέθηκε» σημαίνουσα τὴν παντὸς πράγματος τελειότητα και βεβαιότητα. Μεταξὺ Λεβέδου (Λεβδίτσι) και Κολοφῶνος ἔκειτο τὸ εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καθιερωμένον ἄλσος ἡ Κλάρος ὁμοῦ μετὰ χρησῆριον. Ἐφεσος (Αἰξολούκ), μία ἀπὸ τὰς πρώτας τῶν Ἰωνικῶν πόλεων· ὁ εἰς αὐτὴν ναὸς τῆς Ἀστέμεδος τὴν ἐφήμιτεν εἰς ὅλον τὸν κόσμον· ἦτο τῆς ἐμπορίας τὸ κέντρον μετὰ τὰς ἐντὸς τοῦ Γαύρου χώρας. Πριήνη (Παλάτια) και Μυοῖς, δύο πόλεις πλησίον τοῦ Μαιάνδρου, ἐκτὸν δώδεκα Ἰωνικῶν πόλεων. Μίλητος (Παλαταπά), μετὰ τὴν Ἐφεσον ἡ περιφανεστέρα πόλις τῆς Ἰωνίας· ἐξαπέστειλεν εἰς πολλὰ μέρη ἀποικίας. Θαλῆς και Αἰαξίμανδρος ἶδαν τὸ φῶς εἰς αὐτὴν.

Σημειώσις. Ἡ Ἰωνία εἶχε πολλὰ εὐκρατον και ἀγαθὸν κλίμα, και ἐγέννα καρπούς και οἶνον και ἔλαιον. Οἱ Ἴωνες ἐδίδαξαν τοῦς ἄλλους Ἕλληνας νὰ γράφωσι τὰ γράμματα, και μᾶς ἐδῶκαν τὸν πρῶτον ποιητὴν και τῆς Ἑλλάδος και ὅλου τοῦ κόσμου· τὰ μαλλία τῆς Μιλήτου ἦσαν τὰ κάλλιστα εἰς τοῦς παλαιούς χρόνους. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἰωνίας ἦσαν Ἕλληνες, οἱ τινες ἔμειναν ἐκτὸς τῆς τῶν Ἀθηναίων προσαγωγῆς, και πολλούς χρόνους διετηρήθησαν ἐλεύθεροι ἀπὸ τὴν δεσποτείαν τῶν μοναρχῶν τῆς Λυδίας και Περσίας· μετὰ ἰδιάτων καράδια ἐπραγμα-

τείοντο εἰς ὅλους τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς μεσογείου θαλάσσης, καὶ κατέστησαν πύλλαχον ἀποικίας.

Η'. Λυδία ἢ Μαιονία (Καρασία).

Ὅρια. Πρὸς δυσμὰς, Ἰωνία· πρὸς βορρᾶν, Μυσία· πρὸς ἀνατολὰς, Φρυγία· πρὸς νότον, Καρία.

Ποταμοί. Ὁ Ἔρμος (Σαραβάδ, ὁ καὶ Κέδος), Πακτωλὸς, Κάυσρος, Μαιάνδρος· οἱ αὐτοὶ, τοὺς ὁποίους ἀπηντήσαμεν καὶ εἰς τὴν Ἰωνίαν.

Ὅρη. Ὁ Τμῶλος (Ταμολίξη) πρὸς τὰ μεσημβρινὰ τῶν Σάρδεων, τοῦ ὁποίου ὁ εἶνος καὶ ὁ κρόκκος ἦσαν ἀγαπητά· καὶ ἡ Σίπυλος.

Πόλεις. Σάρδεις (Σάρτι), παλαιὰ καὶ μεγάλη πόλις, βασιλείου τοῦ Κροίσου. Φιλαδέλφεια. Μαγνησία πρὸς Σιπύλῳ, ἀξιόλογον ἐμπορεῖον ὄχι μακρὰν ἀπὸ τὸν Ἔρμον· ἡ δὲ Μαγνησία ἐπὶ Μαιάνδρῳ εἶναι πόλις Ἰωνικὴ, καὶ λέγεται ὑπὸ τῶν Τούρκων Γιουσέλ Ἰσσάρ.

Σημείωσις. Ἡ Λυδία εἶχε τὰς αὐτὰς ιδιότητας μὲ τὴν Ἰωνίαν· καὶ αἱ δύο ἔπαθον κακὰ ἀπὸ τοὺς σεισμούς. Οἱ Λυδοὶ λέγονται, ὅτι εὗρηκαν τὴν τέχνην νὰ χωνεύωσι τὰ μεταλλεύματα, καὶ νὰ τὰ σφυρηλατῶσιν. Εἰς τὴν Λυδίαν ἐγεννῶντο δένδρα ἐπιτήδεια εἰς ναυπηγίαν. Ἡ παλαιὰ τῶν Λυθῶν βασιλεία ἦτο πολὺ μεγαλητέρα παρὰ ταύτην τὴν ἐπαρχίαν· Περιελάμβανε τὸ μεγαλητέρον μέρος τῆς ἰδίας Ἀσίας ἕως τοῦ Ἄλνυ.

Θ'. Φρυγία.

Ὅρια. Πρὸς βορρᾶν, Γαλατία καὶ Βιθυνία· πρὸς ἀνατολὰς, Καππαδοκία· πρὸς νότον, Λυκία καὶ Πισιδία· πρὸς δυσμὰς, Μυσία καὶ Λυδία καὶ Καρία.

Ποταμοί. Ὁ Λύκος (Λύκος, Νάρ Κέλβ) χύνεται εἰς τὸν Μαίανδρον, ὅστις δέχεται καὶ τὸν Μαρσίαν σιμὰ τῆς Ἀπαμείας. Ἡ αὔρατος, Ἑρμος, Σαγγάριος (Διᾶλα).

Διαίρεσις. Ἡ Φρυγία ἐδιαιρεῖτο εἰς μεγάλην, καὶ μικράν. Μεγάλη Φρυγία, ἣτις καὶ Πακατιανὴ ὠνομαζέτο, εἶναι ἡ αὐτὴ, τῆς ὁποίας ἀπεδώκαμεν ἀνωτέρω τὰ ἴρα· μικρὰ Φρυγία, ἡ αὐτὴ καὶ Ἐπίκτητος, εἶναι ἡ ἐπαρχία, τὴν ὁποίαν, ὀνομαζομένην Τρωάδα, περιεγράψαμεν ἀρχήτερα.

Πόλεις. Λαοδίκεια (Ἴσκι Ἴσσάρ), πλησίον τοῦ Λύκου, ἡ μεγίστη πόλις μετὰ τὴν Ἀπάμειαν· εἶχε πλουσίους τραπεζίτας, καί ἦτο μητρόπολις τῆς Πακατιανῆς Φρυγίας. Σύνναθα, πόλις ὄχι μεγάλη· εἶχε λατόμιον τοῦ Συναδικῦ λεγομένου λίθου· ὅθεν ἐλάβαναι οἱ Ῥωμαῖοι μεγάλους μονολίθους κίονας· ἔκειτο εἰς τὰ ἴρια τῆς Γαλατίας. Κολοσσαί, (Χῶναι), ὅπου ὁ Λύκος ἐνταμύνεται μετὰ τὸν Μαίανδρον, μεγάλη καὶ εὐτυχῆς πόλις, εἰς τῆς ὁποίας τοὺς κατοίκους ἔγραφεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τῆς ἐπιστολῆν (πρὸς Κολοσσαεῖς). Γεράπολις (Βαμβάκ καλέ), ὄχι μακρὰν ἀπὸ τοῦ Μαίανδρον, πόλις μετὰ πολλοὺς ναοὺς, καὶ θεομὰ λουτρά. Ἀπάμεια ἢ Κιβωτός, ἐπειδὴ ἡ πολλῶν ποταμῶν σύρσις τὴν περιέκλειεν ὡς γιθώτιον, ἐμπορεύον μέγα τῆς Ἀσίας μετὰ τὴν Ἐφεσον, καὶ ἡ μητρόπολις τῆς χώρας, ἔκειτο παρὰ τὸν Μαρσίαν, ὅστις αὐτοῦ χύνεται εἰς τὸν Μαίανδρον. Ἐλαβε τὴν αὐξησύντην ἀπὸ τῆς πύσεως τῆς γειτονεουούσης πόλεως Κελαινοῦν, ἣτις εἰς τοῦ Ξενοφῶντος τοὺς χρόνους ἦτο μεγάλη καὶ ἀκμάζουσα. Κίβυρα, εἰς τὰ ὄρια τῆς Λυγίας, πολυαῦθρον ἐμπορεύον, ὅπου διέτριβαν πολλὰ ἔθνη διὰ τὴν ἐμπορίαν· εἶχε ποτὲ ἰσίους τῆς ἡγεμονίας, καὶ ἀγαθοὺς νόμους. Ἄν-

τιόχεια ἢ πρὸς Πισιδίαν λεγομένη, εἰς τὰ ἀνατολικά μέρη τῆς Ἀπαμείας, μεγάλη καὶ ἰσχυρὰ πόλις· Δορυλαίου, καὶ Κιοτιάειον (Κιουτάϊα), ἐμπορεῖα ἐπίσημα πρὸς βορρᾶν.

Τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς μεγάλης Φρυγίας ὠνομάζετο Λυκαονία, τῆς ὁποίας μητρόπολις ἦτο τὸ Ἰκόνιον. Λύστρα καὶ Δορβη, πρὸς δυσμὰς καὶ μεσημβρίαν τοῦ Ἰκονίου. Κλαυδιούπολις, ἀπαικία τεθείσα ἀπὸ τοῦ αὐτοκράτορα Κλαυδίου μεταξὺ Ἰσαυρίας καὶ Καππαδοκίας. Φιλομήλειον, ἐπίσημος πόλις εἰς τὰ δυτικὰ σύνορα.

Σημείωσις. Ἡ Φρυγία ἦτο μία ἀπὸ τὰς εὐφοριότατας χώρας τοῦ παλαιοῦ κόσμου· εἶχεν εἰς τὴν Κατακεκαυμένην ἀξιόλογους ἀμπέλους, ὅθεν ἐγένετο ὁ Κατακεκαυμένης αἶνος, καὶ ὀλοκλήρους πεδιάδας γεμάτας ἐλαιῶνων· ὅλα τὰ μέρη τῆς εἶδαν γεννήματα καὶ ὑψώρας. Πρῶτα! ὅτι ἡ καλὴ αὕτη χώρα συχνάκις ἠρημώθη ἀπὸ τοῦς σεισμοῦς. Οἱ Φρύγες εἶναι περιγεγραμμένοι ὡς μωροὶ καὶ θεισιδαίμονες. Λέγονται, ὅτι αὐτοὶ ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι ναῦται, ὅτι ἔφεραν τὸν πρῶτον κασιτέρον ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν, εὗρηκαν τὴν τέχνην τῆς μαντείας καὶ προμήσεως, τὰς μὲ τέσσαρας τροχίους ἀμάξας, καὶ τὴν τέχνην τοῦ νὰ ῥάπτωσι φορέματα.

Ἡ Λυκαονία εἶχεν ἀξιόλογα ναυπηγεῖα· οἱ κάταικοι τῆς ἐπλουτίζοντο μὲ τὰ πανία, τὰ ὅποια ὕφαιναν.

Γ'. Γαλατία ἢ Γαλλογραικία.

Εἶναι μέρος τῆς μεγάλης Φρυγίας, τὸ ὅποιον ἐκατοίκησαν οἱ Γάλλοι ἢ Ἡελοὶ περὶ τὸ 3708 ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου· ἦσαν

εἰς αὐτὴν τρία ἔθνη· Τεκτόσαγες, Τολισοθύγιοι, Τρόκμοι.

Ἔθνη. Πρὸς Βορρᾶν, Παφλαγονία καὶ Βιθυνία· πρὸς ἀνατολὰς, Πόντος· πρὸς νότον, Χαππαδοκία, Φρυγία καὶ Λυκαονία· πρὸς δυσμὰς, Φρυγία καὶ Βιθυνία.

Ποταμοί. Ἄλανος, ὅς τις σμίγεται μὲ τὸν Σαγγάριον. Σαγγάριος, καὶ Ἄλυς. ●

Ἔθνη. Δίνδυμον σιμὴ τῆς Πεσσινοῦντος ἱερὸν εἰς τὴν Κυβέλην. Ὀλυμπος (Λάχα)· Μάγασα, ὅπου ὁ Μάλλιος εὐίκησε τοὺς Γαλάτας.

Πόλεις. Ἄγκυρα, πόλις μεγαλοπρεπῆς, ἣτις εἶναι μάλις ἐπίσημος διὰ τὴν εἰς τὰ τεῖχη ἐν τῇ εἰσόδῳ ἐνὸς ναυῦ χαραγμένην μεγάλην ἰσορίαν, ὅπου ὁ Λύγκωτος διηγείται τὰ τῆς καθ' ἑαυτὸν ζωῆς (Μάρμαρον Ἄγκυρηνόν). Πεσσινοῦς πλησίον τοῦ Σαγγαρίου, μέγιστον ἐμπορεῖον, εἶχε περίφημον ναὺν τῆς Κυβέλης· ἐντεῦθεν οἱ Ῥωμαῖοι μετέφεραν τὸ ἄγαλμάτης εἰς τὴν Ῥώμην.

ΙΑ'. Καππαδοκία.

Ἔθνη. Πρὸς Βορρᾶν, Πόντος· πρὸς ἀνατολὰς, Ἀρμενία· πρὸς Νότον, Κιλικία· πρὸς δυσμὰς, Λυκαονία καὶ Γαλατία. Πάλαι ποτε ἦτο μέρος αὐτῆς καὶ ὁ Πόντος, ὅποτε ἡ παρούσα ὠνομάζετο μεγάλη Χαππαδοκία.

Ποταμοί. Ὁ Μέλας (Γενσουί) καὶ ὁ Καππαδόξ εἰς τὰ σύνορα τῆς Γαλατίας, ὅς τις ἔδωκε τὸνομα εἰς τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἐκατάγεται κυρίως ἀπὸ τὴν Συρίαν. Σάρος, διαβαίνει διὰ τῶν Κομάνων, καὶ ὑπάγει πρὸς τὴν Κιλικίαν.

Ἔθνη. Ὁ Ἀματός (Ἀμὸν, ἢ Ἄλλοκὰν), τὰ πρὸς τὴν

Συρίαν ὄρια. Ἀντίτιχυρος πρὸς Βορρᾶν, καὶ Ἀργαῖος (Ἀργεῖθ), ὄρος πολλὰ ὑψηλόν.

Πόλεις. Τὰ Μάζακα, ἡ μητρόπολις τοῦ ἔθνους· ἔπειτα ὠνομάσθη Εὐσέβεια ἢ πρὸς τῷ Ἀργαίῳ· διότι κεῖται ὑπὸ τὸ ὄρος τὸν Ἀργαῖον· καὶ τελευταίου Καισάρεια, τῆς ὁποίας ἐχημάτισεν ἱεράρχης ὁ μέγας Βασίλειος. Κόμανα Καππαδόκεια (ἐλ Βορᾶν ἢ Ἀρμενάχα)· εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν ἦτο ἱερόν τὴν Ἐνυούσ. Νύσα πλησίον τοῦ Ἄλλουσ, τῆς ὁποίας ἦτο ἐπίσκοπος ὁ ἅγιος Γρηγόριος. Τύανα (Τύνα), πατρὶς τοῦ διαβοῆτου Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως. Μελιτηνὴ, Μελίτη (Μέλεθνα) παρὰ τὸν Εὐφράτην, ὀνομασθὴ πόλις, κτισθεῖσα ἀπὸ τὴν Σεμίραμιν. Ὅλη ἡ παρὰ τὸν Εὐφράτην ὠνομάζετο μικρὰ Ἀρμενία.

Σημείωσις. Οἱ Καππαδόκαι, οἵτινες Καππαδόκες ὀνομάζονται ἀπὸ τὸν Στράβωνα, εἶχαν ἀξίους ἵππους καὶ πολλὰ πρόβατα. Ἐνομίζοντο δὲ φεῦσαι καὶ κακούργοι.

ΙΒ'. Κ α ρ ί α .

Ὅρια. Ἀπὸ τὸν ποταμὸν Μαιάνδρον εἰς τὸ ὄρος Κράγον, μέρος τοῦ Ταύρου. Πρὸς δυσμὰς, τὸ Αἰγαῖον πέλαγος· πρὸς Νότον, ἡ Ἰωνία· πρὸς ἀνατολὰς, Φρυγία καὶ Λυκία· πρὸς μεσημβρίαν, ἡ μεσόγειος θάλασσα.

Ποταμοί. Κάλβεις χύεται διὰ τῆς Περαιᾶς εἰς τὴν μεσόγειον θάλασσαν· ὁ Γλαυκος καὶ ὁ Τελμισσὸς ἐκκινῶνται εἰς τὰ σύνορα τῆς Λυκίας.

Ὅρη. Κάδμος, ὅπισθεν τῆς Μιλήτου. Φοίνιξ, ἀντικρὺ τῆς Ῥόδου.

Ἄκρωτήρια. Τριόπιον πλησίον τῆς Κνίδου (ἀκρωτήριον τῆς Χίου), Ἀρτεμισιον, εἰς τὸν κόλπον Γλαυκόν.

Κόλποι. Ἰάσιος (Ἀσέμ Καλασι), πλησίον τῆς πόλεως Μύνδου. Κεραμικός, ὄπιθεν τῆς νήσου Κνί. Δωρικός, σιμὰ τῆς Κνίδου. Γλαυκός ἀπὸ τὸν ὁμώνυμόν του ποταμὸν, ὄπισθεν τῆς Ῥόδου.

Πόλεις. Ἰασός, ἔκαμνεν ἐμπορίαν μὲ ὄψαρια μεγάλην. Μύνδος, πόλις μικρά. Καῦνος, περίφημος λιμὴν. Εἰς τὸ μέσον τῆς χώρας ἦσαν τὰ Ἀλάθανδα, ἀκμάζου ἐμπορείου εἰς τοὺς χρόνους τῶν Ῥωμαίων, εἰς τὰ σύνορα τῆς Γωνίας. Στρατονίκηια, ὑπὸ τὸ ὄρος τὸν Κιάθμον. Ἀφροδισιάς, παλαιὰ μητρόπολις εἰς τὰ σύνορα τῆς Φρυγίας. Ἀλικαρνασσός (Νέσσι, ἢ κατ' ἄλλους Βουδρούμι), γαβέδρα τῶν τῆς Καρίας βασιλέων, ὅπου ἔκτισεν ἡ Ἀρτεμισία τὸ περίφημον Μουσῳλεῖον, ἐν ἀπὸ τὰ ἑπτὰ θεάματα. Ἐδῶ ἐγεννήθησαν Ἡρόδοτος καὶ Διονύσιος, οἱ δύο μεγάλοι Ἱστοριογράφοι. Κνίδος (Κνίδο) εἰς τὴν κορυφὴν χερσονήσου τινος, περίφημον ἐμπορείον. Ἐδῶ ἦτο ἡ καλὴ Ἀφροδίτη τοῦ Πραξιτέλους. Τὰ Μύλασα (Μίλασο)· ἐκάθητο καὶ εἰς αὐτὴν ὁ βασιλεὺς τῆς Καρίας· εἶχε λαμπρὰ οἰκοδομήματα· ὁ εἰς τὴν Περραϊάν λιμὴν Φύσκος ἦτο ἰδικός της.

Σημείωσις. Οἱ ἀπὸ Μύνδου ἕως Καίνου αἰγιαλοὶ ὠνομάζοντο Δῶρις, καὶ συνεπληροῦτο ἀπὸ μόνον ἑλληνικαῖς ἀσικίας· ἐντεῦθεν δὲ ἕως Δαίδαλα ὠνομάζετο ἡ χώρα Περραϊά· αὐτὴ ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἐχάρισαν οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τοὺς Ῥοδίους.

ΙΓ'. Λ υ κ ί α.

Όρια. Πρὸς δυσμαίς, Καρία· πρὸς Βορρῶν, Φρυγία· πρὸς ἀνατολὰς, Παμφυλία· πρὸς νότον, ἡ μεσόγειος Θάλασσα.

Βουνοί. Κλίμαξ εἰς τὰ σύνορα τῆς Παμφυλίας, ἡ εὐτικὴ ἀρχὴ τοῦ μεγάλου ὄρους Τάβρου. Χίμαιρα, ὄρος γνωστὸν διὰ τὸ περίφημον τέρας, εἰς τὸν κόλπον Γλαυκίου.

Ἄκρωτήρια. Κράγος, πρὸς δυσμαίς. Ἱερά ἄκρα πρὸς ἀνατολὰς.

Πόλεις. Ξάνθος (Ἐξενίδα), πλησίον ὁμωνύμου τῆς ποταμοῦ, ἣτις ἔλαβε τρομερὸν τέλος εἰς τὰς προσβολὰς τοῦ Βρούτου, ὅστις ἐφόνευσε τὸν Καίσαρα. Τελμισσὸς εἰς τὰ σύνορα τῆς Καρίας. Πάταρα (Πάτερα) πρὸς τὰ ἀνατολικά τοῦ ποταμοῦ Ξάνθου (Σίρτι), ἦτο μεγάλη· εἶχε καλὸν λιμένα, καὶ ὀνομαστὸν Ἀπόλλωνος ἱερόν. Καὶ ἡ πόλις αὕτη ἐδοκίμασε πολλὰ κακὰ εἰς τὸν προσηγμένον πόλεμον τοῦ Βρούτου κατὰ τῶν Λυκίων. Τὰ Μύρα (Μάκρη), περίφημος λιμὴν καὶ πόλις ἐπίσημος. Ὀλυμπος (Λεσόλλα) πόλις μεγάλη εἰς τὰ ὄρια τῆς Παμφυλίας· εἰς τὰ πέριξ αὐτῆς ἐξερόρηγυτο ἀκαταπαύτως ὑπόγειον πῦρ. Φασηλὶς (Φιόνδα), ἡ ἐσχότη πόλις τῆς Λυκίας μετ' λιμένα καὶ λίμνην. Πίναρα, Τλών, Καθαλὶς ἔκειντο εἰς τὸ μέσον τῆς χώρας.

ΙΔ'. Π α μ φ υ λ ί α.

Όρια. Πρὸς δυσμαίς, Λυκία· πρὸς Βορρῶν, Ταῦρος καὶ Πισιδία· πρὸς ἀνατολὰς, Κιλικία· πρὸς μεσημβρίαν, ἡ μεσόγειος Θάλασσα, ἣτις ἐδῶ ἐλέγετο Παμφυλίας πέλαγος.

Ποταμοί. Εὐρυμέδων, ὅπου ὁ Κίμων ἐκτύπησε τοὺς Πέρσας διὰ θαλάσσης, πλησίον τῆς πόλεως Ἀσπένδου (Χιρισίνδα). Κατὰ ῥῆάκτης πλησίον τῆς πόλεως Ὀλβίας, ἀφ' ὑψηλῆς πέτρας κατορθώσων ποταμὸς πολὺς καὶ χειμάρυθος, ὡς ἀκούεται μακρόθεν ὁ κτύπος. Κέσρος, διαβαίνει σιμὰ τῆς Πέργης. Μέλας, εἰς τὰ σύνορα.

Πόλεις. Πέργη (Περγί, ἀπὸ τοὺς Τούρκους Καρὰ ἰσάρ) ἡ μητρόπολις τῆς χώρας, εἶχε Περγαίαν Ἀρτέμιδος ἱερὸν. Ὀλβία, εἰς τὰ σύνορα τῆς Λυκίας. Ἀττάλεια. Σίδη, ἀξέιλγος παραθαλάσσιος πόλις μὲ περίφημον ἱερὸν τῆς Ἀθήνης. Ἀσπένδος, εἰς τὸ σῶμα τοῦ Εὐρυμέδοντος, πολυάνθρωπος πόλις.

ΙΕ'. Πισιδία.

Ἐκεῖτο ὑπεράνω τῆς Παμφυλίας εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ταύρου· αἱ κάτοικοί τῆς ὠνομάζοντο καὶ Σόλυμοι.

Πόλις. Σέλγη, πολυάνθρωπος πόλις εἰς εὐφορον χώραν ὑπεράνω τῆς Ἀσπένδου. Τῆς Σέλγης τὸ ἔλαιον ἐμεταχειρίζοντο ὡς Ἱατρικόν.

ΙΣΤ'. Ἰσαυρικὴ.

Ὅρια. Πρὸς Βερόν, Λυκαονία· πρὸς ἀνατολὰς, Κιλικία· πρὸς μεσημβρίαν καὶ δυσμὰς, Πισιδία.

Πόλις. Τὰ Ἰσαυρα (Σαῦρα), δύο πόλεις, ἡ μὲν ὀνομαζομένη Παλαιὰ, ἡ δὲ Εὐερκήσ. Οἱ Ἰσαυροὶ ἔζων ὡς ἐπὶ τὰ πλείστον κλέπτοντες τοὺς γείτονας τῶν, ἐπειδὴ τὰ ἔρη τοὺς ἔλαβαν εὐκινήτους καὶ νικητάς τῶν πλησίον τῶν.

ΙΖ'. Κ ι λ ι κ ί α .

Ὅρια. Πρὸς Βορρᾶν, Καππαδοκία, Λυκαονία, Ἰσαυριή· πρὸς ὄτυμας, Παμφυλία· πρὸς νότον, ἡ μεσόγειος θάλασσα· πρὸς ἀνατολὰς, Συρία.

Διαίρεσις. Τὸ δυτικὸν μέρος ὀνομάζεται Τραχεῖα, ἔπειτα Ἰσαυρικὴ· τὸ ἀνατολικὸν, Πεδιάς.

Ποταμοί. Κύβυρος (Καρασού) πλησίον τῆς Ταρσού, τοῦ ὁποίου τὰ ψυχρὰ ὕδατα ὀλίγου ἔλειψαν νὰ θανατώσωσι τὸν Ἀλέξανδρον.

Ὅρος. Ὁ Ταῦρος περικλείει ὅλην τὴν Κιλικίαν· εἰς τὰ ἀνατολικά μέρη ὀνομάζεται Ἄμανός.

Πόλεις. Σελευσοῦς, παρὰ τὸν ὑμῖνονιον ποταμόντης, μεγάλη τὸ παλαιόν, σιμὰ τῆς θαλάσσης. Ἐκτὸς ἀπέθανεν ὁ αυτοκράτωρ Τραϊανός· ὀνομάζεται δὲ καὶ Τραϊανούπολις. Σελεύκεια Τραχεῖα (Σελέχεια) εἰς τὸ μέσον τῆς χώρας, καλὴ καὶ μεγάλη. Αὗται αἱ πόλεις ἔκειντο εἰς τὴν Τραχεῖαν. Εἰς δὲ τὴν πεδιάδα παραθαλάσσιος πόλις ἦτο οἱ Σύλοι, ἡ ἔπειτα Πομπηϊούπολις, ὅθεν λέγουσι ὅτι ἔλαβαν τὸνομα οἱ σολοικισμοί. Ἀναζαρβός, ἡ μετέπειτα Καισάρεια ("Ακ' Ἰσάρι). Ἰσσός (Λαϊάξ), ὅπου ἐκτύπησε τὸ δεύτερον ὁ Ἀλέξανδρος τὸν Δαρείον. Ἀπὸ ταύτην τὴν πόλιν ἔλαβε τὸνομα ὁ Ἰσσηκὸς κέλπος, ἡ ἀνατολικὴ ἄκρα ὅλης τῆς μεσογείου θαλάσσης· ὅχι μακρὰν ταύτης τῆς πόλεως εἶναι τὰ ξενά, Πύλαι ὀνομαζόμενον. ὄριον Κιλικίων καὶ Σύρων εἰς τὸ μέσον τῆς χώρας, Ταρσός (Τάρσο, Τερράσο, Χάμα ἢ Χαμ) πόλις ὀνομαζή· κατέδρα πολλῶν γραμματισμένων, καὶ πατρίς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Σημείωσις. Ὁ Ταύρος εἶχεν εἰς τὰς κορυφάς του ἀξιόλογα ἄσπρη, καὶ τὰ χόρτα του ἔτρεφαν πολλὰς ἀγέλας κτηνῶν. Ἐνομιζοντο δὲ οἱ Κίλικες θύλιοι καὶ κακούργοι.

Ι Β Η Ρ Ι Α.

Ὄρια. Πρὸς Βορρᾶν, Σαρματία· πρὸς ἀνατολὰς, Ἀλβανίαν καὶ ὁ Καύκασος, ὅς τις περιελάμβανε τὸ μέγιστον αὐτῆς μέρος· πρὸς ἀσπρὰς, Καρχίς· πρὸς Νότον, Ἀρμενία.

Ποταμός. Κύρου (Κούρα), ῥεῖ ἐντεύθεν εἰς τὴν Ἀλβανίαν, καὶ δέχεται εἰς ἑαυτὸν πολλοὺς, οἵτινες διακόπτουσι τὰς καλάς τῆς χιώρας πεδιάδας.

Ὅρη. Ὁ ὑψηλὸς Καύκασος. Στέκει ὡς τείχος μεταξὺ τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης. Ἡ χιονοφόρος κορυφή του ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ Σκυθικὸν ὄνομα. Ἀπὸ τὰ ὑψη τῶν ὄρους τούτου κατεπλημμύρησαν τὴν Ἀσίαν οἱ Σκύθαι καὶ οἱ Τάταροι. Διὰ τοῦ Σκυθίου καὶ τῶν Μοσχικῶν λεγομένων ὀρέων συνέχεται μὲ τὸν Ταύρον.

Πόλεις. Ἀρμοζικὴ πλησίον τοῦ Κύρου, καὶ Σευσάμορα· καὶ αἱ δύο πλησίον τῶν ρεῶν, τὰ ὅποια φέρουσιν εἰς τὴν Ἀρμενίαν. Καυκάσιαι Πύλαι ἦσαν ρεῶν ἐκ φύσεως μεταξὺ ὑπερμεγεθῶν κοιλάδων.

Σημείωσις. Ἡ τὴν σήμερον ὀνομαζομένη Ἰμερέττα περιλαμβάνει τὸ μέγιστον μέρος τῆς παλαιᾶς Ἰθρίας, καὶ ἀποτελεῖ καλὴν πεδιάδα ρεφανομένην ἀπὸ βουνά.

Κ Ο Λ Χ Ι Σ

(Μ ι γ γ ρ ε λ ί α).

Ορια. Πρὸς Βορρᾶν, ὁ Καύκασος· πρὸς Νότον, Ἄρμενία καὶ Πόντος· πρὸς δυσμᾶς, ὁ εὐξείνιος Πόντος· πρὸς δυσμᾶς, Γεθρία.

Ποταμός. Ὁ Φᾶσις περίφημος διὰ τὰ καθαρὰ καὶ ἐλαφρὰ υγρᾶτου. Ἀναβρῦει ἀπὸ δύο πηγᾶς.

Λαοί. Οἱ Σοῦνες καὶ οἱ Ἡλύχαι ἐξηπλόνοντο εἰς ἔθνη τὴν χώραν· οἱ Λαζοί, ἐκ τῶν ὁποίων ὠνομάσθη ἔπειτα ἡ χώρα Λαζική, ἐκατοίκουν πλησίον τῆς θαλάσσης. Οἱ Κολχιοὶ λέγονται Αἰγυπτίων ἀποικιοί.

Πόλεις. Ἀθῆναι (Σετίνες), παραθαλάσσιος περὶ τὴν Τραπεζούντα, εἶχε ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς. Φᾶσις εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ὁμωνύμου τῆς ποταμοῦ, ἐμπορικὴ πόλις. Ἡ Αἶα, ἐκ τῆς ἰσθμίας τῆς Μηθρίας καὶ τῆς Κίρκης περίφημος, καὶ Κίτα, πατρίς τῆς δευτέρας, ἔσεκαν παρὰ τὸν Φᾶσιν εἰς τὸ μέσον τῆς χώρας. Διοσκουριάς, ἡ μετέπειτα Σεβασόπολις, εἰς τὸν βορειότατον μυχὸν τοῦ εὐξείνου Πόντου, μέγα τὸ πάλαι ἐμπορεῖον μὲ τὰ γειτονεύοντα ἄγρια ἔθνη.

Σιμὰ τοῦ Κιρμερικῶ Βοσπίου ἐκεῖντο Κοροκονδάμη, ἐπίσημον ἐμπορεῖον. Κῆποι, ἀποικία τῶν Μιλησίων. Ἀχιλείου, ὅπου ἦτο σενώτατος ὁ πορθμῆς. Φαναγορία, περίφημος ἀπὸ τὰ Μιθριδατικά.

Σημειώσεις. Ἡ Κολχίς ἐγένεα μὲ ἀφθονίαν ὄλα τὰ πρὸς ναυπηγίαν ἀναγκαῖα· αἱ ὀπῶραι τῆς ἡσᾶν ἐνώθειαι καὶ εὐ-

χυμοί. Εἰς τὸν ποταμὸν εὐρίσκετο χρυσός, τὸν ὁποῖον ἐσύναζαν μὲ δέρματα προβάτεια, τὰ ὅποια ἐπέβαλλον εἰς τὸν ποταμὸν· ἐκ τούτου προήλθεν ὁ μῦθος τοῦ χρυσοῦ δέρατος. Ἡ Κολχίς ἦτο πεῖσιμος διὰ τὰ λευαῖά της. Ἡ ἐκστρατεία τῶν Ἀργοναυτῶν διαίωσεν αὐτήν τὴν χώραν. Οἱ κάτοικοί της ἦσαν ὅμοιοι μὲ τοὺς Αἰγυπτίους κατὰ τὴν μορφήν καὶ τὸ χροῖμα καὶ τὴν γλῶσσαν.

Α Λ Β Α Ν Ι Α

(Σίριρ β' α' ν).

Ὄρια. Πρὸς Βορρᾶν, ὁ Καύκασος· πρὸς ἀνατολὰς, ἡ Κασπία θάλασσα· πρὸ Νότον, Ἀρμενία· πρὸς δυσμὰς, Ἰθρία.

Ποταμοί. Κύρος, Ἀράξης, καὶ Ἀλβανός· ὅλοι ὁμοῦ χύνονται εἰς τὴν Κασπίαν θάλασσαν.

Τόποι. Ἀλβάνιοι Πύλαι (Δερβέντ). Καβαλάκα (Καβλασβάρ), ἡ μητρόπολις τῆς χώρας.

Σημείωσις. Ἡ Ἀλβανία περιεκυκλοῦτο ἀπὸ βουνά, καὶ ἦτο τόσον εὐφορος, ὥστε ἀπὸ ἓνα σπόρον ἐγίνοντο δύο ἢ τρεῖς θερσιμοί. Ἀλλ' οἱ κάτοικοί της ἠγάπων τὸν νομαδικὸν βίον.

Α Ρ Α Β Ι Α.

Ὄρια. Ἡ Ἀραβία περιεκυκλόνεται ἀπὸ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, καὶ ἀπὸ τοὺς δύο κόλπους τῆς πρὸς ἀνατολὰς καὶ δυσ-

μάς· πρὸς Βορρᾶν γειτονεῦει μὲ τὴν Ἰουδαίαν καὶ Συρίαν καὶ Μεσοποταμίαν.

Θάλασσα. Ἡ Ἐρυθρὰ Θάλασσα τελευτᾷ πρὸς μεσημβρίαν εἰς τὴν Ἀραβίαν, καὶ διὰ δύο κόλπων τὴν ἀπεχωρίζει ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἀπὸ τὴν Περσίαν· καὶ ὁ μὲν πρὸς ἄσπιδος ὀνομάζεται συχνάκις ἀπὸ τοὺς παλαιούς Ἐρυθρὰ Θάλασσα, κυρίως δὲ, Ἀραβικὸς κόλπος· διαιρεῖται δὲ πάλιν εἰς δύο μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μὲν δυτικὸν ὀνομάζεται κόλπος τῆς Ἡρώων πόλεως ἢ Χανδρικός (ἐλ Κολχούμ ἢ Βάρ Ἀσσουέξ), τὸ δὲ ἀνατολικὸν, Αἰλαυίτης μυχός· ἐκεῖνος, ὁ τῆς Ἡρώων πόλεως εἶναι τὸ μέρος, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπέρασαν οἱ Ἰσραηλῖται· ὁ δὲ πρὸς ἀνατολὰς δεύτερος κόλπος τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης εἶναι ὁ Περσικός.

Ποταμοὶ, ὄρη. Μεγάλοι καὶ πλευσοὶ ποταμοὶ δὲν ὑπάρχουσιν εἰς ὅλην τὴν Ἀραβίαν. Ἡ θέρμη τοῦ ἡλίου καὶ ἡ ἄμμος κατατρώγουσι εἰς καιρὸν θέρους τὰ ἐκ τῶν βουνῶν καταβαίνοντα νηρά· ὄρη δὲ ὑπάρχουσι δι' ὅλης τῆς χώρας μακρὰ καὶ ἰκανῆς ὑψηλά.

Διαίρεσις. Ἐκ παλαιωτάτων χρόνων ἐδιαιρεῖτο ἡ Ἀραβία εἰς Πετραίαν, καὶ Ἐρημον, καὶ Εὐδαίμονα.

Α'. Πετραία Ἀραβία.

Θέσις. Εἰς τὸ βόρειον μέρος, ὑποκάτω τῆς Ἰουδαίας καὶ Κοίλης Συρίας. Τὸ μικρότερον παρὰ τὰλλα μέρος.

Ἐπαρχίαι καὶ Πόλεις. Ἰδουμαία, ἔκειτο πλησιέστατα ὑπὸ τὴν Ἰουδαίαν. Ναβαταία, ἐξηπλόνητο εἰς τὰ κάτω ἕως τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν. Μητρόπολις αὐτῆς ἦτο

Πέτρα, ἢ ἔπειτα, καὶ τώρα Ἐρράκιμ, πόλις ἐπάνω βράχων κτισμένη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὠνομάσθη ἡ χώρα Πετραία. Εἰς τὰ ἄκρα τῆς χώρας μεταξύ Ἑρωπολιτικοῦ καὶ Αἰλαιτικοῦ κόλπου ἔσεκαν Σινὰ καὶ Χωρήθ, δύο κορυφαὶ ὄρους.

Σημείωσις. Ἡ Πετραία Ἀραβία ἦτο μὲν πτωχὴ, εἶχε δὲ γενοαίους κατοίκους, οἱ ὅποιοι ἦσαν ποιμένες καὶ κυνηγοί.

Β'. Ἐρημος Ἀραβία.

Θέσις. Αὕτη ἦτο τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς χώρας, μεταξύ Συρίας καὶ Εὐφράτου καὶ Χαλδαίας, χωρὶς τινα ἐπίσημον πόλιν, κατοικημένη ἀπὸ νομαδικούς λαούς· τώρα ὠνομάζεται Ἑράκ Ἀραδί, ἢ Ἑράκ βαβελί.

Γ'. Εὐδαίμων Ἀραβία (Σεσιζατ ἐλ Ἀράβ).

Θέσις. Τὸ νότιον, καὶ νοτιοδυτικὸν μέρος τῆς χώρας.

Πόλεις. Εἰς τὸ μέσον τῆς χώρας ἦσαν αἱ πόλεις Ἰάθριππα (Μεδινὰ αὐτὴ Νάδι), καὶ Μακόραθα ἢ Μαριάβα (Μέκκα). Παραβαλάσσις ἦτο ἡ πόλις Εὐδαίμων Ἀραβία (Αἰθίο), ἡ ἀποθήκη ἔλων τῶν Ἰνδικῶν ἀρωμάτων, τὰ ὅποια ἐντεῦθεν ἐξέλλοντο εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται ἡ ἀρχὴ τοῦ ὀνόματος τῆς χώρας, καὶ ἡ ἀπάτη, ὅτι τὰ Ἰνδικὰ ἀρώματα ἐγεννῶντο εἰς τὴν Ἀραβίαν.

Σημείωσις. Τὸ ἔδαφος τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ἦτο ἐν μέρει καθ' ὑπερβολὴν εὐφορον, καὶ ἠδύνατο νὰ σπαρῇ δις τοῦ ἐνιαυτοῦ. Τὸ λιθωντόν, ἢ σμύρνα καὶ τὸ βάλσαμον γεννῶνται ἐδῶ. Ἡ εὐτυχία τῶν μεσημβρινῶν κατοίκων τῆς ἦτο

τόσον μεγάλη διὰ τῆς ἐμπορίας, ὡς' ἐμετοχειρίζοντο τὸν χρυσὸν εἰς κατασκευὴν τῶν κοινῶν ἀγγείων των. Ἀλλὰ οὐκ ἦτο γνωστὴ ὅλη ἡ Ἀραβία. Αἱ μεγάλαι καὶ ἀμώδεις ἐρημίαι, ἡ ἀνυδρία, καὶ τὸ θερμὸν κλίμα τὴν ἐφύλατταν ἀπὸ τὰς ἐξήρκας ἐπιδρομὰς.

Ι Ν Δ Ι Κ Η.

Ὄρια. Πρὸς Βορρᾶν τὰ ὄρη Παροπαμισός (κατά τινας Κανδαχά), τὰ Ἡρωιά, καὶ τὸ Ἰμαόν, βραχίονες τοῦ Ταύρου· πρὸς νότον, ἡ Ἰνδικὴ θάλασσα· πρὸς δυσμὰς, ὁ ποταμὸς Ἰνδός· πρὸς ἀνατολὰς, ἄγνωστα καὶ ἀδέβαια.

Ποταμοί. Ἰνδός (Σίνδ) ἀναβύει ἀπὸ τὸ ὄρος Παροπαμισόν, καὶ χύεται εἰς τὴν Ἰνδικὴν θάλασσαν. Ὁ Ἰθασπης (Βεχάτ ἢ Βιάχ, κατ' ἄλλους Ῥόδη, καὶ Σάντρου) καὶ Ἰπανις, καὶ Ἀκεσίνης, καὶ Ἡσιδρος (Βαυάχ) σμίγονται μὲ τὸν Ἰνδόν· ὁ Γάγγης. Ἐκ τούτου ἐδιαίρουσι οἱ παλαιοὶ τὴν Ἰνδίαν εἰς ἐντὸς Γάγγου, καὶ ἐκτὸς Γάγγου, ἢ ἐντεῦθεν καὶ ἐπέκεινα. Κραυνοβόας, σιμὰ τῶν Παλιθόθρων, καὶ ἄλλοι μικρότεροι.

Λαοὶ καὶ Πόλεις. Ἰνδοσκύθαι ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος Παροπαμισόν. Ἐδοῦ ἦτο ἡ πόλις Νύσα (Ναγάρα)· ὁ Βάκχος τὴν ἔκτισεν εἰς τὴν ἐκκρατείαν του· ταύτην πρώτην ἐσυναπάντησεν ὁ Ἀλ'ξανδρος. Ἡ ἐπικράτεια τοῦ βασιλέως Πύρου ἐγένετο μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ἰθάσπου καὶ Ἀκεσίνου (Ῥαυῆ). Τάξιλα, πόλις μεγάλη μεταξὺ Ἰνδοῦ καὶ Ἰθασπου· ἡ πόλις τῶν Μαλλῶν (Μουλιτάν) ἔκειτο παρακάτω·

αὐτοῦ ἐπληρώθη καὶ ἐκιδύευσεν ἢ ἀποβάνη ὁ Ἀλέξανδρος. Ἡ πόλις Νίκαια ἔκειτο εἰς τὰ μεσημβρινά, ἢ δὲ Βουκεφαλία εἰς τὰ βόρεια τοῦ Ὑδάσπου. Καὶ τὰς δύο ἔκτισεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τιμὴν τῆς κατὰ τῶν Ἰνδῶν νίκης του. Παρὰ τὸν Γόγγην ἑκατοίκουν οἱ Πράσινοι, λαὸς ἰσχυρός. Μητροπόλις τῶν ἦσαν τὰ Παλίβοθρα (Πατνὰ), ὅπου ἐρθαίνει ὁ Κοκκινόδας εἰς τὸν Γάγγην. Σερίνδα παρὰ τὸν Ὑπανη ἦτο ἡ πόλις, ἀπὸ τῆν ὁποίαν ἔφερεν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς εἰς τὴν Εὐρώπην τὴν πρώτην μέταξαι διὰ τινῶν μοναχῶν. Οἱ Σύραι ἑκατοίκουν τὸ τὴν σήμερον Κορομάνδελ. Δαχινάβαδης τὸ βασιλεῖον Δεκκάν. Εἰς τὴν ἐπέκεινα τοῦ Γάγγου Χερσόνησον ὀλίγα ἐγνώριζαν οἱ παλαιοί. Σίνας ὠνόμαζαν τὴν χώραν Κοχειγλίαν. Ταπροβάνην ἢ Σαλίκτην τὴν κατὰ πρῶτον ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάνορος ταξιδευθεῖσαν νῆσον Κευλάν. Χρυσῆ Χερσόνυσις ὠνόμαζετο ἡ Μάλακα, Γαθαδίου νῆσος, ἢ Σουμάτρα.

Σημείωσις. Ἡ Ἰνδία εἶναι ἐπίσημος εἰς τὴν παλαιὰν Γεωγραφίαν διὰ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ διὰ τὴν μὲ τὰ ἀρώματα ἐμπορίαν τῶν Αἰγυπτίων. Ἠκμαζε δὲ καὶ διὰ τὴν εὐφροσίαν της. Οἱ Ἰνδοὶ ἐφύλατταν καὶ τότε τὰ αὐτὰ ἦθη καὶ ἔθη, τὰ ὅποια εὐρίσκομεν καὶ τὴν σήμερον εἰς αὐτοὺς. Τίποτε δὲν ἤξευραν οἱ παλαιοὶ περὶ Κίνας καὶ Ἰαπῶν.

Σ Κ Υ Θ Ι Α.

Ἐ² διαιρεῖτο ἀπὸ τὸ Ἰμάον, βραχίονα τοῦ Ταύρου, εἰς Σκυθίαν ἐντεύθεν τοῦ Ἰμάου, καὶ Σκυθίαν ἐπέκεινα τοῦ Ἰμάου.

Καὶ εἰς τὰς δύο ἑκατοίκουν πλήθος λαῶν, οἱ ὅποιοι, ὡς ἐκ τῆς περιγραφῆς τῶν παλαιῶν, εἶχαν μεγάλην ὁμοιότητα μετὰ τοὺς σημερινούς Τατάρους κατὰ τὴν μορφήν, καὶ διαίταν καὶ ἀνδρίαν καὶ τὸν πολεμικὸν τρόπον.

Οἱ γνωριμώτατοι ἐκ τούτων ἦσαν οἱ Σάκαι (Κινεζικοὶ Τάταροι) καὶ οἱ Μασσαγέται εἰς τὸν Ὑρκάνιον κόλπον. Οἱ Σάκαι ἑκατοίκουν σιμὰ τῆς Σογδιανῆς. Οἱ Μασσαγέται συνηγιῶντο εὐθὺς μετὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ὠξου (κατὰ τινὰς Γεχωίων). Διάφοροι τολμηροὶ πολεμοφόροι ἄνδρες ἐπροσπάθησαν εἰς μάτην νὰ καταπαλαίωσι τὸν λαὸν τούτου.

Σ Η Ρ Ι Κ Η.

Η το ἡ ἐξωιάτω πρὸς Βορρᾶν χώρα, τὴν ὁποίαν ἤξευραν οἱ παλαιοί. Μόνος ὁ Πτολεμαῖος μᾶς δίδει ἀφορμὴν νὰ εικάσωμεν, ὅτι ἡ χώρα αὕτη ἦτο μέρος τῆς σημερινῆς Μογολίας, καὶ ἡ νοτιωτάτη ἐπαρχία τῆς Κίνας (Χένσι).

Ἡ Σηρικὴ ὕλη, ἡ μετὰ ταῦτα ἔκαμε γνωστὴν εἰς τοὺς παλαιούς ταύτην τὴν χώραν, καὶ τῆς ἔδωκε καὶ τὸ ὄνομα τούτο. Ὅτι δὲ ἦτο γέννημα σκώληκος, τὸ ἔμαθε πρῶτος ὁ Παυσανίας ἀρχήτερα δὲ τὸ ἐνόμιζαν καρπὸν δένδρου. Σήρικα (Κανσχοῦ), καὶ Ἀσμίρεια (Χάμι ἢ Κάμλι) εἶναι αἱ ἀξιολογώτεραι πόλεις, τὰς ὁποίας ἤξευραν οἱ παλαιοί.

ΣΑΡΜΑΤΙΑ ΑΣΙΑΝΗ.

Ορια. Ἡ Ἀσιανὴ Σαρματία ἐχωρίζετο ἀπὸ τὴν Εὐρω-
παϊκὴν διὰ τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ καὶ τῆς Μαιώτιδος λίμνης.
Πρὸς μεσημβρίαν ἐπεριωρίζετο ἀπὸ τὸν Καύκασον, καὶ τὴν
Καππίαν Θάλασσαν, καὶ τὴν Συγδιανὴν· πρὸς ἀνατολὰς καὶ
Βεγγῶν τὰ ὄριά της εἶναι ἄγνωστα.

Ποταμοί. Τάναϊς (Δόν). Ρᾶ (Βόλγας), Ὑπανίς
(Κουβάν).

Λαοί. Πλήθος μικρῶν λαῶν ἐκατοίκουν ἐδῆ· οἱ περισ-
σότεροι ἦσαν νομάδες, οἵτινες ἔζων εἰς σκηνάς, τὰς ὁποίας ἔφε-
ραν μεθ' ἑαυτῶν εἰς τὰς ἀμάξας. Διὰ τοῦτο ὠνομάζοντο καὶ
Ἀμαξόβιοι. Μαιώται ἦτο γενικὸν ὄνομα πολλῶν μι-
κρῶν λαῶν· ὅσα πλησιέστερα εἰς τὸν Κιμμέριον Βόσπορον ἐ-
κατοίκουν οἱ Σαρμάται, τόσου πλεον ἦσαν ἀνθρωπιτεμένοι.

Πόλεις. Ταῦτος πρέπει νὰ ζητῶμεν εἰς τὸν εἰρημένον
Βόσπορον. Ἡ μεγαλητέρα ἦτο Τάναϊς (Ἀζώφ), εἰς τὸ σώ-
μα τοῦ Ταναΐδος, ἐμπορείον ἐπίσημον. Εἰς τὴν Μαιώτιν λί-
μνην ἐγένετο τὸ πάλαι μεγάλη ἐμπορία μὲ ξηρὰ καὶ καπνιστὰ
ὀψάρια.

Α Φ Ρ Ι Κ Η.

Ορια. Οἱ Παλαιοὶ μόνον τὰ βάρεια μέρη τῆς Ἀφρικῆς ἐγνώριζαν, καὶ τῆς ἔδιδαν ὄρια πρὸς μὲν ἀνατολὰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, πρὸς δὲ μεσημβρίαν τὴν Αἰθιοπεϊκὴν, πρὸς δὲ δυσμὰς τὴν Ἀτλαντικὴν, πρὸς δὲ Βορρᾶν τὴν μεσόγειον.

Θάλασσαί. Ἐξεύρομεν τὴν μεσόγειον καὶ τὴν Ἀτλαντικὴν, καὶ τὴν Ἐρυθρὰν. Ἡ Αἰθιοπικὴ ἦτο μέρος τοῦ Αὐστραλιακοῦ Ὠκεανοῦ.

Χῶραι. α΄. Πρωτεύοντες λαοί. Αἰγύπτιοι, Λίβυες.

β΄. Δευτερεύοντες. Κυρηναῖοι, Μαρμαρίθαι, Νομάδες, Μαυρούσιοι, Αἰθίοπες, Γαιτούλοι.

Α Ι Γ Υ Π Τ Ο Σ.

Ορια. Πρὸς Βορρᾶν, ἡ μεσόγειος θάλασσα· πρὸς ἀνατολὰς, ἡ Ἀραβία καὶ ὁ Ἀραβικὸς κόλπος· πρὸς νότον, τὰ Αἰθιοπικὰ ὄρη· πρὸς δυσμὰς, ἡ Λιβύη καὶ ἡ Μαρμαρικὴ.

Ποταμός. μόνος ὁ Νεῖλος. Ἀναδύει ἀπὸ τὴν Αἰθιοπίαν. Ἄρ' οὐ πλησίον τῆς Σούνης μετὰ καταρράκτην ὅχι τόσον πολλὰ μέγαν ἐμβῆ εἰς τὴν Αἴγυπτον, ῥέει μὲ διαφόρους καμπὰς πρὸς τὴν μεσόγειον θάλασσαν. Σιμὰ τῆς παλαιᾶς πόλεως Ἡερκετούρας ἐμερίζετο εἰς τρεῖς βραχίονας, καὶ μὲ ἑπτὰ ζώματα ἔχυνετο τελευταῖον εἰς τὴν μεσόγειον θάλασσαν. Τὰ δὲ ζώματα, εἰν ὑπάρχει ἀπ' Ἀνατολᾶς εἰς Δυσμὰς εἶναι Πηλουσιακόν, Ταυτικόν, Μενδήσιον, Φατυικόν, Σεβεννυτικόν, Βολβίτινον, Κανωδικόν· ἡ περιεχομένη μετὰξὺ τῶν βραχιόνων τοῦ Νεῖλου χώρα ὀνομάζεται Δέλτα. Πλημμυρεῖ ἐτησίως μετὰ τὸ θεριὸν ἡλιοστάσιον ἐξ αἰτίας τῶν εἰς τὰ Αἰθιοπικὰ ὄρη καταπιπτόντων ὑετῶν, ὑφούμενος 15—16 πήχεις, καὶ σκεπάζει ὅλην τὴν Αἴγυπτον· ὅπου δὲν ἔφθανε, τὸν ὠδήγουσι δι' ὄχετῶν. Αἱ πλημμύραι τοῦ αὐτοῦ εἶναι αἱ αἰτίαι τῆς καρποφορίας τῆς Αἴγυπτος· διότι εὐθὺς ἀπὸ ἐσύροντο τὰ νερά, ἔπειραν χωρὶς νὰ ἀγγύνησι τὴν γῆν, ἥτις διὰ τὴν καταβιβαζομένην ἰλὺν, εἶδεν ἀφθονοπάρουχον τὸν καρπὸν.

Λίμνηαι. Ἡ τεχνητὴ λίμνη τοῦ Μοίριδος (Βάβεν), τὴν ὁποίαν παλαιὸς βασιλεὺς Μοίρις ὀνομαζόμενος ἐπρόσβαξε καὶ τὴν ἀνέσκαψαν, διὰ νὰ συνάγωνται εἰς αὐτὴν τὰ περιττὰ νερά τοῦ Νεῖλου. Τώρα τὴν ὀνομάζουν οἱ κάτοικοι λίμνην Χάρωνος (Βικέτ ἐλ Χαρούν). Δὲν εἶναι ὅσον τὴν πευιέγραφαν οἱ παλαιοί, μεγάλη. Μαρεῶτις (Μαριούτ) πλησίον τῆς Ἀλεξανδρείας, ὅπου ἐγίνοντο ἐξαίρετα κρασία. Σερωῖς, σιμὰ εἰς τὸ βουνὸν Κάσιον, εἰς τὰ πρὸς τὴν Παλαισίνην ἀνατολικὰ σύνορα τῆς χώρας.

Διαιρέσεις. Ἐδιδαιρεῖτο ἡ Αἴγυπτος εἰς Ἄνω, τὴν Θηβαῖδα· καὶ μέσην, Ἐπτάνομον, καὶ ἔπειτα Ἄρκαδίαν ὀνομασθεῖσαν· καὶ Κάτω, τὸ Δέλτα.

Κάτω Αίγυπτος.

Όρια. Από τὴν διαίρεσιν τοῦ Νείλου εἰς τὴν μεσόγειον Θάλασσαν ἐξαπλώνεται ἡ Κάτω Αἴγυπτος.

Πόλεις. Ἀρχίζομεν ἀπὸ δυσμῶν. Ἀλεξάνδρεια, ἡ μετέπειτα μητρόπολις, τὴν ὁποίαν Ἀλέξανδρος ὁ μέγας διὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος Δημοχάρητος ἐκτίσεν εἰς τὸ μικρὸν τῆς χώρας στενὸν ἢ ταινίαν, ἡ ὁποία χωρίζει τὴν λίμνην Μαρειώτιν ἀπὸ τῆς Θάλασσαν. Ἦτο λοιπὸν πολλὰ ὄχυρά, καὶ εἶχε μόνου δύω εἰσόδους· εἶχε δὲ πέντε λιμένας, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ τέσσαρες ἦσαν εἰς τὴν μεσόγειον Θάλασσαν, ὁ δὲ πέμπτος εἰς τὴν λίμνην Μαρειώτιν, διὰ τὸν ἐκ τοῦ Νείλου κατάπλουον· ἡ περίμετρος τῆς ἦτο τριῶν καὶ ἡμίσεος Γερμανικῶν μιλίων· ὁ ἀῆρ αὐτῆς ὑγεινός· αἱ ἀγυιαί, πλατεῖαι· καὶ τὴν ἑκατοίκου ἀστυνοχωρήτως τριακόσαιοι χιλιάδες ἐγκατοίκων, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ εὐδοξότεροι ἦσαν Μακεδόνες. Ἡ Ἀλεξάνδρεια κατεστάθη τὸ κέντρον τῆς ἐμπορίας ἔλου τοῦ παλαιῦ κόσμου, καὶ θρόνος μεγαλοπροεπῆς τῆς παιδείας. Τὸ τέταρτον μέρος τῆς πόλεως ἦσαν βασιλεία λαμπρότατα, κτισμένα ἀπὸ διαφόρους βασιλεῖς Πτολεμαίους. Μῆρος τῶν βασιλείων ἦτο καὶ τὸ Μουσεῖον, ὅπου ἐτρέφοντο πολλότατοι γραμματισμένοι μὲ δαπάνην τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπεριείχετο ἢ ἐκ 400,000 τόμων συγκεκρατημένη βιβλιοθήκη. Εἰς τὰ δυτικὰ μέρη τῆς πόλεως ἦτο τὸ Γυμνάσιον, καὶ τὸ Δικαστήριον, καὶ τὸ Πάνειον, ὅφρα τι χειροποίητον, ὅπου διὰ κοιλίου ἀναβαίνοντες οἱ ἄνθρωποι ἔδλεπαν ὑποκειμένην ὄλην τὴν πόλιν· αὐτοῦ ἔκειτο καὶ ἡ Νεκρόπολις, πράξιον κατάφυτον, ὅπου ἐθάπτοντο οἱ νεκροί.

Ἡ νῆσος Φάρος (Φαριλλόν) ἔκειτο ἔμπροσθεν τῶν δύω

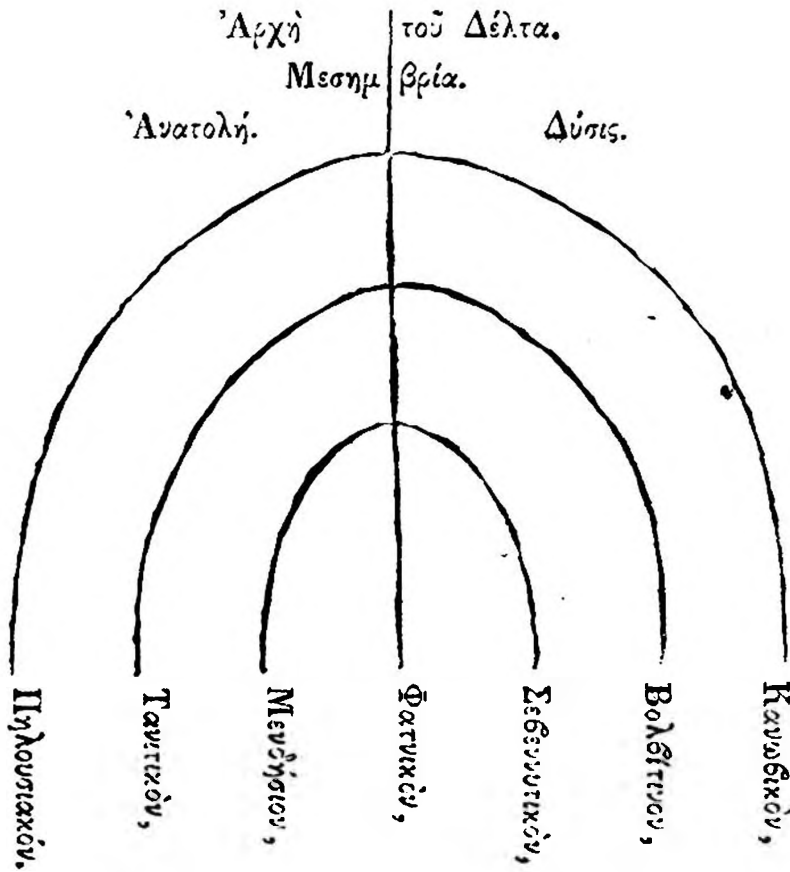
λιμένων τῆς Ἀλεξανδρείας· εἰς τὸ ἀνατολικὸν αὐτῆς ἀκρωτήριον τὸ ἀπέναυτι τῆς εἰς τὴν ἠπειρον Λοχιάδος ἄκρας Πτολεμαῖος ὁ δευτέρως ἔκτισεν ἐκ λευκοῦ μαρμάρου διὰ τοῦ Κινιδίου Σωσράτου τὸν περίφημον Πυρσὸν (α).

Νικόπολις, ἔκειτο πρὸς βορρᾶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ταινίας μεταξὺ Μαρειώτιδος καὶ τῆς θαλάσσης, τριάκοντα σταδίους ἀπέχουσα ἀπὸ τὴν Ἀλεξανδρείαν, ὅχι πολὺ ἀπ' αὐτὴν μικρότερα. Ὁ Αὐγουστος τὴν ἔκτισεν εἰς τιμὴν τῆς κατὰ τοῦ Ἀντωνίου νίκης του. Χερσόνησος μικρὰ, ἔκειτο πρὸς βορρᾶν ὀλίγον τι μακρότερα, φρούριον δὲ υπεράσπισιν τῆς Ἀλεξανδρείας. Πλευθίνη, καὶ πλησίον αὐτῆς Ταπόσειρις (Ἀβουσίρ). Μαρεία καὶ Ἄπις ἔκειτο εἰς τὴν Μαρειώτιδα λίμνην, ὅπου ἐγένετο ἐξάριστος οἶνος Μαρειώτης. Πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀλεξανδρείας εὐρίσκοντο πόλεις· ὁ Κάνωθις, ὅπου ἐγένετο ἡ ἐμπορία τῆς Ἀλεξανδρείας· ἀπ' αὐτῆς ὠνομάζετο Κανωβικὸν τὸ πρῶτον γόμα τοῦ Νεῖλου· τὸ δευτέρου ὠνομάζετο ἀπὸ τὴν πάλιν Βολβιτίνην. Εἰς τοῦτου τὸν βραχίονα τοῦ Νεῖλου εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς χώρας ἔκειτο ἡ Ναυκρατίς, ὅπου μόνον ἐσυγχωροῦντο ἀπὸ τοῦς παλαιούς Αἰγυπτίους οἱ Ἕλληνες νὰ ἐμπορεύωνται.

Σάϊς, παρὰ τὴν θάλασσαν, ἐκ παλαιῶν χρόνων περίφημος πόλις, καθέδρα τοῦ βασιλέως τῆς τελευταίας δυναστείας· εἰς αὐτὴν ἦτο ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς εὐδοξος· σιμὰ τῆς Σαΐδος ἦτο ἡ ἀπὸ τοῦ Νεῖλου σχηματισθεῖσα νῆσος Βύθλος, ὅπου οἱ Ἀθηναῖοι ἐκαμαν πολιορκίαν ἐνὸς καὶ ἡμίτερος ἑνιαυτοῦ ἐπὶ Ἀρ-

(α) Ἡ ἐπιγραφή τοῦ Πυρσοῦ ἦτο αὕτη. Σώσρατος Κινιδίος Δεξιφανούς Θεοῖς Σωτήρσιν ὑπὲρ τῶν Πλωζομένων.

καζέρξου τοῦ Μακρόχειρος· ἐπάνω πρὸς τὸν Νεῖλον ἔκειτο ἡ πόλις Κερκέσουρα· ἐδῶ ἐδιμερίζετο ὁ Νεῖλος εἰς δύο μεγάλους βραχίονας. Ἡ μεταξύ χώρα ἔχει σχῆμα τοῦ γράμματος Δέλτα, ἤρουν εἶναι τριγωνικὴ, καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάζετο Δέλτα. Τὰ ἐπτὰ ζῶματα τοῦ Νεῖλου δὲν σώζονται τώρα ὅλα. Εἶχαν δὲ τὸ πάλαι θέσει πρὸς ἀλληλα, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ὑποκείμενον διάγραμμα.

Εἰς ἓν ἐκ τούτων ἦτο ἡ παλαιὰ πόλις **Τάυις** (Ζοάν εἰς τὴν Γραφήν), ὅπου ὁ προφήτης Μωϋσῆς ἔκαμνε τὰ θαύματα. Ὁ ἐξ αὐτῆς ἐπονομαζόμενος βραχίων τοῦ Νείλου χά- νεται εἰς τὴν λίμνην **Τένιν** (Μεζάλην), τῆς ὁποίας τὰ ἔλη ἦσαν φωλαὶ τῶν λησῶν ἢ μεταξύ τοῦ ἕκτου καὶ ἑβδόμου βρα- χίονος χώρα ὠνομάζετο μικρὸν Δέλτα. εἰς τούτου τὸν βραχίονα ἔκειτο τὸ **Πηλούσιον** (Τινέχ), τὸ κλειδίον τῆς Αἰγύπτου, ἀξιόλογον φρούριον μεταξύ μεγάλων ἐλῶν.

Εἰς τὴν ἀνατολικὴν ταύτην γωνίαν τῆς Αἰγύπτου ἔκειτο εἰς τὸν μυχὸν τοῦ τῆς Ἡρώων πόλεως κόλπου ἡ πόλις Ἄρσι- νή ἢ **Πιλεοπατρίς** (Σουέξ). Ἡ ἐξωτάτη ἀνατολικὴ ἄκρα τῆς Αἰγύπτου ἦτο μεγίστη, ἀμμώδης, ἔρημος, ἣτις οἱ ἀνθρώποι ἦτο ἀδιάσκατος. Εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς ἦτο τὸ βουνὸν **Κάσιον** (Κα- τιέχ), ὅπου εἶχεν ἱερὸν ὁ Κάσιος Ζεὺς· ἐδῶ ἀέεθη καὶ ἐσκο- τώθη ὁ μέγας Πομπήϊος. Πλησίον τούτου τοῦ βουνοῦ εἶναι καὶ ἡ μεγάλη λίμνη Σερβωίς.

Ἡσιότης. Ἡ Κάτω Αἴγυπτος ὑπερέβαινε τὰς λοιπὰς κατὰ τὴν εὐφροίαν, κατὰ τὴν πολυαυθρηπίαν, καὶ κατὰ τὴν ἀκμὴν τῆς ἐμπορίας.

Μέση Αἴγυπτος.

Ὅρια. Ἀπὸ τῆς διαμερίσεως τοῦ Νείλου ἕως τὴν Ἑρ- μοπολιτικὴν Φυλακὴν, ἣτις ἦτο τελώνιον τῶν ἐκ τῆς Θηβαΐδος ἐρχομένων.

Πόλεις. **Μέμφις** (Γίζα), εἰς τὰς δυτικὰς ὄχθας τοῦ Νείλου, ἦτο μετὰ τὰς Θήβας ἡ καθέδρα τῆς Αἰγύπτου, με- γάλῃ, δυνατῇ, εὐθροῦς εἰς ἐμπορίαν, καὶ πλουσίᾳ. Τὸ μεγαλο- πρέπιστατον οἰκοδόμημά της ἦτο τὸ Ἡφαίσειον, περίφημος τοῦ

Ἡ γαί σου ναός, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν κτίσιν ἐδαπάνησαν ὀλόκληρος σειρὰ βασιλέων τῆς Αἰγύπτου. Ἐδῶ ἐτιμᾶτο ἐξαιρέτως ὁ Ἄπσις, βούς λευκός τὸ μέτωπον, καὶ μέλας τὸ ἄλλο σῶμα, νομιζόμενος θεός. Πρὸς Βορρᾶν τῆς Μέμφιδος εἰς τὴν δυτικὴν πλευρὰν ἰσχυτο αἱ μέγαι ταῦδε σωζόμεναι τρεῖς μέγισαι Πυραμίδες, εἰς βράχυν ἀνήγοντα εἰς τὸ Λιθούκον ὄρος· ἡ μεγαλύτερα ἔχει πᾶσαν μίαν ὑποκειμένην πλευρὰν βημάτων 700· ἡ δὲ μικροτέρα, 300. Αἱ δύο μεγαλύτεραι ἐκαταριθμοῦντο μετὰ τὰ ἑπτὰ θεάματα. Τριαῦται οἰκοδομαὶ εὐρίσκονται σποράδην εἰς ὅλην τὴν Αἰγύπτον· ἀλλὰ σκεπασμέναι κάτωθεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον με ἄρμον. Ἦσαν τῶν τῆς Αἰγύπτου βασιλείων ἐπίδειξις καὶ μεγαλοπρέπεια, εἰς τὰς ὁποίας ἐδαπάνων θησαυροὺς μεγάλους. Αἱ βάσεις τῶν ἦσαν ὑψηλαί, ὄξειαί, τοῦ Ἡλίου ἰσραὶ σῆλαι, ὑπομαζόμεναι Ὁ θελίσκοι ἢ Πυραμαί· ἐπάνω τῶν ὁποίων προσήρμοζαν ἔπειτα τὴν οἰκοδομήν. Εἶναι ἐκ πελυκητῶν πετρῶν κτισμέναι καὶ αἱ τέσσαρες πλευραίων· πᾶτα μία θέσις πετρίων εἶναι μία βαθμὶς. Εἰς τὴν κορυφὴν εἶναι κόλουροι, ἢ γεκομμέναι, ὡς' εὐκόλως ἐμπορεῖ τις νὰ περιπατήσῃ ἐπάνω. Ἡ χρῆσις τῶν μᾶς εἶναι ἄγνωστος· διότι δύνω ἐξ αὐτῶν, αἵτινες δύνανται νὰ παρατηρηθῶσι, εἶναι πανταχόθεν κεκλεισμένα· μία μόνον ἔχει μίαν εἴσοδον, καὶ φαίνεται ὅτι ὑπῆρχε διωρισμένη νὰ εἶναι ταφείου τινος βασιλέως· πλησίον τῆς Μέμφιδος ἦτο καὶ ἡ λίμνη τοῦ Μοίριδος (ἢ λίμνη τοῦ Χάρωνος), ὅπου ναίτης, ὀνομαζόμενος Χάρων, ἔφερε τοὺς νεκροὺς εἰς τὰ διαβήτητα τῶν ἀποθαμμένων κριτήρια, κ' ἐκεῖθεν εἰς τὸν τάφον· αὐτοῦ πλησίον ἦτο καὶ ὁ Λαβύρινθος, ὑπερμέγεθος οἰκοδόμημα, περιέχων 12, ἢ 16, ἢ 27 αὐλὰς ἢ βασιλικὰς οἰκίας (διότι λέγεται διαφόρως) καὶ 3000 οἰκήματα εἰς τὸ νὰ συνάξωνται οἱ νομοὶ εἰς αὐτὰ κατὰ τὴν συνήθειάν των μετὰ τῶν

ἱεῖον καὶ ἱερεῖον, βουλευόμενοι περὶ τῶν μεγίστων· καὶ ἄλλα τέσσα ὑπόγεια διὰ τὰ εὐταφιάζονται οἱ βασιλεῖς, καὶ τὰ ἱερά ζῶα.

Ἄνω Αἴγυπτος.

Ὅρια. Ἔως τῶν Αἰθιοπικῶν ὁρίων ἀπὸ τῆς Ἐρμωπολιτικῆς Φυλακῆς.

Πόλεις. Ἄβυδος (Μαδύνα), κατέσθρα ποτὲ τοῦ Μέμνονος, ἡ μεγαλητέρα μετὰ τὰς Θήβας. Τὸ Μεμνόνειον βασιλεῖον, ὁλόκληρον κατεσκευασμένον, μὲ τὰς ἀρχαιοτάτας τοῦ ζωγραφίας σώζεται ἀκόμη. Ἐδῶ ἐτιμάτο ὁ Ὅσιρις. Εἰς τὰ ἀνατολικά μέρη ἀπὸ Νότου πρὸς Βορρῶν, ἑπτὰ σταδίους κάτω τοῦ καταρράκτου εὕρισκετο ἡ Ἐλεφαντίνη (Γεζίρετ ἐλ Σάγ)· εἶχε περίφημον Νειλομέτριον, πηγασίον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐσημειούντο αἱ ἀναβάσεις τοῦ Νείλου. Συήνη (Ἑσπᾶν) ἦτο μετὰ τῆς προσηρμένης τὸ σύνορον τῆς Ῥωμαϊκῆς Αυτοκρατορίας. Διὰ τοῦτο ἦσαν πάντοτε ἐδῶ σπεῖραι τρεῖς ἢ τέσσαρες Ῥωμαίων διὰ φρουρᾶν. Εἰς τὰ περὶ τῆς πόλεως ταύτης ἦταν πολύτιμα λατομεῖα γρανίτου καὶ μαρμάρων. Θήβαι (Λουξὸς), μία ἀπὸ τὰς πολυτελεστάτας πόλεις τοῦ παλαιοῦ κόσμου, μὲ ὄλον ὅτι ἀληθῶς δὲν εἶχεν 100 πύλας· ὁ ναὸς τοῦ Διὸς ἦτο τόσου πλούσιος καὶ πολυτελής, ὥστε καὶ ἀπ' οὗ τὸν ἐσύλησεν ὁ Καμβύσης, ἥξιζε 2300 τάλαντα ἀργυρᾶ. Εἰς τὴν δυτικὴν πλευρᾶν τῆς πόλεως ἴσατο μετάλλειος ὁ ἀνθράξ τοῦ Μέμνονος, καὶ κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ Ἡλίου ἔκαμνεν ἀκουσὸν τινα ἤχου· πᾶσαν περιγραφὴν ὑπερβαίνουσι αἱ πρὸς Βορρῶν κείμεναι θῆκαι ἡγρουν τάφοι τῶν βασιλέων, καὶ μάλιστα ὁ τοῦ Ὀτυμανδύου τάφος μὲ τὸν 365 πήχεων μακρὸν καὶ ἐνὸς πήχεος

πλατὺν χρυσοῦν δακτύλιόν του. Ἡ εἰς τὴν Μέμφιν μετάθεσις τῶν βασιλείων, ἡ σὺλλησις τοῦ Καραίου, Πτολεμαῖος ὁ φιλομήτωρ, καὶ Κορυνήλιος Γάλλος ἐχάλασαν καὶ ἐταπείνωσαν τὴν πόλιν.

Παρά τὴν Σάλασαν ἢ εἰς τὸν Ἀραβικὸν κόλπον ἔκειτο ἡ Βερρυνίκη (Ἡσσιέρ ἢ Ἀλκασσιέρ) καὶ Μυὸς Ὀρμος, καὶ αἱ δύο ἦσαν λιμένες διὰ τὰς Ἰνδικὰς πραγματείας, αἱ τινες ἀπ' ἐδῶ ἐφέροντο εἰς τὸν Νεῖλον, καὶ διὰ τοῦ Νεῖλου εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν.

Πρὸς δυσμὰς ἐπέκεινα τῶν Λιβυκῶν ὄρων πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν ἀκόμη τρεῖς κατοικημένους τόπους, οἵτινες λέγονται ὅτι ὑπῆρχαν πολλὰ καρποφόροι, καὶ ὠνομάζοντο Αὐάσεις· ἡ μεγάλη Αὐάσις ἔκειτο ἐπέκεινα τῆς Ἀσίδου· ἡ δὲ μικρὰ Αὐάσις, παρὰ τὴν λίμνην τοῦ Μοίριδος. Αὐάσις ἐλάττω, πλησίον τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀμμωνος.

Σημεῖωσις Α'. Ἡ Αἴγυπτος ἦτο τὸν παλαιὸν καιρὸν καὶ ὑπερβολὴν καρποφόρος, καὶ συχνάκις κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐκαρποφόρει δις καὶ τρεῖς εἰς τὴν αὐτὴν γῆν κατὰ τὸ συνεχές. Ὅλα τὰ εἶδη τῶν ὀπωρικῶν, λιναρίου, λωτῶν ἀπὸ τοῦ ὀπιοῦ τοὺς κόκκους ἔκαμαν ἄριτον, ἐγίνοντο ἐδῶ μὲ ἀφλουϊάν· ξύλα μόνον ἦσαν ὀλίγα· ἡμέρων ζώων, μάλιστα δὲ ἵππων, καὶ ἀφάρων ἦτο μεγάλη θαψίλεια. Λίθοι, μέταλλα, ἄλας, νίτρον ἦσαν πολλά. Εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐξευρέθη τὸ ὕψωμα τοῦ λιναρίου, ἡ ἐκθλιψις τοῦ ἐλαίου, ἡ κατασκευὴ τοῦ χαρτίου, τοῦ ὀπιοῦ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους ἐκατασκευάσθησαν ἐδῶ διάφορα εἶδη καὶ ἀπὸ πάπυρον καὶ ἀπὸ παλαιόπανα. Παμβάκινα ὑφάσματα καὶ ὕλοι ἐκατασκευάζοντο ἐδῶ εἰς μεγάλην ποσότητα. Ἡ ἐμπορία ἤκμασε κατὰ πρῶτον ἐπὶ τῶν Πτολεμαίων, καὶ μάλιστα εἰς τοὺς χρόνους τῶν Ῥωμαίων.

Ἐπραγματεύοντο μὲ λίθων, ἀλόην, χελωνῶν ὄσρεα, ἐλεφάντινα κόκκαλα, πεπέρι, κανέλλαν, ἀδάμαντας κτλ. εἰς Πέργαμον, Σινώπην, Κολχίδα, Καρχηδόνα, Ῥώμην, Σικελίαν καὶ Γάδαιρα (Κάδιξ). Οἱ παλαιοὶ Αἰγύπτιοι ἐδαιρούντο εἰς Ἱερεῖς καὶ Στρατιώτας καὶ Γεωργούς καὶ Τεχνίτας καὶ Ποιμένας. Ὅλη ἡ Αἴγυπτος ἐδαιρεῖτο εἰς Νομούς, οἵτινες ἦσαν ἰσάριθμοι τῶν εἰς τὸν λαβύρινθον βασιλικῶν αὐλῶν. Ἦσαν κατὰ τὸν χαρακτήρα σοβαροὶ καὶ δευσιδαίμονες· ἐβύλατταν πιστῶς τὰς συνηθείας τῶν· εἶχαν πολλὰς ἐπισημονικὰς γνώσεις, ἀλλὰ καὶ ἀνκλιθμήτους Θεοῦς, ἐκ τῶν ὁποίων ἦσαν καὶ ζῶα καὶ πολλὰ ἄψυχα πράγματα· ἡ θρησκεία τῶν ἦτο μυσηριμωδῶσα.

Σημεῖωσις Β'. Ἡ Αἴγυπτος ἐτίθετο ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ Γεωγράφου εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ μάλιστα πρὸς τὰ ἐξώτατα αὐτῆς μὲ τὴν Ἀφρικὴν σύνορα.

ΑΦΡΙΚΗ ΜΙΚΡΑ.

Ἀφρικὴ μικρὰ ἐλέγτο ἢ εἰς τὴν Ἀφρικὴν πρώτη ἐπαρχία τῶν Ῥωμαίων, ἢ ἡ ἐπικράτεια τῆς Καρχηδόνας.

Ὅρια. Πρὸς Βορρην, ἢ μεσόγειος θάλασσα· πρὸς δυτικὰς, ἢ Νομαδική· πρὸς μεσημβρίαν, ἢ Γαιτουλία· πρὸς ἀνατολὰς, ἢ Κυρηναία.

Διαίρεσις. Ἡ μικρὰ Ἀφρικὴ ἐδαιρεῖτο εἰς τρία γενικώτερα μέρη, Ζευγτανήν, Βυζάκιον, καὶ εἰς τὴν χώραν τῶν δύο Σύρτων.

Α'. Ζευγτανή. Ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Τούσκαν (Γουα-

δίλ βαρβάρ) ἕως τὴν πόλιν Ἀδρυμητῶν (Χαμαμέτ. Μαχομέτα).

Ποταμός. Βαγράδας (Μεγράδα), χύνεται εἰς τὸν Καρχηδόσιον κόλπον, καὶ προξενεῖ τὰ αὐτὰ καλὰ εἰς τὴν χώραν, ὅποια ὁ Νεῖλος εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Πόλεις. Ἰτύκη, ἢ ὡς τὴν ἔλεγαν οἱ Ῥωμαῖοι, Οὔτικα (Σατκόρ, Βισέρθα) ἔκειτο εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἰπώνος σιμὰ τοῦ ἀκρωτηρίου Ἀπόλλωνος· μετὰ τὴν Καρχηδόνα ἦτο ἡ λαμπροτέρα πόλις· ὁ θάνατος Κάρτωνος τοῦ νεωτέρου τὴν διαίωνισε. Καρχηδῶν (Μάρσα)· ἡ περίφημος αὕτη πόλις ἔκειτο ἐπὶ Χερσονήσου, ἥτις ἠνόητο μὲ τὴν ἡπειρον δι' ἰσθμοῦ Ἰοσαδίων τὸ πλάτος. Εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως ἦτο ἡ ἀκρόπολις Βύρσα μὲ τὸν περίφημον ναὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ· περὶ δὲ ταύτην ἦτο ἡ κυρίως πόλις Μιακάρια· πρὸς δυσμὰς ἦτο ὁ διπλοῦς λιμὴν Κώθων ἔχων μικρὰν νήσον εἰς τὸ μέσον του· ἡ περίμετρος τῆς πόλεως ἦτο τεσσαρῶν Γερμανικῶν μιλλίων μὲ 700,000 ἐγκατοίκους, ὅταν ἠφανίσθη· ὁ Λυγούσος ἔστειλεν ἐδῶ ἀποικίαν, ἥτις εὐθὺς ἀνέλαβε πάλιν δυνάμεις. Μακρῆτερα πρὸς ἀνατολὰς ἔκειτο ἡ Τύνις (Τούνεσι), ἐν ἀπὸ τὰ πρῶτα τῆς χώρας φρούρια. Εἰς τὴν μύτιν τοῦ Ἑρμαίας ἄκρας εὐρίσκετο ὁ λιμὴν Ἀσπίς, ἢ Κλυπέα (Κουίπια), ἡ συνειθισμένη ἀπ' Ἀφρικῆς εἰς Σικελίαν διάβασις.

Β'. Βυζάκιον. Ἀπὸ Ἀδρύμης ἕως τὴν Τριτωνίτην λίμνην (Φαροῦν, Κάπερ), καὶ τὴν Τακάπην.

Πόλεις. Ἀδρύμη ἢ Ἀδρυμητῶν ὑπῆρχεν εἰς τοὺς χρόνους τῶν Φοινίκων· ὁ αυτοκράτωρ Τραϊανὸς τὴν ἀνήγειρε, καὶ ἔθαλεν εἰς αὐτὴν Ῥωμαϊκὴν ἀποικίαν. Θάψος (Δεμοσᾶς), ὅπου ὁ Καῖσαρ ἐνίκησε τοὺς περὶ τὸν Πομπήϊον.

Ὅπισθεν τῆς μικρᾶς Σύρτειος ἔκειτο ἡ μεγάλη λίμνη Τρίτιου, ἡ οὕτῃ καὶ Λιδύα λίμνη· ἐδῶ κατὰ τὸν μῦθον ἐγεννήθη ἡ Ἀΰνη. Εἰς τιμὴν τῆς ἐπανηγυρίζαν οἱ κάτοικοι ἀγῶνας, τοῖς ὁποίοις ἠγωνίζοντο παρθένοι.

Σημειώσεις. Εἰς ταύτην τὴν χώραν ἔδιδεν ἡ γῆ αἶτεν ἑκατοσταπλάσιον· καὶ διὰ τοῦτο συχνάκις ἐγένετο αἱματωδῶν πολέμων θεάτρον.

Γ'. Ἡ χώρα τῶν δύο Σύρτειν. Ἀπὸ Τακάτης, ἕως τοῦ πύργου τοῦ Γυφράντου. Ἐδῶ εἶναι ἡ ποταμὸς Κίνυψ ἢ Κίνυφος (Μακρῆς, κατ' ἄλλους Βάσι Κουάχαμ).

Πόλεις. Τακάπη (Γάβης), πόλις ἀξιόλογος. Οἷη (Τρίπολις)· Σαβράτα (Σαβράτ)· Λέπτεις μεγάλη, ἢ Νεάπολις. Αἱ τρεῖς αὐταὶ δημοκρατικῶς διατεταγμέναι πόλεις ἀπετέλουν μίαν ἐπικράτειαν, ἣτις ἐξηπλόυετο μακρὰν εἰς τὴν ἠπειρον, καὶ ὠνομάζετο Τρίπολις. Εἰς τὸ μέσον τῆς χώρας ἔκειτο ὁ Κυθαμὸς (Γαδέμης), τόπος ἐμπορικὸς, ὅπου οἱ ἄγριοι κάτοικοι τῆς ἐνδοτέρας Ἀφρικῆς ἔφεσαν χρυσὸν, ἐλεφάντινα κόκκαλα, ἄγρια ζῶα, καὶ τὰ δέρματά των, καὶ τὰ ἐπώλων.

Νῆσοι. Αἱ δύο νῆσοι Κέρκινα (Κέρκινα) καὶ Μήνιγξ (Ζερβί) εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς μικρᾶς Σύρτειος. Ἐδῶ ἐφύτρωνε τὸ λωπτόν· καὶ πιθανῶς ἐδῶ εὕρισκοντο οἱ Λωτοράγοι τοῦ Ὀμήρου.

Σημειώσεις. Ἡ ἐπικράτεια αὕτη δὲν ἦτο πολλὰ καρποφόρος· ἔδιδεν ὅμως ἄλλας, καὶ ἦτο ἀξιόλογος διὰ τὴν πρὸς τοὺς ἀγρίους Λίδυας ἐμπορίαν τῆς. Ἡ Ῥωμαϊκὴ Ἀφρική περιλαμβάνει γενικῶς τὴν σημερινὴν ἐπικράτειαν τῆς Τυβῆδος καὶ Τριπόλειος· Ἦτο δὲ καρποφορωτέρα παρὰ τὴν Νομαδικὴν καὶ τὴν Μαυρουσιαν. Ἀφ' οὗ τὴν υπέταξαν οἱ Ῥωμαῖοι, ἔ-

φεσαν ἐδῶ πολλάς ἀποικίας, καὶ τὴν εἶχαν ἀποθήκην τρόπου
τινα τῶν σίτων.

ΚΥΡΗΝΑΙΑ, ΜΑΡΜΑΡΙΚΗ, ΛΙΒΥΗ.

Αἱ χῶραι αὗται ἔκειντο μεταξύ τῆς μεγάλης Σύρτews καὶ
τῆς Αἰγύπτου.

Πόλεις. Εἰς τὴν Κυρηναίαν. Ἐκ τῶν πέντε μεγάλων
πόλεων, ἀπὸ τὰς ὁποίας ὠνομάζετο καὶ Πεντάπολις, ἦτο
ἡ Κυρήνη (Καιθράν) εἰς καλλίστην τοποθεσίαν.

Σημείωσις. Οἱ Κυρηναῖοι ἦσαν Σπαρτιατῶν ἄποικοι,
οἵτινες ἤχημαζον ἤδη καὶ εἰς τοὺς χρόνους τῶν Φοινίκων διὰ
τὴν ἐμπορίαν καὶ γεωργίαν. Ἡ βασιλεία των ἐξηπλύνετο ἕως
τὰ σύνορα τῆς Αἰγύπτου. Ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τὴν ἀφῆκε
κληρονομίαν εἰς τοὺς Ῥωμαίους. Ὁ ποιητὴς Καλλίμαχος, καὶ
ὁ φιλόσοφος Ἀρίστιππος, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Κυρηναϊκῆς αἰρέσεως,
ἶδαν τὸ φῶς εἰς ταύτην τὴν χῶραν.

Εἰς τὴν Μαρμαρικὴν, ἣτις ἦτο πλησιεστέρα εἰς τὴν Αἰ-
γυπτου, καὶ μέρος ποτὲ τῆς Κυρηναϊκῆς, εὕρισκετο ἡ Ἀμ-
μωνία, ὅπου ἔκειτο περικυκλωμέναι ἀπὸ ἀπειράριθμον ἄμμου
ὁ ναὸς τοῦ Ἀμμωνος εἰς ἓν παραδεισικὸν καὶ τερπνὸν χωρίον.

Εἰς τὴν Λιβύην, ἣ Λιβυκὸν Νομὸν ἦτο τὸ Παραί-
τόνιον (Ἀλβαρετώνα) εἰς τὰ ἐξώτατα ὄρια, τὸ κλει-
δίον τῆς Αἰγύπτου. Ἡ Λιβύη ἦτο ἄκαρπος καὶ γαιοκημῆνη
ἀπὸ ἀγρίους. Λιβύην δὲ ἔλεγον οἱ παλαιοὶ καὶ ἔλην τὴν Ἀ-
φρικὴν.

ΜΑΣΣΥΛΙΑΙΩΝ ΧΩΡΑ, ἢ ΝΟΜΑΔΙΚΗ.

Ορια. Ἡ χώρα αὕτη ἐξηπλόνετο παρὰ τὴν μεσόγειον θάλασσαν ἀπὸ τὸν ποταμὸν Ἄμφαγαν ἕως τὸν Τούσκαν τῆς Ζευγιτανῆς.

Πόλεις. Ἴππῶν βασιλικὸς (Βόια), ἡ παλαιὰ καθέδρα, μία ἀπὸ τὰς πρώτας τῆς Ἀφρικῆς πόλεις. Εἰς τὴν ἐνδότερα τῆς χώρας, Κίρτα (Κωνσαντία), ἡ καθέδρα τοῦ Μασσανίσπου καὶ τῶν διαδόχων του, ὀχιρὰ καὶ καλὴ πόλις. Ὁ Γουγούρθας ἐφόνευσεν ἐδῶ τὸν Ἀδάρβαλα. Ζάμα, πέντε ἡμέρας μακρὰν τῆς Καρχηδόνος· ἐδῶ ἐνίκησε κατὰ κράτος τὸν Ἀννίβαν ὁ Σκιπίων.

Σημείωσις. Οἱ Νομάδες ἔτρεφαν ελαφροὺς ἵππους, καὶ ἦσαν ταχεῖς Ἴππόται· ἦσαν δὲ περισσότερον πανούργοι παρὰ γενοαῖοι· ἐκδικητικοὶ καὶ ἄπιστοι· ἡ σημερινὴ ἐπικράτεια τοῦ Ἀλγερίου περιλαμβάνει ταύτην τὴν χώραν.

ΜΑΤΡΟΥΣΙΑ, ἢ ΜΑΤΡΗΤΑΝΙΑ

(Μαρόκκο).

Ορια. Ἀπὸ τὸν δυτικὸν Ὠκεανὸν κατὰ μῆκος τῶν αἰγιαλῶν τῆς μεσογείου θαλάσσης ἕως τὸν ποταμὸν Ἄμφαγαν (Σουφεγγκάρ ἢ Ἰθαδὶ Κιβίρ).

Βουνά. Ἀβύλη (Λα Σιέρρα δὲ λα μόνας, ἢ Σιέρρα Δαλμάκκα) ἀντικρὺ τοῦ Γιβραλτάρ. Ἑπτὰ ἀδελφῶν μνήματα ἢ

αί, ἐπὶ τὰς σειραὶ τῶν βουνῶν ὄπισθεν τοῦ εἰρημένου. Ὁ περιήρημος Ἄτλας, ὅς τις ἐξυψώνεται ἀπὸ ἀμμώδεις ἐρήμους, ὑψηλός, τράχυς, θασιώδης, καὶ γεμάτος ἀπὸ πηγᾶς.

Διαίρεσις. Μαυρουσία Τυγγιτανή, καὶ Καισαρική.

Τυγγιτανή, περιέχει τὸ δυτικὸν τῆς χώρας μέρος ἕως τὸν ποταμὸν Μάλθαν· εἶναι ὀλίγον καρπηρὰ, βουνώδης, τραχεῖα καὶ ἀμμώδης. Μητρόπολις τῆς ἦτο ἡ Τυγγίς (Ταγγέ).

Καισαρική. Ἀπὸ τὸν ποταμὸν Μάλθαν ἔφθκυν ἕως τὸν Ἄμφαγαν. Καισάρεια, τὸ πάλαι Ἰώλ (Ἀλγέριον), λιμὴν ἀξιόλογος. Ὁ Ἰούδας εἶχε ἐδῶ τὴν καθέδραν του. Σίγνα, καθέδρα τοῦ βασιλέως Σύφακος, ἀντικρὺ τῆς εἰς τὴν Ἰσπανίαν Μαλάκας.

Σημείωσις. Ἡ ἐπαρχία αὕτη ἦτο κυρίως ἡ τοῦ Σύφακος ἐπικράτεια. Εἰς αὐτὴν ἤκμαζεν ἡ γυνωργία καὶ ἡ ἐμπορία.

Ἡ Μαυρουσία γενικῶς περιεῖχε τὰς χώρας τῶν βασιλείων Μιξ καὶ Μαρόκκο, καὶ τοῦ πλείστου μέρους τοῦ Ἀλγερίου. Ὅ,τι εἶπαμεν περὶ τῶν Νομάδιων, ἔχει τὸν τόπον του καὶ διὰ τοὺς Μαυρουσίους. Βόκχος, Ἰούδας, καὶ Βογοῦδ' ἐβασίλευαν ἐδῶ· πιθανῶς ὅμως μόνον εἰς μέρη τινα. Ὁ Ἀυτοκράτωρ Ἡλανόδιος ὑπέταξε τὰς χώρας ταύτας εἰς τὴν Ῥώμην.

ΑΙΘΙΟΠΙΑ.

Οἱ παλαιοὶ ὠνόμαζεν ὅλα τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀφρικῆς Αἰθιοπία. Ἦσαν λοιπὸν μία Αἰθιοπία παρὰ τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανόν· δευτέρα εἰς τὰ ἔνδον τῆς Ἀφρικῆς· καὶ τρίτη ὑποκάτω τῆς Αἰγύπτου· ἐδῶ λέγομεν μόνον περὶ τῆς τρίτης, ἡ ὅποια

εἶναι ἐπίσημος καὶ διὰ τὴν εἰσβολὴν διαφόρων ξένων λαῶν καὶ διὰ τὴν ἐμπορίαν.

Χῶραι καὶ πόλεις. Μερὸν, ἡ μητρόπολις ἐπάνω εἰς νήσου τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος (τώρα Γουεγγέτα, κατ' ἄλλους Γιραύα, καὶ Ναυσελάχα), τὴν ὁποίαν σχηματίζουσιν ἐκ μὲν Βιρρᾶ ὁ Νεῖλος, ἐκ δὲ ἀνατελιῶν ὁ ποταμὸς Ἀσαθόρας (Τακόσσα), ἐκ δὲ δυσμῶν ὁ Ἀσάπους (Ἀθαυῖ). ἡ νῆσος αὕτη ἦτο πλουσία εἰς ὄχημα καὶ χρυσὸν καὶ μεταλλεύματα, ἤγουν χαλκωρυχεῖα, σιδηρουργεῖα, χρυσεῖα καὶ πολυτελῶν λίθων εἶδη.

Ἐντεῦθεν, ὅπισθεν ἀπὸ ὑψηλᾶ ὄρη, εὐρίσκετο ἡ Κιναμοφόρος χώρα, ἀπὸ τῆς ὁποίας τὰ ἔλη ἀναπηγάζει ὁ Νεῖλος.

Τρωγλοδυτικὴ ὠνομάζετο τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου ὁ αἰγιαλὸς ἀπὸ τοὺς κατοικοὺς τρωγλοδυτας, οἵτινες ἐκατοίκουν εἰς τὰ σπήλαια.

Ὁ Αἰγιαλὸς Βαρβαρικὴ ἢ Ἀζανία (Λιάν) ἦτο γνωστὸς εἰς τοὺς πλωτῆρας ἕως τῆς νήσου Μαδαγασκάρ.

ΓΛΙΤΟΥΛΙΑ ΚΑΙ Η ΕΝΔΟΤΕΡΩ ΑΦΡΙΚΗ.

Οπισθεν τῆς Μαυρουσίας, καὶ Νομαδικῆς καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἀφρικῆς ἐκατοίκουν εἰς τὰ ἐνδοτέρω τῆς χώρας οἱ Γαιτούλοι, ὅπου εἶναι τώρα ἡ Νιγηρία, λαὸς τεράστιος, ἀγρίως καὶ τραχέως ζῶν, ὅστις εἰς τοὺς τῶν Ῥωμαίων κατὰ τῶν Μαυρουσιῶν πολέμους, ἄλλοτε μὲν συνεμάχει, ἄλλοτε δὲ ἀντεπολέμει, ποτὲ ὅμως δὲν ὑπετάχθη ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους. Οἱ

ἀπόγονοί των εἶναι οἱ σημερινοὶ Βαρβαροὶ, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἔλαθε τὸ ὄνομα ἡ Βαρβαρία.

Οἱ παλαιοὶ ἐγνώριζαν ἀκόμη βαθύτερα τὴν Ἀφρικὴν ἕως τὸν ποταμὸν Σαχίρ (Γαμβία) καὶ τὴν Ἀρσινναρίαν ἀκρὰν (Ἀρξεν). Ἀπὸ τῶν Καναρίους νήσους ἐγνώριζαν πέντε, τὰς ὁποίας ὠνόμαζαν, Ἀπρόσιτον, Ἦρας νήσον, Καπραρίαν, Νιβαρίαν, Καναρίαν. Ἀπέδιδαν εἰς αὐτὰς ἀφθονίαν μέλιτος καὶ ὀπωρικῶν καὶ πτηνῶν.

Ἡ ἐνδοτάτω τῆς Ἀφρικῆς χώρα ἦτο καὶ εἰς τοὺς παλαιούς ἐπίσης ἄγνωστος καθὼς καὶ εἰς ἡμᾶς.

ΕΥΡΩΠΗ.

Ορια. Πρὸς Ἀνατολὰς, ὁ ποταμὸς Τάναϊς, ἡ Μαιῶτις λίμνη καὶ ὁ Εὐξείνιος Πόντος, καὶ ὁ Ἑλλήσποντος, καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος (Ἀρχιπέλαγος)· πρὸς δυσμὰς, ὁ Ἀτλαντικός Ὠκεανός· πρὸς Βορρᾶν, ὁ Ὑπερβόρειος Ὠκεανός· πρὸς Νότον, ἡ μεσόγειος θάλασσα.

Θάλασσαί. α'. Ὠκεανὸς Ἀτλαντικός, Δυτικός, Ἑσπέριος, Ἑκτὸς θάλασσα, εἰς ὅλον τὸν δυτικὸν αἰγιαλὸν τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀφρικής, ἐφ' ὅσων ἦτο γνωστὸς εἰς τοὺς παλαιούς. β'. Ὠκεανὸς Βόρειος, Ἀρκτικός, πεπηγώς. Οἱ παλαιοὶ τὸν συνέχεαν πολλάκις μὲ τὴν Βαλτικὴν καὶ Καππίαν θάλασσαν, ἐπειδὴ τὰς ἐνόμιζαν συνεχόμενας. γ'. Ἡ Μεσόγειος θάλασσα, ἢ καὶ Λιβυκὴ, ἥτις εἰς τὴν Ἰταλίαν πλησίον τῆς Λιγυσικῆς, ὠνομάζετο Λιγυσικόν, πρὸς βορρᾶν δὲ, Ἀδριατικόν, παρὰ τὴν Ἀσίαν, Αἰγαῖον καὶ Καρπάθιον πέλαγος. δ'. Ἡ Γερμανικὴ θάλασσα ἢ πρὸς βορρᾶν ὁμοῦ μὲ τὴν Βαλτικὴν.

Τόποι. α'. Πρωτεύοντα ἔθνη. Μακεδονία, Ἑλλάς, Ἰταλία, Γερμανία.

β'. Δευτερεύοντα· πρὸς ἀνατολὰς, Θράκη, Μοισία, Ἰλλυρίς, Δακία, Ταυρικὴ Χερσονήσος, Σαρματία Εὐρωπαϊα·

πρὸς δυσμὰς, Παννονία, Νωρικόν, Ῥαιτία, Οὐνδελικία, Γαλλία, Ἰσπανία, Βρετανικαὶ νῆσοι.

Μ Α Κ Ε Δ Ο Ν Ι Α .

Ὅρια. Πρὸς ἀνατολὰς ἡ Θράκη, ἣτις χωρίζεται ἀπ' αὐτὴν διὰ τοῦ Νέσου (Καραποῦ Μέσσο), καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος. Πρὸς μεσημβρίαν ἡ Θεσσαλία καὶ ἡ Ἥπειρος, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀποχωρίζεται διὰ τῶν ὀρέων Κιταρίου ἢ Τιταρίου καὶ Καμβουοῦϊον, καὶ διὰ τοῦ Ὀλύμπου. Πρὸς δυσμὰς τὴν ἐχώριζεν ἡ Λυχνιδίς λίμνη (Ἰχαιίδα) ἀπὸ τὴν Ἰλλυρίδα· πρὸς Βορρᾶν τὸ ὄρος Ὀρβηλος, ἀπὸ τὴν Δαρδανίαν καὶ Μοισίαν.

Κόλποι. Τὸ Αἰγαῖον πέλαγος σχηματίζει ἐδῶ τέσσαρας μεγάλους κόλπους. Στρυμονικὸς (Κουτέσσα), εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Στρυμόνος. Σιγγιτικὸς (κόλπος τοῦ ἁγίου Ὄρους) εἰς τὸν Ἄθωνα. Τορωναῖος, εἰς τὴν Τορώνην. Θερμαῖος (κόλπος τῆς Θεσσαλονίκης, μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Μακεδονικῆς Χερσονήσου).

Ποταμοί. Νέσος (Καραποῦ, Μέσσο) καὶ ὁ Στρυμόν (Ἰσκάρ) χύνονται καὶ οἱ δύο ἐκ Βορρᾶ πρὸς νότον εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος. Ὁ Ἄξιός (Βίβρισσα), ὁ μέγιστος τῆς Μακεδονίας ποταμὸς ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς χύνεται εἰς τὸν Θερμαῖον κόλπον. Ἀλιάκμων (Πλαταμῶν) χύνεται καὶ αὐτὸς εἰς τὸν αὐτὸν κόλπον.

Βουρά. Ὁ Ὀλυμπος καὶ τὰ Καμβουοῦϊα ὄρη εἰς τὰ Θεσσαλικά σύνορα. Ὁ Ἄθως (ἅγιον ὄρος) εἰς τὴν Χερσονήσον Ἀκτὴν, περίφημος ἐκ τοῦ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐγχειρήμα-

τος τοῦ Ξέρξου· τὸ Χροσοφόρον Παγγαίου, σιμὰ εἰς τοὺς Φιλίππους. Ὁ Ὀρθηλος μεταξύ Μακεδονίας καὶ Δαρδανίας· ὁ Σκάροδος μεταξύ Ἰλλυριῶδος καὶ Μακεδονίας· τὸ Κιτάριον μεταξύ Ἠπείρου καὶ Μακεδονίας.

Διαίρεσις. Ἐδιδαιρείτο εἰς πολλάς χώρας. Ἡ μεταξύ Στρυμονικοῦ καὶ Θερμαίου κόλπου Χερσονήσις μετὰ τῶν τριῶν κορυφῶν τῆς, λέγω Ἄθωνα καὶ Σιθωνίαν καὶ Παλλήνην ἢ Φλέγμα, ὠνομάζετο Χαλκιδική.

Τόποι. Δίου εἰς τὰ Θεσσαλικά σύνορα· ἐδῆ διέτριβεν ὁ Ὀρφεύς. Πύδνα (Κίτρο), ὀλίγον ἀνωτέρω ἐκτυπήθη ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους ὁ Περσεύς καὶ ἔχασε τὸ βασιλείον του. Μεθώνη (Μοδύν), ὅπου ὁ Φίλιππος πολιρκίῶν ἔχασεν ἓνα τοῦ ὀφθαλμόν. Πέλλα (Γενιτσά) παρὰ τὸν Ἀξιόν (Βαρδάρη), καθέδρα τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ πατρὸς του Φιλίππου. Αἰγαί, παρὰ τὸν Ἐριγώνιον ποταμὸν, ὅς τις σμίγεται μὲ τὸν Ἀξιόν· αὐτοῦ πλησίον ἦσαν οἱ τάφοι τῶν τῆς Μακεδονίας βασιλέων. Βέροια ἐπίσημος πόλις πρὸς τὰ μεσημβρινὰ τῆς Πέλλης. Ἡράκλεια, εἰς τὰ Ἰλλυρικά σύνορα. Πελαγονία, εἰς τοὺς χρόνους τῶν Ῥωμαίων καθέδρα τῆς Παιονίας. Θέρμη ἔπειτα Θεσσαλονίκη· χρεωσῆ τὸ μετέπειτα μέγεθός τῆς εἰς τὸν Κάσανδρον. Εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους ἦτο μητρόπολις τῆς Μακεδονίας. Χαλκίς (Ἐγρεπο), ἡ μητρόπολις τῆς Χαλκιδικῆς, ἔπαθε πολλὰ κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον. Ὀλυβος, ἐπίσημος πόλις εἰς τὸν Τορωναίου κόλπον, ἦτο ποτε δημοκρατία σύμμαχος τῶν Ἀθηναίων. Παλλήνη (Παλλιοῦρι), ὅθεν ἔλαβε τὸνομα ἡ δυτικὴ κορυφὴ τῆς χώρας. Ποτίδαια, ἔπειτα Κασάνδρεια, ἐπίσημος πόλις ἐπὶ τῆς Παλλήνης, ἦτο ποτὲ τῶν Ἀθηναίων. Στάγειρα (Λιβύνοθα), εἰς τὸν Στρυμονι-

κόν κόλπον· πατρὶς τοῦ περικλεσεύτου Ἀριστοτέλους. Ἀμφίπολις (Ἐμβόλι), ἀρχήτερα ὠνομάζετο Ἐννέα Ὀδοί· αἱ Ἀθηναῖοι τὴν ἐπλάτυναν καὶ τῆς εἴωκαν τὸ δεύτερον ὄνομα. Φίλιπποι, τὴν ἐκτίσεν ὁ Φίλιππος διὰ τὴν αὐτοῦ εὐρισκόμενα χρυσοῦ μεταλλεία· πρὸς τοὺς κατοίκους ταύτης ἔγραψεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μίαν ἐπιστολὴν. Πλησίον ταύτης τῆς πόλεως συνέσθη ἡ διακριτικὴ μάχη Ἀντωνίου καὶ Ὀκταυίου πρὸς Κάσσιον καὶ Βρούτον.

Σημείωσις. Ἡ Μακεδονία εἶδε πολλὰ γεννήματα, μάλιστα κατὰ τὰ παραθαλάσσια μέρη, καὶ ἔλαιον καὶ οἶνον· ἡ χώρα ἦτο πλέον ὄρεινὴ καὶ θασιώσης παρά πεδινή. Αἱ κυριώτεραι πηγαὶ τοῦ πλούτου ἦσαν τὰ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου μεταλλεία, τὰ ὅποια εὐρίσκοντο εἰς τὸ ὄρος Παγγαῖον, καὶ ἀπὸ τὰ ὅποια ἐλάμβανεν ἐτησίως ὁ Φίλιππος χίλια τάλαντα.

Ε Λ Λ Λ Σ.

Πρὸ τοῦ Ὀμήρου ἡ Ἑλλάς κοινὸν ὄνομα δὲν εἶχεν. Ἐκ παλαιωτάτων χρόνων ἑκατοίκουν ταύτην τὴν χώραν δύο φυλαί, αἱ Πελασγοὶ καὶ αἱ Ἕλληνες· καὶ αἱ δύο ἑκατοίκουν ἀναμιγμέναι, καὶ συχνάκις ἐπολέμουν πρὸς ἀλλήλας. Τελευταῖον ἐπεκράτησε γενικῶς τὸ ὄνομα τῶν Ἑλλήνων. Οἱ Πελασγοὶ ἀνεχώρησαν. Συνέβη δὲ τοῦτο ὀλίγον χρόνον μετὰ τὸν Ὀμηρον. Ἐκτοτε ἐκνηθίσθησαν μεταξὺ τῶν κατοίκων τὰ ὀνόματα Ἑλλάς καὶ Ἕλληνες. Τὸ ὄνομα Γραικὸς ἦτο παλαιότερον, ἴσως κύριον ὄνομα, συνηθιζόμενον μάλιστα ἀπὸ τοῦς Ἕλληνας τῆς Ἠπείρου καὶ Λιτωλίας, τοὺς ὁποίους ἐγνώρισαν πρῶτον αἱ Ῥωμαῖοι.

Ἑλλάς ὠνομάζετο εἰς τοὺς ἀρχαιστάτους χρόνους μόνου μικρόν τε μέρος τῆς Θεσσαλίας. Ἐπειτα ὠνομάσθησαν αἱ ἐκτὸς τῆς Πελοποννήσου ἐλευθεραὶ Πολτεῖαι. Μετὰ δὲ τὰ Περσικὰ συγκατέταξαν καὶ τὴν Πελοπόννησον καὶ τὴν Θεσσαλίαν. Τελευταίου περιέλαβε τὸνομα τοῦτο ὅλας τὰς χώρας, ὅπου ὠριλεῖτο ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, καὶ τὴν Ἡπειρον καὶ τὴν Μακεδονίαν.

Ὅρια. Πρὸς ἀνατολὰς, τὸ Αἰγαίου πέλαγος· πρὸς νότον, ἡ μεσόγειος θάλασσα· πρὸς δυσμὰς, τὸ Ἴόνιον πέλαγος· πρὸς βορρᾶν, ἡ Μακεδονία.

Διαίρεσις. Πέντε ἦσαν τὰ κυριώτερα μέρη τῆς Ἑλλάδος· ἡ ἰδίως Ἑλλάς, Θεσσαλία, Ἡπειρος, Πελοπόννησος, Ἑλληνικαὶ νῆσοι.

Α'. Ἰδίως Ἑλλάς.

Ὅρια. Πρὸς βορρᾶν, Θεσσαλία καὶ Ἡπειρος· πρὸς ἀνατολὰς, τὸ Αἰγαίου πέλαγος· πρὸς νότον καὶ δυσμὰς, τὸ Ἴόνιον πέλαγος, οἱ κόλποι Σαρωνικὸς καὶ Κορινθιακός.

Διαίρεσις. Περιελάμβανε τὰς ἐφεξῆς ὀκτὼ χώρας. Αἰττικὴν, Μεγαρίδα, Βοιωτίαν, Φωκίδα, Λοκρίδα, Δαρειδαίαν, Αἰτωλίαν, Ἀκαρνανίαν· αἱ ἕξ πρῶται ἐφημίσθησαν εἰς τοὺς χρόνους τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος· αἱ δὲ δύο τελευταῖαι, εἰς τοὺς μετχρονεστέρος. Τὴν σήμερον ὀνομάζονται μὲ κοινὸν ὄνομα Λεβαδία.

α'. Ἀττικὴ.

Ὅρια. Πρὸς βορρᾶν, ἡ Βοιωτία· πρὸς δυσμὰς, ἡ Μεγαρίς· πρὸς ἀνατολὰς, τὸ Αἰγαίου πέλαγος· πρὸς νότον, ὁ Σαρωνικὸς κόλπος.

Ἄκρωτήρια. Ἀμφιάλη. Ἐτιόνεια καὶ Ἄλιμος περιέκλειαν τὸν λιμένα Πειραιᾶ. Κωλιάς. Ζωστήρ. Ἀσυκάλαια. Σούνιον (Πολύου), ἡ ἐξωτάτω ἄκρα τῆς Ἀττικῆς, καὶ ἕως τῆς Ἑλλάδος. Κυνόσουρα, καὶ Χερσόνησος.

Ποταμοί. Κηφισσός, ἐπότιζε τὰ βόρεια τῶν Ἀθηνῶν μέρη· ὁ Εἰλισσός, τὰ μεσημβρινά· ὁ πρῶτος ἔργει διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν, καὶ σμιγόμενος μὲ τὸν δεύτερον ἐχύνετο εἰς τὴν θάλασσαν πλησίον τοῦ Φαληροῦ· καὶ οἱ δύο εἶναι ἄσημοι.

Ὅρη. Πάρνης ὁ καὶ Πεντέλη καιότερον, μεταξύ Μαραθῶνος καὶ Ἀθηνῶν, ἐδίδοε κάλλιπα λευκὰ μάρμαρα. Ἵμητύς, πρὸς τὰ νότια τῶν Ἀθηνῶν, εἶχε τὸ περίφημον Ἵμηττειοῦ μῆλι. Κορυθαλὸς ἀντικρὺ τῆς Σαλαμῖνος. Βριλησσός, Λυκαβητός.

Πόλεις καὶ τόποι. Ἀθηναί, ἡ περικλεεστάτη καθέθρα τῶν ἐπισημῶν ἔλου τοῦ παλαιοῦ κόσμου, καὶ πολὺν χρόνον μητρόπολις τῆς Ἑλλάδος· εἶχε δύο Γερμανικὴν μιλίων περίμετρον. Τρία ἦσαν τὰ κυριώτερα μέρη τῆς· ἡ Ἀκρόπολις ἢ τὸ Ἄσυ καὶ ἡ πόλις, καὶ οἱ τρεῖς λιμένες, Πειραιεύς, Φαληρός, Μουνηχία, οἵτινες ἦσαν συνδεδεμένοι μὲ τὴν πόλιν διὰ τῶν λεγομένων μακρῶν τειχῶν. Ἡ Ἀκρόπολις ἦτο ἐπάνω βράχου, κτισθεῖσα ἀπὸ τὸν Κέκροπα, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ὠνομάζετο ἀρχήτερα Κεκροπία· ἔπειτα ὠνομάσθη Ἀκρόπολις. Ἐδῶ εὐρίσκοντο πολλότατοι ἀνδριάντες τῶν περιφημοτάτων Ἀθηναίων Ἀνδρῶν, καὶ τῶν Θεῶν, βωμοὶ καὶ ναοί. Ὑπὲρ πάντας λαμπρότατος ἦτο ὁ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, Παρθενῶν ὠνομαζόμενος ἐκ λευκοῦ μαρμάρου· εἰς αὐτὸν ἔστατο ἡ περίφημος Ἀθηνᾶ, ἐκ χυτοῦ καὶ ἐλεφαντίνων ὀσέων φιλοτεχνηθεῖσα ὑπὸ Φειδίου, 26 ἑλληνικοῦς πήχεις ὑψηλή. Εἰς ἄλλου ναοῦ τῆς Πολιάδος Ἀθηναί ἐφυλάττετο ὁ δημόσιος θησαυρός. Ἡ πόλις περιεκύκλωνε

τὴν ἀκρόπολιν, ἔχουσα 12 θύρας, καὶ συγκειμένη ἀπὸ τρία μέρη. Κεραμεικὸν, Μελίτην, καὶ Λίμνην. Ὁ Κεραμεικὸς ἦτο μέρος μὲν ἐντὸς, μέρος δὲ ἐκτὸς τῶν τειχῶν τῆς πόλεως. Ἐκτὸς τῶν τειχῶν ἦτο ἡ Ἀκαδημία, Γυμνάσιον μὲ κήπους καὶ περιπάτους, ὅπου ἐδίδαξεν ὁ Πλάτων· ἐδῶ ἦσαν καὶ τὰ μνημεῖα τῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀνδραγαθησάντων. Ἐντὸς τῆς πόλεως εἰς τὸν Κεραμεικὸν ἦτο ἡ ἀγορὰ, εἰς τὸ μέσον τῆς ὁποίας εὕρισκετο ἡ κατοικία τῶν Σκυθῶν, τοὺς ὁποίους εἶχαν ὑπομίσθους οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ τοὺς ἐμεταχειρίζοντο φρουροὺς τῆς πόλεως. Περὶ τὴν ἀγορὰν ἦσαν ναοὶ, δημόσια οἰκοδομήματα, σοαὶ καὶ ἀνδριάντες. Ἐδῶ ἦτο καὶ ἡ Ποικίλη Στοὰ, κεκοσμημένη μὲ εἰκόνας, ἀνδριάντας, ἀγάλματα, καὶ λάφυρα διάφορα· πλησίον αὐτῆς ἦτο ἡ Βουλὴ. Κάτωθεν τῆς ἀγορᾶς πρὸς τὴν ἀκρόπολιν ἔκειτο ὁ Ἄρειος πάγος, καὶ πλησίον αὐτοῦ ἡ Βασιλικὴ Στοὰ, ὅπου ἐσυνάγετο κατὰ καιροὺς ἡ Βουλὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἐκ ταύτης τῆς Στοᾶς ἔφεραν εἰς τὴν ἀγορὰν δύο ἀγυαί· ἡ μία ἦτο σολισμένη μὲ πολὺ πλῆθος Ἑρμῶν· ἡ δὲ ἄλλη ἔφερε κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Ποικίλην Στοάν. Πρὸς δυσμὰς τῆς ἀκροπόλεως ἦτο ἐπάνω λόφου ἡ Πυυξ, ὅπου ἐκκλησίαζεν, ἡγοῦν ἐσυναθροίζετο ὁ δῆμος· πρὸς μεσημβρίαν τῆς Πυυξὸς ἦτο τὸ Μουσεῖον ἐπάνω λόφου· πρὸς βορρᾶν τῆς ἀκροπόλεως ἦτο τὸ Πρυτανεῖον, ὅπου ἡ δημοκρατία ἔτρεφε διὰ δαπάνης τῆς πολιτίας τινας, οἵτινες ἤθελαν ὑπηρετῆρην κατ' ἐξοχὴν τὴν πατρίδα· πρὸς δὲ τὸ ἀνατολικονότειον ἦτο τὸ Ὠδείου διωρισμένον εἰς μουσικοὺς ἀγῶνας. Ἐκτὸς τῆς πόλεως ἦσαν προσέτι δύο Γυμνάσια περικυκλωμένα ἀπὸ κήπους καὶ ἀπὸ ἑν ἱερὸν ἄλσος· πρὸς ἀνατολὰς τὸ Λυκεῖον, καὶ πρὸς βορρᾶν τὸ Κυνόταργες.

Ἐλευσίς (Λεψίνα), ἔκειτο καταυτικρὺ τῆς νήσου Σα-

λαμίνας. Αὐτοῦ ἐπανηγουρίζοντο τὰ Ἐλευσίτια εἰς τιμὴν τῆς Διμήτρος. Μαραθῶν, (Μοργάτ), ὅπου ἐνίκητε τοὺς Πέρσαις ὁ Μιλτιάδης. Ἄφιδνα, βίρειος τῶν Ἀθηνῶν τόπος, ὅπου ὠχυρώθησαν οἱ Πέρσαις εἰς τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, καὶ ἐντευθεν ὀρμύμανοι ἠράνιζαν τὴν χώραν. Οἰνόη, Προβάλευθος, Τρικόρυθος. Φυλῆ, φρούριον εἰς τὰ σύνορα τῆς Βοιωτίας. Ἐδῶ κατέφυγεν ὁ Θρασύβουλος, καὶ ἀπ' ἐδῶ ὀρμηθεῖς ἀπέδιώξε τοὺς τριάκοντα τυράνους. Σοῦνιον, Δῆμος εἰς τὸ ὀμίονυμόν του ἀκρωτήριον. Ἄλωπεκῆ, Δῆμος, ὅθεν ἦτο καὶ ὁ Σωκράτης. Ἐρωπὸς καὶ Ἐλευθεραὶ, πρότερον τῆς Βοιωτίας, ἔπειτα τῆς Ἀττικῆς.

Νήσοι. Σαλαμίς (Κολοῦρι), ἡ μεγαλητέρα ἀπὸ τὰς πέμξ τῆς Ἀττικῆς νήσους· ἐδῶ ἔπαθαν τὴν μεγίστην φθορὰν οἱ Πέρσαις διὰ θαλάσσης· ἔκειτο καταντικρῶ τῆς Ἐλευσίνας. Φαρμακῦσσαί, δύο μικραὶ νῆσοι μεταξύ Ἀττικῆς καὶ Σαλαμίνας. Ψυτταλία, νηπίον ἔρημον καὶ πετριῶδες εἰς τὸν Πειραιᾶ.

Σημεῖωσις. Τὸ πλειότερον τῆς Ἀττικῆς μέρος ἦτο πετριῶδες, εἶχε πολλὰ μεταλλεῖα, ἐξαίρετον μέλι καὶ ἐλαιον. Ἀπ' ὅλας τὰς Ἑλληνικὰς πολιτείας ἐκράτησεν αὕτη ἡ χώρα περισσότερον καιρὸν τὴν ἐλευθερίαν καὶ κυριότητά της.

β'. Μεγαρίς.

Ὅρια. Ἡ μικρὰ αὕτη πολιτεία εἶχε σύνορα πρὸς ἀνατολὰς μὲν τὴν Ἀττικὴν· πρὸς μεσημβρίαν δὲ, τὸν Σαρωνικὸν κόλπον· πρὸς δυσμὰς δὲ, τὸν Ἰσθμὸν· πρὸς Βορρῶν δὲ, τὴν Ἀλκυονίδα θάλασσαν καὶ τὴν Βοιωτίαν.

Ὅρη. Γερανία. Ὅρηα ὄρη, ἐχώριζαν τὴν Μεγαρίδα ἀπὸ τὴν Κέρυθον. Μενώα ἄκρα εἰς τὸν Σαρωνικὸν κόλπον. Κέρατα, ἐχώριζαν τὴν Μεγαρίδα ἀπὸ τὴν Ἀττικὴν.

Πόλεις. Μέγαρα, ἡ μητρόπολις, τὸν παλαιὸν καιρὸν Νίσα. Νίσαια, ὁ λιμὴν τῶν Μεγάρων συνεχόμενος διὰ τῶν τειχῶν μετὰ τὴν πόλιν.

Σημειώσεις. Ἡ χώρα αὕτη ἦτο ὄρεινὴ καὶ τραχεῖα, καὶ ἐξουσιάζετο ἀρχήτερα ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ Κρόνου ἠλευθερώθη, καὶ ἔγεινεν αὐτόνομος.

γ'. Βοιωτία.

Ὅρια. Πρὸς ἀνατολὰς, ὁ πορθμὸς τῆς Εὐβοίας· πρὸς μεσημβρίαν, ἡ Ἀττικὴ καὶ ἡ Μεγαρίς· πρὸς δυσμὰς, ἡ Ἀλκυονίδες Θάλασσα, καὶ ἡ Φωκίς· πρὸς Βορρῶν, ἡ Φωκίς καὶ οἱ Ὀπούντιοι Λοκροί.

Ποταμοί. Ἄσωπός. Ἰσηνός, χύνεται πλησίον τῶν Θεσπιῶν εἰς τὴν Ἰλικὴν λίμνην. Κηρισσὸς ἤρχετο ἀπὸ τῆς Φωκίας, καὶ ἦτο ὁ μέγιστος ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς τῆς Βοιωτίας. Χύνεται εἰς τὴν Κωπαΐδα λίμνην.

Περίφημοι Πηγαί. Ἴππου κρήνη καὶ Ἀγανίπη εἰς τὸν Ἐλικῶνα· Λήθη καὶ Μνημοσύνη εἰς τὸ ἄντρον τοῦ Τροφωίου.

Λίμναι. Ἡ Κωπαῖς εἰς τὸ μέσον τῆς χώρας, πρὸς μεσημβρίαν τῆς Ὀρχομενοῦ, ἦτο μεγάλη καὶ ἐκατάπινε τοὺς πλειοτέρους ποταμοὺς· Ἰλική, πρὸς τὰ μεσημβρινὰ τῆς Κωπαΐδος.

Περίφημα βουναί. Ὁ Ἐλικῶν περὶ τὰς Θεσπιάς καὶ πλησίον τῆς Ἀλκυονίδος Θαλάσσης· ἦτο πολλὰ ὑψηλὸς καὶ εὐώδης. Ἰσαντο ἐπάνω του τὰ ἀγάλματα τῶν Μουσῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἦτο ἀφιερωμένος, καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ τοῦ Ἑρμοῦ. Κιθαριῶν, μέρος τοῦ Ἐλικῶνος, προεχώρει ὑποκάτω

τῶν Πλαταιῶν, καὶ ἀπετέλει τὰ τῆς Ἀττικῆς σύνορα. Σφιγγί, πρὸς δυσμὸς τῶν Θηβῶν.

Πύλεις. Θῆβαι, ἔκειτο εἰς τὸ μέσον τῆς χώρας. Ἐγέννησε τὸν Βάκχον καὶ τὸν Ἡρακλῆα, καὶ τὸν Πύδαρον, καὶ τὸν Πελοπίδαν καὶ Ἐπαμινώνδαν. Ὁ Ἀλέξανδρος τὴν ἐκρήμυσε, καὶ ὁ Κάσανδρος τὴν ἀνέκτισεν. Ἡ ἰσχυρὰ τῆς πόλεως ἀκρόπολις ὠνομάζετο Καδμεία. Πλαταιαὶ (Πλαταίει), πρὸς τὰ νοτιοδυτικὰ τῶν Θηβῶν. Οἱ κάτοικοί της ἔδειξαν ἀνδρίαν εἰς τὴν μάχην τοῦ Μαραθῶνος. Ἐδῶ ἐκτύπηθη καὶ ὁ Μαρδόνιος. Οἱ Θηβαῖοι ἐχάλασαν ταύτην τὴν πόλιν μὴ θελήσασαν νὰ ὑποταχθῇ εἰς αὐτούς. Λεῦκτρα, ὅπου οἱ Σπαρτιάται γένικῆθησαν ἀπὸ τοῦ Ἐπαμινώνδαν, ἔκειτο πρὸς δυσμὰς τῶν Πλαταιῶν, καὶ ἦτο μικρὰ κώμη. Ἀσκηρη, πατρὶς τοῦ Ἡσίοδου, παρὰ τὸν Ἐλεκῆνα. Λεβάθεια, πόλις ἐπισημοτάτη, ὅπου εὐρίσκετο τὸ περίφημον μαντεῖον τοῦ Τροφωνίου. Κατ' εὐθείαν πρὸς βορρᾶν ἔκειτο ἡ Χαϊρώνεια, ὅπου ὁ Φίλιππος ἐκτύπησε τοὺς Βοιωτοὺς καὶ Ἀθηναίους, παρὰ τὸν Κηφισσοῦ. Ὁ Πλούταρχος εἰς αὐτὴν ἔλαβε τὴν ἀρχὴν τῆς ζωῆς του. Θεσπιαὶ, πρὸς βορρᾶν τῶν Λεούκτρων, ἀρχαία, καὶ ἐπίσημος πόλις. Κρέουσα, ἐπίκειον τῶν Θεσπιῶν, πρὸς δυσμὰς τῶν Πλαταιῶν, εἰς τὴν Ἀλκυονίδα θάλασσαν, πρὸς τὰ σύνορα τῆς Φωκίδος. Ἀλιάρτος, πρὸς ἀνατολὰς τῆς Κορωνείας, παρὰ τὴν λίμνην Κυπαΐδα, ἀρχαία καὶ περίθλεπτος πόλις. Ὀρχομενός, πλησίον τοῦ Κηφισσοῦ, μία ἀπὸ τὰς μεγαλητέρας πόλεις τῆς Βοιωτίας. Ἀνθηδών, ἀξιόλογος παρὰ τὴν θάλασσαν πόλις πρὸς βορρᾶν τῆς Αὐλίδος. Τάναγρα, ἡ αὐτὴ καὶ Γραία, παρὰ τὸν Ἀσωπὸν εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἀττικῆς. Πρὸς ἀνατολὰς, ὄχι μακρὰν τῆς λίμνης Κυπαΐδος, ἦτο ἡ Κορώνεια ἐ-

πίστημος διὰ τὴν ὀχυρότητάτης, καὶ διότι ἦτο ἀποθήκη τῶν Ἀθηνῶν· ἐδῶ ἐσυναθροίζετο ὅλη ἡ Βοιωτία, καὶ συνετέ-
λουν τὰ Παμβοιωτία. Δυλῖς (Βαθύ), εἰς τὸν Εὐριπὸν
τῆς Εἰθίας, παλαιὰ, περίφημος, παραθαλάσσιος πόλις, ἔ-
χουσα δύο λιμένας. Ἐντεῦθεν ἀπέπλευσεν ὁ ζῶλος τοῦ Ἀγα-
μέμνονος.

Σημείωσις. Ἡ Βοιωτία ἦτο χώρα πλουσία καὶ κα-
ποφόρος· ἀλλ' οἱ κάτοικοί της ἐκατηγοροῦντο ὡς μωρότατοι.
Κατ' ἀρχὰς μὲν αἱ πολιτεῖαι τῆς Βοιωτίας ἦσαν, καθὼς αἱ
Ἀρκαδικαὶ, ἐλεύθεραι καὶ αὐτόνομοι· ἀλλ' αἱ Θῆβαι ἔλαβαν
ἐφεξῆς τὴν ὑπερηχὴν, καὶ ἐδιοίκουν τὴν χώραν διὰ ὡσδεκα
Βοιωταρχῶν, οἵτινες ἐπροσάζοντο ἀπὸ τὰς Θῆβας.

δ'. Φ ω κ ί ς.

Ὅρια. Πρὸς ἀνατολὰς ἡ Βοιωτία, οἱ Ὀπούντιοι καὶ οἱ
Ἐπικνημίδιοι Λοκροὶ· πρὸς Βορρῶν, ἡ Θεσσαλία· πρὸς δυσ-
μὰς, ἡ Δωρίς καὶ Λοκροὶ οἱ Ὀζύλαιοι· πρὸς Νότον, ὁ Κοριν-
θιακὸς κόλπος.

Κίλποι. Κρισαῖος, μέρος τοῦ Κορινθιακοῦ, ὀνομα-
σθεὶς ἀπὸ τὴν πόλιν Κρίσσαν. Ἀντικιρραῖος, πλησίον τῆς Ἀν-
τικιρράας.

Ποταμοί. Ὁ Κηφιστὸς, ὅς τις ἀνέβρυσεν ἐδῶ, καὶ
ἔτρεχεν εἰς τὴν Βοιωτίαν· ὁ Πλειστὸς δὲ βαίνε πλησίον τῶν
Δελφῶν.

Βουνά. Ὁ γυνωστὸς, εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ἀφιερωμένος
Παρνασσὸς (Λιάκουρα), ὅπου ἦσαν οἱ Δελφοὶ (Κασρί)· αἱ
εἰς κορυφαίου τοῦ ὀνομάζοντο Ἰαμπηῖα καὶ Τιθορέα· εἰς

αὐτὸν ἦτο καὶ ἡ Κασαλία πηγὴ. Οἴτη (Βουξέρτα), εἰς τὰ σύνορα τῆς Θεσσαλίας.

Πόλεις. Δελφοὶ (Κασσι), ἡ μεγίστη καὶ περιφημοτάτη πόλις τῆς χώρας, ἐφημίσθη μάλις διὰ τὸ ἐκεῖ εὑρισκόμενον χρηστήριον τῶν Ἑλλήνων, τὸ χρηστήριον λέγω τοῦ Ἀπόλλωνος· ὁ ναὸς ἦτο πλουσιώτατος· οἱ Φωκεῖς τὸν ἐσύλησαν· καὶ ἐκ τούτου διηγήρη ὁ δεκαετής πόλεμος· ἡ πόλις δὲν ὑπετάσσετο εἰς τοὺς Φωκεῖς, ὁ ναὸς ἐπροσατεύετο ἀπὸ τοὺς Ἀμφικτύονας, οἵτινες ἐσυνόζοντο ἐδῶ, καὶ ἔκαμναν τὰς ἀποφάσεις τῶν εἰς τὸν ναόν. Ἐδῶ ἐπανηγυρίζοντο τὰ Πύθια εἰς τερμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος· ἡ πόλις ἔκειτο εἰς τὸ μέσον τοῦ Παρνασσοῦ. Κίρρα, ἐπίκειον τῶν Δελφῶν εἰς τὸν Κρισσαῖον κόλπον. Ἐλάτεια (Τουρκοχώρι) πρὸς Βορρᾶν τῶν Δελφῶν, πόλις μεγάλη καὶ ἰσχυρὸν φρούριον. Κρίσσα, πόλις παλαιά, ἀπὸ τῆν ὁποῖαν ἔλαθε τὸνομα ὁ κόλπος. Δαυλῖς, μεταξύ Χαιρωνείας καὶ Δελφῶν. Ὑπεράνω τῶν Δελφῶν ἦτο πόλις παλαιά Λυκώρεια, ἀπὸ τῆν ὁποῖαν ἐγεννήθη τὸ νεώτερον ὄνομα τοῦ Παρνασσοῦ Λιάκουρα. Ἀντίκιρρα (Ἄπρα σπήνια καὶ Σουόλα), πόλις εἰς κόλπον τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος, περίφημος διὰ τὸν αὐτόθι συναγόμενον ἐλλέβορον.

Ε. Δ ω ρ ί ς.

Μικρὰ χώρα, κειμένη μεταξύ Θεσσαλίας, Φωκίδος, Ὄζολῶν Λοκρῶν, καὶ Αἰτωλίας· εἶχε τέσσαρας πόλεις. Ἐρινεόν, Βοῖον, Πίνδον, Κυτίνιον. Τὸ δὲ ἔθνος αὐτὸ ἐκατοίκει τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς Πελοποννήσου.

ς. Λοκρίς.

Διαίρεσις. Οἱ Λοκροὶ ἐδιαιροῦντο εἰς δύο φυλάς· ἐκ τῶν ὁποίων οἱ μὲν Ὀπούντιοι καὶ Ἐπικνημίδιοι ἐκατοίκουν πρὸς ἀνατολὰς, οἱ δὲ Ὀζόλαι εἰς τὰ νοτιοδυτικὰ τῆς Φωκίδος.

I. Λοκροὶ Ἐπικνημίδιοι.

Ὅρια. Πρὸς Βορρᾶν, ὁ Μαλιακὸς κόλπος (Νεγροπόντε)· πρὸς ἀνατολὰς, ὁ Εὐβοϊκὸς τῆς Εὐβοίας (Κόλπος τοῦ Ἄρριου)· πρὸς μεσημβρίαν, οἱ Ὀπούντιοι Λοκροὶ· πρὸς δυσμὰς, ἡ Φωκίς καὶ ἡ Θεσσαλία.

Ἀκρωτήρια καὶ βουνά. Κνημίς, ἀκρωτήριον κατασκευῆ τοῦ εἰς τὴν Εὐβοίαν Κηναίου· εὐτευθεν ἔλαβαν τὸ ὄνομα οἱ κάτοικοι. Θερμοπύλαι (Στόμα τοῦ Λύκου), ἡ περίφημος εἰς τὴν Θεσσαλίαν δίοδος, ὅπου ἀπέθανεν ἡρωϊκώτατα ὁ Λεωνίδας. Οἶτη καὶ Καλλίδρομος τὰ σύνορα τῆς Θεσσαλίας.

Τόποι. Κνημίδες, ὁ λιμὴν, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐδιάβαιναν εἰς τὴν Εὐβοίαν. Θρόνιον, εἰς τὸν ποταμὸν Βοάχριον, ἡ μητρόπολις τῆς χώρας.

2. Λοκροὶ Ὀπούντιοι.

Ἐκείνητο μεταξύ τῶν προειρημένων. Ἐπωνομάσθησαν ἀπὸ τὴν μητρόπολιν τῶν Ὀπούντων. Κῦνος, ἐπίγειον τοῦ Ὀπούντος. Δαφνοῦς, περίφημος λιμὴν 90 σταδίων μακρὰν ἀπὸ τὸν Κῦνον.

3. Λοκροὶ Ὀζόλαι.

Μεταξὺ Αἰτωλίας καὶ Φωκίδος εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον. Εἶχαν ὄνομασὸν λιμένας Ναύπακτον, ὅπου ἔβαλαν οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ἀποδιωγμένους Μεσσηνίους. Ἄμφισσα (Λαμπινοὶ ἢ Σάλωνας), τρία μίλια μακρὰν ἀπὸ τοὺς Δελφούς.

Σημείωσις. Οἱ Λοκροὶ ἦσαν ἀμελεῖς καὶ ἀργοί. Τὸ γένος των ἐκατάγετο ἀπὸ τοὺς Δελεγας.

ζ. Αἰτωλία.

Ὅρια. Μεταξὺ Ἀκαρνανίας καὶ Λοκρῶν τῶν Ὀπουντίων.

Ποταμοί. Εὐήνος (Φιδάρι) εἰς τὰ ὄρια τῆς Λοκρίδος· Ἀχελῷος, παλαιά ποταμὸς Ἰθάκας (Ἄσπρος), εἰς ἀπὸ τοὺς μεγίστους τῆς Ἑλλάδος ποταμούς· τὰ σύνορα τῆς Ἀκαρνανίας.

Πόλεις. Καλυδῶν (Ἀετός), παλαιὰ πόλις, περίφημος διὰ τὸν Μελέαγρον καὶ διὰ τὸν Καλυδώνιον κάπρον, παρὰ τὸν ποταμὸν Εὐήνον, ἐν μίλιον μακρὰν τῆς θαλάσσης. Θέρμων (Εὐορία), ὅπου ἐσυναθροίζοντο οἱ Αἰτωλοὶ, καὶ ἐώρταζαν καὶ ἐτησίους ἀγῶνας, ἔκειτο εἰς τὸ μέσον τῆς χώρας.

Σημείωσις. Οἱ Αἰτωλοὶ ἦλθαν ἀπὸ τὴν Ἥλιον· ἦσαν λαὸς ἄγριος καὶ ληστρικός, οἵτινες καταφρονοῦντες συχνάκις τὰ δίκαια ἐτάρατταν τοὺς γείτονάς των. Ἄντεσάθησαν πολὺν καιρὸν κατὰ τῶν Ῥωμαίων· ἐκατοίκουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς κώμας. Ἐδιάλεγαν ἐτησίως ἓνα στρατηγόν, ὅστις μὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ τόπου ὀνομαζομένους ἀποκλήτους ἐδιοῖκει τὴν χώραν.

ή. Ἀκαρνανία.

Ὅρια. Μεταξὺ Αἰτωλίας καὶ τοῦ Ἰονίου πελάγους.

Ἀκρωτήρια. Λευκάς εἰς τὴν νῆσον Λευκάδα (ἀγ. Μαύρα). Ἀνακτίριον εἰς τὴν εἰσόδον τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου ἢ μεταξὺ τῶν δύο τούτων κόλπων θάλασσα ὠνομάζετο Μυρτοῦντιον. Ἀκτιον τὸ περίφημον ἀκρωτήριον μὲ πῶλον τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον, ὅπου ἔγεινεν ἡ διὰ θαλάσσης νίκη, ἣτις ἔκαμε τὸν Λύγουσον κύριον τῆς Ῥώμης καὶ ὅλου τοῦ παλαιοῦ κόσμου.

Ποταμός. Ἰναχος (Πλανίσα), χύνεται εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον.

Τόποι. Ἄργος Ἀμφιλοχικὸν (Ἄρτα), ἡ ἀρχαιοτάτη μητρόπολις ὑποκάτω τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου πλησίον τοῦ Ἰνάχου. Ἡ Στράτος, εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου μητρόπολις τῶν Ἀχαιῶν. Λευκάς, εἰς τοὺς χρόνους τῆς Ἀχαικῆς συμμαχίας μητρόπολις, κειμένη εἰς τὴν χερσονήσου Λευκάδα. Ταύτην τὴν χερσονήσον ἀπέκοψαν οἱ κάτοικοι ἀπὸ τὴν ξηρᾶν, σκάψαντες τὸν μεταξὺ ἰσθμὸν. Ἐμπροσθεν τῆς Λευκάδος ἔκειτο λευκὸς βράχος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐκρημνίσθη εἰς τὴν θάλασσαν ἡ Σαπφώ.

Νῆσοι. Κεφαλληνία, ἡ μεγαλητέρα ἀπὸ τὰς νήσους τοῦ Ἰονίου πελάγους, αὐτικρὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Λευκάτα. Ἰθάκη, ἡ διὰ τὸν Ὀδυσσεῖα διακωμισθεῖσα μικρὰ καὶ κραναῆ ἡγου πετρώδης νῆσος, μεταξὺ Κεφαλληνίας καὶ Ἀκαρνανίας. Ἄσειρία, μεταξὺ τῶν εἰρημέων. Ὄξειαι, μεταξὺ τοῦ σώματος τοῦ Ἀχελώου καὶ τῆς Κεφαλληνίας. Ἐχινάδες, εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀχελώου. Τηλεβοαι, εἰς τὸν κόλπον τῆς Λευκάδος.

Β'. Θεσσαλία.

Ὄνόματα. Πυρραία, Αἰολίς, Πελασγία, Αἰμονία, Θεσσαλία.

Ὅρια. Πρὸς ἀνατολὰς, τὸ Αἰγαίου πέλαγος· πρὸς μεσημβρίαν, ἡ Οἴτη, καὶ κατωτέρω Λοκρίς, Φωκίς, Δωρίς, Αἰτωλία· πρὸς δυσμαῖς τὴν ἀποχωρίζει ἡ Πίνδος ἀπὸ τὴν Ἑπειρον· πρὸς Βορρᾶν, ὁ Ὀλυμπος ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν.

Λαοί. Παρεκτὸς τῶν ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου καλιῶν Κενταύρων, καὶ τῶν περὶ τὸν Ὀλυμπον καὶ παρὰ τὸν Πηνειὸν Λαπιθῶν, ἐκατοίκουν ταύτην τὴν χώραν Δάλοπες εἰς τὰ σύνορα τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας. Αἰνιᾶνες, μεταξὺ Δωρίδος καὶ Αἰτωλίας καὶ Φωκίδος. Οἰταῖοι, ἐπάνω τῆς Οἴτης ἕως τῶν Θερμοπυλῶν. Μαλιεῖς, περὶ τὸν ἀπ' αὐτοὺς ὀνομασθέντα Μαλιακὸν κόλπον. Φθιώται, μεταξὺ τοῦ Μαλιακοῦ καὶ Παγασητικοῦ κόλπου. Μάγνητες, εἰς τὴν ἀνατολικὴν τῆς Θαλάσσης πλευρὰν ἐπάνω εἰς τὰ ὄρη Πήλιον καὶ Ὄσσαν. Θεσσαλοὶ, περὶ τὸν Ἐπιπέα ποταμὸν καὶ τὸν Ἀπιδανόν. Περρᾶιθοὶ, πρὸς Βορρᾶν πέραν τοῦ Πηνειοῦ. Ὅλοι οὗτοι αἱ λαοὶ ἐσυνεδρίαζαν καὶ ἔβαλλαν ψήφους εἰς τὴν Ἀμφικτυονικὴν βουλήν.

Διαίρεσις. Οἱ παλαιοὶ Γεωγράφοι διαιροῦσι τὴν Θεσσαλίαν εἰς τέσσαρας μερίδας, Θεσσαλιώτιδα, Φθιώτιδα, Πελασγιώτιδα, Ἰσθιαιώτιδα· ἡ δὲ Μαγνησία ἐμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὡς μέρος ἀποχωρισμένον ἀπὸ τὴν Θεσσαλίαν.

α'. Φ θ ι ῶ τ ι ς.

Ὅρια. Πρὸς μεσημβρίαν, ἡ Οἴτη μεταξύ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος καὶ Λοκρίδος· πρὸς δυσμὰς, τὸ ὄρος Τυμφρησόν· πρὸς Βορρᾶν, τὸ ὄρος ἡ Ὀρβυς· πρὸς ἀνατολὰς, αἱ κόλποι Μαλιακὸς καὶ Παγασητικὸς.

Κόλποι. Μαλιακὸς ἢ Μαλειεὺς, ἀρχίζει ἀπὸ τὴν τῶν Λοκρῶν Κνημίδα, καὶ τελευτᾷ εἰς τὴν ἄκραν Ἀφέ-
τας. Ὁ Παγασητικὸς ἢ Πελασγικὸς (κόλπος τοῦ Βώλου).

Ἀρωτήρια. Ἀφέται ἢ Πεσείθριου καινὸν τῶν δύο κόλπων Μαλειῶς καὶ Παγασητικοῦ· ἐντεῦθεν ἀπέπλευσαν αἱ Ἀργοναῦται. Πύρρα, ἀκρωτήριον εἰς τὸ μέσον τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου· ἐδῶ λαμβάνει τέλος ἡ Φθιώτις.

Ποταμοί. Ὁ Σπερχειὸς, ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς εἰς τὰ μεσημβρινὰ μέρη τῆς Θεσσαλίας, χύεται εἰς τὸν Λαμιακὸν κόλπον. Ὁ μικρὸς ποταμὸς Ἀχελῷος, ἐμώνυμος τοῦ Αἰτωλικοῦ, ἐκβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν σιμὰ τοῦ Σπερχειοῦ. Οἱ ῥύακες Φοίνιξ, Ἀσωπὸς, Δύρας, Μέλαιος χύνονται εἰς τὸν Μαλιέα· ὁ δὲ Ἄμφρατος καὶ ὁ Ὀγχεσὸς καὶ ὁ Ἄναυρος, εἰς τὸν Παγασητικὸν κόλπον.

Ὅρη. Ἡ Ὀρβυς· ἡ Οἴτη, ὅπου ἐκάη ὁ Ἡρακλῆς· τὸ Καλλίδρομον πλησίον τῶν Θερμοπυλῶν.

Πόλεις. Ἡράκλεια, εἰς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους, ὅς τις διέτριψεν ἐδῶ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς του· ὠνομάζετο δὲ καὶ Τραχίν, ἐν μέλιον μακρὰν τῶν Θερμοπυλῶν πρὸς τὴν θάλασσαν. Λαμία, εἰς τὸ σῶμα τοῦ Ἀχελῷου, περίφημος διὰ τὸν μεταξύ Ἀθηναίων καὶ Ἀντιπάτρου Λαμιακὸν πόλεμον. Θῆβαι, ἔπειτα ὠνομάσθη Φιλιππούπολις, τώρα

λέγεται Ζητούνιου, επίσημος πόλις ταύτης τῆς χώρας. Ὑπατα καὶ Ὑπάτη ἢ αὐτὴ (Νέαι Πάτραι, καὶ κοινότερον Πατρατσίκι), πλησίον τοῦ Σπερχειοῦ, πόλις τῶν Αἰνιάνων. Λάρισσα κρεμασὴ, ἄσημος πόλις εἰς τὸν Μαλιέα κόλπον.

β'. Μαγνησία.

Ὅρια. Πρὸς ἀνατολὰς, ὁ Θερμαῖος κόλπος· πρὸς μεσημβρίαν, ὁ Παγασητικός· πρὸς δυσμὰς, ἡ Θεσσαλιώτις· πρὸς βορρᾶν, αἱ ἐκβολαὶ τοῦ Πηνειοῦ.

Ἀκρωτήριον. Σηπειὰς ἀκτὴ, εἰς τὴν μεσημβρινὴν ἄκραν τῆς χώρας· ἐδῶ ἐναυάγησεν ὁ μέγας τοῦ Ξέρξου στόλος.

Ὅρη. Ὅσσα (Κίτσαβος), κατὰ βορρᾶν. Πήλιον (βουνὸν τῆς Ζαγοράς), ἢ μεταξύ Θερμαίου καὶ Παγασητικοῦ κόλπου χερσόνησος.

Πόλεις. Μεθώνη, ἄλλη παρὰ τὴν Μακεδονικὴν. Ὀλιζών, Σπάλαθρα, εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου. Κασθάναια καὶ Ριζοῦς εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν· ὅλαι ἦσαν ἄσημοι.

γ'. Ἰσθμιαῖοι.

Ὅρια. Πρὸς ἀνατολὰς, ἡ Πελασγιώτις· πρὸς βορρᾶν, τὰ Μακεδονικὰ ὄρη· πρὸς δυσμὰς, τὸ ὄρος ἢ Πίνθος· πρὸς μεσημβρίαν, οἱ Δύλοπες καὶ τὰ Αἰτωλικὰ ὄρη.

Ποταμοί. Πηνειὸς (Σαλαθρία), ὅστις ἀναβρῦει ἀπὸ τὴν Πίνθον, καὶ δέχεται πολλοὺς ἄλλους ποταμίους.

Ὄρη. Ἡ ὑψηλὴ Πίνδος· τὸ μὲν ἡμισυ αὐτῆς ἀνήκει εἰς τὴν Θεσσαλίαν· τὸ δ' ἄλλο εἰς τὴν Ἠπειρον· κλιῶνες τοῦτου εἶναι ὁ Λίγγος καὶ ὁ Κερκέτιος.

Πόλεις. Τρίκκη (Τρίκκαλα), Πελιουναίου, Μητρόπολις, Ἰθώμη, Γόμφοι (Γόυννα, ἢ κατ' ἄλλους Σταγοί)· ὁ Καῖσαρ ἐκστρατεύων κατὰ τῆς Φαρσάλου, ἠράνισε τοὺς Γόμφους.

δ. Πελασγιῶτις ἢ Περγαίδια.

Ὄρη. Πρὸς ἀνατολὰς, ἡ Μαγνητία καὶ ὁ Ὀλύμπος· πρὸς Βερόαν, τὰ Μακεδονικὰ ὄρη· πρὸς δυσμὰς, ἡ Ἰσθμιοῦτις· πρὸς Νότιον, ἡ Θεσσαλιῶτις.

Ποταμοί. Πηγεῖος, ὅστις περιορίζει τὴν χώραν εἰς τὸ νότιον πλευρὸν, καὶ διὰ τῶν μεταξὺ Ὀσσης καὶ Ὀλύμπου γευῶν ἐκβάλλει εἰς τὸν Θερμαῖον κόλπον· τὰ γεναὶ ταῦτα ἰσχυρὰ μαζοῦτο Τέμπη (τῶρα Μπαπᾶς), καὶ ἦτο χαρίεις τόπος τὸ θέρους, ἐπειδὴ εἶναι κατάφυτος, καὶ ἀπὸ ὕδατα κατάφυτος. Εἰς τὸν Πηγεῖον χύνονται ὁ Τιταρήσιος, τὸν ὁποῖον θέλει ὁ Ὅμηρος ἀπόμοιραν τῆς Στυγὸς, καὶ ὁ Ἄτραξ, καὶ ὁ Κουράλιος.

Ὄρη. Ὀλύμπος, γνωστὸς εἰς τὴν Μυθολογίαν ὡς βασιλείου τῶν Θεῶν, ἐκτείνεται ἀπὸ τῆν ἄλλην πλευρὰν εἰς τὴν Μακεδονίαν. Καμβουούϊα ὄρη, διὰ τῶν ὁποίων ἐγένετο ἡ διάβασις εἰς τὴν ἄνω Μακεδονίαν.

Πόλεις. Λάρισσα (Γενὴ Σεῖρι ὑπὸ τῶν Τούρκων), παρὰ τὸν Πηγεῖον, ἡ ἀξιολογωτάτη πόλις ὅλης τῆς Θεσσαλίας, μὲ ἐπικρατίαν μεγάλην καὶ καρποφόρον, τῆς ὁποίας ἦτο μέρος ἢ πρὸς τὰ νότια καὶ ἀνατολικά μέρη τῆς πόλεως ἐκ-

τεινομένη εὐρύχωρος Πελασγικὴ πεδιάς. Γύυνος, εἰς τὴν εἶσοδον τῶν Τεμπῶν, τὸ κλειδίον τῆς Θεσσαλίας· ἦτο ἰσχυρὰ ὠχυρωμένη. Ἄτραξ, ὀμώνυμος τοῦ ποταμοῦ, πρὸς δυσμὰς τῆς Λαρίσσης, παρὰ τὸν Πηνειόν. Χυρετῖαι. Πύθειον.

Σημείωσις. Εἰς τὴν Πελασγιώτιδα μεταξύ Λαρίσσης καὶ Τεμπῶν εἶναι ἡ λίμνη Νεσσωνίς (Καραπουῖ). Μεταξὺ δὲ Πελασγιώτιδος καὶ Μαγνησίας, ἡ Βοιθῆϊς (Κάρλα).

Ε΄. Θ Ε Σ Σ Α Λ Ι Ὠ Τ Ι Σ.

Ὅρια. Πρὸς ἀνατολὰς, ἡ Μαγνησία· πρὸς Νότον, τὸ ὄρος ἡ Ὀρθρυς, διὰ τῆς ὁποίας ἀπεχωρίζετο ἀπὸ τὴν Φθιώτιν· πρὸς δυσμὰς, ἡ Ἰσθμῶτις· πρὸς Βορρῆν, ἡ Πελασγιῆτις.

Ποταμοί. Ὁ Ἀπειθανός, δεχόμενος τὸν Ἐυπέα, ἐνόυεται μὲ τὸν Πηνειόν.

Ὅρος. Ἡ ἐκ δυσμῶν εἰς ἀνατολὰς μακρὰν ἐκτεταγμένη Ὀθρυς εἰς τὰ νότια σύνορα.

Πόλεις. Φάρσαλος (Φέρσαλα), ἔχει μακρὰν τοῦ Ἀπειθανοῦ. Εἰς τὰ πέριξ αὐτῆς ἐνίκησεν Ἰούλιος ὁ Καῖσαρ τὸν Πομπηϊόν. Κυνὸς Κεφαλαί, ὅπου Φίλιππος ὁ Γ΄ βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων ἐχλάσθη κατὰ κράτος ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους. Φεραὶ (Βελεσίνοσ), εἰς τοὺς πρόποδας τῆς Ὀθρυς μεταξύ Λαρίσσης καὶ Δημητριάδος, πόλις ἀξιώλογος, ἣτις πολὺν χρόνον ἐδιοικῆθη ἀπὸ τυράννους. Κραννῶν καὶ Σκοιτοῦσσα πρὸς τὰ νότια τῆς Λαρίσσης· ἀπαρτίζονται συχναίς εἰς τοὺς μεταξύ Ῥωμαίων καὶ Μακεδόνων πολέμους. Ἐλλάς, πόλις παλαιότατη, ἣτις ἔδωκε τὸνομα εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἔκειτο πρὸς τὰ νότια τῆς Φαρσάλου· ἀλλ' ἦτο ἤδη ἀπὸ πολλῆς ἀφανισμένη.

Ἡ Θεσσαλιώτις ἐξηπλόνητο μὲν ζευγὴν τινα γλῶσσαν ἕως τὸν Παγασητικὸν κόλπον. Αὐτοῦ ἦσαν.

Παγασαί, ὅθεν ἔλαθε τὸνομα ὁ κόλπος. Ἐδὴ ἠύξησεν ἐφεξῆς ἡ ἀξιόλογος πόλις καὶ λιμὴν Δημητριάς, κτισθεῖσα καὶ συνοικισθεῖσα ἐκ πολλῶν πόλεων ἀπὸ τὸν πολιορκητὴν Δημήτριον. Ἴωλκός (Βῶλος, ἢ κατ' ἄλλους Λεχώνια)· εὐτεῦθεν ἀπέπλευσαν ποτὲ αἱ Ἀργοναῦται.

Σημεῖωσις. Οἱ Θεσσαλοὶ ἦσαν εὐσοχοὶ τοξόται, καὶ τὸ ἵππικόντων ἦτο φοβερόν καὶ ἐξακουστόν. Λέγονται πρῶτοι οὗτοι ὅτι ἡμέρωσαν τὸν ἵππον. Ἡ χώρα των ἦτο καρποφόρος ἐλαίου καὶ οἴνου, καὶ σίτου, ὅς τις σωρηδὸν ἐφέρετο εἰς τὰ ἔξω μέρη. Εἰς ταύτην τὴν χώραν ἦσαν πολλαὶ μάγισσαι, αἵτινες ἠπάτων εὐκολοπίστους ἀνθρώπους.

Γ'. Ἡ Πειρὸς.

Ὅρια. Πρὸς Βορρᾶν ἡ Μακεδονικὴ Ἰλλυρία, ὅπου κατὰ τοὺς Αἰμαλούς ὄρια ἦσαν τὰ Ἀκροκεραύνια ὄρη καὶ ὁ ποταμὸς Αἴως (Βαϊούτα)· πρὸς ἀνατολὰς, ἡ Μακεδονία καὶ Θεσσαλία, ὅπου τὰ ὄρια ἦσαν ἀδέσβαια· πρὸς μεσημβρίαν, Ἀκαρνανία καὶ ὁ κόλπος τῆς Ἀμβρακίας (Κόλπος τῆς Ἄρτης)· πρὸς πρὸς δυσμὰς, τὸ Ἴόνιον πέλαγος.

Ποταμοί. Κελυδνός. Ἀχέρων, ὅς τις δέχεται τὸν Κωκυτὸν· οἱ ποιηταὶ τὸν ἔβησαν εἰς τὸν ἄδην διὰ τὴν μαύρην Σειρήαν, τὴν ὁποίαν εἶχαν τὰ νηρά του. Ἄραχθος, ἐκβάλλει εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον.

Λαοί. Ἡ Ἡπειρὸς ἐκατοικεῖτο ἀπὸ τρεῖς λαοὺς, τοὺς Μολοσσοὺς πρὸς μεσημβρίαν, τοὺς Θεσπρωτοὺς κατὰ τὰ μέσα, καὶ τοὺς Χάονας εἰς τὰ ἀνώτερα. Ἐκ τῶν λαῶν τούτων ἐδαίρειτο καὶ ἡ χώρα· ἀλλὰ παρεκτός τούτων ἠρέθιμουντο καὶ

ἄλλοι πλείοτεροι λαοί· ἔλοι δὲ οὗτοι ἐνομιζόντο Βάρβαροι ἀπὸ τούς Ἕλληνας εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου. Ὁ Πύρρος ἦτο Μολοσσός.

Τόποι. Κασσώπη, ὅθεν ἐγένετο ἡ εἰς Βρεντέσιον συντομιωτάτη διάβασις. Ποσειδίου, πόλις καὶ ἀκρωτήριον ὑπεράνω τοῦ Βουθρωτοῦ. Βουθρωτόν, παραβαλάσιος πόλις ἀπικρῶ τῆς νήσου Κορκύρας. Ἀμβρακία, ἡ κατέδρα τοῦ Πύρρου καὶ μητρόπολις τῶν Μολοσσῶν εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον. Νικόπολις (Πρέβεζα), ἀπικρῶ τοῦ Ἀχτίου, μεγάλη πόλις εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ῥηθέντος κόλπου· ὁ Αυγουσζος τὴν ἐκτίσεν εἰς τιμὴν τῆς ἐν Ἀχτίῳ νίκης του, καὶ τὴν ἐκατοίκησεν ἀπὸ τὰς γειτονεούσας πόλεις. Διοδώρη, εἰς τὰ ἕρια τῆς Μακεδονίας, περίρημος διὰ τὸ Δωδωναίου μαντείου τοῦ Διός.

Νήτοι. Κόρκυρα καὶ Κέρκυρα ἡ αὐτὴ (Κορφοῦ), μεγάλη νήσος ἔμπροσθεν τοῦ Βουθρωτοῦ μετ' ὁμώνυμον μητρόπολιν. Ἦτο εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἀξιόλογος θαλασσινὴ δύναμις, καὶ πιθανῶς εἶναι ἡ αὐτὴ μετ' τὴν Σχερίαν νήσον τοῦ Ὀμήρου.

Δ'. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ.

Ὄνόματα. Τὸ παλαιότατον ὄνομα τῆς χώρας ταύτης ἦτο Αἰγιάλεια· ὠνομάζοντο δὲ οὕτως οἱ αἰγιαλοὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου ἀπὸ τοῦ Ἰσθμοῦ ἕως τῆς Ἡλίδος, οἵτινες ἔπειτα ὠνομάσθησαν Ἀχαῖα. Ἐπειτα ὠνομάσθη Ἀπία, Ἀργος, Πελασγία, καὶ τελευταῖον ἀπὸ τὸν Φρύγα Πέλοπα, ὅς τις ἐκατοίκησεν ἐδῶ, Πελοπόννησος, ἤγουν Πέλοπος νήσος· τὴν σήμερον ὠνομάζεται Μωρέας.

Διαίρεσις. Ἐκ τῶν Ὀμηρικῶν ἡδὴ χρόνων ἐδαιοεῖτο ἡ Πελοπόννησος εἰς ἕξ πολιτείας, αἵτινες εἶναι αἱ ἑφεξῆς. Ἀργολίς καὶ Μυκηναία, Λακωνία, Μεσσηνία, Ἀρκαδία, Ἥλις, Ἀχαΐα μετὰ τῆς Σικυῶνος καὶ Κορίνθου.

α'. Ἀργολίς καὶ Μυκηναία.

Ὅρια. Ἀπὸ μὲν τὴν θάλασσαν ὅρια ἦσαν τῆς Ἀργολίδος (Κόλπος τοῦ Ναπλίου) δύο κόλποι, πρὸς μὲν τὸ βορειοανατολικὸν ὁ Σαρωνικὸς (Κόλπος τῆς Ἑγγίας), πρὸς δὲ τὸ νοτιοδυτικὸν, ὁ Ἀργολικὸς. Πρὸς Βορρῶν, ἡ Κόρινθος καὶ ἡ Σικυῶν· πρὸς δυσμᾶς, ἡ Ἀρκαδία· πρὸς μεσημβρίαν, ἡ Λακωνική· πρὸς ἀνατολὰς, τὸ Μυρτώου πέλαγος.

Ἔδατα. Κόλπος Σαρωνικὸς ὠνομάζετο τὸ μέρος τοῦ Μυρτώου πελάγους, τὸ ὁποῖον ἦτο μετὰξὺ Ἀργολίδος καὶ Ἀττικῆς, καὶ ἐτελεύτα εἰς τὸν Κορινθιακὸν Ἴσθμόν. Ἀργολικός ἦτο τὸ μέρος τῆς θαλάσσης ἣτις ἔκειτο μετὰξὺ Ἀργολίδος καὶ Λακωνικῆς· ἐτελεύτα ὅχι μακρὰν τοῦ Ἄργους ὁμοῦ μὲ τὸν κόλπον τοῦ Ναυπλίου. Ἑρμιονικός, μικρὸς κόλπος, σιμὰ εἰς τὴν πόλιν Ἑρμιόνην. Ποταμοὶ δὲν ὑπάρχουσιν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα· οἱ μεγαλήτεροι εἶναι μεγάλοι ὄβρακες, ἢ τὸ πολὺ ποταμοὶ τοῦ μέσου μεγέθους. Οἱ ἐπίσημοι τῆς Ἀργολίδος εἶναι· Ἰναχός (Ἠλανίτσα), περίφημος εἰς τὴν μυθολογίαν. Δέχεται τὸν Κημισσὸν καὶ Χάραδρον, ῥεῖε πλησίον τῆς πόλεως Ἄργους, καὶ τελευταῖον σιμὰ τοῦ Τημενίου χύνεται εἰς τὸν Ἀργολικὸν κόλπον.

Βουνὰ καὶ Ἀκρωτήρια. Τὸ ἐξώτατον ἀκρωτήριον τῆς Ἀργολίδος καὶ ὅλης τῆς Πελοποννήσου εἶναι τὸ Σκύλλαιον

(ἀκρωτήριον Σιγίλλου, κατ' ἄλλους τοῦ Δαμαλά)· Ἐλη ἢ Ἄργολις διαχωρίζεται κατὰ μήκος ἀπὸ βουναί.

Πόλεις. Ἄργος, παρὰ τὸν Ἴναχον, ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Ἑλλάδος· ἡ ἀκρόπολις τῆς ὠνομάζετο Λάρισα. Ἡ Ἡρα εἰμαίτο ἐξ ὄχως ἐδῶ. Ὁ Πύρρος εὔρηκε τὸν θάνατόν του εἰς τὸ Ἄργος. Μυκὴναι (ἅγιος Ἀθριανός), ἡ καθεστῶρα τοῦ Ἀγαμέμνονος. Κατὰ τὴν ἐβδομηκοστὴν ὀγδόην ὀλυμπιάδα ἤγειρεται ἐξ ἐλοκλήρου ἀπὸ τοὺς Ἀργεῖους. Ἡραίου, ναὸς τῆς Ἡρας· ἐξωσιάζετο κοινῶς ἀπὸ τὰς Μυκήνας καὶ τὸ Ἄργος· ἔκειτο δὲ μεταξὺ τῶν δύο τούτων πόλεων εἰς τὴν ὑπώρειαν τοῦ ὄρους, τὸ ὁποῖον ὠνομάζετο Εὐβοῖα. Τίρυς, ἡ πάλαιποτε καθεστῶρα τοῦ Περσείως, πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ἄργους. Οἱ Ἀργεῖοι τὴν ἐχάλασαν εἰς τοὺς Πελοποννησιακοὺς πολέμους διὰ τὰ κάμουν δυνατώτερον τὸ Ἄργος. Ἐπίδαυρος, ἐμπορικὴ πόλις ἀντικρὺ τῆς νήσου Λιγίνης. Εἰς ἄλλος πλησίον τῆς πόλεως ἦτο ὁ ναὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Νεμέα, ἀγρὸς μεταξὺ Ἄργους καὶ Σικυῶνος, ἦτο περίφημος διὰ τὸν ὁποῖον ἐδῶ ἐσκότωσε λέοντα ὁ Ἡρακλῆς, διὰ τὸν ναὸν τοῦ Διὸς, καὶ διὰ τὰ ἐνταῦθα πανηγυριζόμενα Νέμεα. Ναυπλία, ὁ λιμὴν τοῦ Ἄργους· ἡ ἀκρόπολις τῆς ὠνομάζετο Λυκίμνη. Λέρνη, ἀγρὸς πρὸς τὰ μεσημβρινὰ τοῦ Ἄργους εἰς τὴν ὀμωνυμίαν τῆς λίμνης, περίφημος, διότι ἐδῶ ἐφόνευσαν αἱ Δαναΐδες τοὺς ἀδελφάτων, καὶ διὰ τὴν Ἰόβραν, τὴν ὁποίαν ἐσκότωσεν ὁ Ἡρακλῆς, καὶ διὰ τὰ εἰς ἄλλος πλησίον αὐτοῦ κείμενον πανηγυριζόμενα μυσηρία τῆς Δήμητρος. Τροιζήν (πλησίον τοῦ Δαμαλά), παλαιὰ καὶ περίφημος πόλις, ὅπου μάλιστα εἰμαίτο ὁ Ποσειδῶν· ὁ λιμὴν αὐτῆς ὠνομάζετο Πώγων. Ἐρμιόνη (Ἰασρί) εἰς τὴν νότιον ἄκραν τῆς Ἀργολικῆς Χερσονήσου· ὁ λιμὴν αὐτῆς ὠνομάζετο Μάσης. Ἀσίνη, ἀντικρὺ τῆς Ἐπιδαύρου εἰς τὸν

Ἀργολικὸν κόλπον, ἠφανίσθη ἀπὸ τοὺς Ἀργεῖους. Ὀρνεαί, εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἀρκαδίας καὶ Σικυῶνος, πόλις παλαιά. Κλεωναί, μεταξύ Ἄργους καὶ Κορίνθου. Τημένιον, εἰς τὸν κόλπον τῆς Ναυπλίας πρὸς μεσημβρίαν τοῦ Ἄργους. Μέθανα (Μεθώνη ὀνομαζομένη ἀπὸ τινος συγγραφεῖς), ὄρει-
 οὺν φρούριον εἰς τὸν αἰγιαλὸν μεταξύ Τροιζήνος καὶ Ἐπιδαύρου. Ὑσιαί, εἰς τὰ πέριξ τῆς Λέρυης. Ἐδῶ ἐκτυπήθησαν ποτὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀπὸ τοὺς Ἀργεῖους. Κυνουρία ὠνομάζετο ὁ μεταξὺ Ἀργείων καὶ Λακεδαιμονίων περιμάχητος τόπος, διὰ τὸν ὁποῖον ἐπολέμησαν τριακῆσιοι πρὸς τριακοσίους κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὅταν ὁ Κύρος ἐξεστράτευε κατὰ τοῦ Κροίσου· καὶ ἐνίκησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι. Θυρέαι δὲ ὠνομάζετο ἡ μητρόπολις τοῦ τόπου τούτου.

Νῆσοι. Αἶγινα, καταντικρὺ τῆς Ἐπιδαύρου, πολιτεία ελευθέρη ἀκμάσασα διὰ τῆς ἐμπορίας καὶ θαλασσοπλοΐας. Ἐδῶ ἐκίπη τὸ πρῶτον νόμισμα καὶ ἐχαράχθη· εἶχεν ἰσότης νομίσματα καὶ βάρη. Αἱ Ἀθηναῖοι ἐχάλασεν ταύτην τὴν πολιτείαν κατὰ τοὺς Πελοποννησιακοὺς πολέμους. Κεκρυφάλεια, πλησίον τῆς Ἐπιδαύρου. Ἐδῶ πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐνίκησαν οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς Αἰγινητάς. Κελαυρία μὲ πόλιν ὁμώνυμον, εἶχε περίφημον ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος ἄστυλον· ἐδῶ κατέφυγεν ὁ Δημοσθένης καὶ ἐφαρμακώθη διὰ νὰ μὴ παραδοθῆ εἰς τὸν Ἀρχίαν· κεῖται ἡ νῆσος ἔμπροσθεν τοῦ Πώγωνος, λιμένος τῆς Τροιζήνος· ἔχει περίμετρον τριάκοντα σταδίων.

β'. Λακωνική.

Ὅρια. Πρὸς ἀνατολὰς, ὁ Ἀργολικὸς κόλπος· πρὸς μεσημβρίαν, ὁ Λακωνικὸς· πρὸς δυσμὰς, ὁ Μεσσηνιακός, καὶ ἡ Μεσσηνία· πρὸς βορρᾶν, ἡ Ἀργολίς καὶ ἡ Ἀρκαδία.

Ἀκρωτήρια. Ἡ Πελοπόννησος τελειώνει εἰς δύο ἄκρας, μεταξύ τῶν ὁποίων εὐρίσκεται ὁ Λακωνικὸς κόλπος· ἡ ἀνατολικὴ ἄκρα διαιρεῖται εἰς δύο ἀκρωτήρια, Μαλεάς, καὶ Ὀνου γνάθου· ἡ δὲ δυτικὴ σχηματίζει τὸ ἀκρωτήριον Ταΐναρον (Ματαπᾶν).

Βουνα. Δι' ὅλης τῆς Λακωνικῆς ἐκτείνεται εἰς τὰ δυτικὰ μέρη τὸ ὄρος Ταῦγετον (Βουνα τῆς Μάνης), πολλὰ ὑψηλόν, ἀρχόμενον ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἀρκαδίας, καὶ τελειῶν εἰς τὸν Ταΐναρον, ὅπου ἔβαλαν οἱ παλαιοὶ ποιηταὶ τὴν τοῦ Ἄδου εἴσοδον.

Ἵδρατα. Ὁ ποταμὸς Εὐρώτας (Βαπλοπόταμον) ἐκπηγάζει ἀπὸ τὸ Ἀρκαδικὸν ὄρος, διέρχεται τὴν Σπάρτην, ἐμβαίνει εἰς τὸν Λακωνικὸν κόλπον, καὶ εἶναι ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς χώρας.

Πόλεις. Σπάρτη (Μισρᾶς), ὀνομάζεται καὶ μετὰ τὸ ὄνομα τῆς χώρας Λακεδαιμόνων, πλησίον τοῦ Εὐρώτα· ἡ περιμετρὸς τῆς ἦτο ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μιλίου. Λίμναι ὀνομάζετο τὸ προᾶξειούτης· εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἦτο ἀτείχιστος. Ἀμύκλαι (Βορδόμια), ἔκειτο πρὸς μεσημβρίαν σιμὰ τῆς Σπάρτης εἰς καλὴν τοποθεσίαν. Σκίριος, κώμη, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι ἦσαν τὸ ἄνθος τῶν Σπαρτιατικῶν στρατευμάτων, ἔκειτο εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἀρκαδίας. Σελλασία, σιμὰ ταύτης τῆς πόλεως ἐκτυπήθη ὁ Κλεομένης ἀπὸ τὸν Ἀντίγονον καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς· ἔκειτο εἰς τὰ βόρεια τῆς Σπάρτης. Πόλεις τινες παραθαλάσσιαι ἔλαβαν ἀπὸ τὸν Λύγουσον τὴν ἐλευθερίαν των, καὶ ὀνομάζοντο Ἐλευθερολάκωνες· τὴν ἐφυλάχαν δὲ καὶ ἐφεξῆς καὶ τὴν φυλάττουσιν ἀκόμη ὀνομαζόμενοι Μανιάται. Ἐδῶ ἦτο καὶ ἡ πόλις Ἐλος, εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ Λακωνικοῦ ἀκρωτηρίου· ταύτης τοὺς κατοίκους ἐμεταχειρίζοντο οἱ Σπαρτιάται ὡς ἀνδρά-

ποδα· καὶ ἐκ τούτου προήλθεν ἡ συνήθεια νὰ ὀνομάζωσιν Εἰ-
λυτας ὅλους τοὺς δημοσίους δούλους. Βοία, μεταξύ Μιαιεῶν
καὶ Ὀριου γνάθου. Γύθειον (Κολοκυθία), πόλις καὶ ἐπίγειον
τῆς Σπάρτης.

Νῆσοι. Κύθηρα, ἡ μεγίστη ἀπ' ὅλας τὰς νήσους τῆς
Πελοποννήσου, κεῖται εἰς τὸν Λακωνικὸν κόλπον· εἰς τὴν ὁμώ-
υμόντης μητρόπολιν ἦτο ὁ ἀρχαιότατος καὶ περιφημότατος
ναὸς τῆς Οὐρανίας Ἀφροδίτης. Κώθων, νῆσος μεταξύ Κυ-
θήρας καὶ Κρήτης.

Σημεῖωσις. Ἐπτακόσια ἔτη πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννή-
σεως ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους οἱ Σπαρτιάται καὶ οἱ Μεσση-
νιοι· οἱ δεῦτεροι ἐνίκηθησαν καὶ κατεδουλώθησαν ἀπὸ τοὺς πρώ-
τους· τοῦτο ἐμεγάλυνε τοὺς Σπαρτιάτας, οἵτινες καὶ διὰ τὴν
γυμνασικὴν διαγωγὴν των, ἕως τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην ἦσαν
κύριαι ὅλης τῆς Ἑλλάδος.

γ'. Μεσσηνία.

Ὄρια. Πρὸς ἀνατολὰς, ἡ Λακωνικὴ, ἀπὸ τῆν ὁποίαν
ἐχωρίζετο διὰ τοῦ Παμίτου (Παμόζα) καὶ ἐνὸς βραχίονος τοῦ
Ταυγέτου· πρὸς μεσημβρίαν, ὁ Μεσσηνιακὸς κόλπος· πρὸς
δυτικὰς, τὸ Ἴονιον πέλαγος· πρὸς βορρᾶν, ἡ Ἀρκαδία καὶ ἡ
Ἥλις.

Ἀκρωτήρια. Ἀκρίτας, ἡ δυτικὴ ἄκρα τοῦ Μεσ-
σηνιακοῦ κόλπου, ἀντικρὺ τοῦ Ταινάρου. Κορυφάσιον
(παλαιὰ Ναυαρία), ἀντικρὺ τῆς νήσου Σφακτηρίας.
Κυπαρίσσιον (Ἀπιθαλία), εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἥλειας.

Κόλπος. Μεσσηνιακὸς (Κόλπος τῆς Κορώνας), ἀπὸ
τοῦ Ταινάρου ἐκτείνεται εἰς τὴν ξηρὰν ἕως τὸν Στενύκλαρον.

Ποταμοί. Πάμισος (Πιρναΐα), ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Πελοποννήσου, χύνεται εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον· οὗτος λέγεται μείζων Πάμισος διαφέρων ἀπὸ τοῦ εἰς τὰ ἀνατολικὰ κείμενου ἐλάσσουα Πάμισου. Νέδα, ἐχώριζε τὴν Μεσσηνίαν ἀπὸ τῆν Ἠλείαν.

Βουνά. Αἰγαλέον, Τειμαθέα, Ἰθώμη.

Πόλεις. Ἀυδανία, καθέδρα τῶν ἀρχαιοτάτων τῆς χώρας βασιλέων, εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἠλείας. Ἀβία, Θουρία, Φηραὶ, ἐφημίσθησαν εἰς τὴν Ἀχαικὴν συμμαχίαν· ἔκειντο δὲ εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον. Στενύκλαρος, καθέδρα τῶν ἐσχάτων Μεσσηνιοδωριέων βασιλέων. Ἰθώμη (Βουλκάνο), ὄρεινὸν ἰσχυρώτατον φρούριον. Ἰρή, ἰσχυρὸν φρούριον εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἀρκαδίας. Ἀσίνη, πολίχνη ὄχι μακρὰν τῆς Κορώνης. Πύλος, παραθαλάσσιος πόλις, τὸ Ἴονιον βλέπουσα πέλαγος, εἰς τὸ Κορυφάσιον ἀκρωτήριον. Μεσσήνη (Μοσσειύγο), τῆς χώρας μητρόπολις, κτισθεῖσα ἀπὸ τὸν Ἐπαμινώνδαν· ἦτο ἐν ἀπὸ τὰ ἐχυρώτατα φρούρια τῆς Ἑλλάδος. Κορώνη, παραθαλάσσιος πόλις εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον. Ὁ λιμὴν αὐτῆς ὠνομάζετο Ἀχαικός. Μεθώνη, παραθαλάσσιος πόλις εἰς τὸ Ἴονιον πέλαγος.

Νῆσος. Σφακτηρία (Προδόνα) εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πύλου. Ἐδῶ ἔπαθαν οἱ Λακεδαιμόνιοι μεγάλην νίκην ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους.

Σημείωσις. Νικήσαντες οἱ Σπαρτιάται, μέγα μέρος τῶν Μεσσηνίων ἔκαμαν Εἰλωτας· ἄλλο μέρος ἐξ αὐτῶν ἔφυγαν εἰς τὴν Σικελίαν, κ' ἐκεῖ ἔκτισαν τὴν πόλιν Μεσσήνην· ἄλλο δὲ μέρος μετέφεραν οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὴν Ναύπακτον.

δ'. Ἡλις, ἢ Ἡλεία.

Ὅρια. Πρὸς ἀνατολὰς, ἢ Ἀρκαδία· πρὸς Νότον, ἢ Μεσσηνία· πρὸς δυσμὰς, τὸ Ἴόνιον πέλαγος· πρὸς Βορρᾶν, ἢ Ἀχαΐα.

Ἀκρωτήρια. Ὁ Χελωνάτας (Τορνέσα), ἡ δυτικωτάτη ἄκρα τῆς Πελοποννήσου, καταυτικρὸ τῆς Ζακύνθου. Ἔρμινα ἢ Ὀρμινα, ἀκρωτήριον ἄλλο εἰς τὴν αὐτὴν παραλίαν.

Κόλποι. Χελωνάτας, εἰς τὸ ὁμώνυμόν του ἀκρωτήριον. Κόλπος Κυλλήνης (Κλαρένσα).

Ποταμοί. Νέδα, τὰ σύνορα τῆς Μεσσηνίας. Ἀλφειὺς (Καρχῶν) ἐπίσημος ποταμὸς καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἐκπηγάζει εἰς τὰς τὰ μέσα τῆς Ἀρκαδίας, ὅχι μακρὰν ἀπὸ τὸν Εὐρώταν. Ἐρύμανθος, τὸ πρὸς τὴν Ἀρκαδίαν ὄριον, χύνεται εἰς τὸν Ἀλφειῖον. Πηνεῖς, διαβαίνει ἀπὸ τὴν Ἡΐαν, καὶ χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν πλησίον τοῦ Χελωνάτα. Σελήεις, ἐκβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν μεταξὺ Πηνεῖοῦ καὶ Ἀλφειοῦ. Λάμισσος, τὸ ὄριον τῆς Ἀχαΐας.

Βουναί. Φολὴ, ὅχι μακρὰν τοῦ Πύλου. Κρόνιον, σιμὰ τῆς Ὀλυμπίας. Σκόλλις, εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἀχαΐας.

Διαίρεσις. Συχνάκις αἱ παλαιοὶ ἐδιαίρουν τὴν Ἡλίδα εἰς τρία μέρη· ἢ ἀνωτέρα ὠνομάζετο Τριφυλία· ἢ μέση Πισάτις· ἢ κατωτέρα Ἡλις.

Πόλεις. Πύλος Τριφυλιακός, καθέδρα τοῦ γέροντος Νέσωρος, ὅστις εἶχε τὸ βασιλεῖόν του εἰς τὴν Τριφυλίαν. Πίσσα εἰς τὴν Πισάτιδα, παρὰ τὸν Ἀλφειὸν· πλείστον ἡδὴ χρόνον κείνται τὰ ἔρειπίά της. Ὀλυμπία, τόπος σιμὰ τῆς Πίσσης παρὰ τὸν Ἀλφειὸν, ὅπου ἦσαν ὁ ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου

Διός, καὶ τὰ εἰς ἑόρτασιν τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων ἀναγκαῖα οἰκοδομήματα. Ὁ ναὸς ἦτο 68 πόδας ὑψηλός, 95 πλατὺς, καὶ 330 μακρὸς· ἐδῶ ἦτο τὸ ἄγαλμα τοῦ Θεοῦ τούτου, τὸ ὁποῖον ἐκατασκευάσεν ὁ Φειδίας· ἐκάθητο μὲν ἐπὶ θρόνου, ἔφθανε δὲ σχεδὸν τὴν σέγγην τοῦ ναοῦ. Ἡ λ ι ς, εἰς τὴν Ἥλιδα, μητρόπολις ὅλης τῆς πολιτείας, ἀτείχιστος, ἐπειδὴ, ὡς ἱερά, ἦτο ἀνενόχλητος. Κ υ λ λ ῆ ν η (Κ λ α ρ ῆ ν σ α), ἐπίνειον τῆς Ἥλιδος.

Ν ἦ τ ο ς. Ἡ μεγάλη νῆσος Ζάκυθος ἔμπροσθεν τοῦ Χελωνάτα κόλπου.

Σ η μ εῖ ω σ ι ς. Μετὰ πολλὰς ἐσωτερικὰς ταραχὰς ἀποκατεστάθη ἡ Ἥλις δημοκρατία. Ὅλη ἡ πολιτεία ἦτο ἱερά τοῦ Διός· ὅλοι αἱ κάτοικοι ἔχαιραν τὰ δικαιώματα τοῦ ἱερατείου, καὶ οὐκ εἶχαν ἀνάγκην νὰ βασιάζωσιν ὄπλα.

ε'. Ἀ ρ κ α δ ί α.

Ὅ ρ ι α. Πρὸς ἀνατολὰς, ἡ Ἀργολίς· πρὸς μεσημβρίαν, ἡ Λακωνικὴ καὶ ἡ Μεσσηνία· πρὸς δυσμὰς, ἡ Ἥλις· πρὸς Βορρῆαν, ἡ Ἀχαΐα.

Π ο τ α μ οῖ. Καὶ εἰς τὴν Ἀρκαδίαν μεγαλήτερος ποταμὸς ἦτο ὁ Ἀλφειός. Ὁ Στύξ, τοῦ ὁποῖου τὰ καταβρωτικὰ νερὰ τὸν ἔκαμαν νὰ νομισθῇ ποταμὸς τοῦ ἄδου, χύνεται σιμὰ τῶν Ἀχαϊκῶν ὀρίων εἰς τὸν ποταμὸν Κράθην. Στύμφαλος, ὅπου συνήρχοντο τὰ ὄρια Ἀρκαδίας, Σικυῶνος, καὶ Ἀργους· αὐτοῦ πλησίον ἦτο λίμνη, ὅπου ἐδαιτῶντο κόρακες κατερημόνουτες τὴν χώραν, τοὺς ὁποίους ἀπεδίωξεν ὁ Ἡρακλῆς.

Β ο υ ν ἄ. Ὅλη ἡ Ἀρκαδία ἦτο ἄρεινῆ. Σημεῖονομεν μόνον ἐπίσημά τινα ὄρη. Κυλλήνη, ὅπου ἐγεννήθη ὁ Ἐρμῆς,

ὑψηλὸν βουνὸν εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἀχαΐας, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὰ σύνορα τῆς Σικυῶνος. Ἐρύμανθον, εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἥλικος, περίφημον διὰ τὸν Ἡράκλειον κάπρον. Μαίναλον, μεταξύ Τεγέας καὶ Μεγαλοπόλεως, παντοτεινὴ καθέδρα τοῦ Πανός· Λύκαιον, ὑποκάτω τῆς Μεγαλοπόλεως εἰς τὰ ὄρια τῆς Μεσσηνίας· εἶχε λαοὺς πολλοὺς, καὶ καλὰ τεχνουργήματα.

Πόλεις. Μεγαλόπολις (Λεοντάρη), παρὰ τὸν ποταμὸν Σελιούντα, ἐκτίσθη ἀπὸ τὸν Ἐπαμιώνιδαν τὴν ῥγ'. Ὀλυμπιάδα εἰς τὰ θεμέλια τῆς πόλεως Ὀρεσίου, καὶ ἑκατοκίσθη ἀπὸ τεσσαράκοντα κώμας τῶν Μαιναλίων καὶ Παρράσιων· εἶχε περίμετρον $\frac{1}{2}$ Γερμανικοῦ μιλίου· ὁ Φιλοποίμην, καὶ ὁ Πολύβιος ἐγεννήθησαν εἰς αὐτήν. Εἰς τοὺς χρόνους τῆς τῶν Ἀχαιῶν συμμαχίας τὴν ἐκρήμνισεν ὁ Κλεομένης. Μαντίνεια (Τριπολιτσά), παλαιὰ πόλις εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἀργολίδος. Οἱ Σπαρτιάται τὴν ἐχάλασαν εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην ἀνεκτίσθη πάλιν. Τεγέα (Μοκλία), εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἀργείας. Ὀρχομενός, ὑπεράνω τῆς Μαντινείας εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἀργείας. Φενεός, Κλείτωρ, Ἡραία, ἦσαν αἱ ἄλλαι ἐπίσημοι πόλεις τῆς Ἀρκαδίας.

Σημειώσεις. Ἡ Ἀρκαδία ἦτο θερμὴ καὶ καρποφόρος· ἡ κτηνοτροφία ἦτο τὸ κυριώτερον ἔργον τῶν Ἀρκαδῶν· ἡ πολιτεία τῶν συνέστατο ἀπὸ πολλοὺς μικροὺς λαοὺς αὐτονόμους καὶ συμμάχους ἀλλήλων· δὲν ἐδοκίμασε ποτὲ καμμίαν μεγάλην πολιτικὴν ταραχήν· διὰ τοῦτο αἱ Ἀρκαδῆες ἐλέγοντο Ἑλλήνων αἱ ἀρχαιόταται.

ς. Ἀχαΐα.

Ὅρια. Πρὸς ἀνατολὰς, ὁ Σαρωνικὸς κόλπος· πρὸς με-

σημείαν ἢ Ἀργολίς, καὶ ἡ Ἀρκαδία καὶ ἡ Ἥλις· πρὸς δυσ-
μαίς καὶ Βορρᾶν, ὁ Κορινθιακὸς κόλπος καὶ ἡ Μεγαρίς.

Θάλασσα. Ὁ Κορινθιακὸς κόλπος χωρίζει τὴν Πε-
λοπόννησον ἀπὸ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα· εἰσχωρεῖ εἰς τὸ ἀκρωτή-
ριον Ἄραξον, σχηματίζει εἰς τὸ ἀκρωτήριο Ῥίου κατάσενόν τι,
καὶ μόνον ἀπὸ τὸν περίφημον Ἴσθμὸν τῆς Κορίνθου ἐμποδίζε-
ται νὰ ἀποχωρήσῃ παντελοῦς τὴν Ἑλλάδα.

Ποταμοί. Λάρισσος, χωρίζει τὴν Ἀχαΐαν ἀπὸ τὴν
Πῆλον. Πείρος, ἢ Ἀχελῷος, ἐκβάλλει εἰς τὴν Θάλασσαν σιμὰ τῆς
Δύμης. Σῦθας ἢ Σῦς, τὸ μεταξὺ Ἀχαΐας καὶ Σικυωνίας ὄριον,
χύνεται εἰς τὴν Θάλασσαν πρὸς τὰ βόρεια τῆς Σικυῶνος. Σελι-
νοῦς (Λεοντάρι), ἐκβάλλει εἰς τὴν Θάλασσαν σιμὰ τῆς Σικυῶ-
νος. Νεμέα, τὸ μεταξὺ Σικυῶνος καὶ Κορίνθου ὄριον.

Βουναί. Σίπυλον, εἰς τὰ σύνορα τῆς Σικυωνίας. Ὀνειον,
εἰς τὸν Ἴσθμὸν.

Ἀκρωτήρια. Ῥίου ἢ Δρέπανον· ἀντικρὺ τούτου ἴσα-
ται τὸ Ἀντιρρῆιον· καὶ μεταξὺ τῶν δύο εἶναι κατάσενον· καὶ
τὰ δύο ὀνομάζονται τῶρα τὰ μικρὰ Δαρδανέλλια. Ὀλμιαί
(Ἀγγοίλιος), εἰς τὴν ἀνατολικὴν τοῦ Ἴσθμοῦ ἄκραν. Δύμη.
Ωῦλενος. Φάρα. Τρίταια (Τρίτι).

Διαίρεσις. Ἡ Ἀχαΐα ἐδαιρεῖτο εἰς τὴν κυρίως Ἀ-
χαΐαν, εἰς τὴν Σικυωνίαν, καὶ εἰς τὴν Κορινθίαν.

Πόλεις. Αἱ δώδεκα παλαιαὶ μητροπόλεις τῆς Ἀχαΐας
ἦσαν. Πάτραι (Παλαιὰ Πάτρα), ἀξιόλογος ἐμ-
πορικὴ πόλις εἰς τὸν εἰσπλουν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου. Μα-
κρήτερα ἦτο τὸ Αἴγιον (Βοσίτσα), ὅπου ἐγίνοντο αἱ συνε-
λεύσεις· αὐτοῦ πλησίον ἦτο ἡ Ἑλίκη, ἣτις κατὰ τὴν ρά.
Ὀλυμπιάδα ἐκρημνίσθη μίαν νύκτα ἀπὸ σεισμὸν· Αἴγαιρα,
Κερύνηια, Βούρα, Λεόντιον, Πελλήνη· Σι-

κυών, ἀρχαιοτάτη πόλις, περίφημος διὰ τὰς προόδους τῆς Ζωγραφικῆς καὶ Ἀγαλματοποιητικῆς τέχνης. Ἐκ ταύτης ἦτο ὁ περίφημος τῆς ἀρχαιότητος τεχνίτης Δαίδαλος, καὶ ὁ ἀρχιστάτης τῆς Ἀχαικῆς συμμαχίας Ἄρατος. Φλιουῆς, παλαιὰ πόλις εἰς τὸ μέσον τῆς χώρας. Κόρινθος, παλαιὰ, μεγάλη, πλουσία, καὶ λαμπροτάτη πόλις· ἐμπορεῖον μέγα μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Ἑλλάδος καὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ τῶν παραλίων τῆς μικρᾶς Ἀσίας· καὶ καθέδρα πολλῶν τεχνιτῶν. Ἔδωκε τὴν ὑπαρξιν εἰς τὰς Συρακούσας καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας πόλεις· αὕτη ἐπαιηγύριζε καὶ τὰ γνωστὰ Ἰσθμια εἰς τιμὴν τοῦ Ποσειδῶνος· ὡς πρώτη τῆς Ἀχαικῆς συμμαχίας κατηδαφίσθη ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους, ἀνεκτίσθη ἕμως πάλιν ἀπὸ τὸν Ἰουλίον Καίσαρα. Ἀκροκόρινθος ἦτο ἡ ἀκρόπολις τῆς Κορίνθου, κειμένη ἐπάνω ὑψηλοῦ βουνοῦ· ἔχει μακρὰν αὐτῆς, εἰς τὸ ἄλσος Κρανεῖον ἔζη ὁ Διογένης εἰς τὸν πίθου του. Λέχαιον εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, καὶ Κεγχρεαὶ εἰς τὸν Σαρωνικὸν ἦσαν οἱ δύο λιμένες, ἐκ τῶν ὁποίων ἔλαβε τὴν αὐξήσιν τῆς αὕτη ἡ πόλις. Σχοινοῦς ἦτο λιμὴν ἄλλος τῆς Κορίνθου εἰς τὸν Σαρωνικὸν κόλπον.

Σημείωσις. Ὅλη ἡ Ἀχαιᾶ ἦτο ποτὲ μέρος τῆς τῶν Μυκηναίων βασιλείας· Εἰς τοὺς χρόνους τῆς Μακεδονικῆς μοναρχίας κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ρκδ'. Ὀλυμπιάδος ἐσυμμάχησαν δώδεκα πόλεις ἐξ αἰτίας τῶν πύλων Δύμης καὶ Πατρῶν. Εἰς τὴν συμμαχίαν ταύτην ἐμβῆκαν κατ' ὀλίγον ἡ Σικυών, ἡ Κόρινθος, οἱ Ἀργεῖοι, οἱ Ἀρκάδες, οἱ Μεσσηνιοὶ καὶ Ἡλεῖοι, καὶ οἱ Μαγαρεῖς, καὶ ἀνέστησαν τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος. Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἦσαν ἄσπονδοὶ ἐχθροὶ ταύτης τῆς συμμαχίας. Οἱ Ῥωμαῖοι κρημνίσαντες τὴν Κόρινθον, ἔγειναν

κυριοῖ ὅλης τῆς συμμαχίας, καὶ ὠνόμασαν τὴν Ἑλλάδα Ἀχαιῶν ἐκ τῆς τότε ἰσχυρωτάτης ἐπαρχίας.

Ε'. Ἑλληνικαὶ Νῆσοι.

Τὰς διαιροῦμεν εἰς μεγαλητέρας καὶ μικροτέρας, καὶ θέλομεν τὰς ἐκθέσειν, καθὼς τὰς συγκατάσπουσιν ἄλλας μὲν μετὴν Ἀσίαν, ἄλλας δὲ μετὴν Εὐρώπην.

α'. Αἱ μεγαλητέραι εἶναι Εὐβοία, Κρήτη, Κύπρος, Ρόδος.

Α'. Εὐβοία, τῶρα Εὐριπος.

Θέσις. Ἐκ τῶν νοτιοανατολικῶν πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ κατὰ μῆκος τῶν αἰγιαλῶν τῆς Ἀττικῆς εἶναι ἡ Βοιωτία, ἡ Λοκρὶς καὶ ἡ Θεσσαλία, ἀπὸ τὰς ὁποίας τὴν χωρίζει ὁ Εὐβοϊκὸς κόλπος, ὃς τις πλησίον τῆς Χαλκίδος ὀνομάζεται Εὐριπος, ὅθεν ἐκβῆκε τὸ νεώτερον τῆς νήσου ὄνομα.

Ἀκρωτήρια. Κήλαιον καταυτικρὺ τῶν Θερμοπυλῶν. Ἀρτεμίσιον καταυτικρὺ τοῦ εἰς τὴν Θεσσαλίαν Ἀφρτικοῦ ἀκρωτηρίου. Ἐδῶ ἐκτύπησαν κατὰ πρῶτον οἱ Ἕλληες τοὺς Πέρσας ἐπὶ Ξέρξου διὰ θαλάσσης. Γαιρεςὸς, καὶ Πεταλία βλέπουσιν εἰς τὸ Σούνιον.

Τόποι. Χαλκίς παρὰ τὸν Εὐριπον, πόλις παραθαλάσσιος ἐνδοξοτάτη, καὶ ἀξιόλογον φρούριον διὰ τὴν θέσιν της. Ἐρετρία (Ρόκκο) ἐν μίλιον μακρὰν ἀπ' αὐτῆς. Κάρυσος, εἰς τὰ νοτιοανατολικά τῆς νήσου. Ἰσίαια, ἡ μετέπειτα Ὠρεὸς, εἰς τὰ βορειοδυτικά.

Σημείωσις. Ἡ Εὐβοία ἔσθιζε πολλὴν ἄσβεστον, εἶχε καλὰ θερμὰ λουτρά, καὶ ὠραῖα μάρμαρα· ὁ πορθμὸς τῆς εἶναι

τόσον μικρὸς καὶ στενὸς, ὥστε συνάπτεται ἢ νήτος μετ' τὴν ξηρὰν διὰ γεφύρας.

Β'. Κ ρ ῆ τ η.

Θέσις. Ἐκτείνεται ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς, καὶ κεῖται μεταξύ τοῦ ἀκρωτηρίου Μαλείου ἢ Μαλειῶν τῆς Λακωνικῆς, καὶ τῆς Ρόδου οὕτως, ὥστε περιορίζει ὅλον τὸ Λίγαϊον πέλαγος.

Βουναί. Ἴση ἢ Ἰδαίου ὄρος, καὶ Δίκτη εἰς τὸ μέσον τῆς νήσου.

Ἀκρωτήρια. Κίμαρος τὸ βορειοδυτικόν. Κριεῦ μέτωπον, τὸ νοτιοδυτικόν. Σαρμώνιον, τὸ ἀνατολικὸν ἄκρον τῆς νήσου.

Ποταμός. Ὁ κυριώτερος ποταμὸς τῆς νήσου Ληθαίος ῥεεῖ διὰ τῆς Γορτύνης εἰς τὴν μεσημβρινὴν πλευράν.

Τόποι. Κυωσσός, ἡ μητρόπολις τῆς νήσου εἰς τὰ ἀνατολικά αὐτῆς μέρη· πλησίον αὐτῆς ἦτο ὁ Λαθύρινθος, τὸν ὀποῖον λέγουσι ὅτι ἔκτισεν ὁ Δαίδαλος. Γόρτυνα, σιμὰ τοῦ ποταμοῦ Ληθαίου, ἔκειτο κατὰ μεσημβρίαν, καὶ ἦτο μεγαλύτερα παρά τὴν Κυωσσόν. Κυθωνία πρὸς δυσμὰς, ἡ τρίτη μητρόπολις. Φαισός, ἔκειτο ὄχι πολὺ μακρὰν τῆς Γορτύνης, καὶ ἠφανίσθη ἀπὸ τοὺς Γορτυνίους. Ἀμισός, ὁ παλαιὸς λιμὴν τοῦ βασιλέως Μίνως. Μετάλλου καὶ Λεβῆν, λιμένες τῆς Γορτύνης. Ἡράκλειον, ἐπίνειον τῆς Κυωσσού. Ἡ Ἀμφίμαλλα, πόλις εἰς κόλπον Ἀμφιμαλλικὸν ἀπ' αὐτῆς ὀνομαζόμενον. Πλησίον αὐτῆς ἦτο ἡ Ρύθιμνα (Ρετῖνον).

Σημείωσις. Οἱ παλαιοὶ Κρήτες ἦσαν πειραταί. Μίνως ἦτο ὁ νομοθέτης των· οὗτοι ἐκατάστησαν τὰ πρῶτα δημόσια ἀνατροφεῖα. Ὁ Λυκοῦργος ἐμιμήθη εἰς τὴν Σπάρτην τοὺς νόμους τοῦ Μίνως.

Γ'. Κ ύ π ρ ο ς.

Θέσεις. Ἡ νῆτος αὕτη κεῖται ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς εἰς τὸ Πιχμύλιον πέλαγος, καταυτικρῷ Κιλικίας καὶ Συρίας.

Βουνά. Ὀλυμπος εἰς τὴν ἀνατολικὴν ἄκραν μὲ ναὸν τῆς Ἀφροδίτης περίφημον· ἦτο καὶ Ὀλυμπος ἄλλος εἰς τὸν μεσημβρινὸν Λίγιαλόν. Κυρίως δὲ Ὀλυμπος ὀνομάζεται τὰ ἀλληλεχῆ ὄρη εἰς τὸ μέσον τῆς νήσου, ὅθεν ἀναβρῦουσιν ὅλοι οἱ ποταμοί.

Ἀκρωτήρια. Ἀκάμας ἡ δυσμικιωτάτη ἄκρα τῆς νήσου. Κρομμίου ἄκρα ἡ βόρειος· αἱ Κλειῆδες βλέπουσι τὰ βορειοανατολικά. Κουριάς ἄκρα, πρὸς μεσημβρίαν.

Τάποι. Εἰς μὲν τὸν βόρειον αἰγιαλὸν ἔκειντο ἐκ εὐσεως εἰς ἀνατολὴν Σόλοι, Ἀρσινόη, Λόπαθος λιμένα ἔχουσα, καὶ τὸ Ἀφροδίσιον· εἰς δὲ τὸν ἀνατολικόν, Σαλαμῖς, ἡ μετέπειτα Κωυσαυτία (Κολοῦρι), πόλις ὠραιωτάτη· ὀλίγον τι μακρῆτερα πρὸς νότον ἦτο ἡ ἄλλη Ἀρσινόη (Φαμαγούσα)· εἰς τὸν μεσημβρινὸν αἰγιαλὸν εὐρίσκετο τὸ Κίτιον, πατρίς τοῦ περικλεοῦς ἀρχηγοῦ τῆς Στωϊκῆς Φιλοσοφίας Ζήνωνος, καὶ ἡ διὰ τὴν λατρείαν τῆς Ἀφροδίτης περίφημος Ἀμαθοῦς· εἰς δὲ τὸν δυτικὸν αἰγιαλὸν ἦσαν ἡ Παλαίπαφος (Πάφος) καὶ ἡ νέα Πάφος, ὅπου ἐτεμάτο κατ' ἐξοχὴν ἡ Ἀφροδίτη, ἧτις κατὰ τὸν μῦθον ἐκβῆκεν ἐδῶ ἀπὸ τῆς θάλασσαν. Εἰς τὸ μέσον ἦτο ἡ Ταμασός, καὶ πλησίον αὐτῆς τὰ καλὰ τοῦ χαλκοῦ μεταλλεῖα.

Σημείωσις. Ἡ Κύπρος ἔδιδεν ἄρθρα γεννήματα, καὶ ἔλαιον καὶ οἶνον καὶ ὀπώρας καὶ μέταλλα· ἦτο καὶ πολυάνθρωπος τοὺς παλαιούς χρόνους· εἶχε τότε ἐννέα βασιλεία, ἡ μᾶλλον εἶπεῖν, ἐννέα αὐτονόμους πολιτείας.

γ'. Ρόδος.

Θέσις. Ἐκ Βορρᾶ πρὸς Νότον, ἀντικρῦ Καρίας.

Ὅρος. Ἀτάβυρις, εἰς τὴν νότιον πλευρὰν τῆς νήσου· ἦτο εἰς αὐτὸ ἱερόν Διὸς Ἀταβυρίου.

Πόλις. Ρόδος, ἀξιόλογος παραθαλασπία πόλις, καὶ περίφημον ἐμπορεῖον τῆς ἀρχαιότητος εἰς τὰ ἀνατολικά τῆς νήσου· τὸν λιμένα τῆς ἐς ἕλιξεν ὁ 70 ποδῶν ὕψος ἔχων γολοσσὶς, ὅς τις ἐκρημίσθη ὑπὸ σεισμοῦ. Κατὰ τὴν ἐβδόμην ἐνατουαετηρίδα τὴν ἐγάλασαν οἱ Σαρακηνοί. Λίνδος, πρὸς μεσημβρίαν τῆς Ῥόδου, εἰς τὸν ἀνατολικὸν αἰγιαλόν. Ίαλυσὸς, εἰς τὸν βόρειον. Κάμιρος, εἰς τὸν δυτικόν. Ἀρχαιόταται πόλεις τῆς χώρας ἦσαν αὗται αἱ τρεῖς· ἡ δὲ Ῥόδος ἐκτίσθη ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, καὶ ἐκατοικήθη ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῶν προτέρων.

Σημείωσις. Τὴν φήμην τῆς θαλασσοπλοΐας ἐξίψωσεν ἡ νήσος αὕτη· ἦτο πατρίς πολλῶν μεγάλων ἀνδρῶν. Ὁ Οὐέσπασιανὸς τῆς ἐπῆρε τελευταῖον τὴν ἐλευθερίαν. Τοὺς θαλασσίους νόμους τῆς ἐγνώρισσαν τὰ πλειότερα θαλασσιναῖα ἔθνη.

β'. Αἱ μικρότεραι Ἑλληνικαὶ νήσοι διαίρουνται εἰς Κυκλάδας καὶ Σποράδας· ἀλλ' ἡ διαίρεσις αὕτη εἶναι ἀπρὸς διόριστος.

Α'. Κυκλάδες Νῆσοι.

Αἱ κυριώτεραι εἶναι.

Δῆλος ἡ πατρίς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, αἵτινες μετὰ τῆς μητρός των Λητοῦς εἶχαν ἐδῶ ναὸν μεγαλο-

πρεπή. Ἐδῶ ἐναπεταμίευσαν οἱ Ἕλληνες τοὺς δημοσίους τῆν
 θησαυρούς. Μετέπειτα, ἀφ' οὗ ἐχαλάσθη ἡ Κιόριθός, διεδέχθη
 ἡ μητρόπολις τῆς ἐκτεταμένην τινα ἐμπορίαν· εἶναι ἡ μικροτέρα
 τῶν Κυκλάδων νήσων· κεῖται πλησίον τῆς Μυκόνου. Εὐ-
 θύς μετὰ τὴν Δήλον εἶναι ἡ Ὀρτυγία ἡ Ῥήνεια· ἐδῶ
 εὐάπτοντο οἱ νεκροὶ τῆς Δήλου, ἐπειδὴ ἐκεῖ δὲν ἐσυγχωρεῖτο
 νεκροῦ ἐνταφιασμὸς διὰ τὴν ἀγιότητα τῆς Νήσου. Πάρος,
 περίφημος διὰ τὰ καλά λευκὰ μάρμαρα, καὶ διὰ τὸν Μιλτιά-
 δην. Νάξος, πάλαιποτε Δία, ἡ μεγαλητέρα καὶ εὐφρο-
 τερα ἀπὸ τὰς κυκλάδας νήσους, ἔδιδε κάλλιπον οἴνου· καὶ διὰ
 τοῦτο ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὸν Βάκχον. Ἄνδρος, ἡ βορειο-
 τάτη ἀπ' ἕλας τὰς κυκλάδας, ἀμέσως μετὰ τὴν Εὐβοίαν, εἶχε
 καλὸν λιμένα, καὶ πολλὴν ἐμπορίαν. Τήνος, εἶχεν ἱερὸν
 Ποσειδῶνος μέγα καὶ ἀξιοθέατον, ἔξω τῆς μικρᾶς πόλεως τῆς,
 εἰς ἄλλος. Σύρος, πρὸς δυσμὰς τῆς Δήλου. Κέως (Τσία),
 ἀντικρὺ τῆς Σουνιάδος ἄκρας, εἶχε τέσσαρας καλὰς πόλεις, Ἰου-
 λίδα καὶ Καρθαίαν, καὶ Ποιήεσσαυ καὶ Κορησσίαυ.
 Γύαρος (Γυοῦρα), μετὰ Κέω καὶ Ἄνδρου. Κύθνος
 (Θέρμια), καὶ Σέριφος, εἰς τὰ νότια τῆς Κέω. Ὠλίας-
 ρος πλησίον τῆς Πάρου, καὶ Πρεπέσιυθος ἦσαν ἄσημοι.

Σημείωσις. Πάλαιποτε ἦσαν αὐταὶ αἱ νῆσοι ὑποτε-
 ταγμέναι εἰς τοὺς Κρήτας, ἔπειτα εἰς τοὺς Κᾶρας, τελευταῖον
 εἰς τοὺς Ἀθηναίους· εἰς τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον πολλὰ
 ἔγιναν αὐτόνομοι.

Β'. Σποράδες Νῆσοι σιμὰ τῆς Εὐρώπης.

Αἱ ἐπισημότεραι εἶναι· Μήλος, μετὰ Κρήτης καὶ
 τῷ Σκυλλαίου ἀκρωτηρίου, ἔδιδεν ἀξίαστον οἴνον καὶ συμπη-

ρίαν. Πλησίον αὐτῆς ἔκειντο Σίφνος, καὶ Κίμωλος, ὅθεν ἡ Κιμωλία γῆ, καὶ Πολύαιγος. Ἴος (Νιός), μικρὰ νῆσος ὑποκάτω τῆς Νάξου· ἐδῶ λέγουσι ὅτι εὐρέθη ὁ τάφος τοῦ Ὀμήρου. Θήρα (Σαυτορίνη), εἰς τὰ νοτιώτατα μέρη τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους. Ἄστυπάλαια (Ἄστυπαλιά), ἀντικρὺ τῆς Κῷ· ἡ ἀνατολικωτάτη ἀπὸ τὰς Εὐρωπαϊάς νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους. Ἄμοργος, μεταξύ Νάξου καὶ Ἀλικαρνασσοῦ. Σκύρος πρὸς Βορρᾶν καταυτικρὺ τὴν Εὐβοίας. Ἐδῶ ἐκρύφθη ὁ Ἀχιλλεύς διὰ νὰ μὴ ὑπάγῃ εἰς τὸν κατὰ τῆς Τροίας πόλεμον. Σκίαθος, καὶ Σκόπελος, μεταξύ Εὐβοίας καὶ Μαγνησίας.

Γ'. Σποράδες Νῆσοι σιμὰ τῆς Ἀσίας.

1. Εἰς τὸ Αἰγαίου πέλαγος.

Τένεδος, εἶχεν εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους χωριστῆς βασιλείας· κεῖται ἀντικρὺ τοῦ Σιγείου ἀκρωτηρίου. Λέσθος (Μιτυλήνη), μεγάλη νῆσος ἀντικρὺ τοῦ Περγάμου· εἶχε πάλαι ποτὲ πολλὰς περιφήμους πόλεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἦτο ἡ μὲν Μιτυλήνη πρὸς ἀνατολὰς, ἡ δὲ Μέθυμνα πρὸς Βορρᾶν. Πιττακός, Σαπφῶ καὶ Ἀλκαῖος ἐγεννήθησαν εἰς αὐτήν. Χίος εἶχε καλοὺς ἐμπελῶνας καὶ μάρμαρα.

2. Εἰς τὸ Ἰκάρειον πέλαγος,

Σάμος, ἀξιόλογος νῆσος ἀντικρὺ τῆς Μιλήτου· ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὴν Ἥραν· εἶχε καλὰ ὀπωρικά καὶ γεννήματα· τὰ κεράμια σκεύη τῆς ἦσαν περίφημα· ὁ Πυθαγόρας ἶδε τὸ φῶς εἰς αὐτήν. Ἰκαρία, πρὸς δυσμὰς τῆς Σάμου, περίφημος διὰ τὸν μῦθον τοῦ Ἰκάρου· εἶχε καλὰς βοσκὰς διὰ τὰ

κτῆνη. Πάτμος, ὑποκάτω τῆς εἰρημένης, γνωσὴ διὰ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Θεολόγου. Φαρμακοῦσα περὶ τὴν Μίλητον, ὅπου ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς πειρατὰς ὁ Καίσαρ Ἰούλιος. Εἶχεν ἐξαιρετὰ κρασία, καὶ λεπτὰ ὑφάσματα ἢ Κῶς, πατρίς τοῦ Ἱπποκράτους.

3. Εἰς τὸ Καρπάθιου πέλαγος.

Κάρπαθος, ἰσημερινὴ νῆσος μεταξὺ Ῥόδου καὶ Κρήτης.

Ι Τ Α Λ Ι Α.

Ὄνόματα. Ἰταλία, Σατουρνία, Αὔσουνα, Ἔσπερια, Οἰνωτρία· τὰ τελευταῖα ὀνόματα τῆς τὰ ἔδωκαν οἱ ἀρχαιότατοι Ἕλληνες· ἡ ἀρχὴ τοῦ ὀνόματος τῆς Ἰταλίας εἶναι ἀδέσβαιος· πιθανώτατον εἶναι, ὅτι προήλθεν ἀπὸ παλαιόν τινα ἡγεμόνα τῆς χώρας, καθὼς καὶ τὸ Σατουρνία καὶ Οἰνωτρία· Ἔσπερια δὲ ὠνομάζετο ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας διὰ τὴν πρὸς δυσμὰς θέσιν τῆς. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι συγγραφεῖς Ἔσπεριαν ἔλεγον ἄλλοτε μὲν τὴν Ἰταλίαν, ἄλλοτε δὲ τὴν Ἰσπανίαν.

Ὅρια. Ἡ χώρα αὕτη περιωρίζετο ἐκ μὲν Βορρᾶ ἀπὸ τὰς Ἄλλειψις· ἐκ δὲ ἀνατολῶν ἐχωρίζετο ἀπὸ τὴν Ἰλλυρίαν διὰ τοῦ ποταμοῦ Ἄρσιου· ἐκ δὲ νότου, περιεκυκλόετο ἀπὸ τὸ Λιγυρικὸν ἢ Τυρρηνικὸν πέλαγος, ἐκ δὲ ἀνατολῶν, ἀπὸ τὸ Ἀδριατικὸν ἢ Ἴόνιον· ἀλλ' εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, τὸ βορειότατον μέρος, ἢ ἡ πάλαι ποτε Λομβαρδία, ἐπειδὴ ἑκατοκεῖτο ἀπὸ τοὺς Γάλλους, δὲν ἐτάττετο εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Θάλασσαι. Τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος ὠνομάζετο ἀνωτέρα θάλασσα· τὸ δὲ Τυρρηνικὸν, κατωτέρα· ὁ δὲ κόλπος τῆς Γενουίας, ὠνομάζετο Λυγυρικὴ· ἢ δὲ περὶ τοὺς πόδας τῆς Ἰταλίας, Ἴονική.

Διαίρεσις. Ἐδιαιρεῖτο πάλαι ποτὲ ἡ Ἰταλία εἰς τέσσαρα μέρη, Ἰταλίαν ἰδίως, Ἐντὸς τῶν Ἄλπεων Κελτικὴν (Γαλλίαν Κισαλπίναν), Ἑλλάδα μεγάλην, καὶ Ἰταλικὰς νήσους.

Α'. Ἰταλία ἰδίως.

Ὅρια. Πρὸς δυσμὰς, ἡ Λιγυρικὴ (Γένουα), καὶ ὁ ποταμὸς Μάκρας· πρὸς βορρᾶν, ὁ ποταμὸς Ῥουβίκων, καὶ ἀρχήτερα ὁ Αἰσῖς· οἱ δὗο οὗτοι ποταμοὶ καὶ μεταξύ τούτων τὰ Ἀπέννινα ὄρη ἀπεχώριζαν τὴν Ἰταλίαν ἀπὸ τὴν Ἐντὸς Ἄλπεων Κελτικὴν.

Ἐπικράτειαί

α. Λατίνη, ἢ Λάτιον.

Ὅρια. Πρέπει νὰ διακρίνωμεν τὴν παλαιὰν Λατίνην ἀπὸ τὴν νέαν. Ἡ παλαιὰ ἐξηπλόυετο ἀπὸ τὸν Τίβεριν ἕως τὸ Κιρκαῖον ἀκρωτήριον, καὶ ἐπεριωρίζετο πρὸς βορρᾶν ἀπὸ τοῦ Ἀνίουνα (Teverone), καὶ τὸ ὄρος τοῦ Ἄλγιδου· τὸ δὲ νέον ἐξετείνετο περισσότερον, ἐκ τῶν συνόρων τούτων ἕως τοῦ ποταμοῦ Λεῖρι (Garigliano).

Ποταμοί. Τίβερις· ὁ ἐπίσημος οὗτος ποταμὸς ἐκπηγάζει ἀπὸ τὰ Ἀπέννινα ὄρη, καὶ δεχόμενος τοὺς ποταμοὺς Κλάιν, Νάρα, Ἀλλίαν, Κρημέραν καὶ Ἀνίουνα, ὑποκάτω τῆς Ῥώμης χύεται εἰς τὴν Τυρρηνικὴν θάλασσαν. Πλημμυρεῖ συχνάκις, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι Ἰλώδης, κίτρινος καὶ θολερὸς. Ἀνίουνα (Teverone), ὀρμητικὸς ποταμὸς, χωρίζει τὴν Σαβίνην καὶ τὴν Λατίνην. Νουμικὸς, ῥυαξ, χύεται ἐπέκεινα τοῦ Λαυίνιου εἰς τὴν θάλασσαν· εἰς τὰ νηρά του ἐπιγίγη ὁ Αἰνείας. Λεῖρις (Garigliano)· εἰς τὰ περὶ αὐτοῦ εἶναι αἱ Παλύδες ἤγουν λίμναι Μιντουρηνσαί.

Λίμναι. Λάκος Ῥήγιλλος ὄχι μακρὰν τῆς σημερινῆς πολίχνης Φρασκάτι· αὐτοῦ σιμὰ εὐνίκησάν ποτε οἱ Ῥωμαῖοι

τοὺς Λατίνους. Ποντίαι Παλύδες, μεγαλώτατα ἔλη μεταξύ τῶν ποταμῶν Νυμφαίου καὶ Αὐφίδου· Κορυ. Κέθηγος τὸ 590 Α. Ρ., Καῖσαρ, Αὔγουστος, Τραϊανὸς, καὶ ὁ τῶν Γότθων βασιλεὺς Θεοδώριχος εἰς μάτην ἐπροσπάθησαν νὰ τὰ ξηράνωσι.

Βουναί. Ἄλθανόν, σιμὰ τῆς πόλεως Ἄλθας· ἐδῶ ἐπανηγυρίζοντο τῶν Λατίνων αἱ ἑορταί. Σάκερος, ὅπου κατέφυγαν οἱ Ῥωμαῖοι, ὅταν κατεπάλαισαν τοὺς Τριβούνους.

Πόλεις. Ῥώμη, μητρόπολις ποτὲ ὅλου τοῦ παλαιοῦ κόσμου, εἰς τὰς δύο ὄχθας τοῦ Τιβέρεως, ἐπάνω δέκα λόφων κτισμένη· ἠυξήθη δὲ κατ' ὀλίγον· διότι πρῶτον μὲν εἶχαν τειχίσαι, τὸ Καπιτώλιον, καὶ τὸ Παλάτιον, καὶ τὸν Κουίρινον λόφον. Ἄγκος δὲ Μάρκιος ἐπρόσθεσε τὸ Καίλιον ὄρος, καὶ τὸ Ἀβεντίνον ὄρος, καὶ τὴν μεταξύ τούτων πεδιάδα· ὁ δὲ Σερούϊος μετέπειτα τὴν ἠυξήσε μὲ τὸν Ἑσκυλῖνον λόφον καὶ τὸν Οὐμίναλιον· ἔπειτα εἰτείχισαν ἐξ ἑσθίων διάστημα μὲ τάφρον ἀπὸ τῆς Κολλίνης πύλης ἕως τῆς Ἑσκυλίνης. Πομπηῖος δὲ καὶ ὁ Καῖσαρ καὶ ὁ Σεβασὸς ἔκαμαν μεγάλας δαπάνας εἰς πολλὰς κατασκευάς· τὰς πλείετέρας περιεῖχε τὸ Ἄρειον πεδίου ἢ ὁ Μάρτιος κάμπος, ὅς τις ἦτο μέγας καὶ ἀξιοθέατος, ὅπου ἐγίνοντο οἱ γυμνασικοὶ ἀγῶνες· πλησίον τούτου ἦτο καὶ πεδιάς ἄλλη, καὶ κύκλω πολλόταται ζοαί, καὶ ἄλση καὶ θέατρα τρία, καὶ ἀμφιθέατρον, καὶ ναὶ πολυτελεῖς, καὶ μνημεῖα τῶν ἐπιφανεστάτων Ῥωμαίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Ἀξιολογώτατον δὲ ἦτο τὸ Μουσουλεῖον. Ἡ ἀγορὰ ἦτο ζολισμένη μὲ βασιλικὰς ζοὰς καὶ ναοὺς· ἐκεῖ ἦτο καὶ τὸ Καπιτώλιον· τὰ ἀριστουργήματα τοῦ Παλατίου, καὶ τοῦ περιπάτου τῆς Λιθίας ἦσαν ἀξιόλογα. Ὁ Σεβασὸς Καῖσαρ ἐδιαίρεσε τὴν Ῥώμην εἰς δεκατέσσαρας χώρας ἢ κύκλους ἢ συνοικίας.

Αἱ δὲ ἄλλαι πόλεις τῆς Λατίνης ἦσαν, Ὡσια, λιμῆν

ἐξαιρέτος εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Τιβέρεως. Λαυρεντόν, καθέδρα τῶν ἀρχαιοτάτων Λατίνων βασιλείων. Λαουῦνιου (Paterno), αὐτοῦ πλησίον. Ἄλβα Λόγγα (Albano), κατεσκάφη ἀπὸ τὸν βασιλέα Τοῦλλιον Ὀστίλιον. Τοῦσκλον (Frascati)· εἰς τὰ καλὰ περίχωρα ταύτης τῆς πόλεως εἶχαν οἱ Ῥωμαῖοι πολλὰ ἀγροκήπια. Πραίνεσος (Palestrina), εἰς τὰ σύνορα τῶν Αἰκούων, ἐκ φύσεως ὄχυρά, εἶχεν ἱερὸν καὶ χρηστήριον ἐπίσημον τῆς Τύχης. Ὁ Σύλλας ἐπόρθησε ταύτην τὴν πόλιν, καὶ κατέσφαξε τοὺς κατοίκους· ἔπειτα δὲ ἔκτισεν αὐτοῦ ναὸν μεγαλοπρεπῆ. Τίβουρα (Tivoli), πόλις μεγαλοπρεπῆς καὶ πλουσία μεταξὺ πολλῶν τερπνοτάτων ἀγροκηπίων, τῶν ὁποίων τὸ περιφανέστερον ἦτο τὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ. Οἱ Ῥούτουλοι εἶχαν εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς Λατίνης πολλὰς πόλεις. Ἀρδέα (Ardia), ἦτο τούτων ἡ περιφημότερα. Ἡ χώρα τῶν Ἐρνίκων ἦτο πολλὰ βουνώδης καὶ πετρώδης καὶ ἐσυνώρευε μὲ τοὺς Μαρσοὺς καὶ Αἰκούους. Ἀπὸ τὰς πόλεις τῶν ἐπίσημος ἦτο ἡ Ἀναγνία (Anagni). Τὴν πρὸς Νότον καὶ Ἀνατολὰς χώραν τὴν πλησίον τῶν Ῥουτούλων καὶ Ἐρνίκων ἐξουσίαζαν οἱ Οὐόλσκοι, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔκαμαν πολλοὺς πολέμους οἱ Ῥωμαῖοι. Αἱ περιφημότεραι πόλεις τῶν ἦσαν Ἄντιου, δυνατὴ παραθαλάσσιος πόλις, εἰς τὸ ἀκρωτήριον, τὸ ὁποῖον ἀκόμη οἱ Ἰταλοὶ ὀνομάζουσιν Anzo. σώζονται ὡς τὴν σήμερον εἰρεῖα ταύτης τῆς πόλεως. Κερκαῖον, ἡ Κίρκης ἱερὸν, ὀνομασθὲν ἀπὸ τὴν διαβόητον Κίρκην (ἐπάνω τοῦ ἔρους, τὸ ὁποῖον τὴν σήμερον ὀνομάζεται Monte Circello), λιμὴν ἀξιοθέατος. Lucus Feroniae, περίφημον ἄλσος τῶν ποιητῶν. Ταρράκίνα ἐπάνω ἔρους, Τραχιεὴ ὀνομαζομένη πρότερον. Οὐελίτρα (Veletri), πόλις ὠραία, πατρίς τῆς γενεᾶς τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου· Σούεσσα

τῶν Ἰωμεντίνων, Κόρα (Corioli, ἢ Cori). Φρέγγλαι (Ponte Coruo), παρὰ τὸν Λεῖριν ποταμὸν, ἦσαν αἱ τρεῖς μητροπόλεις τῶν παλαιῶν Οὐόλοκων· εἶναι ἀπὸ πολλῆς κρημνισμέναι, οὐδὲ φαίνεται μὲ βαιβασιότητα ἢ θέσις των. Ἄρπινον, πατὴρ τοῦ Κικέρωνος καὶ τοῦ Μαρίου. Ἀκούι-
νου, πατὴρ τοῦ ποιητοῦ Ἰουβενάλιου.

Τὴν δὲ νέαν Λατίνην ἐκατοίκουν οἱ πρὸς τὰ μέρη τῆς Καμπανίας πλησίον τῶν Ἀβοργίνων (Auruncer).

Πόλεις. Ἀμύκλαι, ὀνομασὴ διὰ τοὺς ὄφεις καὶ τὰ σπήλαιά της. Καιάτα (Gaeta), ἐπώνυμος τῆς τοῦ Δι-
νειίου τροφοῦ, ἣτις λέγουσιν ὅτι ἐνεταφιάσθη ἐνταῦθα. Φορμίαι (Mola)· ὁ Κικέρων εἶχεν ἐδῶ ἀγροκήπιον ὀνομαζόμενον Φορ-
μανόν. Μεντοῦρναι, παρὰ τὸν Λεῖριν. Καίκουβον, ἔκαμνε καλὰ κρασία.

Σημείωσις. Ἡ Λατίνη δὲν ἦτο οὔτε ὡς ἡ Σαβίνη, οὔτε ὡς ἡ Καμπανία καρποφόρος· ἀλλὰ δὲν ἦτο πάλιν ἄκαρπος.

β'. Σ α β ί ν η.

Καὶ αἱ Χῶραι τῶν Μαρρσικίνων, καὶ Οὐησίτων, καὶ Πε-
λιγῶν, καὶ Μαρσῶν, καὶ Αἰκούων.

1) Ἡ Σαβίνη ἐσυνώρευε πρὸς δυσμὰς μὲ τὴν Τυρρήνιαν· πρὸς μεσημβρίαν μὲ τὴν Λατίνην· πρὸς ἀνατολὰς μὲ τοὺς Πικεντίνους καὶ Οὐησίτους· πρὸς Βορρᾶν μὲ τοὺς Ὀμβρικούς.

Ἔδατα. Ἀλλίας, ἔπου συνέσθη ἡ δυσυχῆς μάχη με-
ταξὺ Ῥωμαίων καὶ Γάλλων, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐκυρίευσαν καὶ αὐτὴν τὴν Ῥώμην οἱ δεῦτεροι. Ἄνιων (Teverone), ὄριον πρὸς τὴν Λατίνην, καὶ ὁ ἐπισημότερος ποταμὸς ἀπὸ τοὺς ἕως ἐδῶ συναντωμένους. Χίνεται, καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι, εἰς τὸν Τίβεριν.

Πόλεις. Φιδήνας ἢ Φιδεντία, μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος πόλις. Νώμεντον, (Lamentana), ἀπὸ τῆν ἑποίαν ἔλαβε τόνομα ἡ Νωμεντανῆ Ὀδὸς, (Via Nomentana). Ἡρήτον (Monte ritondo) διακωνίσθη διὰ τὴν κατ' ἀρχὰς τῆς Ῥωμαϊκῆς Πολιτείας συζῆσαν αὐτόθι μάχην μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Σαβίνων. Κύρις (ἴσως Correse), ἡ παλαιὰ μητρόπολις τῶν Σαβίνων. Ρεάτου (Rieti), παλαιὰ λαμπρὰ πόλις εἰς τερπνὸν τόπον. Κωτίλια (πλησίον τῆς Cività Ducale) μετ' βρῦσιν ὑγιεινῆν, ὅπου ἀπέθανεν ὁ αὐτοκράτωρ Οὐεσπασιανός. Φαλακρίνα, κώμη, πατρίς τοῦ εἰρημένου αὐτοκράτορος. Ἀμίτερνον (Aquila), πατρίς τοῦ Ἱστοριογράφου Σαλουστίου.

Σημείωσις. Ἡ Σαβίνη ἦτο γῆ καρποφόρος, καὶ βοσκῶν θαψιλῆς.

2) Οὐήσινιοι ἐκατοίκουν εἰς τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ Οὐομάνου. Ματρίνος καὶ Ἄτερνος διέτρεχαν δι' αὐτῶν ἕως τὴν θάλασσαν.

3) Μάρρουκτινοι, ἐκατοίκουν πρὸς ἀνατολὰς τῶν Οὐήσινιων εἰς τὸν Διγαλόν.

Πόλεις. Τεάτου (Chieti) εἰς ὄρεινὸν τόπον. Ἄτερνον (Aternum, Pescara), εἰς τὸ ζόμιον τοῦ Ἄτρινου, εἶχε λιμένα.

4) Πελιγνοὶ (Peligni), ἀπεχωρίζοντο ἀπὸ τοὺς Φρεντανούς διὰ τοῦ ποταμοῦ Σάγρου.

Πόλεις. Κορφίνιον (Corfinium, San Perino), εἰς τὸν Μαρσικὸν πόλεμον περίφημον στρατόπεδον κατὰ τῶν Ῥωμαίων· ἐπολιορκήθη καὶ ἀπὸ τὸν Καίσαρα Ἰουλίον. Σούλμον (Sulmo, Sulmona), πατρίς τοῦ ποιητοῦ Ὀβιδίου, ἔπαθεν ἀπὸ τὸν Σύλλα μὲγαλην ἐρήμωσιν.

5) Μαρσοί (Marsi), ὁ πολεμικώτατος καὶ ἐριστικώτατος ἀπὸ τοὺς εἰρημένους λαοὺς, ἔκατοίκει περὶ τὴν λίμνην Φουκίναν (Lacus Fucinus).

Πόλεις. Μαρρρούκιον (Marrubium, Morea), καλὴ πόλις.

6) Αἴκουοι (Aequi), Σαβινικὸς λαὸς, πρὸς τὸν ὁποῖον οἱ Ῥωμαῖοι ἔκαμαν πολλοὺς αἱματώδεις πολέμους, καὶ τέλος τὸν ἠφάνισαν. Ἐκείντο εἰς τὸ Ἀπένινον μεταξὺ Μαρσῶν καὶ Σαβίνων.

Πόλις καὶ βουνόν. Βιτελλία σιμὰ τοῦ Ἀνίωνος· ἐκ ταύτης τῆς πόλεως ἔκατάγοντο οἱ προπάτορες τοῦ αὐτοκράτορος Βιτελλίου. Ἄλγιδος, ὑψηλὸν βουνόν, τὸ ὁποῖον ἐφημίσθη εἰς τοὺς πολέμους τῶν Ῥωμαίων καὶ Αἰκούων· ἦτο ψυχρὸν καὶ δεινῶδες.

γ. Πικεντίνη.

Ὅρια. Πρὸς Βορρᾶν, ὁ ποταμὸς Αἴσις· πρὸς ἀνατολὰς, τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος· πρὸς μισημβρίαν, ὁ Ἄτερνος· πρὸς δυσμὰς, τὰ Ἀπένινα, τὰ ὁποῖα διέκριναν ταύτην τὴν χώραν ἀπὸ τοὺς Ὀμβρικοὺς καὶ Σαβίνους.

Κάτοικοι. Οἱ Πικεντῖνοι· ἔδειξαν ἀνδρείαν εἰς τὸν συμμαχικὸν ἢ Μαρσικὸν πόλεμον.

Ποταμοί. Τρουεντίνος (Truentus, Tronto). Ἄτερνος (Aternus, pascata).

Πόλεις. Ἀγκῶν (Αγκῶνα), ἐπίσημος πόλις εἰς τὰ Λουμηρικὰ ἀκρωτήρια. Εἶχε λιμένα ἐξαιρετὸν, καὶ τόξον Θριαμβευτικὸν τοῦ Αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ. Τρουεντῖνος (Torre Segura) εἰς τὸν ὀμώνυμόν της ποταμὸν, ὄχυρός καὶ

ἀξιόλογος τόπος. Ἰντιέραμνα (Terano), πατρίς τοῦ Ἰσοριγράφου Τακίτου, καὶ τῶν αὐτοκρατόρων Τακίτου καὶ Φλωριανοῦ· κατηρημώθη ποτὲ ἀπὸ τῶν Σύλλαν.

δ'. Ὀ μ β ρ ι κ ή.

Ὅ ρ ι α. Πρὸς Βορρᾶν, ἢ ἀνωτέρα θάλασσα· πρὸς μεσημβρίαν, ὁ ποταμὸς Νάρ· πρὸς ἀνατολὰς, ὁ Αἰσις· πρὸς δυσμὰς, ὁ Τίβερης.

Ποταμοί. Ὀμοῦ μὲ τὸν Ῥουβίκωνα καὶ Αἴσιν, Μέταυρος, ὅπου ἐκτυπήθη ὁ Ἄσδρούβας.

Λαοί. Εἰς τὰ βόρεια χωρία 1) οἱ Σείονες, Γαλλικὸς λαὸς, ἐνοχλῶν τοὺς Ῥωμαίους, καὶ τελευταῖον ἀφανισθεὶς ὀλοκλήρως ἀπ' αὐτοῦ· εἰς τὴν ἐπικράτειάν των ἦσαν αἱ πόλεις. Ἀρίμινον (Rimini), παραθαλάσσιος πόλις ὑψοθεῖσα ἀπὸ τὸν Αὔγουσον. Πίσσαυρον (Pesaro). Σηνογαλλία (Sinigaglia), καὶ αἱ δύο παραθαλάσσιαι· εἰς τὰ ἐνθον τῆς χώρας εὕρισκετο Σάρσιννα, πατρίς τοῦ ποιητοῦ Πλαύτου. 2) Ὀμβρικοὶ, ἀρχαιότατος λαὸς τῆς Ἰταλίας. Τίφερνον Τιθουρινὸν (Citta di castello)· ὁ νεώτερος Πλίνιος εἶχεν ἐδῶ ὑποσατικά. Σπολήτιον (Spoleto), τὸ ὁποῖον ἐπολιόρκησε ματαίως ὁ Ἄννιβας.

Σημειώσεις. Εἰς τὸ Ἀρίμινον ἐγένετο μεγάλη ἐμπορία τῶν Ῥωμαίων.

ε'. Τ υ ρ ῶ ῥ η ν ί α.

Ὅ ρ ι α. Πρὸς δυσμὰς, ὁ ποταμὸς Μάκρης· πρὸς Βορρᾶν, τὰ Ἀπέννινα ὄρη· πρὸς ἀνατολὰς, ὁ Τίβερης· πρὸς μεσημβρίαν, τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος.

Ποταμοί. Μάκρης (Macra), "Αρνος, (Arno), "Ομβρος (Ombrone), Κλάνις (Chiana), Κιημάρας, ρυάκιον, τὸ ὁποῖον χύνεται σιμὰ τῆς Ῥώμης εἰς τὸν Τίβεριν· ἐδῶ ἔδειξε τὸ τῶν Ῥωμαίων Φαβίου γένος ἐνδοξότατον πατριωτισμὸν, ἀλλὰ σχεδὸν ἐξωλοθρευθῆ.

Λίμναι. Τρασυμένα (Lacus Trasimenus, Lago di Perugia)· ὁ τόπος τῆς μάχης, ὅπου ἐδῶ ἐκτύπησεν ὁ Ἀννίβας τοὺς Ῥωμαίους ὠνομάζετο Ὀσσαρία. Οὐολσινία (Lacus Vulsoniensis, Lago di Bolsena).

"Ορη. Ἀπέννινα, τὰ ὁποῖα διακοῦν τὴν Ἰταλίαν ἐκ Βορρᾶ πρὸς Μεσημβρίαν εἰς δύο μέρη· ἀρχονται ἀπὸ τὴν Διγυσικὴν καὶ τελευτῶσιν εἰς τὸν πορθμὸν τῆς Σικελίας. Σώρακτος, ὄρος υψηλὸν χιονοσκεπασον, ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, πλησίον τοῦ Τιβέρεως.

Ποιότης τῆς Χώρας. Ἡ Τυρρήνιαι· δὲν ἐξισοῦται εἰς τὴν εὐφορίαν μὲ τὴν Καμπανίαν, ἦτο ὅμως καλλιερ-γημένη καὶ καρποφόρος.

Πόλεις. 1) μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ἄρνου καὶ Μάκρου. Λοῦνα, περίφημος λιμὴν μὲ καλὰ μάρμαρα εἰς τὰ πέριξ, εἰς τὰ ἀνατολικά περάτα τῆς ἐπικρατείας τῆς Γενούας. Πείσα, ἐμπορεῖον· πλησίον αὐτῆς ἦσαν θερμὰ λουτρά, Ὑδατα Πεισαία (Aquae Pisanac). Ἡ Αὐρηλία ὁδὸς ἐφθανεν ἕως ἐδῶ ἀπὸ τὴν Ῥώμην· 2) μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ἄρνου καὶ Ὀμβρου. Λιμὴν Ἡράκλειος Λαβρωνίς (Λιβέρνος), γνωστὸς λιμὴν. Σήνα Ἰουλία (Siena), ἔλαβε τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τοὺς Γάλλους. Βετουλονία, πόλις· Σέλλαι Κουροῦλαι καὶ Βέσαι Πρετεξάται ἔλαβαν τὴν ἀρχὴν τῶν ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους. 3) Ἀπὸ τοῦ Ὀμβρου ἕως τὴν λιμὴν Οὐολσινίαν· Κόσσαι, παρὰ τὸν ποτα-

μόν Ἀλδέγναν, περίφημος λιμὴν, ἔκειτο εἰς τὸν πορθμὸν τοῦ Ἀργενταρίου. Κλουύσιον, ἡ καθάδρα τοῦ Περσένου, μία ἀπὸ τὰς δώδεκα παλαιὰς μητροπόλεις. Περουσία, ἐκურισύθη ἀπὸ τὸν Λῦγουσον εἰς τὸν Περουσιανὸν πόλεμον διὰ τὴν τοῦ Μ. Ἀντωνίου γυναῖκα, καὶ ἀπίσως κατηρημώθη. 4) Μεταξὺ Οὐλπιτίας καὶ Τιβέριου. Φερεντινον, ἔθεν ἐκατόγετο ὁ Αὐτοκράτωρ Ὀθίων. Φαλέριοι, μία ἀπὸ τὰς δώδεκα μητροπόλεις. Ἐδῶ διακωνίσθη ὁ Κάμιλλος ἐκ τῆς ἰσορίας τοῦ προδύτου διδασκάλου. Ταρκυνία, ἡ πατρίς τῶν Ταρκυνίων, μία ἀπὸ τὰς δώδεκα παλαιὰς μητροπόλεις. Οὐήϊοι, (πλησίον τῆς νήσου Φαρυσίας), πόλις τῆς παλαιᾶς Ἰταλίας ἰσχυρωτάτη, καλὴ, καὶ μεγαλοπρεπής. Ἡ Ῥώμη ἔκαμε δέκα ἔτη εἰς τὴν πολιορκίαν καὶ πόρθησίν της· ἐπὶ τοῦ ἀφανισμοῦ αὐτῆς ἤγειραν οἱ Ῥωμαῖοι τὸ μέγεθος καὶ τὴν κυριότητά των. Καίρια, μία ἀπὸ τὰς δώδεκα παλαιὰς μητροπόλεις, ἦτο καθέδρα τοῦ Μεξεντίου· εἰς τὰ πέριξ αὐτῆς ἦσαν περίφημα λουτρὰ ἑομαζόμενα Καίριετανά. Κεντουμέκελλα (Civita Vecchia), ὠραῖον ἀγροκήπιον τοῦ Αὐτοκράτορος Τραϊανῶ, καὶ λιμὴν ἀξιωθέατος.

Σημείωσις. Οἱ Τυρρῆνοί ἦσαν ἔθνος παλαιὸν, ἐπιτήθειον, καὶ ἀκμάζον. Ἐμπορία καὶ θαλασποπλοῖα τοὺς ἐπλούτισαν· εἶχαν τέχνας καὶ ἐπισήμας πρὶν ἡμερωθῆν ἡ Ἑλλάς· οἱ Ῥωμαῖοι ἔλαβαν ἀπ' αὐτοὺς τὰς πλείονας τῶν διαταγᾶς· ὁ χαρακτῆρ των ἔκλινεν εἰς τὸ μελαγχολικόν.

Β'. Ἡ Ἐντὸς Ἀλπεων Κελτικὴ, ἢ Γαλλία
Κισαλπίνα.

Όνομα. Ὄνομάζετο οὕτως εἰς διάκρισιν τῆς Ἑπὲρ τῶν

Ἄλπειν Κελτικῆς ἢ τῆς Πέραν τῶν Ἄλπειν Γαλλίας. Ἐπειδὴ δὲ οἱ κάτοικοι ἔγιναν τῆς Ῥώμης πολῖται, καὶ ἐνταυτῷ ἐνεδύθησαν τὴν Ῥωμαϊκὴν Τόγαν ἢ τῆθεναν, ὠνομάσθησαν καὶ **Τογάτοι**, καὶ ἡ χώρα των Γαλλία **Τογότα**.

Περιοχὴ Περιλαμβάνουσι ὅλην τὴν ἀνωτέραν Ἰταλίαν, ἢ τὴν παλαιὰν Λομβαρδίαν, ἐξαιρουμένης τῆς Σαυσίας· μέρος τοῦ Τιρώλιου καὶ τῆς Κιραίνης, τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Ἰστρίας καὶ τῆς μέσης Ἰταλίας, Φερράραν, Βονωνίαν, καὶ Ῥομανίαν.

Ὅρια. Πρὸς Βορρᾶν, αἱ Ἄλπει· πρὸς ἀνατολὰς, ὁ ποταμὸς Ἀρσίας· πρὸς μεσημβρίαν, οἱ ποταμοὶ Ῥουβίκων καὶ Μάκρης· πρὸς δυσμὰς, ὁ ποταμὸς Οὐάρος.

Λίμνηαι. Οὐερβανὸς, Λάριος, Βήνακος, Σεβινός.

Ποταμοί. 1) Πάδος (Po), πηγάζει ἀπὸ τὰς Γοθικὰς Ἄλπεις καὶ χύνεται εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος. 2) Ἄθεις (Adige, Etsch), ἔρχεται ἀπὸ τὸ Τιρώλιον, καὶ χύνεται εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν. 3) Μεδόακος, δύο ποταμοὶ (Brenta, Bacchiglione), καὶ οἱ δύο ἐκβάλλουσιν εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος κατασκευῆς τῆς σημερινῆς πόλεως Βενετίας. 4) Τίκινος ἢ Δουρίας, ἐκβαίνει ἀπὸ τὴν λίμνην Οὐερβανὸν καὶ χύνεται εἰς τὸν Πάδον πλησίον τῆς Παυίας. 5) Ἀδδούας ἐκβαίνει ἀπὸ τὴν Λάριον λίμνην, καὶ ὑπεράνω τῆς Κρεμώνης ἐμβαίνει εἰς τὸν Πάδον. 6) Ὀλλιος ἀπὸ τὴν λίμνην Σεβινὸν εἰς τὸν Πάδον. 7) Μίγκις ἐκβαίνει ἀπὸ τὴν λίμνην Βήνακον, καὶ ἐμβαίνει καὶ αὐτὸς εἰς τὸν Πάδον. 8) Ῥουβίκων πρὸς Βορρᾶν τοῦ Ἀριμίνου, μικρὸς ποταμὸς, περιήρημος εἰς τὴν ἰσορίαν τοῦ Καίσαρος· εἶναι τὸ σύνορον μεταξὺ τῆς κυρίας Ἰταλίας καὶ τῆς Κιταλπίνης Γαλλίας. 9) Ρήνος· ἐπάνω εἰς νῆσον τούτου τοῦ ποταμοῦ, πλησίον τῆς Βονωνίας συνεσάθη ἡ τριαυδρία τοῦ Ὀκταβιανοῦ, καὶ Αεπίδου

καὶ Ἀντωνίου. 10) Μάκρης, τὰ σύνορα τῆς Τυρρήνιας. Χύνεται εἰς τὰ ἀνατολικά περάτα τῆς ἐπικρατείας τῆς Γευούας εἰς τὴν Θάλασσαν. 11) Τρεβίας ἐκπηγάξει ἀπὸ τὰ Ἀπέννινα, καὶ χύνεται πλησίον Πλακεντίας εἰς τὸν Πάδον. Ἐδῶ ἐκτύπησε τὸ δεύτερον ὁ Ἀννίδας τοὺς Ῥωμαίους. 12) Οὐάρος τὰ ἄρια τῆς Ἰταλίας πρὸς τὴν Γαλλίαν. 13) Τίμανος, μεταξὺ Ἀκυλητίας καὶ Τεργεσῶν, μικρὸς ποταμὸς, ὅς τις ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον ὀνομάζεται Τίμαο.

Ὅρη. Αἱ ὑψηλαὶ Ἄλπεις, αἱ ὅποιαι εἰς τοὺς παλαιούς εἶχαν διάφορα ὀνόματα. Ἄλπεις Κιττίαί ἐκείντο ὑπεράνω ἀπὸ τὰς πηγὰς τοῦ Πάδου καὶ Οὐάρου. Ἄλπεις Γράϊαι, ὑπεράνω τοῦ Σεγούσιου. Ἄλπεις Πενίται, ὑπεράνω τῆς Αὐγούσης Πραιτορίας. Μακρῆτερα ἠκολούθουν αἱ Τριθεντίαι Ἄλπεις, καὶ μεταξὺ τούτων πλησίον τῆς Οὐίκεντίας αἱ Εὐγαναικαὶ Ἄλπεις. Περαιτέρω δὲ πρὸς Βορρᾶν, ὑπεράνω τοῦ Ἰουλίου Καρρικῶ εἶναι αἱ Καρρικαὶ καὶ Ἰουλιακαὶ Ἄλπεις. πρὸς δυσμὰς αἱ Ραιτικαὶ, καὶ πρὸς ἀνατολὰς αἱ Νωρικαὶ Ἄλπεις. Οἱ ἀρχαιότατοι Ῥωμαῖοι ἐνόμιζον ἀδιαβάτους τὰς Ἄλπεις· ἀλλ' εἰς τοὺς χρόνους τῶν Καισάρων ἐκατακευάσθησαν πολλοὶ δρόμοι ἐπάνω των.

Ποιότης τῆς Χώρας. Εὐθύς μετὰ τὸν δεύτερον Λιβυκὸν πόλεμον ὑπέπεσεν ὅλη ἡ Ἰταλία εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥωμαίων· καὶ οὕσα γῆ ἀγαθῆ, καὶ ἐνταυτῷ καλλιεργουμένη ἔφθασεν εἰς μεγίστην ἀκμὴν· γεννήματα, ἔλαιον, οἶνος, διάφοροι ὀπώραι ἦσαν τὰ κυριώτερα προϊόντα τῆς καλῆς ταύτης χώρας· ἐκ δὲ τῶν ἐμφυλίων πολέμων, διαιρεθεῖσα εἰς τοὺς λεγομένους Βε-τεράνους ἔπαθε κάποιαν παρακμὴν. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τῆς πέμπτης ἑκατονταετηρίδος δὲν ἴδεν ἡ Ἰταλία ξένους ἐχθρούς,

ἀνέβη πάλιν εἰς τὴν προτέραν τῆς ἀκμῆν καὶ εἰς τοὺς χρόνους τῶν Καισάρων.

Χῶραι.

α. Λιγυρικῆ.

Θέσις. Εἶναι ἡ σημερινὴ ἐπικράτεια τῆς Γενοῦσας καὶ Λούκας.

Πόλεις. Νίκαια (Nizza), κτισθεῖσα ἀπὸ τοὺς Μασσιλέους ὡς προπύργιον ἐναντίον τῶν Λιγύων. Λιμὴν Ἡράκλειος Μονοίκου (Monaco), ἀξιοθέατος λιμῆν. Γένουα, ἐκ παλαιῶν ἤδη χρόνων ἐπίσημον ἐμπορεῖον. Λούκα. Ἐδῶ ἐπαραχέμαζεν ὁ Καῖσαρ εἰς τὸν Γαλλικὸν πόλεμον. Ἐπὶ τῆς ἐξουσίας τῶν Ῥωμαίων περιελήφθη ἡ Λούκα εἰς τὴν Τυρρήνιαν. Οἱ κάτοικοι, τοὺς ὁποίους ἔχυσαν πολὺ αἷμα οἱ Ῥωμαῖοι ἕως οὗ νῦν τοὺς ὑποτάξωσι περὶ τὸ 569 Α. Ρ, ἦσαν οἱ ἐπιτηδειότατοι Λίγυες, καὶ ἐπιάσθησαν ἀπὸ τὰς τέχνας καὶ ἀπὸ τὴν ἐμπορίαν ἐκ παλαιῶν χρόνων.

β'. Γαλλία ἢ Ἐντὸς Πάδου.

Πόλεις. Πλακεντία (Piazenza), ἀξιοθέατος καὶ καλῶς οἰκοδομημένη πόλις. Πάρμα, ἀκμάζουσα πόλις, εἶχεν ἐξαίρετα πρῶτα. Ῥήγιου Λέπεδου (Reggio)· ἐδῶ ἀπεκεφαλίσθη ὁ Βρούτος, ὁ πατὴρ τοῦ φονεύσαντος τὸν Καίσαρα, διὰ προσαγῆς Πομπηίου τοῦ μεγάλου. Μουτίνη (Modena), περίφημος καὶ ὀχυρὰ πόλις, ἐκ τῆς ὁποίας ὠνομάσθη Μουτεικὸς πόλεμος ὁ κατὰ τοῦ Μ. Ἀυτωίου, τοῦ μετέπειτα ἐνὸς τῶν τριανδρῶν. Βουωνία (Bologna), ἤκμασε μᾶ-

λισα εἰς τοὺς χρόνους τῶν Καϊσάρων. Ῥαουέννα, καλὴ πόλις μὲ ἐξαιρετοῦ λιμένα, ὅπου ὁ Αὐγούστος εἶχεν ἕνα σῶλον. Ἐδῶ διέτριβαν συχνάκις οἱ Καϊσαρες, καὶ Θεοδώριχος, βασιλεὺς τῶν Ὄστρογότθων τὴν ἀποκατέστησε καθέδραν του κατὰ τὴν πέμπτην ἑκατονταετηρίδα· ἦτο δὲ καὶ ὀχυρὸν φρούριον τῆς Ἰταλίας.

Σημεῖωσις. Ἀπὸ τοὺς κατοίκους ἦσαν ἐπισημότετοι οἱ Βῆϊαι καὶ οἱ Λίγυες.

γ'. Γαλλία ἢ πέραν τοῦ Πάδου.

Πόλεις. Κρεμόνη, ἐκακοπάθησεν εἰς τὸν τελευταῖον ἐμφύλιον πόλεμον, καὶ εἰς τὸν Βιτελλιακόν. Μάντουα, καλλίστη πόλις· πλησίον αὐτῆς εἰς τὴν κώμην Αὐδὴν ἐγεννήθη ὁ ποιητὴς Οὐγγίλιος. Βεδριακόν (Caneto), ὅπου ὁ Βιτέλλιος ἔκαμε νίκην περίφημον κατὰ τοῦ Καίσαρος Ὀθωνος. Βέργομον (Bergamo), κτισθεῖσα ἀπὸ τοὺς Γάλλους· εἰς τὰ περίξ ἦσαν μεταλλεῖα κασιτέρου. Κῶμου (Como), τόπος τερπυὸς πλησίον τῆς Λατίου λίμνης.

Ἰσσυθραι, ἔθνος ἰσχυρόν.

Ἐπίσημοι πόλεις αὐτῶν ἦσαν. Μεδιόλανα καὶ Μεδιολάνιον καὶ Μεδιόλανον (Μιλάνο), παλαιὰ ἀξιόθεατος πόλις, καὶ μετὰ ταῦτα καθέδρα τῶν ἐπισημιῶν. Τίκεινον, (Παυῖα), περίφημος πόλις· πλησίον αὐτῆς ἐκτύπησε κατὰ πρῶτον τοὺς Ῥωμαίους ὁ Ἀννίδας Σεγούσιον (Σούσα), τόπος ἐπίσημος· ἐδῶ εἶχεν ὁ Κόττιος μικρόν τι βασιλεῖον μὲ τὴν συναίνεσιν τοῦ αυτοκράτορος Αὐγούστου· καὶ ἀπ' αὐτοῦ ὠνομάσθησαν εἰς τοῦτο τὸ μέρος αἱ Ἄλπεις Κοττίαι· ἡ πρώτη πόλις ἦτο Λυγούσα Ταυριεῶν (Torino).

δ. Ἡ χώρα τῶν Ἑνετῶν.

Μικρὸν καὶ καλλιεργημένον ἔθνος εἰς τὴν σημερινὴν Βενετικὴν ἐπικράτειαν.

Πόλεις. Παταούϊον, πατρίς τοῦ ἰσοριογράφου Λεβίου, μία ἀπὸ τὰς πολλὰς πλουσίας πόλεις τῆς Ἰταλίας. Ἀτρία (Adri), ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὸνομα ἡ Ἀδριατικὴ Θάλασσα κατὰ μετάθεσιν τοῦ τ εἰς δ. Ουηριῶν (Verona) μία ἀπὸ τὰς πολὺ καλὰς πόλεις τῆς παλαιᾶς Ἰταλίας, πατρίς τοῦ ποιητοῦ Κατούλλου.

ε. Ἡ χώρα τῶν Κάρνων.

Τὸ σημερινὸν Φριώλιον, καὶ μέρος τῆς Κραίνης.

Πόλεις. Τεργέσαι (Triest), εἰς τὸν Τεργετικὸν κόλπον. Ἀκυληΐα, τὴν ὁποίαν οἱ μεταγενέστεροι Αὐτοκράτορες ἀποκατέστησαν πρῶτον φρούριον κατὰ τῶν βαρβάρων.

ς. Ἰς ρ ί α.

Αὔγουστος καὶ Τιβέριος ἠνώσαν ταύτην τὴν χώραν μετὰ τὴν Γαλίαν· εἶναι δὲ χερσονήσος.

Πόλεις. Πόλα, ἡ ἐφεξῆς Εὐσέβεια Ἰουλία· πλησίον αὐτῆς, τὸ ἀκρωτήριον Πολατικόν, καὶ αἱ Πυλλάριαι νῆσοι. Νεσάκτιον, ἡ ἐξωτάτη τῆς Ἰταλίας πόλις, εἰς τὸ σῶμα τοῦ Ἄρστια, ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ αἰγιαλοῦ τῆς χερσονήσου. Ὁ ποταμὸς φυλάττει ἀκόμη τὸ παλαιὸν ὄνομα.

Γ'. Μεγάλη Ἑλλάς.

Ὅρια. Πρὸς Βορρᾶν καὶ Δυτμᾶς, οἱ ποταμοὶ Σάγγρος καὶ Λεῖρις, οἵτινες τὴν ἀποχωρίζουν ἀπὸ τὴν μέσην Ἰταλίαν· πρὸς μεσημβρίαν καὶ ἀνατολᾶς, τὸ Σικελικὸν καὶ Ἴονιον πέλαγος. Περιεῖχε τὰς ἐφεξῆς χώρας.

α'. Καμπανία.

Ὅρια. Πρὸς Μεσημβρίαν, ἢ κατωτέρα Θάλασσα· πρὸς τὴν Λατινῆν, ὁ ποταμὸς Λεῖρις· πρὸς τοὺς Πίκεντας, τὸ Ἀθηναίων ἀκρωτήριον.

Ποταμοί. Οὐουλτουῖνος, ὁ μέγιστος ποταμὸς τῆς Καμπανίας. Κλάμιος, Κλάμις, ἢ Λίτερνον μεταξὺ Καπύης, καὶ Κύμης.

Βουνά. Μασσικὸς καὶ Φαλαρνὸς ὁ αὐτὸς, ἐξηπλόνετο ἀπὸ τὴν Σινοῦεσσαν πρὸς Βορρᾶν καὶ ἀνατολᾶς. Ἐδῆ ἐγένετο οἶνος ἐξαίρετος. Οὐεσουῖον, τὸ γνωστὸν πυρίπνον ὄρος.

Ἀκρωτήρια. Μισσηνοῦ, χωρεῖ εἰς τὸν Ποτιολικὸν κόλπον. Παλίνoron, ἄλλο ἀκρωτήριον ὄχι μακρὰν ἀπὸ τὸ πρῶτον.

Λίμναι. Ἀχερουσία μεταξὺ Κύμης καὶ Μισσηνοῦ. Λουκρίνα ἢ Βαϊάνα μεταξὺ Βαϊῶν· χῶμα ἐχώριζε ταύτην τὴν λίμνην ἀπὸ τὴν Θάλασσαν· εἶχεν ἐξαίρετα ὄψαρια καὶ πολῦτιμα ὄσρεα. Αὐερία, τῆς ὁποίας αἱ φαρμακεροὶ ἀναθυμιάσεις ἦσαν διαδύητοι.

Πόλεις. Καπύη, πολλὰ παλαιὰ, μεγαλοπρεπῆς πόλις· ἡ μαλθακὴ ζωὴ, ἡ ἀλαζονία, καὶ ἡ φιλοδοξία τῶν κατοίκων τῆς εἶναι γνωστὰ· αὐτοῦ ἐφθάθη ὁ στρατὸς τοῦ Ἀννίδα.

Νεάπολις, πάλαι ποτέ Παρθενόπη, επίσης παλαιά, ἀλλ' ἔχει ὡς ἡ Καπύη λαμπρά. Ἐδῶ εἶναι ὁ τάφος τοῦ Οὐγγιλίου. Ἡράκλειον φρούριον, 11000 βήματα μακρὰν ἀπὸ τῆν Νεάπολιν, κατεπορθήθη εἰς τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, καὶ εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Αυτοκράτορος Τίτου ἐσχεσάσθη ἀπὸ τὸν φλογώδη πηλὸν τοῦ Οὐέσουϊου. Ἐκ τοῦ 1738 ἐξέσχεψαν ἀπ' αὐτὴν πολλὰς ἐπισήμους ἀρχαιότητας. Πομπηῖα σιμὰ τῆς εἰρημένης, παρὰ τὸν ποταμὸν Σάρνον, ἀφανίσθη ἀπὸ τὴν αὐτὴν πλημμύραν τοῦ Οὐέσουϊου. Ὡσαύτως καὶ αἱ Στάδιαι, ἧτις ἐπορθήθη ἀπὸ τὸν Σύλλαν κατὰ τὸν συμμαχικὸν πόλεμον. Ποτίολοι, εἶχε καλὸν ναὸν καὶ ἀμφιθέατρον· ἦτο ἀγαπητὴ ἀγορὰ τῶν Ῥωμαίων. Βαῖαι, μεταξύ Μισηνοῦ καὶ Ποτιόλων, εἰς ἓνα ἐξ αὐτῆς ἐπονομασθέντα κόλπον, εἶχε λιμένα, καὶ τὰ περιφῆμα λουτρά, εἰς τὰ ὅποια ἐσύχραζαν διὰ τέρψιν οἱ Ῥωμαῖοι. Μισηνοῦ (Monte Miseno), ἀξιοθέατος πόλις μὲ λιμένα κατασκευασθέντα ἀπὸ τὸν Καίσαρα Αὐγουσον· ἐδῶ ἐσεκεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Καισαρικοῦ σόλου. Τὰ τερπνὰ χωρία τῆς ἔβελγαν πολλοὺς Ῥωμαίους ἐὰ καλλισργῶσιν ἐδῶ ἀγροῦς. Εἰς ἓνα τούτων, κτήμα ποτέ τοῦ περιφῆμου Λουκουλλοῦ, ἀπέθανεν ὁ Αυτοκράτωρ Τιβέριος. Κύμη, παλαιὰ πόλις, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐκατάγεται ἡ περιφῆμος Κυμαία Σιδύλλα· ἐδῶ εἶχεν ὁ Κικέρων ἀγροκήπιον. Νώλα, πολλὰ ἀξιοθέατος πόλις· ἐδῶ λέγουν ὅτι ἐφρουρέθησαν κατὰ πρῶτον οἱ κώδωνες.

Σημείωσις. Ἡ Καμπανία ἦτο ἀπ' ὅλας τὰς Ἰταλικὰς χώρας ἡ πλουσιωτάτη καὶ εὐφροωτάτη.

β'. Πικεντία.

Ὅρια. Ἐκατοίκου παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τὴν ἀπὸ τοῦ ἀκροτήριου τῆς Ἀθηνᾶς ἕως τοῦ ποταμοῦ Σιλάριδος (Silaro) ἔκτεταμένην χώραν οἱ ὀνομαζόμενοι Πικεντες, καὶ πρέπει νὰ διακρίνονται ἀπὸ τοὺς Πικεντίνους τοὺς πλησίον τῶν Ὀμβρικῶν.

Πόλεις. Σάλερνον (Salerno)· οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ὠχύρωσαν, ἀφ' οὗ ἠρήμωσαν τὰς ἄλλας τῶν Πικέντων πόλεις.

γ'. Σαυνίτις.

Ἐπίτημον χωρίον εἰς τὰς δύο πλευρὰς τῶν Ἀπεννίνων.

Κάτοικοι. Οἱ Σαυνῖται οἱ αὐτοὶ καὶ Σαρνῖται ἦσαν ἔθνος πλούσιον καὶ ἀνδρείον, οἵτινες πολλὰ ἔτη πολεμήσαντες συνεχῶς μὲ τοὺς Ῥωμαίους, ὑπεδουλώθησαν τελευταῖον ἀπὸ αὐτούς. Μετ' αὐτῶν συμπεριλαμβάνοντο καὶ οἱ Ἴρπῆνοι καὶ Φρεντανοί.

Ὅρια. Πρὸς Βορρᾶν τοὺς ἀπεχώριζεν ἀπὸ τοὺς Μαρσούς καὶ Πελιγονοὺς ἡ Σάγρος· πρὸς δυσμὰς, ἀπὸ τὴν Καμπανίαν καὶ τοὺς Οὐλσκήρηνους ἡ Οὐουλτοῦρνος· πρὸς μεσημβρίαν ἐσυνόρευαν μὲ τοὺς Πικεντες· πρὸς ἀνατολὰς μὲ τὴν Ἀπουλίαν.

Πόλεις. Βενεσούντου (Benevento), παλαιὰ, ἐπίσημος πόλις. Καύδιον, ἔκειτο εἰς τὴν Ἀππίαν ὁδὸν μεταξύ Καλλατερίας καὶ Βενεσούντου.

δ'. Ἰ ρ π ῖ ν ο ι.

Ὅρια. Ἐπυλώρευναν πρὸς μεσημβρίαν μὲ τοὺς Πίκεν-
τας· πρὸς ἀνατολὰς μὲ τὴν Ἀπουλίαν· πρὸς Βορρᾶν μὲ τὰ
Ἀπέννινα· πρὸς δυσμὰς μὲ τὴν Σαυνίτιν.

Τόποι καὶ πόλεις. Ἡ Λίμνη Ἀμσακτία, τῆς ὁ-
ποίας αἱ φαρμακεραὶ ἀναθυμιάσεις ἦσαν διαθίητοι· ἐδῶ ἦτο ἡ
εἴσοδος εἰς τὸ ἄντρον τῆς Θεᾶς Μεμφίτιδος. Κόμψα
(Conza), εἰς τὰ σύνορα τῆς Λευκαίας, πόλις τούτου τοῦ
ἔθνους περιφημοτάτη.

ε'. Φ ρ ε ν τ α ν ο ι.

Ὅρια. Τὸ ἔθνος τοῦτο ἐκατοίχει παρὰ τὴν ἀνώτεραν
θάλασσαν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Ἀτέρνου ἕως Φρέντου. Ὁ Τίφερ-
νος, ὁ Σάγρος (Sangro), τὰ σύνορα μεταξύ Φρεντανῶν καὶ
Πελιγνῶν, καὶ ὁ Τρίνιος (Trigno) διέβαιναν ταύτην τὴν
χώραν.

Πόλεις. Αὐξουμον (I' Anziano), πάλαι ποτὲ
περίφημος πόλις. Τὸ ἑλίτερον καὶ τὸ Ἴςόνιον (Quas-
to d' Amone) ἦσαν παραθαλάσσιοι.

ς'. Λ ε υ κ α ν ί α.

Ὅρια. Ἡ χώρα αὕτη ἐξηπλόυετο παρὰ τὴν Τυρρηνικὴν
θάλασσαν μεταξύ τῶν ποταμῶν Σιλάριδος καὶ Λάου, παρὰ
δὲ τὸν Ταραντικὸν κόλπον μεταξύ τῶν ποταμῶν Βραδανοῦ καὶ
Συδάριδος· ὁ πρῶτος τὴν ἀπεχώριζεν ἀπὸ τοὺς Πίκεντας καὶ
Ἡαλαβρούς· ὁ δεῦτερος, ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Βρειτίων.

Ποταμοί. Σίλαρις, χύνεται εἰς τὸν Παισανὸν κόλπον, καὶ χωρίζει τὴν Λευκανίαν ἀπὸ τὴν Καμπανίαν. Λάος χωρίζει τὴν Λευκανίαν ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Βρεττίων. Σύβαρις, ἐκ τῆς ἀνωτέρου πλευρᾶς χωρίζει τὴν Λευκανίαν ἀπὸ τὴν Βρεττίαν, καὶ χύνεται εἰς τὸν Ταραντικὸν κόλπον· ὡσαύτως καὶ ὁ Βραβάνος, ὅστις χωρίζει τὴν Λευκανίαν ἀπὸ τὴν Καλαβρίαν.

Πόλεις. Παῖσον, ἢ Ποσειδωνία, πάλαι ποτε ἀκμάσασα πόλις, τῆς ὁποίας εὐρέθησαν ἐκ τοῦ 1755 λαμπρὰ εἰρήπια· ἐφ' ἣν ἦνθουν ὅς τοῦ ἐνιαυτοῦ αἱ τριανταφυλλιαί. Σύβαρις, ἢ ἔπειτα Θούρισι, καὶ τελευταῖον Κόπιαι, μετὰ τῶν ποταμῶν Συβάριδος καὶ Κράθιδος, ἦτο ἰσχυρὰ πόλις εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους. Ἡ ἡδυπάθεια ἠράνισε τοὺς κατοίκους τῆς.

ζ. Β ρ ε τ τ ί α.

Ὄρια. Ἡ χώρα τῶν Βρεττίων ἀπετέλει τὴν μεσημβριανὴν χειρὸν τῆς Ἰταλίας, καὶ ἦτο χωρισμένη ἀπὸ τὴν ἄλλην Ἰταλίαν διὰ τῶν ποταμῶν Λάου καὶ Συβάριδος· τὴν ἀνομάζεται Καλαβρία.

Ποταμοί. Μέταυρος, Σύβαρις (Cochile), Λάος (Laino), Ἀχέρων, ἔρρει πλησίον τῆς Πανδοσίας.

Ὄρη καὶ ἀκρωτήρια. Ἡράκλειον ἀκρωτήριο, ἡ νοτιωτάτη ἄκρα τῆς Ἰταλίας. Σκυλλαιον, εἰς τὸν πορθμὸν. Ζεφύριον, πλησίον τῶν Λοκρῶν. Γιαπύγιον, Λακίγιον.

Διαιρέσεις. Τὰ Ἀπέννινα ἐδιδίρουν τὴν χώραν εἰς δύο μέρη. Διὰ τοῦτο αἱ κάτοικοι ἐδιδαιροῦντο εἰς Κισμονιάνους καὶ Τρανσμονιάνους.

Πόλεις καὶ θάλασσαι. Οὐϊβῶνα Οὐαλεν-

τία, ἀξιόλογον φρούριον. Σκυλλαιον, εἰς τὸ ὁμώνυμον ἀκρωτήριον. Ῥήγιον, παλαιὰ καὶ ἀξιόβεατος πόλις. Λοκροὶ Ἐπιζεφύριοι, ὅπου ἔζη ὁ Ζάλευκος, πόλις περίφημος μὲν καὶ τῆς Περσεφόνης. Σκυλλήτιον τὸ αὐτὸ ἔπειτα ὀνομασθὲν Σκυλάκιον, εἰς κόλπον ἐπώνυμόν της. Κρότων, ἰσχυρὰ πόλις, πατρίς τοῦ ἀνδρείου ἀθλητοῦ Μίλωνος. Εἰς τὸ μέσον τῆς χώρας εὐρίσκοντο. Πανδοσία (Anglona), Κωσεντία (Cosenza), ἡ μητρόπολις τῶν Βρεττῶν. Πιηλιὰ (Strongoli) φρούριον, ἐπροςάτευσεν ἑαυτὴν ἀπὸ τὸν Ἀνίβαν ἐπιμονώτατα.

ή. Ἀ π ο υ λ ί α.

Ὅρια. Ἡ Ἀπουλία κατὰ πλατυτέραν ἔννοιαν περιλαμβάνει ἔλην τὴν μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ Φρέντου καὶ τοῦ ἀκρωτηρίου Ἰαπυγίου χώραν, ἣν οὖν Δαυνίαν, Πευκετίαν, Ἰαπυγίαν· ἀλλ' οἱ Ῥωμαῖοι μένον τὴν Δαυνίαν καὶ Πευκετίαν περιέκλειαν εἰς αὐτήν.

Ι). Δ α υ ν ί α.

Ὅρια. Ἡ μεταξὺ τῶν ποταμῶν Φρέντου καὶ Λυφίδου χώρα.

Ποταμοί. Λυφίδος (Ofanto), ὁμέγιστος τῆς Ἀπουλίας ποταμὸς. Φρέντου (Fortore), ἡ ὀριζική γραμμὴ τῆς κατωτέρας Ἰταλίας.

Πόλεις. Λουκερία ἢ Νουκερία (Lucera), ἔκειτο εἰς τὰ ὄρια τῶν Ἰρπίνων, καὶ εἶχε καλὰ ἔρια. Ἀρπσι, Ἀργυρίππα (Arpe, ὅχι μακρὰν ἀπὸ τὴν Foggia), ἡ πάλαι ποτὲ καλέσθη τῷ βασιλέως Διομήδους, πόλις λαμπρὰ, κυριευ-

θείσα πολλάκις ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων. Εὐρίσκονται ἀκόμη ἀσθενῆ τινα ἔχνη τῆς παλαιᾶς ὑπάρξεώς της. Σιπούς (περὶ τὴν Μαμφρεδονίαν) περίφημος ποτέ. Κάμποι Διομήδους, γνωστὸς τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον πλησίον τῆς πολίχνης Καννῶν ἔπαθαν μεγάλην φθοράν οἱ Ῥωμαῖοι ἀπὸ τὸν Ἀννίδαν. Οὐε-
ουσία, εἰς τὰ σύνορα τῆς Λευκατίας, πατρίς τοῦ ποιητοῦ Ὠρατίου.

2). Π ε υ κ ε τ ί α.

Ὅρια. Ἀπὸ τὸν Αὐφίδον ἕως τὸν Ταραντικὸν κόλπον.

Πόλις. Οὐέρητον, ἡ μητρόπολις, ἔκαμνεν ἐμπορίαν μὲ ὄψαρια.

3). Μ ε σ σ α π ί α ἢ Κ α λ α β ρ ί α.

Ὅνόματα. Ὠνομάζετο καὶ Ἰαπυγία καὶ Σαλευ-
τίνη.

Ὅρια. Ἐξῆπλόνετο ἀπὸ τὸν Ταραντικὸν κόλπον ἕως τὸ Γαπύγιον ἀκρωτήριον, καὶ περιεκυκλόνετο ἀπὸ τὸν εἰρημῆου κόλπον, καὶ τὴν Ἀδριατικὴν καὶ Ἰόνιον θάλασσαν.

Πόλεις. Βρεντέσιον, πόλις μὲ πλατὺν καὶ ἀσφαλῆ λιμένα· ἡ συνηθιστάτη καὶ ἀσφαλεστάτη διάβασις εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ πολλῶν ξένων διατριβή, καὶ ἡ ἀκμάζουσα ἐμπορία ἀνέδειξαν τὴν πόλιν πολλὰ ἐπίσημον. Ὁ Αὐγούσιος κατέθεσεν εἰς ταύτην τὴν πόλιν τὰς βάσεις τῆς μελλούσης κυριότητός του. Τ'δρούς (Otranto), περίσθετος πόλις μὲ ἀγαθὸν λιμένα. Ἐδῶ πλησίον ἦτο Τεῖχος Ἀθηνᾶς, καὶ Λιμὴν Ἀφροδίτης. Ἐδῶ ἐνωρμίσθη ἡ Αἰεΐας. Εἰς τὴν μεσημβρινὴν πλευρὰν παρατηροῦμεν τὴν Τάραντα, πατρίδα τοῦ Ἀρχύτου

πρὸ χρόνων πολλὰ πλουσίαν δημοκρατίαν εἰς εὐφορον χώραν ἔντευθεν ὁ Πύρρος ἔκαμνε τοὺς κατὰ τῆς Ῥώμης πολέμους του.

Δ'. Αἱ περὶ τὴν Ἰταλίαν νῆσοι.

α'. Σικελία.

Ὀνόματα. Ἡ Σικελία ὠνομάζετο ἐκ τῶν παλαιωτάτων κατοίκων τῆς καὶ Σικανία, καὶ διὰ τὸ τριγωνικὸν σχῆμα τῆς Τρινακρία καὶ Τριναρίς.

Θάλασσα. Ἡ κάτω θάλασσα περικυκλῶνει ταύτην τὴν νῆσον, καὶ ἐδῶ ὠνομάζεται Σικελικὸν πέλαγος. Εἰς τὸν μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Σικελίας πορθμὸν ἦσαν διαβόητοι τὸν παλαιὸν καιρὸν οἱ κινδυνώδεις τόποι Σκύλλα καὶ Χάρυβδις.

Ἄκρωτήρια. Τρία εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἐπίσημα. Πελοριὰς ἄκρα, πρὸς Βορρῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν. Πάχυνος κατ' ἀνατολὰς πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Λιλύβαιον πρὸς δυσμὰς, καταντικρὺ τῆς Καρχηδόνος.

Ποταμοὶ καὶ Λίμνη. Ταυρομένιος, χύνεται κατὰ τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν πλησίον τῆς πόλεως Ταυρομενίου εἰς τὴν θάλασσαν. Λίμνη Καμαρίνα, πλησίον τῆς ὁμωνύμου πέλειως, ἔχουσα βλαβεράς ἀναθυμιάσεις.

Βουναί. Αἴτην, πολλὰ γινώριμον, πυρίπνουσ βουνόν, τὸ ὑψηλότετον τῆς Σικελίας, εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς νήσου. Ἐρυξ, εἰς τὴν δυτικὴν, τὸ ὑψηλότερον μετὰ τὴν Λίτην. Ἡ Ἀφροδίτη εἶχε ἐδῶ περίφημον ναόν, ἐκ τοῦ ὁποίου ὠνομάζετο Ἐρυκίνη.

Πόλεις. 1) Εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν. Μεσσήνη, ἡ πρώτη εἰς τὸν πορθμὸν πόλις, καὶ ἡ πρώτη, τὴν ὁποίαν

ἐκυρίευσαν οἱ Ῥωμαῖοι· ὠνομάζετο ἀρχήτερα Ζάγκλη· οἱ Μαμερτίνοι, τρομερὸν τάγμα ἐλευθεροφρόνων, τὴν ἐκυρίευσαν ὀλίγον ἀρχιτέτῳ ἀπὸ τὸν πρώτου Λιβυκὸν πόλεμον, καὶ ἔδωκαν μὲ τούτου τὴν ἀφορμὴν εἰς τούτου τὸν πόλεμον. Τὸ Ταυρομένειον (Taormina) εἶχεν ἐξαίρετου οἴνου καὶ καλὰ μάρμαρα· ὁ αἰγιαλὸς τῆς ὠνομάζετο Κοπρία. Εἰς τὸν τῆς Σικελίας δουλικὸν πόλεμον ἐπολιορκήθη αὐστηρῶς ἡ πόλις αὕτη ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους, αἵτινες ἔκλεισαν ἐδῶ τοὺς δούλους. Κατάνη (Catania) ἡ αὕτη καὶ Λέντηνη, πλουσία, καὶ καλὴ πόλις· Λεοντίνη (Lentini), παλαιὰ καὶ ἰσχυρὰ πόλις, καὶ ἀντίζηλος ποτὲ τῶν Συρακουσῶν, εἰς καρποφορωτάτην χώραν κειμένη. Μέγαρα, ἄλλως Ἰθλα, ὡσαύτως πόλις ἐπίσημος, τῆς ὁποίας τὸ μέλι ἐτιμᾶτο κατὰ πολλὰ· τὰ γειτονεύοντα ὄρη ὠνομάζοντο Ἰθλαῖα· τὰ ἐρείπιά τῆς εὐρίσκονται σιμὰ τῆς πόλεως Αὐγοῦσης. Συρακοῦσαι, ἡ παλαιὰ μητρόπολις τῆς νήσου. Συνίστατο κυρίως ἀπὸ πέντε πόλεις. Νάξος, ὅπου ἦσαν οἱ λιμένες τῆς πόλεως, καὶ τὸ βασιλεῖον τοῦ Ἰέρωνος, τὸ ὁποῖον ἐφεξῆς ἔκατοίκουν οἱ ἑπαρχοὶ τῆς Ῥώμης· ὠνομάζετο δὲ καὶ Οἰρυγία. Ἀχραδίνη, περιεῖχε τὰ καλὰ οἰκοδομήματα καὶ τὸν ναὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Τύχη, ἦτο τὸ πολυάνθρωπον μέρος. Νεάπολις ἐκτίσθη νέα, καὶ εἶχε τοὺς ὠραίους ναοὺς τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Ἐλευθερίας. Ἐπιπολαί, εἰς τὰ βίρεια μέρη, ἐπάνω εἰς κρημνὸν, ἀπρόσβατος ἐξῴθεν. Ἐδῶ ἦτο φυλακὴ βαθεῖα, ὅπου οἱ κακούργοι ἔκοπταν πέτρας, καὶ διὰ τούτου ὠνομάζετο Λατομία. 2) Εἰς τὸν νότιον αἰγιαλόν. Καμαρίνα εἰς ἀκρωτήριον, τὸ ὁποῖον ὠνομάζεται τώρα Σκαρραμίς. Ἀκράγας, ἰσχυρωτάτη πόλις, ἔκειτο εἰς βουνόν, καὶ εἰς τὸν ποταμὸν Ἀκράγαντα, ὀλίγον τι μακρὰν ἀπὸ τὴν θάλασσαν· ἐδῶ ἐπωλοῦντο ἐξαίρετοι ἵπποι χρήσιμοι εἰς τὰς

ἑπὶ πηλασίας. 3) Εἰς τὰ δυτικά καὶ βόρεια μέρη. Λιλιούβαιον (σιμὰ τῆς Μαρσελλας), ἡ δευτέρα τῆς νήσου μητρόπολις εἰς τοὺς χρόλους τοῦ Κικέρωνος. Δρέπανον, κτίσμα τῶν Καρχηδονίων· ἐδῶ ἀπέθανεν ὁ Ἀγχίστης. Ἐρυξ, εἰς τὸ ὄριον τοῦ βουνῶν, φρούριον ὀχυρὸν. Αὐτοῦ σιμὰ ἦτο, ἡ Σέγεσα, ἔπειτα Αἴγεσα, παμπάλαια πόλις. Πάνορμος (Palermo), κτίσμα τῶν Φοινίκων, ἡ ἐπισημοτάτη πόλις, εἰς τῆς νήσου τὸ μέρος, τὸ ὅποιον ἐξουσίαζον οἱ Καρχηδόνιοι· ἔπειτα γατεςάβη Ῥωμαϊκὴ ἀποικία. 4) εἰς τὰ μέσα τῆς νήσου. Ἀγύριον, πατρίς Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου. Ἐννα, πόλις σεραά· ἐδίδε σίτου· ἦτο διὰ τὴν ἀρπαγὴν τῆς Περσεφόνης περίφημος, καὶ ἡ καθέδρα τῆς λατρείας τῆς Δήμητρος· ἡ θέσις τῆς ἦτο χαριτωμένη διὰ τὰς περικυκλούσας αὐτὴν πεδιάδας καὶ χλοερούς ἀγρούς.

Σημείωσις. Ἡ Σικελία ἦτο ἐξαιρετος εἰς τὰ γεννήματα, καὶ ἀξιόλογος σιταποθήκη τῆς Ῥώμης· ἔτρεφε δὲ καὶ πολλὰ κτήνη· ἐλαλοῦντο ἐδῶ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, καὶ ἡ Καρχηδονικὴ, καὶ ἡ Λατινικὴ· οἱ κάτοικοί τῆς ὀνομάζοντο ἀπὸ τοὺς παλαιούς ἀδολέσχαι, ἡδυπαθεῖς, καὶ λαίμαργοι. Αἱ Συρακούσαι ἐκυρίευαν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς νήσου· ἐξουσίαζαν ὅμως καὶ οἱ Καρχηδόνιοι πολλοὺς τόπους· τελευταῖον οἱ Ῥωμαῖοι, μετὰ τὸν πρῶτον Λιβυκὸν πόλεμον, ὑπέταξαν ὅλην τὴν νήσον.

β'. Σαρδῶν (Σαρδινία) εἰς τὰ δυτικοβόρεια τῆς Σικελίας.

Ἀκρωτήριον. Καραλιτανόν, πλησίον τοῦ Cagliari.

Ποταμός. Θύρσος, ἐκβάλλων εἰς τὴν θάλασσαν σιμὰ εἰς τὰ Οὔσελλα.

Πόλεις. Σούλχοι, περίθλεπτος πόλις, ἀποικία τῶν Καρχηδονίων. Βιότης, λιμὴν. Κάλαρις (Cagliari) μεγάλη πόλις μετ' ἀγαθὸν λιμένα, τώρα καθέδρα τῆς νήσου. Σκάρκαπος. Ὀλβία, λιμὴν γνωστὸς εἰς τὸν βόρειον αἰγιαλόν. Σκιπίων ὁ Ἀφρικανὸς τὴν ἐχάλασε. Οὐαλετία. Λήσα, εἶχεν ἐξάρετα λουτρά. Νώρα, παλαιότητα πόλις.

Σημείωσις. Ἡ Σαρδῶν ἐκατηγορεῖτο ὡς νοσιώδη ἔχουσα ἀέρα· ἦτο ὅμως εὐφορος καὶ μεταλλοῦχος· ἡ θάλασσα τῆς ἔδιδε πορφύρας κογχύλια. Οἱ Καρχηδόνιοι ἐξουσίαζαν μόνον τὰ παραθαλάσσια. Μετὰ τὸν πρῶτον Λιβυκὸν πόλεμον ἐξουσίασαν ὅλην τὴν νήσον οἱ Ῥωμαῖοι· οἱ κάτοικοι περιεγράφοντο ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους ὡς πολλὰ μωροὶ καὶ ἄπιστοι.

γ'. Κύρνος ἢ Κορσική.

Ὄνόματα. Οἱ Ῥωμαῖοι ὠνόμαζαν Κορσικήν τὴν Κύρνον.

Κάτοικοι. Φωκαεῖς, Λίγυες, Ἴσπανοὶ, Ῥωμαῖοι ἐξουσίασαν τὴν νήσον ταύτην ἐκ διαδοχῆς.

Βουνά. Χρυσῶν ὄρος, διαπερῶν ὅλην τὴν νήσον ἐκ βορρᾶ πρὸς μεσημβρίαν.

Ποταμός. Τανόλας, ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς νήσου. Ρότανος, εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευράν.

Πόλεις. Μαρριανὴ εἰς τὸ σῶμα τοῦ ποταμοῦ Ἰανόλα, Ῥωμαίων ἀποικία, ἡ καλλιτέρα πόλις τῆς νήσου. Ἀλερία, καὶ αὐτὴ καλὴ, ἰσαμένη εἰς τὸ σῶμα τοῦ Ροτάνου.

Σημείωσις. Ἀπὸ τὴν Κορσικήν τίποτ' ἄλλο δὲν ἐλάμβαναν οἱ Ῥωμαῖοι, εἰμὴ κηρίον καὶ μέλι· οἱ ἐγκάτοικοι Κόρσαι ἐδιαβάλλοντο ὡς μωροὶ καὶ κακοῦργοι.

δ'. Μικραὶ νῆσοι πλησίον τῆς Ἰταλίας.

Εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος. Νῆσοι Διομήδους, ἀντικρὺ τῆς Ἀπουλίας, ἦσαν πέντε. Μόνου ἡ μεγαλύτερα Τρίμητος ἑκατοικεῖτο· ἐδῶ ἀπέθανεν ἐξόριστος Γουλιὰ ἡ ἐγγύη τοῦ Αὐγούσου. Εἰς τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος. Πλανασία (Pianosa), εἰς τὸν αἰγιαλὸν τῆς Τοσκάνας, εἶχε πολλὰ ὄρνεα ταῦν. Ἐξωρίσθη εἰς αὐτὴν Ἀγρίππας ὁ ἐγγονος τοῦ Αὐγούσου. Ἰλόα, ἡ Ἰλύα, ἔπειτα Αἰθαλία (Ἔλβα), ἐκ παλαιωτάτων χρόνων περίφημος διὰ τὰς σιδηρωρυχίας της. Ποντία, ἀντικρὺ τῆς Λατίας, πρὸς τὰ νοτιοανατολικά. Ὁ Αὐτοκράτωρ Τιβέριος ἐξώρισεν ἐδῶ τὸν ἐγγονοῦ του Νέρωνα, καὶ τὸν Καλίγουλαν καὶ τὴν ἀδελφὴν του. Πανδαταρία (Ventotieno), πρὸς τὰ νοτιοανατολικά τῆς Ποντίας, ἦτο ἡ ἐξορία τῆς Γουλιίας, θυγατρὸς τοῦ Αὐγούσου· ἐδῶ ἀπέθανε καὶ ἡ γυνὴ τοῦ Νέρωνος Ὀκταβία. Χοιράδες ἡ Καπρέαι ἀντικρὺ τοῦ Συουρρέντου, εἰς τὴν βόρειον ἄκραν τοῦ Νεαπολιτικοῦ κόλπου· χαρίεσσα νῆσος, περικυκλωμένη ἀπὸ βουνά. Ἐδῶ διέτριψε καθηδυπαθῶν ὁ Τιβέριος τοὺς ἑπτὰ τελευταίους ἐνιαυτοὺς τῆς ζωῆς του. Σειρηνοῦσαι, τρεῖς σκόπελοι πρὸς τὰ νότια τῶν Χοιράδων, ὅπου κατὰ τὸν μῦθον διέτριβαν αἱ Σειρήνες· λέγονται τῶρα Λικόσα, ἄγ. Πέτρος, Γκλιέττα.

ε'. Μικραὶ νῆσοι σιμὰ τῆς Σικελίας.

Νῆσοι Λιούλου, ἡ Ἡραιοιάδες, ἡ τῶν Λιπαραίων· ἐκ τούτων αἱ ἀξιολογώτεραι ἦσαν ἑπτὰ. Λεπάρα, ἡ μεγαλη-

τέρα, εἶχε καλοὺς λιμένας· οἱ κάτοικοί της ἦσαν πειραταί. Κόσσουρα, ἀντικρὺ τοῦ ἀκρωτηρίου Λιλυθαίου. Αἰγίμοροι, ἢ Αἰγάδες ἦσαν τρεῖς. Ἐδῶ ἐτελείονταν οἱ Ῥωμαῖοι διὰ ναυμαχίας τὸν πρῶτον Λιβυκὸν πόλεμον. Μελίτη (Μάλτα), εἶχε καλοὺς λιμένας καὶ μαλλία, πολλοὺς ὑφαντάς, καὶ περίφημον ναὸν τῆς Ἥρας· ἀπ' ἐδῶ ἐλάμβαναν οἱ Ῥωμαῖοι τὰ μικρὰ σκυλάκια, μελιταῖα κυνίδια ὀνομαζόμενα.

Γ Ε Ρ Μ Α Ν Ι Α.

Ορια. Πρὸς ἀνατολὰς, ὁ Οὐϊζούλας· πρὸς Βορρᾶν, ἡ Βαλτικὴ Φίλασσα· πρὸς δυσμὰς, ὁ Ῥήνος· πρὸς μεσημβρίαν, ὁ Λαιουόσιος. Ἐντὸς τούτων τῶν ὁρίων εὐρίσκετο ἡ μεγάλη Γερμανία, ἡ πέραν τοῦ Ῥήνου (Transrhenata) καὶ Βαρδύρα ὀνομαζομένη ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους εἰς διαφορὰν τῆς ἐντὸς τοῦ Ῥήνου (Cisrhenata) καὶ δευτέρας Γερμανίας· ἀλλὰ παρ' ἐκτὸς ταύτων τῶν ὁρίων ἐξηπλόνοντο τὰ Γερμανικὰ ἔθνη ἐπὶ τῶν μεσημβρινῶν μερῶν τῆς παλαιᾶς Πολωνίας, καὶ κατὰ μῆκος τοῦ Οὐϊζούλα.

Ποταμοί. Ἐκ Βορρᾶ πρὸς δυσμὰς, καὶ ἐντεῦθεν πρὸς ἀνατολὰς ἦσαν εἰς τὴν Γερμανίαν οἱ ἐρεξῆς ποταμοί. Δανούσιος, ἀπὸ τὴν Ἀξιόπολιν τῆς Μοισίας ἕως τῶν ἐκβολῶν του ὀνομάζετο Ἴσρος, πηγάζει ἀπὸ τὸ ὄρος Ἀθενόβαν, τὴν σήμερον μαύρον δάκος (Schwarzwalde). Ῥήνος. Νίκωρος (Neckar), ἐγγνώσθη εἰς τοὺς χρόνους τῶ Κωνσταντίνου. Μοῖνος (Mayn), πρὸ πολλοῦ γνωστός. Λουπίας (Lippe), ἐχόνητο εἰς τὸν κάτω Ῥήνον. Ὁ Τιβέριος ἔκαμε χειμερινὸν στρατόπεδον εἰς αὐτόν· δέχεται τὸν Ἄλισον (Alme). Ἀμασίης (Ems), ἐγνωρίσθη ἐκ τῆς

ἐκστρατείας τοῦ Δρούτου. Οὐΐσουργις (Weser). Ἄλβις (Elbe). Ἀπ' ὅλους τοὺς Ῥωμαίους ἐπέρασε τοῦτον τὸν ποταμὸν εἰς τὴν Γερμανίαν μόνος Δομίτιος ὁ Ἀχηνοθάργος. Σάλας. Σύηθος (Warnow ἢ Spree), ἴσως εἶναι ὁ Ὅθερ αὐτός· ἀλλ' οὗτος συνηθέστερον ὠνομάζετο Βιάθρος, καὶ ἤτο ὀλίγον γνωστὸς εἰς τοὺς παλαιούς. Οὐΐζούλας, ἢ Βίζολας (Weichsel).

Βουνα. Ταῦνος, ἐκτείνεται διὰ τοῦ Φραγκορτίου εἰς τὸ Μάινζ, ὠνομάσθη Οἶση. Ὁ Δροῦσος ἐκτίσεν ἐπάνω του φρούριον. Ραιτικόν (Siebengebirge), καταυτικρὸ τῆς Βύνας. Μελίθοκος (Harz). Ἀσκιθούργις, τὸ μεταξύ Σιλησίας καὶ Βοημίας βουνόν. Σουδέττιον, περικυκλόνει τὴν Βοημίαν ἐκ δυσμῶν πρὸς μεσημβρίαν. Ἐρκύνια ἄρη, περιλαμβάνουσαν κατὰ τὰς ἐδέας τῶν παλαιῶν ὅλην τὴν μεγάλην σειρὰν τῶν ἁρείων, τὰ ὅποια ἀρχίζουσι ἀπὸ τὸν Ῥήνον, καὶ χωροῦντα διὰ τοῦ Θυριγγίου ὄσους, Φιχτεμβέργου, ἀποτελοῦν τὰ Καρπάθια ἐπέκεινα τῆς Οὐγγαρίας· ἀλλ' ἀκριθέστερον ἐξεταζόμενα ἔχουν καθέν ἐξ αὐτῶν ἰδιαιτέρον τι ὄνομα. Ἀρνόθα τὸ παρὰ τὸν Ῥήνον βουνὸν ἀπὸ τὸν Μοῖνον ἕως τὸν Λουπίαν· ἐφθανε δὲ καὶ περαιτέρω πρὸς μεσημβρίαν ἕως τῶν πηγῶν τοῦ Δανουβίου.

Δάση. Μαρκιανὴ Σίλθα (Schwarzwald), μεταξύ τῶν πηγῶν τοῦ Δανουβίου καὶ τοῦ Μοῖνου. Τευτοβουργία Σίλθα, περὶ τὸ παλαιὸν Τευτοβούργιον εἰς τὸν Λουπίαν. Βακηνία Σίλθα, εἰς τοὺς μέσους χρόνους ὠνομασθεῖσα Βουχονία, μεταξύ Θυριγγης, Ἐσσης καὶ Βεττεραύας. Λούνα Σίλθα εἰς τὴν Μοραυίαν, εἰς τὴν πηγὴν τοῦ ποταμοῦ Μάρου (March). Γαβρέτα Σίλθα, εἰς τὴν σήμερον ὠνομαζομένην Φραγκίαν (Franken).

Λαοὶ καὶ πόλεις καὶ τόποι. Φρίσιαι εἰς τὴν σημερινὴν ἀνατολικὴν καὶ δυτικὴν Φρεισλαυδίαν τῆς βορείου Ὀλ-

λανδίας. Εἰς αὐτοὺς εὐρίσκοντο Ἐλευον κασιέλλον (Fliedorp), παρά τινα μέγαν κόλπον. Κορβουλοῖς Μονουμέντον (Gröningen). Οἱ Μάρσιαι ἑκατοίκουν, ἀπὸ τοῦ Ρήνου ἀρχόμενοι, τὴν Βεσφαλίαν καὶ εἰς τὰς δύο ὄχθας τοῦ Λουπίου· ἠνώθησαν μετὰ τῶν Βρουκτέρων μετὰ τοὺς χρόνους τοῦ Δρούσου. Ὁ Γερμανικὸς ἐκρήμισε τὸν τῆς Θεᾶς Ταμφάνας ναὸν των. Βρούκτεροι πρὸ τῶν δυνατῶν καὶ ἄγριον ἔθνος, ἑκατοίκουν τὰ βόρεια τῆς Βεσφαλίας ἕως πλησίον τοῦ Λουπίου. ὁ Ἀμασίας ποταμὸς τοὺς εἰσὶν διαίρει εἰς μεγαλητέρους καὶ μικροτέρους· εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν ἑκατοίκουν οἱ μεγαλητέροι· Εἰς τὸ τέλος τῆς πρώτης ἑκατονταετηρίδος ἔπαθον μεγάλην ταπεινώσιν ἀπὸ τὰ γεγονεύοντα Γερμανιὰ ἔθνη· ἀνεφάνησαν ἕως εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους εἰς τὴν μετὰ τῶν Φράγκων συμμαχίαν. Σούγαμβροι, μέγα ἔθνος, τὸ ὅποιον ἐκυρίευσεν τὴν χώραν τῶν Τευκτῆρων καὶ Οὔσιπίων εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Ρήνου. Οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς ἐπολέμησαν, καὶ ἔπειτα τοὺς ὑπεδοῦλωσαν καὶ τοὺς πλείους διέσπειραν ἐπίκεινα τοῦ Ῥήνου. Μῆρος αὐτῶν ἔμεινεν εἰς τὴν Γερμανίαν, καὶ εὐρίσκετο ἔπειτα σιμὰ τῶν Βρουκτέρων. Εἰς αὐτοὺς ἦσαν Λυππία (Lippstadt), Ἀλίσον (Lisborn), ὄχυρόν φρούριον κτισθὲν ἀπὸ τὸν Δρούσον. Ἄλλο Ἀλίσον ἔκειτο παρὰ τὸν Ῥήνον εἰς τὸ ζῶμα τοῦ Λουπίου. Χάττοι, ἐπὶ Καίσαρος συχνάκις Σοῆθοι, ἑκατοίκουν Ἔσσην, Θυρίγγην, Βετεραυίαν, παρὰ τὸν Λάνον καὶ Ῥήνον. Εἰς αὐτοὺς εὐρίσκετο Μάρτιον (Marburg)· ἐκ τῆς ὁποίας μέρος τοῦ ἔθνους ὠνομάζοντο Ματτιακοί. Ἀϊκουαί Ματτιακαί (Wisbaden). Κασέλιον Χάττων (Cassel). Χηρούσκι, δυνατὴν ἔθνος εἰς τὰς σημερινὰς χώρας τοῦ Βραουναβειγίου, Μαγδεβουργίου, Ἀλβεσατίου, καὶ Θυρίγγης. Εἰς τὴν χώραν τούτων ἔκειτο Τρόπαια Δρούσου,

Γυνδισαύισος Κάμπος, ὅπου ἔκαμιν ὁ Γερμανικὸς ἐπίσημον νίκην κατὰ τοῦ Ἑρμάννου. Οἱ μεταξὺ Ἄλβιος καὶ Οὐϊζούλα λαοὶ ὠνομάζοντο μὲ καθολικὸν ἔθνος Σοῆβοι· εἰς αὐτοὺς μετὰ καὶ ἄλλων ἀνήκουσιν οἱ Κίμβροι· ἐκατοίκουν οὗτοι τὴν Κιμβρικὴν Χερσονήσον, ἢ τὰ σημερινὰ δουκάτα Σιλεσβίου καὶ Ὀλσεινον. Ὁ Ἐίδερρος τοὺς ἐχώριζεν ἀπὸ τοὺς Σάξωνας. Ἡ ἄκρα τῆς Χερσονήσου ὠνομάζετο Κάρτρις (Jütland). Τεύτονες, ἐκάθητο εἰς τὰς Δανικὰς Νήσους. Οἱ Λογγοβάρδοι ἐκατοίκουν κατ' ἀρχαίς τὴν σημερινὴν Ἀλτμαρκίαν, ἀλλ' εὐθὺς ἀξηπλώθησαν περαιτέρω. Οἱ Σέμμωνες, οἱ ἀρχαιότατοι, καὶ εὐγενέστατοι, καὶ ἰσχυρώτατοι ἀπὸ τοὺς Σοῆβους, ἐξουσίαζαν τὴν Μαρκίαν, μέρος τῆς Πομμερανίας, καὶ τῆς Λαυσιτίας. Ρύγιοι τῆς Πομμερανίας, εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς ἀνατολικῆς θαλάσσης, πλησίον ἢ καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς νήσου Ρυγας. Ρύγιον, εἰς τὸν Ὀδερ πλησίον τοῦ Καμίνου, ἦτο ἡ μητρόπολις των· οἱ Ρύγιοι ἠνώθησαν ἔπειτα μὲ τοὺς Γότθους. Γότθοι, Γότθους, Γύττονες, εἰς τὸ ζῶμα τοῦ Οὐϊζούλα, καὶ εἰς τὴν νῆσον του· ἦτο ποτὲ ὁ ἐνδοξότατος ἀπὸ τοὺς Γερμανικοὺς λαοὺς. Ἐξηπλώθησαν ἐπάνω εἰς ὅλην τὴν Πολωνίαν, καὶ Τρανσυλθανίαν ἕως τοῦ Δανουβίου καὶ τελευταίου εἰσεχώρησαν εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν. Μέρος αὐτῶν, οἱ Βισιγότθοι, υπέταξαν τὴν Ἰσπανίαν καὶ τὰ μεσημβρινὰ τῆς Γαλλίας μέρη· ἄλλο δὲ, οἱ Ὀσιγότθοι, ἐκυρίευσαν τὴν Ἰταλίαν. Βάνδαλοι δὲν ἦτο χωρισόν τι ἔθνος, ἀλλὰ πολλοὶ σύμμαχοι λαοὶ ἔφεραν εἰς τὴν ἐκστρατείαν των τὸ κοινὸν τοῦτο ὄνομα. Εἰς τὴν μεσημβρινὴν Γερμανίαν ἐκατοίκουν οἱ Μαρκομάννοι· εἶχαν ποτὲ τὰς κατοικίας των μεταξὺ Ῥήνου καὶ Δανουβίου· ὁ βασιλεὺς τοῦ Μαρκοβούδου τοὺς ἔφερεν εἰς τὸ Βουϊκιμον (εἰς τὴν Βοημίαν), ὅπου ἐγνώσθη εἰς τοὺς Ῥω-

μαίους ἢ καθέδρα του Μαρόδουδου (Budweis). Οἱ Βοημοὶ ἑκατοίκουν ποτὲ τὴν χώραν τῶν Βοϊῶν· ἐκ τούτου προήλθε τὸνομα Βοϊοθήμοι, τὸ ὅποιον μετεθόθη καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Μαρκομάνους. Οἱ Ἄλεμανοὶ ἐφάνησαν κατὰ τὴν τρίτην ἑκατονταστηρίδα. Ἐκατοίκουν τὴν σημερινὴν Σβαβίαν, Φραγκίαν καὶ περὶ τὸν Ρήνον ἕως τὸ ζῆμα τοῦ Μοίνου. Μέρους αὐτῶν ἦσαν αἱ Σιθηβοί, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐγεννήθη τὸ σημερινὸν ὄνομα Σιθάβοι· καὶ φαίνεται ὅτι κατ' ὀλίγον ἀπὸ μικροῦς κατατεύλιμμένους καὶ διωγμένους Γερμανικοὺς λαοὺς ἐσυναχθῆσαν εἰς τὰ σύνορα τῶν Ῥωμαίων. Πόλεις αὐτῶν ἦσαν. Ἀραὶ Φλαύϊαι (Rothweil). Ἀδρηλία Ἀκουησία (Baden). Ταρόδουνον (Freiburg εἰς τὸ Breisgau). Ἐρμουθούρον μεταξὺ Σάλα, Ἄλβιος καὶ Δανουβίου, εἰς τὰς σημερινὰς χώρας Ἀνάλτ, Μείσινερ, Κοβούργ, Βαμβέργ, ἕως Νορδίγγης καὶ Δυγκεσπύλ· εἰς τούτους ἀνήκει καὶ τὸ Ἀλκίμουον (Eichstädt). Οἱ Κουάδοι ἑκατοίκουν ὅπισθεν τῶν Μαρκομάνων παρὰ τὸν Δανουβίον τὴν σημερινὴν Βοημίαν, Μοραυίαν καὶ Αὐστρίαν εἰς τὴν βόρειον ὄχθην τοῦ Δανουβίου, ὅπου ἔκειτο αἱ πόλεις Μεδοσλάνιον (Meissau), Κελεμαντία (Brumau τῆς Μοραυίας), Ἐβουρον (Olmütz). Ροσόδουνον (Brünn). Ἡ βασιλεία τῶν Οὐαννίκων ἦτο ποτὲ μεταξὺ τούτων πολλὰ ἰσχυρά· ἐξηπλώθησαν ὅμως ἔπειτα πολὺ. Ἐπέκεινα τῆς Θαλάσσης, ἢ εἰς τὴν ἐπέκεινα τῆς Θαλάσσης Γερμανίαν εἶναι ἡ Σκανδιναυία, τὴν σήμερον Σουηκία. Οἱ παλαιὸι τὴν ἐνόμιζαν μεγάλην νῆσον. Ἀπὸ τὴν Κιμβρικὴν χερσόνησον καὶ ἀπὸ τὴν Γερμανίαν ἐχώριζε ταύτην τὴν χώραν ὁ κόλπος Κισθάνος (τὸ Σούνθ καὶ αἱ δύο Βέχται) καὶ ὁ Λάγριος (Καττεγάτ). Μακρότερα πρὸς Βορρᾶν ἦτο καὶ ἄλλη χώρα Νήριγος ὀνομαζομένη, τὴν σήμερον Νορβηγία, τὴν

ὁποῖαν διακρίνει ἀπὸ τῆν Σουηκίαν τὸ ὄρος Σεῦος (Kiölen). Πηλαιός τις Θαλασσοπόρος ὑπήγε πρὸς Βορρᾶν, καὶ εὔρηκε τὴν μεγάλην νῆσον Θούλην. Δὲν ἐξεύρομεν βέβαια, ἂν εἶναι αὕτη ἡ Ἰσλανδία, ἢ τὰ βόρεια μέρη τῆς Νορβηγίας. Μεταγενέστεροι Θαλασσοπόροι, οἵτινες δὲν ἐπροχώρησαν πολὺ εἰς βορρᾶν ἐκλαμβάνουσι Θούλην τὴν μεγίστην ἀπὸ τὰς Νοτλαυδικᾶς νήσους τὴν μεταξὺ Νοτλαυδίας καὶ Νορβηγίας.

Αἱ κυριώτεραι περὶ τῆν Γερμανίαν νῆσοι. Ρῦγία (Rügen), ἐδὴ ἐπροσκύνουσι οἱ Γερμανοὶ τὴν μητέρα τῆς γῆς Ἐβῶν εἰς ἁγίον τι θάσος. Λάτριοι (Σεελανδία)· Γλεσταρία, Προυσιακὴ νῆσος, ὅθεν ἐλαμβάνετο πολὺ ἤλεκτρον.

Σημειώσις. Οἱ Γερμανοὶ ἔζην ἐξαίρετως μὲ γάλα καὶ ζῆα. Τὸ κυνήγιον καὶ ὁ πόλεμος ἦσαν αἱ κυριώτεραι ἀσχολίαι των. Ὁ ἥρωϊκὸς θάνατος ἐτιμᾶτο πολὺ ἀπ' αὐτούς· αἱ ἀρεταί των ἦσαν ἀνδρεία καὶ πωρροσύνη καὶ πίσις καὶ φιλοξενία· αἱ κακίαι των, ἄξυθυμία, φιλοποσία καὶ φιλονεικία· εἶχαν πολλὰς καλὰς πολιτικὰς διαταγὰς καὶ νόμους, ἀλλὰ κακοὺς οἴκους, ὀλίγα γεννήματα, καὶ οὐδεκανένα σθερρὸν τόπον.

ΡΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΟΥΙΝΔΕΛΙΚΙΑ.

Ορια. Καὶ αἱ δύο χῶραι εἶχαν πάντοτε τὰς αὐτὰς τύχας. Ἐπεριωρίζοντο πρὸς δυσμὰς ἀπὸ τὰς Ραιτικὰς Ἄλπεις καὶ ἀπὸ τὴν λίμνην Βοιραντίαν· πρὸς Βορρᾶν, ἀπὸ τοῦ Δανούβιον· πρὸς ἀνατολὰς τὰς ἀπεχώριζεν ἀπὸ τὸ Νωρικὸν ὁ Οἶνος· πρὸς Μεσημβρίαν αἱ Λίμναι Οὐερβανὸς καὶ Λάμιος καὶ Οὐή-

νακος, ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν· ὁ Λίκος ἐχώριζε τὴν Ῥαιτίαν ἀπὸ τὴν Οὐϊνδελικίαν.

Ποταμοί. Δανούδιος, Βίνδος (Werta), Λίκος (Lech), Γ'σαρος (Iser), Ἰλαργος (Iller), Γουντία (Günz), Οἶνος (Inn), Ῥήνος ποτίζει τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Ῥαιτίας. Τικίνος (Tessin), Ἀδδούας (Adda), Ὀλλιος (Oglio), Μίγκιος (Minzo), Ἀθεσις (Adige, Etsch). Οἱ ἀπὸ Τικίνου καὶ ἐφεξῆς ποταμοὶ τρέχουν ὅλοι εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Λίμναι. Λίμνη Βριγαντίνα, Ἀκρουία, Μοισία, Ῥηνία, Σουεϊκὴ, Βοδαμικὴ· ὅλα τὰ ὀνόματα ταῦτα σημαίνουν τοὺς τόπους τῶν λιμνῶν. Λίμνη Βενέτα· Οὐερβανός, Λάτριος, Βήνακος, Σεβινός.

Λαοὶ καὶ πόλεις εἰς τὴν Οὐϊνδελικίαν. Βριγάντιοι εἰς τοὺς ὄρεινους τόπους τοῦ Φολενδῶρ καὶ Ῥαβενσθούργ. Βριγάντιου (Bregenz), ἦτο ἡ μητρόπολις τῶν. Ἐσίωνες, σιμὰ τῶν πόλεων Καμποδούνου (Kempten), Βένακου (Wangen)· Ῥόστρων Νεμαυΐα (Mindelheim). Λικάτιοι. τούτων πόλις ἦτο Αὐγούσα Οὐϊνδελικῶν (Augsburg), μία διὰ τοὺς Ῥωμαίους πολλὰ ἀξιόλογος καὶ καλὴ πόλις. Χρεωσεί κυρίως τὴν αὐξησίαν εἰς τὸν Καίσαρα Αὐγουσον. Γουντία (Günzburg), καὶ τὸ πάλαι περίβλεπτος πόλις. Βόϊοι· πόλις αὐτῶν ἦτο Γέφυρα Οἶνου (Alt-Oettingen)· πρέπει δὲ νὰ διακρίνωμεν ταύτην τὴν πόλιν ἀπ' ἄλλην ὁμώνυμόν της. Βαταύα Κάσσα (Passau).

Εἰς τὴν Ῥαιτίαν ἐκατοίκουν. Οἱ Λεπόντιοι, πλησίον Ὀσκελλῆς (Osula), καὶ Βελιτίου (Belizona)· οἱ Σαρουνέται· πόλεις αὐτῶν ἦσαν Κουρία (Chur), Μαΐα (Meienfeld), Κλουνία (Feldkirchen). Οἱ Οὐένονες πλησίον Κλαυένης (Chiavenna). Οἱ Βριξέται, εἰς τὸ

τὴν σήμερον Βρίξεν. Οἱ Τριδεντινοὶ πλησίον Τριδέντου (Trient), Ῥωμαίων ἀποικίας, τὴν ὁποίαν ἐχάλασεν ὁ Ἄττιλας. Οἱ Φελτρίνοι, τῶν ὁποίων μητρόπολις ἦτο ἡ Φελτρία. Βέλλουνον (Belluno)· Βαυζάνιον (Botzen)· τὰς πλειοτέρας ἐκ τούτων τῶν πόλειον ἠρίθμουν εἰς τὴν Ἰταλίαν. Οἱ Γεναῦνοι σιμὰ τοῦ Τιρωλίου (Tirol). Οἱ Βρέννοι· πόλις αὐτῶν Βελίδεννα (Wiltau)· καὶ Γέφυρα Οἴνου (Innsbruck).

Σημείωσις. Σκληροτάτους πολέμους ἔκαμε τοῦτο τὸ ἔθνος εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Αὐγούστου ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥωμαίων. Ἡ Ῥαιτία εὖτις καλὰ κρασία.

Ν Ω Ρ Ι Κ Ο Ν.

Οῖρια. Τὸ Νωρικὸν ἐχωρίζετο πρὸς ἀνατολὰς διὰ τοῦ ὄρους Κετίου (Καλεμβέργ) ἀπὸ τὴν Παννονίαν· πρὸς Βορρᾶν διὰ τοῦ Δανουβίου, ἀπὸ τὴν Γερμανίαν· πρὸς δυσμὰς διὰ τοῦ Οἴνου, ἀπὸ τὴν Ῥαιτίαν καὶ Οὐίνδελικίαν· πρὸς Μεσημβρίαν ἐξηπλόνετο ἕως τὸν ποταμὸν Σάον. Περιελάμβανε λοιπὸν τὴν κάτω Αὐσρίαν εἰς τὰ μεσημβρινὰ μέρη τοῦ Δανουβίου ἕως τοῦ Καλεμβέργ, τὸ Στειέρμαρκ, τὴν Καρινθίαν, μέρος τῆς Κραίνης, Βαυαρίαν καὶ Τιρώλιον, καὶ τὸ δουκάτον Σαλσβούργ.

Ποταμοὶ. Δανούβιος, Οἶνος, Ἄνισος (Enns), Μοῦρος (Muhre), Δράβος (Drau), Σάος, Ἰουβαχίς (Salzach).

Διαίρεσις. Νώρικον Ῥιπαῖον παρὰ τὸν Δανούβιον· μεσόγειον πρὸς τὰς βορείους Ἄλπεις.

Πόλεις. Βοϊτόδηνον (Innsbruck), πλησίον τοῦ Πασσαίου. Λεντσία (Linz), ἐκτίσθη ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Γρα-

τιανόν. Ὁ βίλαβις· Λαυριακόν· Κέτιον, κτίσμα τοῦ Αυτοκράτορος Ἀδριανοῦ. Κομαγηνίς (Königstetten, ἢ Greifenstein). Γουθαυῖα (Salzburg), ἀξιώλογος πόλις, κτίσμα τοῦ Αυτοκράτορος Ἀδριανοῦ. Νορηῖα, παλαιὰ πόλις, τῆς ὁποίας μᾶς εἶναι ἄγνωστος ὁ τόπος. Τευρυῖα (Villach εἰς Καρινθίαν). Σόλουσι (Zolfeld), ῥωμαϊκὴ ὁποικία, κτισθεῖσα ἀπὸ τὸν Αυτοκράτορα Οὐεσπασιανόν. Βιροῦνον (Volkenmark), ἀρχαιστάτη πόλις. Κεληῖα (Cilley), ἡ ὑστάτη πόλις τοῦ Νωρικού.

Σημείωσις. Τὸ Νωρικόν μετὰ πολλοὺς καὶ σκληροὺς πολέμους ὑπετάχθη εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἐπὶ Καίσαρος Αὐγούστου. Οἱ Αυτοκράτορες Μ. Αὐρήλιος, Κλαύδιος, Αὐρηλιανός, συνεκρότησαν ἐδῶ μεγάλους κατὰ τῶν Γερμανῶν πολέμους. Τὸ ἄριος ὁ Κέτιος ἔδιδε πολὺν σίτηρον.

Π Α Ν Ν Ο Ν Ι Α.

Ὄρια. Πρὸς ἀνατολὰς, ἡ ἄνω Μοισία· πρὸς Βορρῶν, ὁ Δανούβιος· πρὸς δυσμὰς, τὸ Νωρικόν· πρὸς μεσημβρίαν, ἡ Γλλυρία. Περιελάμβανε λοιπὸν ἐκ τῆς Αὐστρίας τὸ κάτωθεν τῆς Βιέννης θάσος, ὅλην τὴν κάτω Οὐγγαρίαν, Σλαυονίαν, μέρος τῆς Κραίνης, καὶ τὴν Κροατίαν.

Διαίρεσις. Ἐδαιρεῖτο ἡ χώρα αὕτη πολλὰ διαφόρως. Εἰς ἄνω ἢ πρώτην ἢ δυτικὴν Παννονίαν, καὶ κάτω ἢ δευτέραν ἢ ἀνατολικήν. Γραμμὴ ἀγομένη ἀπὸ Κόμερα πρὸς μεσημβρίαν ἕως τοῦ Σάου ἐδιαχώριζεν ἀπ' ἀλλήλων τὰς δύο ταύτας ἐπαρχίας. Τὸ μεταξύ Σάου καὶ Δράβου κείμενον τμη-

μα ὠνομάζετο καὶ Ἰντεραμνία· τὸ δὲ παρὰ τὰς ἕχθρας τοῦ Σάου, Ῥιπαία καὶ Σαυῖα. Εἰς τὴν ἄνω Παννονίαν ἔδωκεν ὁ Βαλέριος μίᾳ ἐκ τῶν γυναικῶν του Βαλερίας ἐπαρχίαν, τὴν ὁποίαν ὠνόμασε Βαλερίαν. Περιλαμβάνεται ποτὲ αὕτη εἰς τὴν κάτω Παννονίαν, καὶ περιεῖχε τὸ μεταξὺ Ἀραδώνης καὶ Δανουβίου καὶ Δράβου τμήμα.

Ποταμοί. Δανούσιος, Μούρος, Δράβος, Σάος, Ἀραδῶν (Raab).

Λίμναι. Πείσος (Neusiedler - See), Βαλατῶν (Platen-See).

Ὅρη. Κέτιος (Kahlenberg), χωρίζει τὴν Παννονίαν ἀπὸ τὸ Νωρικόν. Κλαύδιος, πλησίον τῆς Σισκίας.

Πόλεις εἰς τὴν ἄνω Παννονίαν. Κέτιου εἰς τὰ σύνορα τοῦ Νωρικοῦ. Οὐίνδοβόνα (Βιέννα), καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους ἤδη χρόνους καλὴ καὶ ἀκμάζουσα πόλις. Καρύνος, δυνατὴ πόλις, περίφημος εἰς τοὺς χρόνους τῶν πρώτων Καισάρων (σιμὰ τοῦ ἁγ. Πετρονέλλου). Λικίνος καὶ Σεβήρος ἀνηγορεύθησαν εἰς αὐτὴν Ἀυτοκράτορες. Πετόβιον (Pettau), πάλαι ποτε περίφημος τόπος. Σισκία (Sissek), εἰς τοὺς παλαιούς Καισαρικούς χρόνους περιφημοτάτη πόλις. Ημῶνα (Laybach), ὡσαύτως περίφημος τόπος.

Πόλεις εἰς τὴν κάτω Παννονίαν. Ἀραβῶνα (Raab). Βρεγήτιον (πλησίον Κομέρων), ὅπου ὁ αὐτοκράτωρ Βαλεντιανὸς ἔχασε τὴν ζωὴν του, τόπος περίβλεπτος. Ἀκίγκον (Alt-Ofen), ἀξιώλογος ἀποικία τῶν Ῥωμαίων. Ἀκιμίγκον (Peterwardein). Ρίττιον (Szalankemen). Ταυροῦνον (Belgrad), πολλὰ περίφημος πόλις εἰς τὴν παλαιὰν ἰσθμίαν. Σίρμιον (σιμὰ τοῦ Μιτροβίτις εἰς Σλαυονίαν), ἡ μεγαλητέρα καὶ περιβοηθέτερα πόλις ταύτης τῆς χώρας, ὅπου

ἐσκοτώθη ὁ αὐτοκράτωρ Πρόβος ἀπὸ τοὺς στρατιώτας του. Μοῦρσα (Essek), ἐκτίσθη ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Ἀδριανόν. Οἱ Τύραννοι, Ἰγγένουος, ὅς τις ἐφουεύθη ἐδῶ, Βετράμιος καὶ Μαξέντιος, ἀνέδειξαν περὶφημον τοῦτον τὸν τόπον.

Σημείωσις. Ἡ Παννονία κατ' ἀρχὰς ἦτο ἀγρία καὶ ἀκαλλιέργητος· κατ' ὀλίγον ὅμως ἐκαλλιεργήθη, καὶ μάλιχα μετὰ τοὺς χρόνους τοῦ αὐτοκράτορος Πρόβου· οὕτω μετέθη καὶ τὸ ἔθνος αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν του βαρβαρότητα εἰς πλειοτέραν καλλιέργειαν καὶ πολιτισμόν.

Δ Α Κ Ι Α.

Ορια. Πρὸς δυσμὰς, ἡ Παννονία καὶ ὁ Τίβισκος· πρὸς Βορρῶν, ἡ Σαρματία καὶ τὰ Καρπάθια ὄρη· πρὸς ἀνατολὰς, ὁ Τύρας (Δνεΐσερ)· πρὸς μεσημβρίαν, ὁ Δανούβιος. Περιεῖχε λοιπὸν μέρος τῆς Οὐγγαρίας, ὅλην τὴν Τρανσυλθανίαν, τὴν Μολδαυίαν, τὴν Βλαχίαν, καὶ τὴν Βεσσαραβίαν.

Διαίρεσις. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐδαιρίζουν τὴν Δακίαν εἰς Ρίπαιαν παρὰ τὸν Δανούβιον, Ἀλπαιάν εἰς τὰ ὄρη, καὶ μεσίγειον τὴν μεταξὺ τούτων.

Ποταμοί. Δανούβιος· Τίβισκος (Theiss), χύνεται εἰς τὸν Δανούβιον, Μάρισος (Marosch), χύνεται εἰς τὸν Τίβισκον· Ἄλυτα· χύνεται εἰς τὸν Δανούβιον· Ἰέρασος, ἡ Πύρετος (Προῦθ)· Τύρας (Δνεΐσερ).

Βουβά. Κάρπαθος, ἡ Ἄλπει Βαζαρνικαὶ (Κραπάκ).

Πόλεις. Οὐλπιανόν (Clausenburg). Σαλίναι (πλησίον Τόρδας εἰς Τρανσυλθανίαν). Σιγγιδάουα

(Δεΐα)· Ζαρμισεγεθούσα, ἢ ἔπειτα Ουλπία Τροϊανή (Varhel τῆς Τρανσυλθανίας), καθέδρα τοῦ βασιλέως Δεκεβάλλου· Ἀπούϊον ἢ ἐφεξῆς Ἄλβα Ἰουλία, τώρα Καρλσθούργ, μία ἀπὸ τὰς πολλὰ ἐνδοξοὺς πόλεις τῆς μεταγενεστέρας Δακίας. Μεαδία, ἀκόμη καὶ σήμερον μὲ τὸ παλαιὸν ὄνομα γνωστή· περίφημος διὰ τὰ λουτρά της.

Σημεΐωσις. Οἱ παλαιὸι Δάκοι ἐκατοίκουν τὰς πρὸς τὴν Γερμανίαν χώρας· τὸ αὐτὸ δὲ ἔθνος, ὅπου ἐκατοίκει τὰς παρὰ τὸν Πόντον χώρας, ὠνομάζοντο ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας Γέται· ἦσαν δὲ ἀνδρείος λαὸς, τὸν ὁποῖον μὲ πολλοὺς κόπους καὶ ἀγῶνας ὑπέταξαν οἱ Ῥωμαῖοι· ἡ χώρα των ἐγένετο πολλοὺς καρποὺς καὶ μέταλλα καὶ ἄλας.

Ἰάξυγες Μετανάσαι. Πρὸς δυσμὰς τῆς Δακίας ἦσαν οἱ Μετανάσαι Ἰάξυγες, μετανασάυτες ἐθ' ἢ ἀπὸ τοὺς Ῥωξολάνους τοὺς ἐντὸς τῆς Σαρματίας, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἐκατάγοντο· αἱ σερραὶ κατοικίαι των περιελάμβαναν τὴν μεταξὺ Θεΐσσου πρὸς ἀνατολὰς, καὶ Δανουβίου πρὸς δυσμὸς χώραν. Ἔξων πάντη ἀνεξάρτητοι, καὶ εἶχαν ἀπαύστους πολέμους μὲ τοὺς Ῥωμαίους.

ΣΑΡΜΑΤΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΑ.

Ο^{ρι}α. Ἡ Εὐρωπαϊά Σαρματία περιελάμβανεν εἰς τοὺς παλαιούς ὅλην τὴν ἀπὸ Ουϊζούλα ἕως Ταναΐδος χώραν, καὶ πάλιν ἀπὸ τῶν Καρπαθίων ὄρων ἕως τῆς Βαλτικῆς Θελάσσης, ἤρουν τὴν σημερινὴν Γαλικίαν καὶ Πρωσίαν καὶ Ῥωσσίαν.

Ποταμοί. Τύρας ἢ Δανάσερος (Δνεΐσερ), Ὑπάνις (Βαύγ), Βορυσθένης (Δνεΐπερ), Τάναϊς (Δόν)· εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τοῦ Οὐΐσουλα, Χρύνος ἢ Χρόνος (Πρέγελ), Ρούδων ἢ Ρούδων (Μέμελ).

Βουναί. Ῥιπαία, πλησίον τῶν πηγῶν τοῦ Ταναΐδος. Ὑπερβόρεια, τὰ βορείωτατα ἔρη.

Λαοί. Βασάρναι, λαὸς Γερμανικὸς ἀρχέγονος, πολλὰ γενναῖος, ὅς τις εἶχε τὰς κατοικίας του ἀπὸ τὰς πηγὰς τοῦ Οὐΐσουλα, κατὰ μῆκος τῶν Καρπαθίων, ἕως τὰ σώμια τοῦ Δανουβίου. Μέρους αὐτῶν, ὅσοι ἐγκατοίκουν τὰς πλησίον τῶν ἐκβολῶν τοῦ Δανουβίου ἐπισήμους νήσους, ὠνομάζοντο Πευκίνοι ἀπὸ τὴν νῆσον Πεύκην, τὴν ὁποίαν σχηματίζει ὁ Ἰστρος μετὰ τὰ σώματά του· εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους ἐξώσθησαν ὑπὸ τῶν τὰς ἀνατολικὰς χῆρας κατοικούντων Σαρματῶν, καὶ ἔμειναν μόνον εἰς τὰ Καρπάθια. Κορροδούνον εἰς τὰς πηγὰς τοῦ Τύρα (ἴσως Λεμβέργ), καὶ Ἡλεπιδάια (Rami-ni), ἦσαν αἱ προκριτότεραι πόλεις των. Βενεδοί (Wenden), ὡσαύτως Γερμανοί, ἐγκατοίκουν παρὰ τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν τὴν σημερινὴν Πρωσίαν, ἐξώσθησαν ἀπὸ τοὺς Λίσιους. Λίσιοι εἰς τὴν Πρωσίαν, Λιφλανδίαν, Σαμογιτίαν, εἶχαν πολλοὺς ὑποκειμένους λαοὺς. Κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ὠνομάζαν οἱ Ἕλληνες ἕλους τοὺς ἐπένεια τοῦ Εὐξείνου Πόντου τύπου Σκυθικὴν καὶ Σκυθίαν· καὶ οἱ Σκύθαι ἦσαν εἰς αὐτοὺς γνωστοὶ ὡς ἄριστοι ἱππῆται καὶ τοξόται· Μετέπειτα ὠνομάσθησαν οἱ λαοὶ οὗτοι Σαρμάται· καὶ ἐξ αὐτῶν προῆλθε τὸ νομα Σαρματία.

ΤΑΥΡΙΚΗ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ.

Ορια. Ἡ Χερσονήσος αὕτη, ἣτις ἐλέγετο καὶ Σκυθική καὶ Ταυρίς, τώρα Κριμαία, σχηματίζεται ἀπὸ τὸν εὐξείνου Πόντου καὶ ἀπὸ τὴν Μαιώτιδα λίμνην, καὶ συνέχεται μὲ τὴν ξηρὰν διὰ τοῦ Ἴσθμοῦ Ταφράδος (Περσικόπ).

Ἔδατα. Βόσπορος Κιμμέριος (σενὸν τοῦ Καφφᾶ), διὰ τοῦ ὁποίου εἰσπλέουσιν ἐκ τοῦ Πόντου εἰς τὴν Μαιώτιδα. Κόλπος Καρκενίτης, ὅς τις χωρίζει πρὸς δυσμὰς τὴν Χερσονήσου ἀπὸ τὴν ξηρὰν.

Ἀκρωτήρια. Παρβένιον, πρὸς τὰ νοτιοδυτικὰ τῆς Χερσονήσου· περίγημον διὰ τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, ὅπου ἐβυσίαζαν ἀνθρώπους. Κρισὺ μέτωπον (Ἰλία), ἡ νοτιωτάτη ἄκρα τῆς χώρας. Κόραξ (Κίρκινος, Βουρού), πρὸς δυσμὰς τῆς Θεοδοσίας.

Πόλεις. Θεοδοσία (Καφφᾶς) παλαιὰ, περίθλεπτος, ἐμπορικὴ πόλις. Παντικάπαιον, καὶ Βόσπορος τὸ αὐτὸ, μητρόπολις τῆς παλαιᾶς Ταυρίδος, πλησίον τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου. Χερσονήσος, ἡ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους συγγραφεῖς Χερσών, εἰς τὴν δυτικὴν πλευρὰν τῆς χερσονήσου, ἦτο παλαιὰ καὶ ἀξιόλογος πόλις καὶ ἀποικία Ἰλλυήνων. Ἔμεινε πολλοὺς ἔνιαυτοὺς ἐλευθέρᾳ δημοκρατία. Συμβόλων λιμὴν (Βαλουκλάνα), λιμὴν ἀξιόλογος εἰς τὴν νοτιοδυτικὴν πλευρὰν. Τάφρος, εἰς τὸν Ἴσθμόν.

Λαοί. Οἱ Ταῦροι ἔξω ληϊζόμενοι τὰς ναυαγίας, καὶ τοὺς ἄλλους ἐμπόρους· ἦσαν κακοῦργοι, καὶ μάλιστα ἐχθροὶ τῶν Ἑλλήνων. Ἡ χώρα ἔδιδε κρασίᾳ καὶ γεννήματα, καὶ

ἡ γειτονεύουσα λίμνη ὠφάγια, τὰ ὁποῖα ξηραίνόμενα ἐσέλλοντο πανταχοῦ. Ἡ Ἑλλάς ὠφελεῖτο ἀπὸ τὰ σιτάριά της. Κατ' ἀρχὰς ἐδωκεῖτο μὲ ἰδικούς της ἡγεμόνας, ἐκ τῶν ὁποίων περιφημος ὑπῆρξεν ὁ Μιθριδάτης· τελευταῖον ὑπέκυψεν εἰς τὴν μοναρχίαν τῶν Ῥωμαίων.

Θ Ρ Α Κ Η (ΡΩΜΑΝΙΑ).

Ορια. Πρὸς Βορρᾶν, ἡ Μοισία καὶ ὁ Αἴμος· πρὸς ἀνατολὰς, ὁ εὐξεινος Πόντος· πρὸς μεσημβρίαν, ἡ Προποντις καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος· πρὸς δυσμὰς, ὁ Νέσος ποταμὸς, τὸ ὄρος Πάγγαιος, καὶ ὁ Σκόμιος εἰς τὴν Μοισίαν καὶ Μακεδονίαν.

Ἀκρωτήρια. Σέρριον, ἀντικρὺ τῆς νήσου Σαμοβράκης. Σαρπηδόριον εἰς τὴν ἄκραν τῆς Χερσονήσου. Ἐσιας, πλησίον τοῦ Βυζαντίου. Χρυσόκερας, ἐπάνω τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ πόλις. Κυάναι, νῆσοι εἰς τὸν εὐξεινον Πόντον, κλείονται τὸν Βόσπορον. Ὁ Φιλέας, καὶ τὸ τοῦ Αἴμου εἰς τὴν μαύρην θάλασσαν πέρας (Ἐμενὶχ Βούρ).

Πορθμοί. Ὁ Ἑλλήσποντος, ὅς τις τῶρα λέγεται γεγόνον τῶν Δαρδανελλίων· ὁ Θρακικὸς Βόσπορος, τὸ τὴν σήμερον κατὰ τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ποταμοί. Ὁ Νέσος (Μέσο ἢ Καρὰ σοῦ) εἰς τὰ σύνορα τῆς Μακεδονίας· ὁ Αἰσπος παρὰ τὴν Μαριονεῖαν, τὸν ὁποῖον ἐξέπειν ὁ τοῦ Ξέρξου στρατός· ὁ Ἐδρος (Μαρίτσα), ὁ μέγιστος ποταμὸς τῆς Θράκης, χύνεται πλησίον τῆς Αἴνου εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος· ὁ Μέλας χύνεται εἰς τὸν Μέλανα κόλπον· καὶ τοῦτον ἐξήρασαν πίνοντες ὁ στρατός τοῦ Ξέρξου.

Λίμναι. Βισονίς, σιμά τῶν Ἀσθέρων. Ἰσραρίς, σιμά τῆς Μαρωνείας· Στεντορίς, σιμά τῆς Αἴνου.

Ὅρη. Ὁ ὑψηλὸς Αἶμος (Βαλκάν) ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ Σκομίου ἕως τὴν μαύρην Θάλασσαν, καὶ ἀποτελεῖ τὰ πρὸς τὴν Μικσίαν ὄρεα· παραλλήλως μ' αὐτὸν, ἀλλὰ νοτιώτερα τρέχει ἡ Ροδόπη (Ἀργένταρον).

Πόλεις. Ἀσθηρα, πλησίον τῷ Νέσου· πατρίς τοῦ Δημοκρίτου καὶ Πρωτογόρα· Αἶγός Ποταμός παρά τὸν ποταμὸν Αἶγα ἐπάνω τῆς Χερσονήσου, ὅπου οἱ Ἀθηναῖοι ἐκτυπήθησαν ναυμαχοῦντες μετὰ τοὺς Λακεδαιμονίους. Σησός, μία τῶν Δαρδανελλείων, κατασκευὴ τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν Ἀβύδου, διακωμισμένη διὰ τὴν γέφυραν τοῦ Ξέρξου. Μαρωνεία, παράλιος σιμά τῶν Ἀσθέρων. Δορίσκος, παλαιὰ Ἑλληνικὴ πόλις, ὅχι μακρὰν ἀπὸ τὰς ὄχθας τοῦ Ἑβρου. Αἶνος, ὅπου ἐκβάλλει εἰς τὴν Θάλασσαν ὁ Ἑβρος. Ἑλαιούς, εἰς τὴν νότιον ἄκραν τῆς Χερσονήσου. Ἀπ' ἐδῶ ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἀσίαν ὁ Ἀλέξανδρος. Λυσιμαχία, τὸ γνησίον φρούριον τοῦ Ἀντιόχου εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Χερσονήσου. Καρδία, περιφημοτάτη πόλις τῆς Χερσονήσου γειτονεύουσα εἰς τὴν Λυσιμαχίαν. Καλλίπολις, ὅθεν ἐγένετο συνήθως ἡ εἰς τὴν Ἀσίαν διάβασις. Ἡράκλεια, πρότερον Πέρινθος, παρά τὴν Προποντίδα· ὅχι μακρὰν ταύτης τῆς πόλεως ἦσαν τὰ περίφημα Μακρὰ τεῖχη, τὰ ὅποια ἀπεχώριζαν ταύτην τὴν ἄκραν ἀπὸ τὴν Θράκην. Σηλυβρία, εἰς τὴν Προποντίδα πόλις καὶ τώρα σωζομένη. Βυζάντιον (Κωνσταντινούπολις), ἥτις διὰ τὴν τερπυὴν θέσιν της, καὶ διὰ τὴν εἰς ἐμπορίαν ἀρμόδιότητά της, ἀποκατεστάθη περιφημοτάτη μητρόπολις τῆς Ῥωμαϊκῆς Αυτοκρατορίας. Κατὰ τοὺς Πελοποννησιακοὺς πολέμους ἐκακοπάθησε πολὺ τὸ Βυζάντιον. Ὁ μέγας Κωνσταντι-

νος τὴν ἐμεγάλυνε, καὶ τῆς ἔδωκε τὸ ὄνομά του. Σα λ μ ὕ ῥ η σ-
σ ὁ ς, Ἀπολλωνία, Μεσημβρία, περίφημοι πόλεις εἰς
τοὺς αἰγιαλοὺς τοῦ εὐξείνου Πόντου. Εἰς τὰ μέσα τῆς χώρας
ἔκειτο ἡ Φιλιππούπολις παρὰ τὸν Ἑβρον ποταμὸν,
Ἀδριανούπολις, ἡ πρότερον Ὀρесьιάς, καὶ αὐτὴ παρὰ τοῦ
Ἑβρον. Τραϊανούπολις, παρὰ τὸν Ἑβρον, ὡσαύτως
καὶ Πλωτινούπολις. Βιζύη, καθέδρα τῶν παλαιῶν
τῆς Θράκης βασιλέων, παρὰ τὸν εὐξείνου Πόντου.

Νῆσοι. Ὑποκάτω τῆς Θράκης εἰς τὸ Λιγαίου πέλαγος
κεῖται νῆσος περίφημος ἡ Λήμνος· ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὸν
Ἡραῖον, ὅς τις ἔπεσεν ἐδῶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅταν ἐκ τοῦ Ὀλύμ-
που ἐσφραδονίσθη ἀπὸ τοῦ Δία. Σαμοθράκη, περίφημος
διὰ τὸν ναὸν καὶ διὰ τὰ μυστήρια τῆς Δήμητρος καὶ Περσεφό-
νης, κεῖται ἀντικρὺ τῶν σομίων τοῦ Ἑβρον. Θάσος, ἀντι-
κρὺ τῶν σομίων τοῦ Ἑβρον, ἦτο πλουσία εἰς μάγμαρα καὶ
γεννήματα καὶ ὄνου.

Σημεῖωσις. Ἡ Θράκη ἦτο εὐφορος χώρα, καὶ ἤκμα-
ζε ποτὲ ἡ ἐμπορία τῆς πλέον παρὰ τῶρα.

Μ Ο Ι Σ Ι Α.

Περιοχή. Ἡ Μοισία ἔκειτο πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἰλλυρί-
δος, καὶ ἐξηπλόυετο ὑποκάτω τοῦ Δανουβίου ἕως τὸν Πόντον.
Περιελάμβανε λοιπὸν τὴν σημερινὴν Σερβίαν καὶ Βουλγαρίαν.

Ὅρια. Πρὸς Βορρῶν, ὁ Δανούβιος· πρὸς δυσμᾶς, ὁ
Δρίμος, ἡ Παννονία καὶ Ἰλλυρίς· πρὸς Μεσημβρίαν, ἡ Μα-
κεδονία, ἡ Θράκη, τὰ Δαλματικά ὄρη, καὶ ὁ Αἴμος· πρὸς ἀνα-
τολὰς, ὁ Εὐξείνου Πόντος.

Ποταμοί. Δανούβιος ἢ Ἴσρος, ὅστις δι' ἑπτὰ σωμα-
των χύνεται εἰς τὸν εὐξεινον Πόντον. Μάργος ἢ Μάρτος (Μο-
ραύα), χύνεται πλησίον τοῦ Τρικουρίου εἰς τὸν Δανουβίου.
Τίμαχος (Τιμόκ).

Διαίρεσις. Ὁ Εἰάβρος (Ζισρίτ) ἐχώριζε τὴν χώ-
ραν ταύτην εἰς ἄνω καὶ κάτω Μοισίαν. ἐκείνη μὲν ἔκειτο πρὸς
δυσμάς· αὕτη δὲ, πρὸς ἀνατολάς.

Πόλεις εἰς τὴν ἄνω Μοισίαν. Σιγίδουον, πλησίον τοῦ Βελιγραδίου, μητρόπολις ταύτης τῆς χώρας. Τρι-
κούριον, πλησίον τῆς εἰρημένης. Χρυσοῦν ὄρος, πόλις,
καὶ πλησίον αὐτοῦ βουνόν, τὸ ὁποῖον ἐφύτευσε μὲ ἀμπελώνας
ὁ αυτοκράτωρ Πρόδος διὰ τῶν στρατιωτῶν του. Αὐτοῦ πλησίον
ἔκειτο Μάργον εἰς τὸ σῶμα τοῦ Μάργου (Πασσαροβίτς),
ὅπου ἐκτύπησεν ὁ Αὐτοκράτωρ Διοκλητιανὸς τὸν Κιρῆνον.
Βιμινιακόν (Κασολάτς ἢ Βιδένη), πόλις περίφημος.
Νεῖσθς (Νίσσα τῆς Σερβίας), ἡ πατρίς Κωνσταντίνου
τοῦ μεγάλου. Σκῶποι (Σκόπια). Εἰς ταύτην τὴν χώραν,
τὴν σήμερον Σερβίαν, ἐκατοίκουν οἱ περίφημοι Δάρδανοι, καὶ
Σκῶποι ἦτο ἡ μητρόπολις των. Μεταξὺ τοῦ κρημισμένου
φρούριου Ζερνιγρὰ καὶ τῆς Βλαχικῆς κώμης Τσερνέξ ἦτο ἐπὶ
τοῦ Δανουβίου ἡ περίφημος τοῦ Τραϊανοῦ γέφυρα πρὸς βορρᾶν
τῆς σημερινῆς Ὀρσόδας.

Πόλεις εἰς τὴν κάτω Μοισίαν. Νικόπολις, ὅπου
ἐμβαίνει ὁ Ἰάτερος ποταμὸς εἰς τὸν Δανουβίου. Δορόσορον
ἢ Δουρόσορον (Δρύσρα, ὑπὸ τῶν Τούρκων Σιλίςρα).
Τροισμῖς, φρούριον παρὰ τὸν Δανουβίου. Νοριούδουον
(Ἰσατσί), φρούριον. Ὑποκάτω τῆς Λιγίσσου χύνεται ὁ Δανου-
βίος μὲ ἑπτὰ σῶματα εἰς τὸν εὐξεινον Πόντον. Μεύκη ὠνο-
ζετο ἡ μεγαλητέρα νῆτος ἀρ' ὅσας σχηματίζουσι τὰ σῶματα.

Ἀξιοπόλις (Ῥοσσαύα), παρὰ τὸν Δανούδιον, ὅστις ἀπ' ἐδῶ καὶ κάτω λαμβάνει τὸνομα Ἰσρος. Αἰγισσος (Τουλσα), δυνατὸν φρούριον ἔμπροσθεν τοῦ βραχίονος τοῦ Δανουδίου. Σερδική, ἡ μετέπειτα μὲ ἐπίθετον Ουλτία (Σοφία) εὐρίσκετο εἰς τὸ μέσον τῆς χώρας. Παρὰ τὸν εὐξεινον Πόντον εὐρίσκονται πόλεις αἱ ἐφεξῆς. Τόμις (Γαμισθὰ), ὅπου ἐξωρίσθη ὁ ποιητὴς Ὀσίδιος. Καρία, λιμὴν ἀξιόλογος ὑπεράνω τῆς Βάρνης. Ἰσρος ἢ Ἰσρούπολις (Προσλοθίτσα), ἀξιόλογος πόλις παραθαλάσσιος. Διονυσίουπολις, πρότερον Κρουνοὶ (Βάρνα), παραθαλασσία πόλις, ἐπίσημος. Ὀδησσός, Μιλησίων ἀποικος, τῆς ὁποίας τὸνομα ἔλαβεν ἡ νεώκτις τῶν Ῥώσων Ὀδησσός, ἡ μεταξὺ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Δανουδίου καὶ τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου κειμένη παρὰ τὴν Θάλασσαν. Μαρκιανούπολις (Πρεβισλάθ). ἐδῶ συχνάκις ἔναμναν οἱ Βασιλεῖς χειμερινὰ στρατόπεδα.

Σημείωσις. Οἱ Μοισοὶ ἐκαλιέργουν ἀμπελώνας· ἦσαν ἀνδρεῖοι, καὶ ἐπιτυχικοὶ τοξόται.

Ι Λ Λ Υ Ρ Ι Σ .

Περιοχή. Ἡ χώρα αὕτη περιελάμβανε τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς Παννονίας, τὴν Μοισίαν καὶ Μακεδονίαν· ἢ τὴν χώραν, ἣτις ἔκειτο παρὰ τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ἀρσίου πρὸς δυσμὰς, καὶ τῶν Κεραυνίων ὄρων πρὸς μεσημβρίαν· καὶ μὲ ἓνα λόγον, τοὺς ἀνατολικοὺς αἰγιαλοὺς ὅλης τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης. Οἱ δὲ συγγραφεῖς τῆς τρίτης ἑκατονταετηρίδος καὶ ἐφεξῆς Ἰλλυρικὸν λέγοντες ἐκλαμβάνουσι ὅλας

τὰς ὑποκάτω τοῦ Δανουβίου μεσημβρινὰς ἐπαρχίας, ἐξαιρου-
μένης μόνου τῆς Θράκης.

Σύνορα. Οἱ εἰρημένοι ποτάμοι καὶ αἱ χῶραι, καὶ τὸ
Ἀδριατικὸν πέλαγος.

Ποταμοί. Ὁ Νάρων (Ναρέντα)· ὁ Δρίνιος (Δρίνο),
εἰς δύο ποταμοὶ ἐνοῦμενοι εἰς τὴν Δαλματίαν καὶ χυνόμενοι εἰς
τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν.

Διαίρεσις. Ἡ μὲν ἐκ τοῦ Ἀρσίου ἕως τοῦ Δρινίου
ὠνοῦζέτο Ἰλλυρὶς Βαρβαρική· ἡ δ' ἐκ τοῦ Δρινίου
ἕως τῶν νεραυνίων ὀρίων, Ἰλλυρὶς Ἑλληνική.

Ἡ Βαρβαρική Ἰλλυρὶς περιελάμβανε τρεῖς ἐπαρχίας.
Γαποδικήν, Λιθυρικήν, Δαλματίαν· καὶ ἡ μὲν
Γαποδικὴ περιωρίζετο ἀπὸ τῶν ποταμῶν Μαρσίαν, ὅς τις τὴν
ἐχώριζεν ἀπὸ τὴν Ἰσρίαν, καὶ τῶν ποταμῶν Τηθάμιον, ὅς τις
τὴν ἐχώριζαν ἀπὸ τὴν Λιθυρικήν, καὶ ἀπὸ τὰ Ἄλβια ὄρη,
τὰ ὅποια ἐχώριζαν τὴν Ἰλλυρίδα ἀπὸ τὴν Παννονίαν· τῆς δὲ
Λιθυρικῆς ὄρια ἦσαν πρὸς δυσμὰς ὁ Τηθάμιος, καὶ πρὸς ἀ-
νατολὰς ὁ Τίτιος, ὅς τις τὴν ἐχώριζεν ἀπὸ τὴν Δαλματίαν.
Ἡ δὲ Δαλματία ἐξηπλόυετο ἀπὸ τῶν Τίτιου ἕως τῶν Δρίνου,
καὶ ἐχώριζετο ἀπὸ τὴν Παννονίαν καὶ Μοισίαν διὰ τοῦ ὄρους
Σκόδρου (Ἀργένταρον)· ἡ δὲ Ἑλληνικὴ Ἰλλυρὶς ἦτο μέρος
τῆς Μακεδονίας.

Πόλεις εἰς τὴν Γαποδικήν· Μέτουλον (Μέτλιγγ)·
ἐδῶ ἐπληρώθη ὁ αὐτοκράτωρ Αὐγούστος. Ἀρούπεινον·
Μονήτιον· Οὐένδων.

Εἰς τὴν Λιθυρικήν ἔκειντο· Φλανόνα (Φιανόνα)·
ἀπ' αὐτῆς ὠνομάσθη ποτὲ κόλπος Φλανατικὸς ὁ μεταξὺ Ἰσρίας
καὶ Ἰλλυρίας, ὅς τις τῶρα λέγεται κόλπος τοῦ Γαρνέρου.
Ταρσατικὴ (Τερσάτο)· Σενία (Ζέγγ)· Γάδερα

(Ζάρα παλαιά), πόλις παλαιά, πολὺ ἔκδοτος εἰς τοὺς Ῥωμαίους· Σκάρθων.

Εἰς τὴν Δαλματίαν. Σάλων, πόλις ἐκ παλαιῶν χρόνων περίσλεπτος, ὄχυρά, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἔκδοτος εἰς τοὺς Ῥωμαίους· ὄχι μακρὰν ταύτης ἔζησεν ὁ Αὐτοκράτωρ Διοκλητιανὸς τοὺς τελευταίους ἑνιαυτοὺς τῆς ζωῆς του εἰς τὸ καλὸν του ἀγροκῆπιον Σπάλυττου, τοῦ ὁποῦ ἀκόμη σώζονται κτίσματα. Ἐπίδαυρος (παλαιὰ Ῥαγοῦζα), πόλις ὀξυπέλατος. Διόκληα, πατρίς τοῦ αὐτοκράτορος Διοκλητιανοῦ. Σκάρθα (Σκούταρι), ἡ καθέδρα τοῦ βασιλέως Γεωργίου. Ῥίζων (Ῥισίνο). Λισσὸς, καὶ Ἀκρόλισσος, Ὀλκίνειον (Δολσίνου).

Σημεῖωσις. Οἱ Λιθουνοὶ ἦσαν ἐπιτήδειοι ναῦται, καὶ ἑλαφρῶν ἐφευρέται καραβίων, τὰ ὅποια ὠνομάζοντο ἡῆς Λιθουρικαί.

Ἰλλυρὶς Ἑλληνική, νῦν Ἀλβανία, κεῖται ὑποκάτω τῆς Δαλματίας εἰς τὸν Ἀδριατικὸν κόλπον ἕως τῶν Κεραυνίων ὄρεων (βουνὰ τῆς Χιμάρας), τὰ ὅποια τὴν χωρίζουσι ἀπὸ τὴν Ἡπειρον. Ἡ Λυχυδις λίμνη τὴν χωρίζει ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν. Εἶχε τὰς ἐφηξῆς ἐπισήμους

Πόλεις. Δουρράχιον, ἡ πάλαι ποτὲ Ἐπίδαμνος (Δουράτσο). Ὄταν οἱ Ῥωμαῖοι ἐκυρίευσαν ταύτην τὴν πόλιν, ἐχρησάμευσεν ὡς ὄρομος καὶ διάδοκτις αὐτῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Πέτρα, διακονιστέτα ἀπὸ τὴν τοῦ Πομπηίου κατὰ Καίσαρος ἐκστρατείαν. Ἀπολλωνία, ἐπίσημον ἐμπορεῖον· ἀπ' ἐσθ' ἐκατασκεύασαν οἱ Ῥωμαῖοι τὴν γνῶσιν Ἰγνατίαν ἐσθ' διὰ τὴν Θράκην. Ἀλβανούπολις, ἔδωκεν ἐφεξῆς τῶνομά της εἰς ὅλην τὴν χῆραν. Λυχυδιὸς (Ἀχριδα, ἢ Ὀχρι-

αα), ἀξιόλογος πόλις παρά τὴν λίμνην Λυχυιδίδα, πλησίον εἰς τὰ Μακεδονικὰ σύνορα.

Αἱ ἐπισημότεραι Ἰλλυρικαὶ νῆσοι. 1) Λ' φύρτιδες (αἱ δὴ νῦν τῶρα νῆσοι Ὀσηρὸς καὶ Χερσῶν). 2) Φόρος (Λέσινα), ἐπίσημος νῆσος, τὴν ὁποίαν ἐξουσίασε Δημήτριος ὁ Φάριος, ἀντικρὺ τῆς Σάλωνος. 3) Ταυρίς. 4) Ἰσσα. Εἰς τὴν Ἰσσαν ἐκτυπήθη ὁ Κ. Ὀκταύσιος διὰ θάλασσης ἀπὸ τοῦ ναυάρχου τοῦ Καίσαρος Βατίμου. Τῆς τελευταίας οἱ κάτοικοι ἦσαν καθ' ὑπερβολὴν ἐπιτήδευοι ναῦται. Μελίτη (Μέλεθα), πλησίον τῆς Ἐπιδαύρου.

Σημείωσις. Ὅλη ἡ Ἰλλυρίς ἦτο μὲν ὄρεινῆ, ἀλλ' εἰς μέρητινα καρποφόρος, καὶ ἐγέννα πολλὰ σιτάρια καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ μέταλλα. Οἱ κάτοικοί τῆς ἔκαμναν ἐμπορίαν ἀξιόλογον. Τὰς ἀποδείξεις τῆς ἀνδρείας τῶν ἐδοκίμασαν συχνύτητα οἱ Ῥωμαῖοι.

Γ Α Λ Λ Ι Α.

Ὅρια καὶ περιοχή. Ἡ ὑπὲρ τῶν Ἄλπεων Κελτικὴ (Γαλλία Τρανσαλπῖνα, ἢ Κομάτα), ἣτις ἐδιακρίνετο ἀπὸ τὴν ἐντὸς τῶν Ἄλπειων (Γαλλία Ἰταλιανή, Τογάτα), εἶχεν ὅρια πρὸς ἀνατολὰς τὸν Ῥῆνον, μέρος τῶν Ἄλπεων, καὶ τὸν ποταμὸν Οὐάριον· πρὸς μεσημβρίαν, τὴν Μεσόγειον Θάλασσαν καὶ τὰ Πυρηναῖα· πρὸς βορρᾶν τὸν ὠκεανὸν καὶ τὸν Ῥῆνον· πρὸς δυσμὰς, τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανόν. Περιελάμβανε λοιπὸν τὴν σημερινὴν ὅλην Γαλλίαν καὶ μὲγα μέρος τῆς Ἑλλουητίας.

Ποταμοί: α'. Ἐρρέαν εἰς τὸν Ἀκυϊτανικὸν κόλπον, Γαρούνας (Garonne), Χαραυτῶνος (Charente), Λοίγηρ (Loire) β'. Εἰς τὸν Βρετανικὸν ὠκεανὸν ἐχύνοντο ὁ Σηκουάνιας (Seine), ὅς τις δέχεται ἀρχήτερα τὴν Ματρούαν (Marne) καὶ Ἀξόναν (Aisne) γ'. Εἰς τὴν μεσόγειον θάλασσαν, ὁ Ῥοδανὸς (Rhône), καὶ εἰς αὐτὸν ὁ Ἄρας (Saône) δ'. Εἰς τὴν Γερμανικὴν θάλασσαν ἐγχύνεται ὁ Σκάλδης (Schelde), Μώσας (Maas), ὅς τις δέχεται τὸν Σάβιν (Sambre). Μοσσέλας (Mosel), ὅς τις δέχεται τὸν Σαραυτὸν (Saar), εἰς τὸν Ῥήνον. Ῥήνος ἐδαιριεῖτο ποτὲ εἰς τρεῖς βραχίονας. Ὁ μέσος ἐχύνετο εἰς τὴν Γερμανικὴν θάλασσαν, καὶ ἦτο ἠνωμένον μὲ τὸν Μώσαν διὰ τῆς Κοσβυλονιδῶς τάφρου, τὴν ὁποίαν ἐκατασκεύασεν ὁ Αὐτοκράτωρ Κλαύδιος· ὁ αἰσιερός ὁ καὶ Βάαλις ὠνομασμένους (Wahl) χύνεται εἰς τὸ λεγόμενον Helium ostium· ἐδῶ ἔρρεν ὁ Κλαυδῆς ἀκόμη εἰς ἄλλον βραχίονα Λύκον· ὁ τρίτος βραχίων ὠνομάζετο Φλεῦδος. Εἰς αὐτὸν ἐχύνετο ὁ Σάλας ἢ Ἰτάλας.

Ὅρη. Κεμμένη (Sevennes). Ίουράπιος, μεταξύ Ἐλλουητίου καὶ Σηκουανῶν. Ὁ Βοκέτιος ἦτο τὸ βόρειον τοῦτου μέρος· εἶχε δὲ τὸ ὄρος τοῦτο διάφορα ὄνοματα. Βόγητος, μεταξύ Ἐλσάσσου καὶ Λοθριγγης.

Ἀκρωτήρια. Γοβαῖον (Τέλος τῆς Γῆς, Finis terrae), εἰς τὴν σημερινὴν Βρετανίαν. Ἴτιον, πλησίον τοῦ pas de Calais. Σήτιον (Cette), εἰς τὴν Νορβουσιτικὴν Γαλλίαν.

Διαίρεσις. Ἐδαιριεῖθ διαφόρως ἡ Γαλλία· πρῶτον ἐκ τοῦ τρόπου τῶν ἐνδουμάτων εἰς Τογάταν, (ἀνω Ἰταλίαν), Κομάταν, (τὴν ἐπέκεινα Γαλλίαν), ἐπειδὴ ἔτρεφον ἐδῶ μακρὰν κόμην οἱ Γάλλοι. Βρακκάταν, τὴν Νορβουσιτικὴν Γαλλίαν,

ἐπειδὴ ἐφ' ἔρουσαν μακρὰ βρακκία· ὁ Καίσαρ τὴν εὗρηκε διακει-
μένην ἐκ τῆς διαφόρου γλώσσης εἰς Βελγικὴν Γαλλίαν, Ἀκυϊ-
τανίαν, καὶ Κελτικὴν. Ὁ Αὐγούστου ἐπρόσθεσεν εἰς τὰς τρεῖς
ταύτας τὴν Ναρβονησίαν εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς μεσογείου Θα-
λάσσης.

Ἀκυϊτανία.

Ἐξηπλόουετο εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Καίσαρος ἀπὸ τὰ
Πυρηναια εἰς τοῦ Γαρούνα. Ὁ Αὐγούστου τὴν ἐμεγάλυνεν ἕως
τοῦ Λείγηρα.

Λαοὶ καὶ πόλεις. Πέραν τοῦ Γαρούνα Αὐσκιοὶ
ὑπὸ τοὺς Ἀκυϊτανούς τὸ πάλαι, λαὸς μεταξύ Γαρούνα καὶ
Αἰτούρου (Adour)· ἡ πόλις των Κλίμβερρος (Auch).
Βιτούμιγες Οὐδίστικοι, τῶν ὁποίων ἡ πόλις Βουρδέγαλα
(Bordeaux) ἦτο δυνατὴ, ἔδιδε καλὰ κρασία καὶ ἐμπο-
ρίαν, καὶ εἰς τοὺς καταγεγεσμένους χρόνους εἶχε σχολὴν περί-
φημον. Νοβιέμαγος (Castelneau de Medoc).

Ἐνευθεν τοῦ Γαρούνα. α'. Σάντουοι· αἱ πόλεις των.
Μεδιέλανιον (Saintes), Ἰκουλισυα (Angouleme).
β'. Πίκτορες· αἱ πόλεις των, Λίμνον, ἢ ἔπειτα Πικ-
ταύϊον (Poitiers) καὶ Πατίατον. γ'. Λεμιόικες,
ἰσχυρὸν ἔθνος· ἡ μητρόπολις των, Αὐγούσ ορίτον, ἢ ἔπει-
τα Λεμιόικες (Limoges). δ'. Ἀρουένοι, εἰς ἀπὸ τοὺς
πολλὰ ἰσχυροὺς λαοὺς τῆς Γαλλίας· ἐδῶ ἔκειτο Αὐγούσ ο-
νέμητον (Clermont), ἄλλως Νεμωσσός, πολλὰ περί-
θλεπτος πόλις, καὶ ἡ ἰσχυρὰ Γεργοβία, μελιατινα μακρὰν
ἀπὸ τοῦ Αὐγούσουέμητον. ε'. Βιτούμιγες Κούβι, ἰσχυρὸν ἔθνος·
ἡ πόλις των Ἀθάρικον (Bourges) ἦτο πολλὰ σφραξά.

Γαλλία Κελτική ἢ Λουγδουνική.

α'. Ἐδῶ ἔκειντο παρά τὴν Θάλασσαν μεταξύ τῶν ποταμῶν Λείγηρος καὶ Σηκουάνα οἱ ἐφεξῆς Λαοί.

1. Νάνυητες, περὶ τὸ Νάντες, ἢ ὡς ἐλέγετο πάλαι ποτὲ Κονδίβιχον. 2. Οὐένετοι, ἰσχυρὸς λαὸς, ἐπιτήθειαι ναύται· ἡ πόλις τῶν Δαριόριγον (Vannes), ἡ λιμὴν Βινδάναι (Navalo). 3. Ὀσίημοι παρά τὸ ἀκροτήριον Γουβαῖον· εἰς αὐτοὺς ἦτο ἡ λιμὴν Βριθάτις (Brest), καὶ ἡ πόλις Βοργάνιον (Karbez). 4. Ληξιούσιοι παρα τὰς ἐκβολὰς τοῦ Σηκουάνα· ἡ πόλις τῶν Νοθιόμαγος (Lisieux) μετὰ καὶ ἄλλων μικρῶν πόλεων.

β'. Εἰς τὰ μεσόγαια ἔκειντο.

1. Ἄνδες, Ἄδεγαυοὶ ὄπισθεν τῶν Ναυήτων· ἡ πόλις τῶν Γουλιόμαγος (Angers). 2. Τουρῶνες, ὄπισθεν τῶν εἰρημένων· ἡ πόλις τῶν, Καισαρόδουμου (Tours). 3. Χαρνῶτοι· αἱ πόλεις τῶν Αὐτριχῶν (Chartres). Γένουθου, τὸ ἐφεξῆς Αὐρηλίναου (Orleans), περίφημον ἐμπορεῖον. 4. Παρίσιοι, ἡ πόλις τῶν Λουτερία ἢ Λουκοτοκία (Paris). 5. Σένουες, παλαιῶν ἰσχυρὸν ἔθνος· αἱ πόλεις τῶν, Ἀγένουικον (Sens), τὸ περίφημον Βελλανούδουμου (Beaume), καὶ Ἀντισσιόδουμου (Auxerre). 6. Αἰθούσιοι, ἰσχυρώτατον ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἀνέκαθεν ἐξηγνημένου μετὰ τὴν Ῥώμην· αἱ πόλεις τῶν ἦσαν· Βίθρακτα ἢ ἔπειτα Αὐγουςόδουμου (Autun), περίσπετος ποτε πόλις· εἶχε καὶ ἀξιόους Ῥήτορας. Νοθιόδουμου (Nevers), Χαβυλλάνου (Chalons). 7. Βάου ἑκατοῖκον πλησίον τοῦ Αἰθούσιον πρὸς δυσμὰς παρά τὸν Λείγηρα· ἡ μητροπόλις

των ἤτο Γεργουβία (Charlieu). Σεγοσιανοὶ καὶ εἰς τὰς δύο ὄχθας τοῦ Λείγερρος· αἱ πόλεις των· Λοῦγδουνον (Lyon), ἡ καλλίστη πόλις τῆς Γαλλίας ἐπὶ τῶν Καισάρων. Ἐδῶ ἐγενήθη ὁ Καῖσαρ Αὔγουστος. Ῥοδούμνη (Rouane). Φόρον Σεγοσιανῶν (Fours).

Γαλλία Ναρβονησία.

Ἡ χώρα αὕτη ἀποτελεῖ τὴν παλαιὰν Προβηγκίαν Ῥώμαναν, ἣτις ἐχωρίζετο ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν διὰ τοῦ Οὐάρου καὶ τῶν Ἄλπεων, ἀπὸ δὲ τὴν λοιπὴν Γαλλίαν διὰ τῶν ὀρέων Γουρατίου καὶ Κερμίνης.

Λαοὶ καὶ πόλεις. 1. Οὐώλκαι Τεκτοσάγες, ἑκατοίκου ὑποκάτω τῶν Πυρηναίων, καὶ ἦσαν πολλὰ ἀνδρείος λαός· αἱ πόλεις των· Ἰλλιβίργεις ἢ ἔπειτα Ἐλένη (Elne), Ρουσκίνων (Roussillon), καὶ αἱ δύο εἰς τὰ πέριξ τῆς Περπίγνης· Κάρκασος (Carcassone), Τολώσα (Toulouse), πάλαι ποτε πολλὰ μεγάλη καὶ καλὴ πόλις μετὰ πλούσιον τῆς Παλλάδος ναύ. Ναρβών (Narbonne), ἡ μητρόπολις ταύτης τῆς ἐπαρχίας, τὴν ὁποίαν ἔκαμαν ἀποικίαν των οἱ Ῥωμαῖοι ἐπὶ τοῦ Ἰπάτου Μαρτίου Ῥηγός, ἤτο ἔπειτα περίφημος ὡς ἐμπορείου καὶ σιτῶν φρούριον. 2. Οὐώλκαι Ἀρηχορικοί· ἡ πόλις των Νέμαυσος (Nimes), σολισμένη μετὰ καλὰ οἰκοδομήματα. 3. Μεταξὺ Ῥοθανοῦ καὶ Ἄλπεων παρὰ τὸν αἰγιαλόν· Μασσαλία (μακρὰν ἀπὸ τὴν σημερινὴν τὴν παρὰ τὸ ἀκρωτήριον Προζέττα), πάλαι ποτε ἀκμαϊότατον ἐμπόριον, ἀποικία τῶν Ἑλλήνων, κτίσμα Φωκαίων, οἵτινες ἐκράτησαν τὰ ἤθη των καὶ τὰς ἐπισημαστων. Πολλοὶ νέοι Ῥωμαῖοι ἤρχοντο ἐδῶ διὰ τὰ προκόφου. Τέ-

λων Μαρτία (Toulon). 4. Σάλυες, φοβερόν ἔθνος· ἡ μεταξὺ τούτου καὶ τῆς Μασσαλίας ἐμπορία ἔδωκεν εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἀφορμὴν, νὰ ἔλθουν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ νὰ σερωθῶσιν εἰς αὐτήν. Εἰς αὐτοὺς ἦτο Ἀρελάτη (Arles), περίφημον ἐμπορεῖον. Ἄκουαι Σέξιαι (Aix), ἡ πρώτη κατοικία τῶν Ῥωμαίων εἰς τὴν Γαλλίαν Α. Ρ. 630. Μεταξὺ Δρουεντία (Drulance) καὶ Ἰσαρος (Isere) εὐρίσκοντο μετὰ πολλῶν ἄλλων. 5. Οἱ Ἀλλόφορες, τὸ ἰσχυρότατον ἔθνος εἰς ταύτας τὰς χώρας, μὲ τοὺς ὁποίους εἶχαν πολλὰ πράγματα οἱ Ῥωμαῖοι, πρὶν σερωθῶσιν. Ἡ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους πίσιστων, ὅταν ἔγενεν ἡ Κατιλινακὴ συνωμοσία, εἶναι γνωστὴ. Αἱ πόλεις τῶν ἦσαν· ἡ πλουσία Οὐιέννα (Vienne), Γουόραλον (Grenoble) ἡ ἔπειτα Γρατιανούπολις. Γενεύα (Geneve).

Γ α λ λ ί α Β ε λ γ ι κ ή.

Ἐμεγαλύθη ἀπὸ τὸν Αὔγουσον, ἐνῶ προστετέθησαν εἰς αὐτήν οἱ Σηκουανοὶ καὶ οἱ Ἐλουήτιοι, οἵτινες ἐπὶ Κλαύδιου ἀνῆκαν εἰς τὴν Κελτικὴν. Μὲ τὴν Βελγίαν περιλαμβάνετο καὶ ἡ Ῥωμαϊκὴ Γερμανία, ἣς οὐκ ἦν παρὰ τὰς δυτικὰς τοῦ Ῥήνου ὄχθας, αἵτινες εἶχαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον Γερμανοὺς κατοίκους, καὶ ἐφυλάττοντο μὲ ὀκτῶ Ῥωμαϊκὰς Λεγεώνας καὶ πολλὰ ὀχυροῦματα ἐναντίον τῶν προσβολῶν τῶν ἀνατολικωτέρων ἐλευθέρων Γερμανῶν. Τὸ βόρειον μέρος ἕως τοῦ Mainz ὀνομάζετο Γερμανία κατωτέρα ἢ δευτέρα· τὸ δὲ νότιον, ἀπὸ Mainz ἕως Ἐλουητίας, Γερμανία ἀνωτέρα ἢ πρώτη.

Λαοὶ καὶ πόλεις. 1. Ἐλουήτιοι, ἐδίαζοντο εἰς τέσσαρας ἐπαρχίας (ἑαυτοῦσας)· ἦσαν δὲ αὗται α'. Ὀρβίγγουσις,

πλησίον εἰς τὸ Ἀβεντικὸν (Avanches). Κολωνία Ἐκουεζρία, Νοβιόδουνον (Nion), Λαυσάννα (Lausane), Μίνσοδον (Mouldon), Ἐσουρόδουνον (Yverdon). β'. Ἀμβροικὸς πλησίον εἰς τὸ Σολόδουρον (Solothurm). Βινδοσίσα (Windisch). γ'. Τριγύρινος, πλησίον εἰς τὸ Τυρικὸν (Zürch). Βιτόδουρον (Winterthur). δ'. Τούγενος, πλησίον εἰς τὸ Τύγιον (Zug).

Σημείωσις. Ὁ Καῖσαρ ἐμβὰς εἰς τὴν Γαλλίαν ἐταπείνωσε τριμερῶς τὸ ἔθνος τοῦτο.

2. Ραυράκι, ὄχι ἄσημος λαός. Πόλεις αὐτῶν ἦσαν. Αὐγούσα Ραυράκων (Augst bey Basel). Ἀργενταρία (Horbürg oder Arburg), ὅπου ἐκτύπησε τοὺς Ἀλμανοὺς ὁ Αὐτοκράτωρ Γρατιανός. Βασιλεία (Basel), μεταγενεστέρα. 3. Σηκουανοὶ χωριζόμενοι ἀπὸ τοῖς Ἑλευητίους διὰ τοῦ Ἰόρα· αὐτῶν ἦτο Βισόντιον (Besançon)· ἡ πόλις αὕτη εἶχε ποτε περίφημον Πητομνῆς σχολεῖον. 4. Τρίδοαχι· πόλις, Ἀργεντόρατου (Strassburg), ἐπισημιατὴ πόλις ταύτης τῆς χώρας. 5. Νεμεταί· πόλις, Νοβιτόμαγος, ἡ ἐφεξῆς Νεμέτη (Speyer). 6. Βαγγιῶνες· πόλις αὐτῶν, Βοργετόμαγος, ἡ ἔπειτα Βαγγιῶνες (Worms), Μογουντιακὸν (Maynz), ἡ περικλειεσάτη ταύτης τῆς χώρας πόλις, καὶ τὸ πρότερον φρούμιον τῶν Ρωμαίων κατὰ τῶν Γερμανῶν· Βίγγιον (Bingen). 7. Τρηουῖροι, δυνατὸν καὶ ἱππευτικὸν ἔθνος· πόλις αὐτῶν, Αὐγούσα, ἡ ἔπειτα Τρηουῖα (Trier), καλὴ Ῥωμαίων ἀποικία. 8. Οὐβίσι, ἰσχυρὸν ἔθνος τῆς Γερμανίας, τὸ ὅποιον διέδη πέραν τοῦ Ῥήνου διὰ τοὺς τῶν ἄλλων Γερμανῶν δωγμούς· αἱ πόλεις τῶν ἦσαν· Κολωνία Ἀγρεππίνα (Cöln).

Ἡ Ἀγριππία, γυνὴ τοῦ Γερμανικοῦ, ἔκτισε ταύτην τὴν ἀποικίαν ὅθεν τῆς ἔδωκε καὶ τὸνομα. **7.** **Τουλιακόν** (Jülich). **9.** **Βατανί**, ἔθνος πολλὰ ἔμπειρον εἰς τὰ ναυτικά καὶ πολεμικά· πόλις τῶν ἦτο, **Τραϊέκτος** ἢ ἔπειτα **Ἀλτραϊέκτος** (Utrecht)· **Λούγθουνου** (Leiden). **10.** **Τούγκροι**, ὄνομα, τὸ ὁποῖον περιελάμβανε πολλὰ ἔθνη πλησίον τοῦ **Σαάρ**, **Μώτα**, καὶ **Μοσσέλα**. Τούτων ἦσαν ἡ περίφημος **Ἀτουάτουκα** (Tongern) καὶ ἡ **Γέφουα** τῶν **Τούγκρων** (Sraa), ὡσαύτως ἐδῶ εὐρίσκετο ἡ χώρα **Ἀρδουατικία**, καὶ ἡ περίφημος **Ἀρδουέννης ὄλη** (Arduenner-Wald). **11.** **Νερούϊοι**, πολεμικὸν καὶ ἄγριον ἔθνος εἰς τὰ πέριξ τοῦ **Βαγάκου** (Bavay), **Γαμάρακου** (Cambray), **Βαλεντινιαναί** (Valenciennes), **Τόρνακου** (Tournay). **12.** **Μορινοί**, εἰς τὴν θάλασσαν, σιμὰ εἰς τὸν λιμένα **Ἰκιον** (Witsand), **Γεσσαοριακόν** (Boulogne). **13.** **Ἀτρεβάτιοι**, δυνατὸν ἔθνος εἰς τὴν **Ναρητακόν**. **Ναμητοκῆνα**, ἢ ἔπειτα **Ἀτρεβάτιοι** (Arras), ὅπου ἐκεταγίνοντο πολὺ εἰς τὰ ὑφάσματα.

Σημείωσις. Οἱ ἀπὸ ἀριθμοῦ 4 καὶ ἐφεξῆς ἀναγραφέντες εὐταῦθα λαοὶ ἦσαν ὅλοι Γερμανοί, οἵτινες ἐγκαταίκουσι μὲν τὰς σημερινὰς κάτω χώρας· οἱ δὲ, παρὰ τὸν **Ῥήνον**.

14. **Ῥῆμοι**, ἀξιολογώτατον ἔθνος. **Δουρικὸρτορα** (Chalons) ἦτο ἡ μητρόπολις τῶν. **Ἡκμασεν** ἐφεξῆς ἡ πόλις αὕτη, καὶ εἶχεν ἐπαινετὸν **Ῥητορικῆς σχολείου**· πλησίον ταύτης τῆς πόλεως ἐπάθεν ὁ **Ἀττίλας** ἀπὸ τῶν **Ἀέτιον** τὴν φοβεράν νύκην, ἣτις τὸν ἠνύγκασεν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν **Οὐγγαρίαν**.

Σημείωσις. Οἱ **Γάλλοι** ἦσαν μεγάλοι ἀνδρωπεῖ· **λευκοὶ** τὰς ὄψεις καὶ **ξανθοὶ** ἦσαν οἱ πλειότεροι· ἐπειροποιεῖντο πολὺ τὴν κέρην· ἦσαν μαλθακώτεροι παρὰ τοὺς Γερμανοὺς,

καὶ ὄμους φιλοπόλεμοι· ἐβάσταζαν μακρὰ σπαθία, μακρὰς καὶ κοντὰς λόγχας, καὶ τόξα. Ἐφόρου δὲ Σάγον, καὶ Πάλλαν, καὶ Βράκκη, εἶδη φορεμάτων· αἱ κατοικίαι τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλείον ἦσαν ξύλιναι καὶ σκεπασμέναι μὲ ἄχυρα· τὰς ἐκτιζαν δὲ εἰς τὰ ὄρη καὶ πλησίον τῶν ποταμῶν· τὰ κρεβάτιά τῶν ἦσαν δέρματα ἀγρίων ζώων· γάλα καὶ κρέας καὶ ποτόν τε ἀπὸ κριθᾶριον (ζύθος), τὰ βρώματά τῶν. Οἱ Δρυῖδες καὶ οἱ Οὐάτεις καὶ οἱ Βιάδοι ἦσαν οἱ πρόκριτοὶ τῶν· οἱ πρότεροι ἦσαν φιλόσοφοι καὶ δικαιοταίτων· οἱ δεῦτεροι, Ἴερεις· οἱ τρίτοι, ποιηταί· ὠμίλου δὲ ὄχι μίαν, ἀλλὰ πολλὰς καὶ διαφόρους γλώσσας.

Ι Σ Π Α Ν Ι Α.

Περιοχή. Ἰσπανίαν ὠνόμαζαν οἱ παλαιοὶ ὄλην τὴν μετὰ τὸ Πυρηναίων καὶ Ἀτλαντικῆς θαλάσσης καὶ μεσογείου καὶ Πανταβρικῆς ἐκτεινομένην χώραν. Πάλαι ποτὲ ὠνομάζετο ἡ χώρα αὕτη ἀπὸ τῶν ποταμῶν Ἰθῆρα Ἰθῆρία· οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ ἀρχαιότατοι Ἰταλοὶ τὴν ἔλεγον Ἑσπερίαν. Μέσον τι μέρος τῆς χώρας, κυριευθὲν ποτὲ ἀπὸ τοῦς Κελτοῦς, ἐκράτησε τὸνομα Κελτεθρία.

Ποταμοὶ. Μίνιος ἢ Βαίνις (Minho), εἰς τὰ βορειότατα παρὰ τὸν αἰγιαλόν. Δούριος (Duro), ἐχώριζε τὴν Λυσιτανίαν ἀπὸ τὴν Γαλλαικίαν. Τάγος (Tago) χρυσοφόρος, καὶ τιμαλφῶν λίθων περιεκτικὸς, μετὰ τοῦ Ἰθῆρος ἦσαν οἱ μέγιστοι τῆς χώρας ποταμοί. Ἄνας (Guadi - Ana) ἐχώριζε τὴν Λυσιτανίαν ἀπὸ τὴν Βαιτικὴν. Βαίτις (Guadi al Kibir) ὠνομάζετο καὶ Ταρόρητος καὶ Κίρτις. Ἰθῆρ (Ebro).

Ὅρη. Τὰ Πυρηναία, τὰ ὅποια χωρίζουσιν τὴν Ἰσπανίαν

ἀπὸ τῆν Γαλλίαν, καὶ ἐξαπλώνονται δι' ὅλης τῆς βορείου Ἰσπανίας ἕως τῆν Γαλλικίαν.

Ἀκρωτήρια. Ἀρτάβουαν ἀκρωτήριον, τὸ αὐτὸ καὶ Κελτικὸν καὶ Νέμιον. Ἰερὸν Ἀκρωτήριον, Σάκρον Λατινισί (Gibraltar).

Διαίρεσις. Ἡ Ἰσπανία ἐδαιρείτο εἰς ἄνω καὶ κάτω· αὕτη δὲ, εἰς Βαιτικὴν καὶ Λυσιτανίαν· ἐκείνη δὲ ὠνομάζετο συνήθως Ταρακουσία· μητρόπολις ἦτο ἡ νέα Καρχηδών.

Α'. Λυσιτανία.

Πόλεις. Κοιμβρίγη (Coimbra), πολλὰ περίεπτος πόλις. Ὀδύσσεια (Lisbón), παλαιὰ πόλις εἰς τὸ νότον τοῦ Τάγου· ταύτας τὰς πόλεις ἐκατοίκουσι οἱ Λυσιτανοί, μετ' αὐτοὺς ἠκολούθουσι οἱ Βέιτοιες. Σαλμαντικὴ (Salamanca), τῆν σήμερον περίεπτον πανεπιστήμιον. Νόρθα Καισάρεια (Alcantara)· ἐδῶ ἔκτισεν ὁ Τραϊανὸς περίεπτον γέφυραν καὶ καλὴν ἐπάνω τοῦ Τάγου. Ὑποκάτω τῆς Λυσιτανίας ἐκατοίκουσι οἱ Γελτοί· ἐδῶ ἦτο ἡ Ἐβούρα περίεπτος πόλις ἕως τῆν ἡμερῶν μας. Τὸ κάτω μέρος τῆς Λυσιτανίας ὠνομάζετο Γιούβουσι λατινισί, ἤγουν Σαγηνώδες ἐκ τοῦ σχήματος.

Σημείωσις. Ἐκαταν πολλὰ κατορθώματα οἱ Λυσιτανοὶ ἐπὶ Βριάνθου καὶ Σερτορίου τῶν Ῥωμαίων.

Β'. Βαιτικὴ.

Τὸ ὄρειον καὶ εὐφορρότατον καὶ πλουσιώτατον μέρος τῆς Ἰσπανίας· οἱ ἀξιολογώτατοι ταύτης λαοὶ ἦσαν οἱ Τουρδητανοὶ καὶ οἱ Τουρδούλοι καὶ οἱ Βασητανοί· ἐπιστημέταται δὲ αὐτῶν πόλεις. Ἰτάλικα, πατρίς τῶν αυτοκρατόρων Τραϊανοῦ καὶ Ἀδριανοῦ καὶ τοῦ ποιητοῦ Σιλίου. Ἰσπαλις (Sevilla), ἡ

πάλαι ποτὲ Ταρτησσός, παλαιὸν, ἀξιόλογον ἔμπορειον. Γάθειρα (Cadix), παλαιὸν, πολλὰ πλούσιον ἔμπορειον, κτίσμα τῶν Φοινίκων· ὁ ναὸς τῶν εἰς τμήν τοῦ Ἡρακλέους ἦτο πολλὰ περίφημος καὶ πλούσιος. Καρτηζα (Gibraltar), γνήσιμος διὰ τὸν πόλεμον τὸν μεταξύ Καίταρος καὶ τῶν υἱῶν Πομπηίου. Τηγγεντάρρα, πατρίς τοῦ Πομπηίου Μίλα. Κόρδουθα (Cordova), καὶ εἰς τοὺς παλαιούς χρόνους ἐπίσημος πόλις· οἱ Ῥωμαῖοι τῆς ἐδόκεν τὴν ὑπαρξιν· καλεῖται ταύτης ἦσαν οἱ δύο Σενέκαι καὶ ὁ ποιητὴς Λευκαῖός. Μοῦνδα (3 μίλια μακρὰν ἀπὸ τῆν σημερινὴν Mondam), παλαιὰ πόλις, μετὰ λαμπρὸν τῆς Δήμητρος ναόν· ἐδῶ ἐνίκησεν ὁ Καίταρ τοὺς υἱὸς τοῦ Πομπηίου. Μάλακα (Malaga), εἰς τοὺς χρόνους τῶν Φοινίκων καὶ Ῥωμαίων ἀκμάζουσα εἰς ἔμποριαν, παραθαλάσσιος πόλις.

Γ'. Ἰσπανία Ταρακονησία.

Οἱ κυριώτεροι λαοὶ ἦσαν Ἄσσυρες, ἔχοντες χρυσοῦ μεταλλεῖα καὶ γαλοὺς ἵππους. Οὐάσκωνες, Καυτάρροι· οἱ τελευταῖοι ὑπεδουλώθησαν ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους. Καρπητανοὶ, Περγέται, Κοσετανοὶ, Κελτίβηρες.

Αἱ ἐπισημώταται πόλεις ἦσαν. Ἄσσυρικὴ Αὐγούσα (Astorga). Πομπέλων (Pampluna). Νουμαυτία (Soria), ἣτις διαιωνίσθη ἐκ τῆς ἀνδρείας τῶν κατοίκων τῆς καὶ τῆς σκληρῆς πολιορκίας Σκιπίωνος Αἰμιλιανοῦ. Τόλετον (Toledo). Μάντουα (Madrid), τῆν σήμερον μητρόπολις τῆς Ἰσπανίας. Ἰλέρδα (Lerida). Ταράκων (Tarragona), ἡ μητρόπολις τῆς κάτω Ἰσπανίας. Κουτρεσία, τῆν ὁποῖαν ἐπόρθησεν ὁ Γρόχος. Βίλθειλις, πλησίον αὐτῆς ἦσαν καλὰ λουτρά. Σαγοῦντος (Murviedro)· ὁ Ἀνδίας τῆν

ἐκυρίευσεν ἐξ ἐφόδου καὶ τὴν ἐκρήμισε. Νέα Καρχηδών (Carthagena), μία ἀπὸ τὰς πολλὰ μεγάλας καὶ καλὰς πόλεις τῆς Ἰσπανίας, ἀποικία τῶν Καρχηδονίων, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀσδρουύδων.

Δ'. Ν ἦ σ ο ι .

α'. Εἰς τὸν Ὠκεανόν.

Γάδιστα (Cadix), Ἐρυθραία ἢ αὐτὴ καὶ Ἀφροδισία· εἰς τοὺς χρόνους τῶν Τυρίων πολλὰ πλερέρημος.

β'. Εἰς τὴν μεσόγειον θάλασσαν.

Αἱ Πιτυουῦσαι. Ἐβυσσος (Yvica), μεγαλητέρα· λέγουσι ὅτι ἦτο πλουσία εἰς ζῶα καὶ σὺκα καὶ σάκχαρον. Ὀφιούσα ἢ Κολωδρακκία (Formentera), ἦτο ἡ μικροτέρα.

Αἱ Βαlearίδες ἢ Γυμνησίαι νῆσοι. Μαϊόρκα (Mallorca). Μινόρκα· οἱ παλαιοὶ Βαlearοὶ ἦσαν πειραταί, καὶ ἄριστοι σφενδονισαί. Μέτελλος ὁ Βαlearικὸς προσαγορευθεὶς τοὺς εὐνίκησε μὲ ἀπειρον αἵματοχυσίαν, καὶ κατέστησεν αὐτοῦ Ῥωμαϊκὰς ἀποικίας τὴν Πάλμαν καὶ Πολλεντίαν.

Σημειώσεις. Ἡ παλαιὰ Ἰσπανία ἦτο καρποφορωτέρα παρὰ τὴν νέαν· ἐδίδεν αἶνον, γεννήματα, ὀπώρας· τὰ βουναῖα, χρυσόν· τὰ περίξ τῆς νέας Καρχηδόνος, ἄργυρον· τὰ Ἀσσυρικὰ βουναῖα, χρυσόν καὶ σίδηρον. Οἱ παλαιοὶ κάτοικοί της ἐζῶν φειδωλὰ μὲ γάλα καὶ κρέας καὶ βαλάνους, καὶ ἐνδύοντο κουτὰ καὶ μαῦρα φορέματα (Striges). Τοὺς ἐδιέβαλλαν ὡς μυσταροὺς καὶ ἀκαθάρτους· ἦσαν καθ' ὑπερβολὴν ἀνδρείοι, καὶ δὲν ἐφείδοντο τὴν ζωὴν τῶν. Πολὺ ἐκοπίασαν οἱ Ῥωμαῖοι διὰ τὰ τοὺς νικήσωσι. Μὲ τὸν καιρὸν ἀνέλαβαν τὰ Ῥωμαϊκὰ ἦθη, καὶ πρῶτοι ἐπολιτίστησαν ἀπ' ὅλας τὰς δυτικωτέρας τῆς Ῥώμης ἐπαρχίας.

ΝΗΣΟΙ ΒΡΕΤΑΝΙΚΑΙ.

Α'. Β ρ ε τ α ν ί α.

Διαιρέσεις. Βρετανία ἡ μερίση τῆς Εὐρώπης νήσος, ἐδιαιρέϊτο καὶ τὸ παλαι, καθὼς καὶ τῶρα, εἰς δύο μέρη. Τὸ νότιον μέρος ὠνομάζετο Βρετανία Ῥωμαϊκή· τὸ βόρειον, Βαρβαρική.

α'. Β ρ ε τ α ν ί α Ῥ ω μ α ῖ κ ῆ.

Ὅρια. Τὴν Ῥωμαϊκὴν Βρετανίαν, ἢ τὴν σημερινὴν Ἀγγλίαν, διὰ τὴν ἀσφαλίσην ὁ αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Βαρβάρων, ἐκατασκεύασε μακρὸν καὶ ὑψηλὸν χεῖθρα ἀπὸ τὸ σῆμα τοῦ ποταμοῦ Τίνα ἕως τὰς ἐκβολὰς τοῦ Γτόυα. Ἀλλῆλις Οὐρβικὸς ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀυτωνίου ἐκαμεν ἄλλον ἕνα μὲ χῶμα καὶ χόρτα· τελευταῖον ἐκατασκεύασεν ὁ Σεθῆρος πρὸς Βορρῶν εἰς τὴν Σκωτίαν, μεταξὺ Βοδοτρίας (Firth of Forth) καὶ Γλότας (Firth of Clyde) εἰς τὰ στενότερα τῆς νήσου, τείχος καὶ χεῖθρα, καὶ ἐδιαιρέσεν ὀλοτελῆς ἀπ' ἀλλήλων τὰς δύο Βρετανίας.

Ποταμοί. Τάμεσις (Themse). Σαθρική (Severn).

Λαοὶ καὶ πόλεις. Ἡ χώρα ἐκατακεῖτο ἀπὸ διαφόρων λαῶν· ἐκ τῶν ὁποίων γνωριμότεραι ἦσαν οἱ Κάντιοι, οἱ Βέλγαι, οἱ Ἀτρεβάτιοι, οἱ Τρινοβάτες, οἱ Σίλυρες, οἱ Βριγάνται· οἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῶν ἦσαν. Δουβρις (Dover). ἐντεῦθεν διαβαίνουσι τὴν σήμερον εἰς τὴν Γαλλίαν. Μάγνος Πόρτος (Portsmouth). Λονδίον (London), ἐκ παλαιότατων χρόνων περίφημον ἐμπορεῖον. Εὐόρακον (York), πόλις καλλιῆ καὶ ἀξιολογωτάτη, ὅπου ἔξον καὶ ἀπέθαναν οἱ αὐτοκράτορες Σεπίμιος Σεθῆρος καὶ Κωνσάντιος.

β'. Βρετανία Βαρβαρική.

Τῆν ἑκατοίκου ἔθνη παντάπασι ἄγνωστα εἰς τοὺς Ῥωμαίους· οἱ Ῥωμαῖοι δὲν ἤξευραν οὐδ' ἀπὸ τῆν χώραν τινος ἄλλο, εἰμὴ τὸν λεγόμενον Καληδόνιον θινόν, καὶ τὸ ὄρος Γραμπιον, (Grauzbaine), εἰς τὸ ἵππαιον λέγουσι εἰς εἶδασεν ὁ Ἀγρικὸλας.

β'. Ἰρρενία.

Ὅνομα. Μεταβάσθη ἀπὸ τοὺς παλαιούς καὶ Ἰουδαίους καὶ Ἰένη, καὶ Ἰρεν. Πρὸ τοῦ Ἀγρικὸλα ἀγνοεῖτο παντάπασι ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους.

Ποταμοί. Βίργος (Barrow), Δαβρόνα (Blackwater, ἢ Nore), Σήρος (Moy), Ίερνός (Shannon).

Πόλεις. Δούβλου (Dublin), Μενάπια (Wexford ἢ Waterford), Ἰσερνίς (Cashel), Ῥηγία (Armagh), Ίερέα Ῥηγία (Limerik).

Γ'. Μικραὶ Νῆσοι.

α'. Οὐήκτις (Wight). Ὁ Οὐεσπασιανὸς τὴν ὑπέταξεν εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Κλαυδίου. β'. Μόνα (Anglesey)· τὴν ἐκυρίευσεν Σουζόνιος Παυλίνος. γ'. Μοναθία ἢ Μοναρίνα (Man), ἡ καθέδρα τῶν Δρυιδῶν. δ'. Κασσιτερίδες (Scilly)· οἱ παλαιὸι ἐλάμβανον ἀπ' ἐδῶ τὸν κασσίτερον διὰ τῶν Φοινίκων. ε'. Ὀρκάδες (Orkneys), πολλαὶ βόρειαι νῆσοι, τὰς ὁποίας ἀνεκάλυψεν ὁ Ἀγρικὸλας. ς'. Ἑσθῶναι, ἢ Ἡσθῶναι (Hebriden), πρὸς Βορρῶν ὑπεράνω τῆς Ἰρλανδίας.

Σημείωσις. Ἡ Βρετανία ἦτο ἀνεκάθεν καρποφόρος· εἶχεν εἰς τοὺς μεσημερινοὺς τόπους κασσίτερον, καὶ εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς αἰθέρου μεταλλεῖα· οἱ παραθαλάσσιοι κάτοικοί τῆς φιλοῖσαν τοὺς Γάλλους εἰς τὰ γῆ καὶ εἰς τὴν θάλατταν· οἱ δὲ μεσόγειοι ἦσαν φιλότεροι· ὅλοι οἱ ἐκείσε λαοὶ ἐσυνήριζαν νὰ παραλάξοσι τὸ σῆμα τῶν μὲ διάφορα σήματα, ἐγκοπτόμενα εἰς τὸ σῆμα τῶν.

Π Ι Ν Α Ξ.

Α΄ σάικου	157		Αιγάδες		134
Α΄ σαιί	16		Αιγαί		70
Α΄ σάρα	149		Αιγαίου Πέλαγος		26
Α΄ σουικόν	161		Αιγίμα		99
Α΄ σία	95		Αιγιάλεια		89
Α΄ σόρας	23		Αιγίμοροι		134
Α΄ σος	25		Αίγιον		99
Α΄ σούρος	28	58	Αίγισπος		152
Α΄ σούλη	64		Αίγιος ποταμός		149
Α΄ γανίπη	76		Αίγυπτος		51
Α΄ γένόικου	158		Αίκουαι Ματτιακαί		136
Α΄ γκων	113		Αϊθαλία		133
Α΄ γκουρα	36		Αϊθιοπία		65
Α΄ γούριου	131		Αϊλανίτης κόλπος		45
Α΄ θούρας	117	140	Αϊλία Ηαπιτωλία		17
Α΄ θιαβηγή	11		Αϊμος		149
Α΄ θουατικία	162		Αϊνος		149
Α΄ θουακούπολις	150		Αϊολίς		28
Α΄ θουατικόν πέλαγος	107		Αϊόλου νήσοι		133
Α΄ θούμη	61		Αϊσηπος		27
Α΄ θουμητόν	61		Αϊσις		114
Α΄ θουσις	19		Αϊτυη		129
Α΄ ζανία	66		Αϊτωλία		81
Α΄ θησις	117	140	Α΄ κάμας		103
Α΄ θήραι	43	73	Α΄ καρυαία		82
Α΄ θιος	69		Α΄ κείνης		47
Α΄ ια	43		Α΄ κη		19

Αΐγιχου	143	Αΰλυτα	144
Αΐκιμύχου	143	Αΰφειός	96
Αΐκουαι Σέξστιαι	160	Αΰοπεκή	75
Αΐκούβιον	111	Αΰμαίους	103
Αΐκρίγας	130	Αΰμανός	21 36 41
Αΐκρίτας	94	Αΰμάσεια	30
Αΐκόλιππος	154	Αΰματίς	134
Αΐκτιον	82	Αΰμαξοίς	29
Αΐκτιανία	157	Αΰθρακία	89
Αΐκωλήϊα	121	Αΰθρονικός	161
Αΐλέαυδα	38	Αΰμιδα	23
Αΐλαυος	36	Αΰμιτός	30
Αΐλσα Αΐγγα	110	Αΰμίτερον	112
Αΐλσα Ίουλία	145	Αΰμισός	102
Αΐλσνια	44	Αΰμωνία	63
Αΐλσνικαι Πύλαι	44	Αΰμωνίτις	18
Αΐλσανον	109	Αΰμοργός	106
Αΐλθινός	44	Αΰμακία	125
Αΐΐθις	135	Αΰμύκλαι	93 111
Αΐλνθός	113	Αΰμφίλη	73
Αΐλέαυδρα	15	Αΰμφιμαλλα	102
Αΐλέαυδρεια	53	Αΰμφίπολις	21 71
Αΐλέαυδρεια πρὸς Ίσσω	21	Αΰμφουτός	84
Αΐλοία	132	Αΰμφισσα	81
Αΐλικαμου	69	Αΰμφαγας	65
Αΐλίαρτος	77	Αΰναγνία	110
Αΐλικαυαστός	38	Αΰναζαρός	41
Αΐλισον	134	Αΰνακτόριον	82
Αΐλισος	134	Αΰνας	163
Αΐλίμουου	138	Αΰναυος	84
Αΐλιμος	73	Αΰνδρος	105
Αΐλπεις	118	Αΰνισος	141
Αΐλτραϊέκτος	162	Αΰνιον	108 111
Αΐλλίς	108 111	Αΰνικιόρσιος κολ.	73
Αΐλυσ	29 36	Αΰνιλιόανος	1)

Ἄντιον	110	Ἀργενταρία	161
Ἀντιόχεια	21 24	Ἀργεντάριον	161
— — Μαργικηνή	14	Ἀργολικός κόλπος	90
— — πρὸς Πισιδίαν	35	Ἀργολίς	90
Ἀντίρριον	99	Ἄργος	89 91
Ἀντισσιόδωρον	158	— — Ἀμφιλοχικόν	48
Ἀντίταυρος	37	Ἀργύππαι	127
Ἀξίοπολις	152	Ἀρδία	110
Ἀξίς	67	Ἀρέθουσα	25
Ἀζόλας	156	Ἀρελάτη	160
Ἀπάμεια	10	Ἀρία	14
— — Κιβωτός	34	Ἀρίμινον	114
Ἀπέννυα	115	Ἀρκαδία	97
Ἀπία	89	Ἀρμενία	24
Ἀπιθανός	87	Ἀρμοζική	42
Ἄπις	54	Ἀρρόβα	135
Ἀπολλωνία 11 150	154	Ἄρνος	115
Ἀπολλωνιάτις	11	Ἄρυνόν	15
Ἀπούιον	145	Ἄρπινον	111
Ἀπουλία	127	Ἄρραι	127
Ἀπρόσιτος	67	Ἀρσακία	12
Ἀραβία	44	Ἀρσηνή	25
Ἀραβικός κόλπος	44	Ἀρσινόη	56 103
Ἀραβών	143	Ἀστάθραον	164
Ἀραβώνα	143	Ἀρτάξατα	25
Ἀραβός	21	Ἀρτεμίσιον	38
Ἀραι Φλαύιαι	138	Ἀσία	7
Ἀράξης	25 44	— ἰδίως ἢ ἐλάσσων	8 26
Ἄραρ	156	Ἀσίνη	91 95
Ἄραρὰτ	25	Ἀσκιθούργιος	135
Ἀραχθός	88	Ἀσκη	77
Ἀραχωσία	14	Ἀσιμία	49
Ἀρβηλα	11	Ἀσπενδος	40
Ἀργαίος	37	Ἀσπίς	61
Ἀργεννον	31	Ἀσουρία	11

Ἀσαθίας	66	Ἀφροδίτου	103
Ἀσάπυς	66	Ἀχαια	89 98
Ἀσαλία	82	Ἀχαιῶς	81 84 91
Ἀσσυριακή Αὐγούσα	165	Ἀχερουσία	122
Ἀστυάλαια	73 106	Ἀχέρου	88 126
Ἀστυός	76 84	Ἀχιλλείου	43
Ἀτέρνη	112	Ἀχραδίνη	130
Ἀτέρνης	113	Ἀψυρτίδες	155
Ἀτλας	65	Ἄσος	88
Ἀτουάτουα	162		
Ἀτουρία	11	Βαδουβών	8
Ἀτραξ	86 87	Βασιλωνία	9
Ἀτρεστίτοι	162	Βάρακον	162
Ἀττάλεια	40	Βαγγιῶτες	161
Ἀττική	72	Βαργάσις	61
Αὐγούσα	161	Βαῖαι	123
— — Ουίνδελικῶν	140	Βαῖα	122
— — Ταυρινῶν	120	Βαῖαις	163
— — Ῥαυράκων	161	Βαϊτική	165
Αὐγουςόδουου	158	Βαῖτις	164
Αὐγουςονέμητου	157	Βάκτρα	14
Αὐγουςόριτου	157	Βακτρία	14
Αὐδή	120	Βαλατιῶν	143
Αὐερνία	122	Βαλεντινιαναί	162
Αὐλῆς	78	Βατάνεια	18
Αὐσηλία Ἀκουησία	138	Βαρδαρική	66
Αὐσηλιανον	158	Βασιλεία	161
Αὐσουία	107	Βασίλειος	23
Αὐταικῶν	158	Βατανα Κιάσρα	140
Ἀυρίος	127	Βαυζάνου	141
Ἀφέται	84	Βεδνακῶν	120
Ἀμείνα	75	Βελίθενα	141
Ἀφροική	5i 60	Βελλανόδουου	158
Ἀφροδισία	166	Βελλουου	141
Ἀφροδισιάς	38	Βένικον	140

Βενεσθέντου	124	Βελονησός	10
Βενύτα	140	Βορμιακόν	151
Βεργίου	120	Βουινία	119
Βέρουα	22 70	Βοργάνου	158
Βερουίκη	59	Βόρσιππα	10
Βέραι προεξεσάται	115	Βόρσιτα	10
Βηρόλεμ	18	Βουρσθένης	145
Βήρακος	117 140	Βάσπερος Ημερίης	147
Βηρυτός	19	— — Θρακικός	148
Βιάρος	135	Βάτρης	19
Βιδραγτα	158	Βουθωπτόν	89
Βίγγου	161	Βουίαμιον	137
Βιζή	150	Βουκεφαλία	48
Βιδυρία	29	Βουμαδός	11
Βιλπίης	166	Βούρα	49
Βιλίτιον	140	Βουρδέγαλα	157
Βιδάνας	158	Βραδανός	126
Βιδουίσα	161	Βαργήτιον	143
Βιόδος	140	Βαεντέσιον	128
Βίρος	168	Βρετανία	167
Βιρούου	142	Βρεττία	126
Βισούτιον	161	Βριθάτις	158
Βίρολας	135	Βριζάντιον	140
Βισονίς	149	Βριλησός	73
Βιτελλία	113	Βύβλος	19 54
Βιτόδουρου	161	Βυζάντιον	61
Βιώτης	132	Βυζάντιον	149
Βόργησος	156	Βύρσα	61
Βοθαμική	140	Βυρσία	10
Βοία	94		
Βοιωνίς	87	Γάγγης	47
Βοϊσθηνου	141	Γάγγραι	30
Βουστία	76	Γάθειρα	165
Βουτίης	156	Γάζα	12
Βολδοίτιη	54	Γαιτουλία	66

Γ.

Γαλατία	35	Γρατιανούπολις	160
Γαλεαθίτις	18	Γρύμιον	28
Γαλλία	19	Γύαρος	105
Γαλλία	155	Γύβιον	94
— — εντός Ἑλλήνων	116	Γυμνησίαι	166
— — εντός Παίδου	119		Δ.
— — πέραν Παίδου	120	Δαβρόνα	168
Γαλλογραικία	35	Δακία	144
Γάλλος	11	Δαλματία	153
Γαλαάσανον	162	Δαμασκός	20
Γαροβίας	156	Δαυρία	127
Γαυγαμήλα	11	Δανούβιος	140 141 143
Γαυζονίτις	23		144 151
Γαυλουίτις	18	Δάρδανος	28
Γεβροσία	14	Δαυόριγον	158
Γεναθου	158	Δαυλις	79
Γενεύα	160	Δαφνούς	80
Γενισαρέτ	15	Δαχινυδάσσης	48
Γένουα	119	Δέλας	11
Γεραικός	101	Δέλτα	55
Γερανία	75	Δελφοί	79
Γεωργία	157 159	Δέρβη	38
Γερμανία	134	Δήλος	104
Γέφυρα Οίνου	140	Δημητριάς	88
Γλαυκος	37 38	Δηρίδοτος	10
Γλεσσαρία	139	Δία	105
Γοβαίου	156	Δίκτη	102
Γόμφρι	86	Διδύμων	36
Γόννος	87	Διόκληα	154
Γορδιαίου	25	Δίου	70
Γόστυνα	102	Διονυσιούπολις	152
Γουτία	140	Δισκουριάς	43
Γραία	77	Διόσπολις	30
Γράμπιος	168	Δορίσκος	149
Γραυικός	27	Δορύσομον	151

Δουλιαιον	35	Ε'λευον Κασέλλου	134
Δουβρις	167	Ε'λευσις	74
Δούσα	12	Ε'λεφαντινη	58
Δουρίας	117	Ε'λικών	76
Δουρικώτορα	162	Ε'λλάς	71 87
Δούριος	163	— — μεγάλη	122
Δουρόσυλον	151	Ε'λλησπουτος	148
Δράδος	141 143	Ε'λος	93
Δραγγιανή	14	Ε'μεσσα	22
Δρέπανον	99 131	Ε'ννα	131
Δρίνις	153	Ε'ννέα Όδοι	71
Δύμη	99	Ε'ννών	17
Δύρας	84	Ε'πίδαμος	154
Δυσοάχιον	154	Ε'πίδαυρος	91 154
Δωδώνη	89	Ε'πίκτητος	34
Δωρικός κόλπος	38	Ε'πιπалаί	130
Δωρίς	79	Ε'πτά αδελφών μνήματα	64
Ε.		Ε'ρετρία	101
Ε'βλανή	168	Ε'ρκύνια όρη	135
Ε'βωΐσαι	168	Ε'ρμιόνη	91
Ε'δουρόδουνον	161	Ε'ρμιονικός κόλπος	90
Ε'δουρον	138	Ε'ρμεδοῦρον	138
Ε'δρος	148	Ε'ρμος	31 34
Ε'δυςος	166	Ε'ρμών	16
Ε'δύσσα	24	Ε'ράκιμ	46
Ε'λιπσός	73	Ε'ρυθρά θάλασσα	45
Ε'κατόμυλος	14	Ε'υβραι	32
Ε'κβάτανα	12	Ε'ρυθραία	166
Ε'λαία	28	Ε'ρύμανθος	96
Ε'λαιός	149	Ε'υξ	129 131
Ε'λαιών όρος	16	Ε'σιάς	148
Ε'λάτεια	79	Ε'τιόνεια	73
Ε'λένη	159	Ε'ύβοια	91 101
Ε'λευθεραί	75	Ε'ύβοιης	40
Ε'λεύθερος	19	Ε'ύηνος	27 81

Εύβορακου	167	Θάλασσα	3
Ευρυμέδον	40	Θάσος	150
Ευρώπη	68	Θάψακος	21
Ευρώτας	93	Θάψος	58
Ευσέβεια	37	Θεοδόσια	147
— — Ίουλία	121	Θεοδοσιούπολις	25
Ευφράτης	9 23	Θεσσαλιος κόλπος	69
Εΰφρατις	32	Θέρμη	79
Εΰχινάδες νήσοι	82	Θερμοπύλαι	80
Ζ.		Θερμόδον	30
Ζάχλη	130	Θέρμου	81
Ζάα	64	Θεσπιά	77
Ζακύνθος	14	Θεσσαλία	83
Ζακύνθος	97	Θεσσαλιώτις	87
Ζακυνθιστεγεθόσσα	145	Θεσσαλονίκη	70
Ζουγικανή	60	Θησαυρ.	58 77 84
Ζακύνθος	21	Θήρα	106
Ζεφύριον	126	Θωάκη	139
Ζωστήρ	73	Θωάκη	95
Η.		Θωάσι	126
Ηΐθουδα	168	Θωάκη	148
Ηλεία	96	Θωάσιον	80
Ηλιούπολις	20	Θυρέαι	92
Ηλις	96 97	Θυρσος	131
Ηπειρος	88		I.
Ηραίου	91	Γάδουρα	153
Ηράκλεια	70 84 149	Γάθουππα	46
Ηράκλειον	102 123 126	Γαλυσός	104
Ηρας νήσος	67	Γαποδική	153
Ηρώτου	112	Γαργία	128
Ηρώτων πόλεως κόλπος	45	Γαργίου	126
Ησαϊός	47	Γάσιος κόλπος	38
Ηφαιστιάδες νήσοι	133	Γκαός	38
Θ.		Γΐθουσία	168
Θαδύρ	16	Γΐθουσις	168

Γ'δη	164	Γουδαῖος	141
Γθηρία	42 163	Γουδαία	16
Γθαίου ὕρος	102	Γουλιακόν	162
Γ'δη	28 102	Γουλίμαγος	158
Γ'ουμαία	45	Γουράσιος	152
Γερά ἄκρα	39	Γ'ππου κρήνη	76
Γεράπολις	34	Γ'ππών	64
Γέρασσος	144	Γ'ρα	10
Γερικῶς	17	Γ'ρη	95
Γεργῶ	17	Γ'αλας	156
Γερνός	168	Γ'σαρος	140
Γερόν ἀκρωτήριον	164	Γ'σαυρα	40
Γερουσαλημ	17	Γ'σαυρικῆ	40
Γθάκη	82	Γ'σμαρίς	149
Γθώμη	86 95	Γ'σμηνός	76
Γκαρία	106	Γ'σπαλις	165
Γκαρίου πέλαγος	26	Γ'σπανία	163
Γ'γιου	162	Γ'σσα	155
Γκόνιου	35	Γ'σσικός κόλπος	41
Γλαργος	140	Γ'σός	41
Γλέρδα	165	Γ'σίαια	101
Γ'λιου	28	Γ'σιαῶτις	85
Γλλίθιρῶς	159	Γ'σόνιου	125
Γλλυρίς	152	Γ'σρούπολις	152
Γλόα	133	Γ'σρος	151 152
Γλύα	133	Γ'ταλία	107
Γναχος	82	— — ἰδίως	108
Γνδικῆ	47	Γ'ταλικά	165
Γνδισαυῖος Κάμπος	137	Γ'τιου	156
Γνός	47	Γ'τύκη	61
Γντέραμνα	114	Γ'ωλ	65
Γορδάνης	15	Γ'ωλκός	88
Γόππη	17	Γ'ωία	31
Γ'ος	106		
Γουβαῦα	142	Καβαλις	39

K.

Κάβεια	30	Καβαλιτάνον	131
Καδουλίτιον	158	Καϊαντόνος	156
Κιόλος	37	Καθλια	149
Καίριτα	111	Καρία	37. 152
Κάριος	27	Κάρινας	159
Καίρουδον	111	Καριναία	13
Καίρια	116	Καίμηλος	16
Καράβεια	17. 37. 65	Καυάτος	143
Κουραδόουον	158	Καστάβιον πέλαγος	26
Καλαβεία	128	Κάσταθος	107. 143
Καλαρίς	132	Κάπραι	24
Καλαυρία	92	Κάποςος	101
Κάλις	37	Κάρις	137
Καληδόνιος δουμάς	168	Καρχηδών	61
Καλλίδρομον	84	— — — νέα	166
Καλιόροπος	80	Καράδεια	70
Καλίνορος	23	Καθλίναια	85
Καλλιτικός	149	Κάριον όπος	21. 56
Καλλισόνη	24	Κάστια πύλαι	12
Καλυδών	81	Καστηριόδες (νησοί)	168
Καματινα	129. 130	Κασσιόπη	89
Καμβουσίτι όρη	69.	Κασαλία	79
Καυτανία	112	Κασέλιον Χάρτων	136
Κάμεις	104	Κάρανη	130
Κάμποι Διομηόους	128	Καραρχήτης	40
Καυά	17	Καυθιον	124
Καυαία	67	Καυάστια Πύλαι	42
Κάουαι	128	Κάυκαρος	42
Κάνοδος	17	Κάυνος	38
Καππαδόξ	36	Κάυσπος	31. 34
Καππαδόκια	36	Κερχεαί	100
Καππαία	67	Κεκουρφέλεια	92
Κόππος	133	Κελαυαί	34
Καπών	11	Κελαική	116
	122	Κελήτια	142

Κελυθνός	88	Κίτιον	103
Κερμύνη	156	Κλαζομεναι	32
Κευτουμκελλά	116	Κλάρις	108. 115. 122
Κευτρίτης	25	Κλάρος	32
Κεραμικός κόλπος	38	Κλαυδιούπολις	35
Κερατούς	30	Κλειδες	103
Κέρατα	75	Κλεοπατρίς	56
Κερκέσουρα	55	Κλεπιδαύα	146
Κέρκινα	62	Κλείτωρ	98
Κέρκυρα	89	Κλεωναί	92
Κερύνεια	99	Κλίμαξ	39
Κέσρος	40	Κλίμπερρός	157
Κέτιον	142. 143	Κλίτερνον	125
Κέτιος	143	Κλουία	140
Κέως	105	Κλυπέα	61
Κήναιον	101	Κνίδος	38
Κήποι	43	Κνημίδες	80
Κηφισός	73. 76. 78	Κνημίς	80
Κιάθους	151	Κνωσσός	102
Κίσυρα	34	Κοίλη Συρία	20
Κιθωνών	15	Κολουβρακκία	166
Κιθαιρών	76	Κολοσσαί	34
Κιλικία	41	Κολοφών	32
Κίμαρος	102	Κολχίς	43
Κίμωνος	106	Κολωνία Ἀγριππίνα	161
Κίναμοφόρος	66	— — Ἐκουεστρία	161
Κίνυρος	62	Κομαγηνίς	142
Κίνυψ	62	Κόμανα Ποντικὰ	30
Κιρκάσιον	110	— — Καππαδοκίας	37
Κιρκέσιον	23	Κομμαγγυή	21
Κίρτα	64	Κομπόδουνον	140
Κίστιο	164	Κόμψα	125
Κίσσα	79	Κονδύσιγκον	158
Κισσός	32	Κουβρίγη	164
Κίτα	43	Κοντροστία	165

Κόπαι	126	Κρῖσσιος κόλπος	78
Κοπρία	130	Κρότων	127
Κόρα	111	Κρουσί	152
Κόραξ	147	Κτησιφῶν	10
Κορβυλονίς	136	Κυάεαι	148
Κόρυθα	165	Κυδαμός	62
Κορυβία	99	Κύδνος	41
Κορινθιακός κόλπος	99	Κυθωνία	102
Κόρινθος	100	Κύζικος	27
Κόρχυρα	89	Κύβηρα	94
Κορκοκονδάμη	43	Κυλλήνη	97
Κορκοκονδύον	146	Κύδος	105
Κορσική	132	Κύμη	28. 123
Κορσυδαλός	73	Κύνος	80
Κορυσάσιον	94	Κυνόσουρα	73
Κορφίνιον	112	Κυνουρία	92
Κορώνεια	77	Κυπαρίσσιον	94
Κορώνη	95	Κύπρος	103
Κόρσαι	116	Κύρα	15
Κόσπουρα	134	Κυρηναία	63
Κοτιάειον	35	Κυρήνη	63
Κούναξα	23	Κύρις	112
Κουράλιος	84	Κύριος	132
Κούραλον	160	Κυρήνησιχη	22
Κουρία	140	Κύρος	42
Κουριάς άγρα	103	Κώθων	61. 94
Κράγος	39	Κωκυτός	88
Κρανοβόας	47	Κωλιάς	73
Κρανώων	87	Κῶμον	120
Κραμῶνη	120	Κουσευτία	127
Κρέουσα	77	Κωζαντία	103
Κρημέρας	108	Κωπαῖς	76
Κρήτη	102	Κώρυκος	31
Κριός μέτωπον	102. 147	Κῶς	107
Κρίσσα	79	Κωτίλαι	112

Λ.				
			Λευκάς	82
Λαβύρινθος	57		Λευκτρα	77
Λαζική	43		Λέχαιον	100
Λακεδαιμών	92		Λέων	19
Λακίον	126		Ληθαῖος	102
Λάκος Ῥήγγιλλος	108		Λήθη	76
Λακωνική	92		Λήμιος	150
Λαμία	84		Λήσα	132
Λάμψακος	27		Λίβανος	19
Λαοδικεία	21. 37		Λίδισσα	29
Λᾶς	126		Λιβύη	63
Λαυόνιον	110		Λιθυρική	153
Λάπαθος	103		Λίγγος	83
Λάρις	117. 140		Λιγυσική	119
Λάρισσα	11. 86. 91		Λίκος	140
— — κρημαση	85		Λιλιύβατον	129. 131
Λάρισσις	96. 99		Λιμνήν Ἡράκλειος Λαβρωνίς	115
Λατίνη	108		— — Μοναίικου	119
Λάτιον	108		Λίμναι	93
Λάτρις	139		Λίμνον	157
Λαυρεντίον	110		Λίδος	104
Λαυριακόν	142		Λιπάρα	133
Λαυσάνα	161		Λίσπος	148
Λεβάθεια	77		Λιπός	154
Λεβήν	102		Λίτερον	122
Λείγηρ	156		Λοκρίς	80
Λεῖρις	108		Λοκροὶ ἐπιξεφύμοι	127
Λεμόδικες	157		Λονδίον	167
Λεντία	141		Λούγδουνον	159. 162
Λεουτήν	130		Λούκα	119
Λεούτιον	99		Λουκερία	127
Λιουτόπολις	23		Λουκοτοκία	158
Λέπτις μεγάλη	62		Λούνα	115
Λέουνη	91		Λουπίς	134
Λέσβος	106		Λουτερία	158

Λυδία	33	Μαργιανή	14
Λυκαθητικός	73	Μάργον	151
Λυκαυσία	35	Μάργος	151
Λυκία	39	Μαρεία	54
Λυκίμνη	91	Μαρσιώτις	52
Λύκος	11. 25. 34	Μαριάδα	46
Λυκώρεια	79	Μαριανή	132
Λυππία	136	Μαρίδα	24
Λυσιμαχία	149	Μάριπος	144
Λύτρα	35	Μαρκιανούπολις	152
Λυχιδής	69. 155	Μαρμαρική	63
Λυχιδός	154	Μαρίδουδον	138
		Μαρούχιον	113
		Μάρτος	151
Μάγαβα	36	Μαρώνεια	149
Μαγνησία	33. 85	Μάσης	91
Μάγνος Πόρτος	167	Μασιαί	10
Μάξακα	37	Μασσαλία	159
Μαΐα	140	Μασσικός	122
Μαϊάνδρος	31	Μασσυλιαίων χώρα	64
Μαιονία	33	Ματρώνας	156
Μαιόρκα	166	Μάττιον	136
Μακαρία	61	Μαγνητανία	64
Μακεδονία	69	Μαυρουσία ή αυτή	64
Μακρόβαθα	46	Μεαδία	145
Μάκρης	115. 118	Μεγαλόπολις	97
Μάλακα	165	Μέγαρα	76. 130
Μάμβας	65	Μεγαρίς	75
Μαλαίαι	93	Μεδιόλανα	120
Μαλιακός κόλπος	84	Μεδιόλανου	120. 157
Μαλιεύς ο αυτός	84	Μεδόακος	117
Μαλλοί	47	Μεδουλάκιον	138
Μαντινεία	97	Μέθαρα	92
Μάντουα	120. 165	Μέθυνα	106
Μαράθιν	75		
Μαράκανθα	15		

Μεθώνη	70. 85. 95	Μαῖνος	134
Μέλαινα ἄκρα	31	Μοῖσιδος Λίμνη	52
Μέλας	36. 40. 84. 148	Μοισία	140. 150
Μέλης	31	Μόνα	168
Μελίτη	37. 155	Μοναβία	168
Μελιτηνή	37	Μοναρίνα	168
Μέμφις	56	Μουήτιον	153
Μέναπία	168	Μοστέλας	156
Μερών	66	Μούνδα	165
Μεσημβρία	150	Μούρος	141. 143
Μεσηνή	10	Μούρσα	144
Μεσοποταμία	23	Μουτινή	119
Μέσπιλα	11	Μυκάλη	31
Μεσσαπία	128	Μυκῆναι	91
Μεσσήνη	95. 129	Μυκηναία	92
Μεσσηρία	94	Μύκονος	105
Μεσσηνιακὸς κόλπος	94	Μύλασα	38
Μέταλλου	102	Μύνδος	38
Μέταυρος	114. 126	Μυὸς ὄρμος	59
Μέτωλον	153	Μυοῦς	32
Μηδία	12	Μύρα	39
Μήλος	105	Μυρίνα	28
Μήνιγξ	62	Μυσία	26
Μητρόπολις	86	Μωαβίτις	18
Μίχκιος	117. 140		N.
Μίλητος	32	Ναβαταία	45
Μίμας	31	Ναζαρέτ	17
Μίμυς	163	Νάξος	105. 130
Μίνωον	161	Νάρ	108
Μινώρκα	166	Ναρβών	159
Μινώα ἄκρα	75	Νάρων	153
Μισσηνόν	122. 123	Ναυκρατίς	54
Μιτουάναι	111	Ναυπλία	91
Μιτυλήνη	106	Νεάπολις	17. 62. 123. 130
Μογουντιακόν	161	Νεβὴ	16

Νέδα	95.	96	Νευμικός		108
Νεῖλος		52	Νύρα		37. 47
Νεῖτος		151	Νόλα		123
Νεκρόπολις		53	Νόγετρον		112
Νέμαυρος		159	Νόρα		132
Νεμέα	91.	99	Νωκίων	Ξ.	141
Νεμέτη		161			
Νεμώστος		157	Ξύθος		28. 39
Νεοκρασία		30		0.	
Νέριον		164	Οείδακις		142
Νεράκτου		122	Οΐχης		84
Νεσσαυίς		87	Οΐησός		152
Νέσος	69.	148	Οΐυσσεια		164
Νήγιος		138	Οϊώνη		75
Νηραία		14	Οϊυός		140. 141
Νησαι Διομήδους		133	Οϊωρτία		107
Νιδαία		67	Οϊτη	79. 80. 84	84
Νίκαρος		134	Οΐλια		40. 132
Νίκαα	29.	48. 119	Οΐλιών		85
Νινηφόσιον		23	Οΐμισιον		154
Νινομήδεια		29	Οΐλλιος		117. 140
Νικόπολις	24. 54. 89.	151	Οΐλμιαί		99
Νιουσί		11	Οΐλυμπία		96
Νίφος		11	Οΐλυμπος	27. 36. 39. 69.	69.
Νικιδίουου		151			86. 103
Νίραα		76	Οΐλυβος		70
Νιρίδις		24	Οΐμβρυή		114
Νιγάτης		25	Οΐνεα όνη		75
Ναδιόδουου	158.	161	Οΐνειον όπος		99
Ναδύμαχος	157. 158.	161	Οΐνου γνάθος		93
Νομαδινή		64	Οΐξεται		82
Νόβα Καρσία		162	Οΐπυός		80
Νορτία		142	Οΐβηλος		70
Νουκεσία		127	Οΐδρυενος		160
Νουμαντία		165	Οΐπεσιός		150

Ὄρθους	84.	87	Π.	
Ὄρκαδες	168	Παγασαί		88
Ὄρμια	96	Παγασητικός κόλπος		84
Ὄρσειαι	92	Παγγαίου		70
Ὄρτυγης	21	Πάδος		107
Ὄρτυγία	105.	130	Παῖσον	126
Ὄρχομενός	77.	98	Πακατιανή	34
Ὄσκελλα	140	Πακτωλός		31
Ὄσσα	85	Παλαιά		40
Ὄσσαρία	115	Παλαίπαρος		103
Ὄυαλειά	132	Παλαισίνη		15
Ὄυάρος	118	Παλαίτυρος		19
Ὄυελίτρα	110	Παλίβοθρα		48
Ὄυένδιον	153	Παλίνορον		122
Ὄυενουρία	128	Παλλήνη		70
Ὄυέρα	12	Πάλμα		166
Ὄυερεβανός	117.	140	Παλμύρα	22
Ὄυερεχτον	128	Παλμυρηνή		22
Ὄυεσουίου	122	Παμισός		95
Ὄυήσιε	116	Παμφυλία		39
Ὄυηκτίς	168	Πανδαταρία		133
Ὄυηρών	121	Πανδοσία		127
Ὄυιδόνα Ουαλειά	126	Πανειάς		18
Ὄυιέννα	160	Παννονία		142
Ὄυινδελινία	139	Πάνορμος		131
Ὄυινδοβόνα	143	Παντεκάπαιον		147
Ὄυίπουργίς	135	Παραϊτόλιον		63
Ὄυίσουλας	135	Παρθένιον		147
Ὄυλπία	152	Παρθενόπη		123
— — Τραιανή	145	Παρθυαία		14
Ὄυλπιακόν	144	Πάρμα		119
Ὄυολαιμία	115	Παρνασσός		78
Ὄυούλτουρνος	122	Πάρνης		73
Ὄυρ	24	Πάρος		105
Ὄφισύσσα	166	Παρυπάτιδος κῶμαι		11

Παπαγάρδαι	13	Πευκετία	128
Μαπίτιγρις	9	Πεύκη	151
Πάταρα	39	Πήλιον	85
Πάτμος	107	Πηλούσιου	56
Πάτραι	99	Πηνειὸς	85. 86. 96
Παρθαγονία	29	Περία	21
Πάρος	103	Πικεντία	124
Πάχυνος	129	Πικεντίμη	113
Πεῖρος	99	Πικταυίου	157
Πείσα	115	Πίναρα	39
Πείσος	143	Πίνδος	86
Πελαγονία	70	Πίστα	96
Πελασγία	89	Πίσταυρον	114
Πελασγικὸς κόλπος	84	Πισιδία	40
Πελασγῶτες	86	Πιτυουῖσαι	166
Πελοποννήσου	86	Πλακεντία	119
Πέλλα	18. 70	Πλανασία	133
Πελλήνη	99	Πλαταιαί	77
Πελοπόννησος	89	Πλευσιὸς	78
Πελοποννήσος	129	Πλευθίνη	54
Πεντάπολις	63	Πλευτινούπολις	150
Πευτέλη	73	Πόλα	121
Περαία	18	Πολλεντία	166
Πέργαμου	27	Πολύαιγος	106
Πέργη	40	Πομπέλλων	165
Πέρυθος	149	Πομπηῖα	123
Περισσάβρας	10	Πομπηϊοῦ πόλις	30
Περσέπολις	13	Ποντία	133
Περσία	13	Πόντος	30
Περσίς	13	— —	Εὐξείνιος 26
Πεσσινούς	36	Ποτειδίον	84. 89
Πεταλία	101	Ποτιδάια	70
Πετηλία	127	Ποτιόλοι	123
Πετόδιον	143	Πραίνισος	130
Πέτρα	46. 154	Πριήνη	32

Προβαλινθος	75	Ρ'οδόδουνου	138
Προκένυητος	27	Ρ'οθανός	156
Προποντίς	26	Ρ'οδούμη	159
Προσσα	29	Ρ'οδσπη	149
Πτολεμαῖς	19	Ρ'όος	104
Πύθνα	70	Ρ'ουδίκων	114
Πύθιον	87	Ρ'ούθων	146
Πύλαι	41	Ρ'ουδών	146
Πύλος	95	Ρ'ουσκίνων	159
— — τριφυλιακός	96	Ρ'όσρων Νεμανία	140
Πυραμίδες	57	Ρ'ότανες	132
Πύργος Στρατιωνος	17	Ρ'υγία	139
Πύρετος	144	Ρ'ύγιον	137
Πυρηναία	164	Ρ'ύθιμνα	102
Πύρρα	84	Ρ'ώμη	109
Πύργων	91		
	P.	Σαβίνη	111
Ρᾶ	12	Σάβις	156
Ρ'άγα	50	Σαβράτα	62
Ραιτία	139	Σαβρικη	167
Ρ'αιτικόν	135	Σαγγάριος	29. 34. 36
Ρασσέννα	120	Σαγούντος	165
Ρ'ατίατον	157	Σάγρος	125
Ρ'εάτου	112	Σάις	54
Ρ'ηγία	168	Σάκερος	109
Ρ'ήγιον	127	Σαλαμῖς	75. 103
— — Λέπειδον	119	Σάλας	135. 156
Ρ'ήνεια	105	Σαλευτίνη	128
Ρ'ηγία	140	Σάλερον	124
Ρ'ήνος 117. 134. 140.	156	Σαλίκη	48
Ρ'ίον	99	Σαλίνας	144
Ρ'ίζυς	85	Σαλμαυτινη	164
Ρίζων	154	Σαλμυθησσός	150
Ρ'ιπαλα ὄρη	146	Σάλων	154
Ρ'ίτιον	143	Σαμάρεια	16. 17

Σαμαχωνίτις	15	Σευσάμορα	42
Σαμοθράκη	150	Σηκουάνας	156
Σάμος	106	Σηλυβρία	149
Σαμόσατα	21	Σήνα Ίουλία	115
Σαμώσιον	102	Σηνογαλλία	114
Σαοκόρας	23	Σήνος	168
Σάος	141. 143	Σηπιάς ἀκτὴ	85
Σαραυτος	156	Σήρα	49
Σάρδεις	33	Σηρικὴ	49
Σαρδόν	131	Σησιός	149
Σαρματία Ἀσιανή	50	Σήτιον	156
— — — — — Ἑυρωπαϊά	145	Σιάζυγος	11
Σάρος	36	Σίγα	65
Σάρσινα	114	Σιγγιδάυα	144
Σαυτίτις	125	Σιγγιτικὸς κόλπος	69
Σεβασή	17. 30	Σιγίδου	151
Σεβινός	140	Σίδη	46
Σέγεσα	131	Σιδών	19
Σεγούσιον	120	Σικελία	129
Σειρηνούσσαι	133	Σικυών	100
Σέληγη	40	Σικυωία	99
Σελεύκεια	10	Σίλλας	11
— — — — — τραχεία	41	Σιμόεις	28
— — — — — ἐν Περίῳ	21	Σινά	46
Σελευκίς	21	Σίννακα	24
Σελινούς	41. 99	Σινώπη	29
Σελλαασία	93	Σιπούς	128
Σελλήεις	96	Σίπυλου	99
Σεσθονίς	56	Σίπυλος	33
Σευδική	151	Σίρμιον	143
Σερίνθα	48	Σισκία	143
Σέυρος	105	Σιτακηνή	11
Σίρσιον	148	Σίρνος	106
Σενία	153	Σκάλθις	156
Σέιος	139	Σκάμανδρος	28

Σκαραμίσ	130	Στενύκλαρος	95
Σκάρδου	154	Στρατονίχεια	38
Σκάρκαπος	132	Στράτος	82
Σκιάθος	106	Στραυμουκίς κώλπος	69
Σκίρος	93	Στρομύνη	69
Σκόδρα	154	Στύμφαλος	97
Σκόλλις	96	Στύξ	97
Σκόπελος	106	Σύδαρις	126
Σκοτούσσα	87	Συευσική	140
Σκυδίσσης	25	Σύηθος	35
Σκυθία	48. 146	Συήνη	58
Σκυλάκειον	127	Σύβας	99
Σκύλλα	129	Συμβόλων λιμνή	147
Σκύλλαιον	90. 126. 127	Σύνναδα	34
Σκυλλήτιον	127	Συρακούσαι	130
Σκύρος	106	Συρία	20
Σκώποι	151	Σύρος	105
Σμύρνη	31	Σύρτεις	62
Σογδεανή	14	Σύς	99
Σολίδουρον	161	Συχάρ	17
Σόλοι	41. 103	Σφακτηρία	95
Σόλουσι	142	Σχερία	89
Σούεσσα	110	Σχαινοῦς	100
Σούλμου	112	Σώρακτος	115
Σούλχοι	132		
Σοίνιον	73. 75	Τάγος	163
Σούρα	10	Ταίναγρον	93
Σούσα	13	Τακάπη	62
Σουσιανή	13	Ταμασός	103
Σπάλαθρα	85	Τάμεσις	167
Σπάρτη	93	Τάναγρα	72
Σπερχειός	84	Τάναις	50. 146
Σπολήτιον	114	Τάνις	56
Στάγειρα	70	Τανύλας	132
Στειτορίς	149	Τάξιλα	47

T.

Ταπόσειεις	54	Τίδισκος	144
Ταπροδάνη	48	Τίδουσα	110
Ταράκων	165	Τιγγειτάρα	165
Τάρας	128	Τιγγιτανή	65
Ταρόδουνον	138	Τιγγίς	65
Ταρκυνία	116	Τιγρανόκερτα	25
Ταρόρακίνα	110	Τίγαις	9. 23. 25
Ταρόρησος	164	Τίκινου	120
Ταροτατική	153	Τίκινος	117. 140
Ταρσός	41	Τίμανος	118
Ταρτησσός	165	Τίμαχος	151
Ταύγετον	93	Τίρους	91
Ταύνος	135	Τιταρήσιος	86
Ταυρική Χερσόνησος	147	Τίφερου	114
Ταυρίς	147. 155	Τμηδός	33
Ταυρομένιος	129	Τλών	39
Ταυρομένιον	130	Τόλετου	165
Ταύρος	41	Τολύπια	159
Ταυρούνον	143	Τόμις	152
Τάρρος	147	Τόριακου	162
Τεγέα	97	Τορωναίος κόλπος	69
Τειμαθέα	95	Τραϊέκτος	162
Τελμισσός	39	Τραπεζοῦς	30
Τέλων Μαρτία	160	Τρατυμία	115
Τέμπη	86	Τραχίν	162
Τένεδος	106	Τραχυνίτις	18
Τένις	56	Τρεβίας	118
Τεργέσαι	121	Τρηουσία	161
Τερηδών	10	Τριγύριος	161
Τέως	32	Τρίδευτου	141
Τηλεβόαι	82	Τρίγνη	86
Τημένιον	92	Τακίριον	151
Τήνος	105	Τρακόρυθος	75
Τίβεριας	15. 16	Τρίμητος	135
Τίβρις	108	Τρίμιος	125

Τριόπιον	38	Φαλακρῖνα	112
Τρίπολις	19. 62	Φαλαρνός	122
Τρίταια	99	Φαλέριοι	116
Τρίτων	62	Φαναγορία	43
Τριτωνῆτες	61	Φάρα	99
Τροιζήν	91	Φαρμακούσα	107
Τροισμῖς	151	Φαρμακούσσαι	75
Τρόπαια Δρούσου	136	Φάρος	53. 155
Τρουεντίνος	113	Φάρταλος	87
Τρωάς	27	Φασηλῖς	39
Τρωγίλιος ἄκρα	31	Φᾶτις	25. 43
Τρωγλοδική	66	Φενεός	98
Τύανα	37	Φεραὶ	87
Τύγιον	161	Φερεντῖνον	116
Τύνις	61	Φηραὶ	95
Τύρας	144. 146	Φθιώτις	84
Τυρικόν	161	Φιαλα	15
Τύρος	19	Φιδεντία	112
Τυρόνησια	114	Φιδῆναι	112
Τύχη	130	Φιλαδέλφεια	33
	Γ.	Φιλέαι	148
Γ᾽βλα	131	Φίλιπποι	71
Γ᾽βάσπης	47	Φιλιππούπολις	150
Γ᾽δροῖς	128	Φιλομήλιον	35
Γ᾽λική	76	Φλανόνα	153
Γ᾽μηττός	73	Φλιούς	100
Γ᾽πανις	47. 50. 145	Φοινίκη	18
Γ᾽πατα	85	Φοίνιξ	37. 84
Γ᾽πάτη	85	Φολίη	96
Γ᾽περδώρα ἔρη	146	Φορμίαι	111
Γ᾽ρκανία	14	Φόρον Σεγοσιανῶν	159
Γ᾽ρμινά	96	Φρεγέλλαι	111
Γ᾽σιαὶ	92	Φρέντον	127
	Φ.	Φρυγία	33
Φαισός	102	Φυλακὴ Ἑρμοπολιτικὴ	56

Φυλή	75	Χοιράδες	133
Φώκαια	31	Χρόνος	146
Φωκίς	78	Χρύνος ὁ αὐτός	146
		Χρυσόκερας	148
Χαιρώνεια	77	Χρυσοφόρος	20
Χαλδαία	9	Χρυσοῦν ὄρος	151
Χαλκηδών	29	Χυρετία	87
Χαλκιδική	22. 70	Χωρήθ	46
Χαλκίς	22. 101		Ψ.
Χαλωνίτις	11	Ψυτταλία	75
Χάραδρος	90		Ω.
Χάρυδτις	129	Ωκεανός	3
Χελωνάτας	96	Ωλενος	99
Χερσόνησος	73. 147	Ωλίαρος	105
— — χρυσή	48	Ωξος	49
— — μικρά	58	Ωρεός	101
Χερσών	147	Ωρωπός	75
Χίμαιρα	39	Ωσία	109
Χίος	106		

Τῶν Τυπογραφικῶν ἀμαρτημάτων Διόρθωσις.

Σελίδι 15 σίχω 20 γράφει Παπαγάργαί — Σελ. 19, στ. 12, γρ. Βυρητός — Σελ. 28, στ. 23, γρ. Καλλίνικου — Σελ. 29, στ. 2, γρ. ἐπέκεινα — Σελ. 30, στ. 15, γρ. αἰ — Σελ. 133, στ. 24, γρ. Λιόλου — Σελ. 140, στ. 12, γρ. Λάριος. στ. 24, γρ. Βαταῦα.